ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СТАТИСТИКА АГЕНТТІГІ
АГЕНТСТВО РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ПО СТАТИСТИКЕ

Қазақстан Республикасының «Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы» Заңына сәйкес бұл материал көбейтуге (көшіруге) жатпайды, статақпараттарды өзінің жарияланымдарында (басылымдарында) пайдаланған жағдайда Қазақстан Республикасы Статистика агенттігіне сілтеме жасауға міндетті.

В соответствии с Законом РК «Об авторском праве и смежных правах» данный материал не подлежит размножению (копированию), при использовании статинформации в своих публикациях (изданиях) обязательна ссылка на Агентство Республики Казахстан по статистике.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

2005 жылдың қаңтар-шілдесі
январь-июль 2005 года

АЛМАТЫ, 2005

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ

Ай сайынғы ақпараттық-талдамалы журнал

1991 жылдан бастап шығады

Құрылтайшы: Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі

Бас редактор - Қ.Әбдиев

«Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуында» 2005 жылдың қаңтар-шілдесіндегі ел экономикасының дамуы туралы жедел статистикалық деректер бар.

«Қазақстан Республикасы және оның өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық дамуының статистикалық көрсеткіштері» қосымшасында тиісті бөлімдер бойынша кестелік материал келтірілген.

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің «Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы (жедел деректер)» ай сайынғы журналын электрондық түрде де ұсыну мүмкіндігі бар.

Мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, 050008, Алматы қаласы, Абай даңғылы, 125, Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі
Телефондар: 8 (327-2) 61-13-23, 61-66-45
Факс: (327-2) 42-08-24
E-mail:stat@ mail.online.kz
Internet:http//www.stat.kz

Шартты белгілер:

-	–	құбылыс жоқ
0,0	–	болмашы шама
…	–	деректер жоқ (табыс етілмеген)

Таралымы: 250 дана.
Көлемі = 12,36 ЕБТ

Журнал Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 2002 жылдың 14 тамызында тіркелген № 3156-Ж

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Ежемесячный информационно-аналитический журнал

Издается с 1991 года

Учредитель: Агентство Республики Казахстан по статистике

Главный редактор - К.Абдиев

«Социально-экономическое развитие Республики Казахстан» содержит оперативные статистические данные о развитии экономики страны в январе-июле 2005г.

В приложении «Статистические показатели социально-экономического развития Республики Казахстан и ее регионов» приведен табличный материал по соответствующим разделам.

Агентство Республики Казахстан по статистике имеет возможность предоставлять ежемесячный журнал «Социально-экономическое развитие Республики Казахстан (оперативные данные)» также в электронном виде.

Адрес: Республика Казахстан, 050008, г. Алматы, пр Абая, 125, Агентство Республики Казахстан по статистике
Телефоны: 8 (327-2) 61-13-23, 61-66-45
Факс: (327-2) 42-08-24
E-mail:stat@ mail.online.kz
Internet: http//www.stat.kz

Условные обозначения:

-	–	явление отсутствует
0,0	–	незначительная величина
...	–	данные отсутствуют (не представлены)

Тираж: 250 экз.
Объем = 12,36 УПЛ

Журнал зарегистрирован в Министерстве культуры, информации и общественного согласия Республики Казахстан 14 августа 2002 г. № 3156-Ж

© Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі, 2005
© Агентство Республики Казахстан по статистике, 2005

Мазмұны

1. Қазақстан Республикасының 2005 жылдың қаңтар-шілдесіндегі әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары ... 5

2. Тауарлар мен қызметтер өндірісі ... 7

2.1 Жалпы ішкі өнім ... 7
2.2 Өнеркәсіп өндірісі ... 7
2.3 Ауыл шаруашылығы ... 12
2.4 Құрылыс ... 14
2.5 Көлік ... 15
2.6 Байланыс ... 15
2.7 Сауда және өзге де қызметтер ... 16

3. Шағын бизнес мониторингі ... 18

4. Сыртқы сауда ... 19

4.1 Сыртқы сауда айналымы ... 19
4.2 ТМД мемлекеттерімен сыртқы сауда ... 20
4.3 Әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда ... 20

5. Тауар рыноктары ... 21

5.1 Өнімнің (тауарлардың) жекелеген түрлерінің ресурстары ... 21
5.2 Импортты алмастыру туралы ... 22

6. Инвестициялар ... 23

7. Баға ... 24

7.1 Тұтыну бағалары ... 24
7.2 Экономиканың нақты секторындағы бағалар ... 25

8. Қаржы жүйесі ... 27

8.1 Мемлекеттік қаржы ... 27
8.2 Кәсіпорындардың қаржы қызметі ... 29
8.3 Ақша-кредит жүйесі ... 30

9. Еңбек рыногы және еңбекке ақы төлеу ... 31

9.1 Жалданып жұмыспен қамтылу ... 31
9.2 Жұмыссыздық және жұмыспен қамтамасыз ету ... 32
9.3 Еңбекке ақы төлеу ... 32

10. Халықтың табысы ... 34

11. Демографиялық процестер және әлеуметтік сала ... 35

11.1 Демографиялық ахуал ... 35
11.2 Халықтың ауру-сырқаулығы ... 36
11.3 Қылмыстылық ... 37

12. Қазақстан Республикасы өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы: салыстырмалы талдау ... 38

13. Конъюнктуралық зерттеулер ... 40

14. Әлемдік экономиканың даму үрдісі ... 43

14.1 ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы ... 43
14.2 ЕО және Еуро-аймақ елдерінің әлеуметтік-экономикалық дамуының негізгі көрсеткіштері ... 48
14.3 2005 жылдың шілдесіндегі жекелеген тауарлардың әлемдік рыногының конъюнктурасы ... 52

Содержание

1. Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан в январе-июле 2005 года ... 55

2. Производство товаров и услуг ... 57

2.1 Валовой внутренний продукт ... 57
2.2 Промышленное производство ... 57
2.3 Сельское хозяйство ... 62
2.4 Строительство ... 64
2.5 Транспорт ... 65
2.6 Связь ... 65
2.7 Торговля и прочие услуги ... 66

3. Мониторинг малого бизнеса ... 68

4. Внешняя торговля ... 69

4.1 Внешнеторговый оборот ... 69
4.2 Внешняя торговля с государствами СНГ ... 70
4.3 Внешняя торговля с другими странами мира ... 70

5. Товарные рынки ... 71

5.1 Ресурсы отдельных видов продукции (товаров) ... 71
5.2 Об импортозамещении ... 72

6. Инвестиции ... 73

7. Цены ... 74

7.1 Потребительские цены ... 74
7.2 Цены в реальном секторе экономики ... 75

8. Финансовая система ... 77

8.1 Государственные финансы ... 77
8.2 Финансовая деятельность предприятий ... 79
8.3 Денежно-кредитная система ... 80

9. Рынок труда и оплата труда ... 81

9.1 Занятость по найму ... 81
9.2 Безработица и обеспечение занятости ... 82
9.3 Оплата труда ... 82

10. Доходы населения ... 84

11. Демографические процессы и социальная сфера ... 85

11.1 Демографическая ситуация ... 85
11.2 Заболеваемость населения ... 86
11.3 Преступность ... 87

12. Социально-экономическое положение регионов Республики Казахстан: сравнительный анализ ... 88

13. Конъюнктурные обследования ... 90

14. Тенденции развития мировой экономики ... 93

14.1 Социально-экономическое положение стран СНГ ... 93
14.2 Текущее состояние стран ЕС и Евро-зоны ... 98
14.3 Конъюнктура мирового рынка отдельных товаров в июле 2005г. ... 102

1. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ 2005 ЖЫЛДЫҢ ҚАҢТАР-ШІЛДЕСІНДЕГІ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ ҚЫСҚАША ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ

Макроэкономикалық көрсеткіштер. 2005 жылдың қаңтар-маусымында жедел деректер бойынша, жалпы ішкі өнім (ЖІӨ) көлемі ағымдағы бағамен 3013,4 млрд. теңгені құрады. Нақты ЖІӨ 2004 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 109,1% өсті. ЖІӨ құрылымында тауар өндірісінің үлесі ЖІӨ-де – 41,6%, қызмет көрсетуде – 54,2%.

2005 жылдың шілдесінде тұтыну бағасының индексі 2004 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 104,0%-ды құрады. Бағалар мен тарифтер азық-түлік тауарларына – 4,7%, азық-түлік емес тауарларға – 2,5%, ақылы қызметтерге – 4,0% өсті. 2005 жылдың шілдесінде өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындардың бағасы 2004 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 17,9% өсті.

2005 жылдың шілдесінде сараптық бағалау бойынша жұмыссыздар саны 628,8 мың адам болды, жұмыссыздық деңгейі экономикалық белсенді халық санына 7,9%-ды құрады, соның ішінде жұмыспен қамту органдарында ағымдағы жылғы шілденің соңында жұмыссыздар ретінде тіркелген азаматтар саны – 110,7 мың адам, экономикалық белсенді халық санындағы олардың үлесі – 1,4%.

Экономиканың нақты секторы. 2005 жылдың қаңтар-шілдесінде *өнеркәсіп өндірісінің көлемі* қолданыстағы бағамен 2731,7 млрд. теңгені құрады, бұл 2004 жылғы қаңтар-шілдедегіден 5,1% артық. Өндіріс көлемі 2004 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда кен өндіру өнеркәсібінде – 4,9%, өңдеу өнеркәсібінде – 5,4%, электр энергиясын, газ бен су өндіруде және бөлуде – 3,5% өсті.

2005 жылдың қаңтар-шілдесінде *ауыл шаруашылығының жалпы өнімінің көлемі* ағымдағы бағамен 216,5 млрд. теңгені құрап, 2004 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда 5% өсті.

2005 жылдың қаңтар-шілдесінде *жүк тасымалдаудың жалпы көлемі* (коммерциялық тасымалдаумен шұғылданатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасымалдаған жүк көлемінің бағасын есепке алғанда) 1019,5 млн. тоннаны құрап, 2004 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 3,6% өсті.

Есепті кезеңде *бөлшек сауда тауар айналымының көлемі* (қоғамдық тамақтандыру айналымынсыз) 705,2 млрд. теңгені құрап, 2004 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда 11,0% артты.

2005 жылдың қаңтар-шілдесінде *негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың көлемі 992,6* млрд. теңгені құрады, бұл 2004 жылғы қаңтар-шілдедегіден 1,5 есе жоғары.

2005 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша республикада 220399 *заңды тұлға тіркелген*, *соның ішінде қызметкерлерінің саны 50 адамға дейін - 207113. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалар* - 167835. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалардың ішінде шағын кәсіпорындар – 155445 құрайды, олардан шағын бизнес субъектілері - 112701.

Сыртқы сауда. 2005 жылғы қаңтар- маусымда Қазақстанның *сыртқы сауда айналымы* (Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері бойынша ұйымдаспаған сауданы есепке алмағанда) 21206,5 млн. АҚШ долларын құрап, 2004 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда 49,2% өсті, соның ішінде *экспорт* – 13077,9 млн. АҚШ доллары (53,1% өсті), *импорт* – 8128,6 млн. АҚШ доллары (43,4% өсті).

Қаржы. 2005 жылдың 1 шілдесінде Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша Қазақстан Республикасының *Мемлекеттік бюджетіне* түскен табыстар көлемі 861,7 млрд. теңгені құрады, бұл 2004 жылғы 1 шілдедегіден 38,7% артық, шығындар – 691,6 млрд. теңге (2004 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 18% көп).

Есеп берген кәсіпорындар мен ұйымдардың деректері бойынша 2005 жылғы маусымда қаржылық нәтиже табыс есебінде 131,4 млрд. теңге сомасында анықталды, бұл 2004 жылғы маусымдағыдан 13,6% жоғары. *Пайдалылық деңгейі* – 29,8%. Есеп берген кәсіпорындардың жалпы санынан *залалды кәсіпорындардың үлесі* 38,2% құрады.

2005 жылғы 1 шілдеде Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкісінің деректері бойынша екінші деңгейдегі банктердің экономика салаларына салған *кредиттік салымдары 1901,9* млрд. теңгені құрады. Олардың өсуінің тұрақты серпіні байқалады. Кредиттік салымдардың жалпы көлемінде ұзақ мерзімді кредиттердің үлесі 66,3%, шетел валютасындағы кредиттердің үлесі 49,6% құрады. 2005 жылғы 1 шілдеде банк жүйесіндегі *депозиттер көлемі* 1443,9 млрд. теңгені құрады, бұл 2004 жылғы 1 шілдедегіден 53,7% көп, соның ішінде халық депозиттері (салымдары), тиісінше, 502,3 млрд. теңге болды, бұл 2004 жылғы 1 шілдедегіден 31,3% көп.

Халық табысы. 2005 жылғы маусымда, бағалау бойынша, *халықтың орта есеппен жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы* 14447 теңге құрап, 2004 жылғы мамырмен салыстырғанда – 14,7%, *нақты ақшалай табысы* – 6,3% өсті.

2005 жылғы маусымда қызметкерлерге есептелген *орташа айлық атаулы жалақы* 32152 теңге құрады және 2004 жылғы маусыммен салыстырғанда 14,4% өсті. *Нақты жалақы* 6,0% өсті.

НЕГІЗГІ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ИНДИКАТОРЛАР

	Өлшем бірлігі	2005ж. қаңтар-шілде	2005ж. шілде	Өткен жылдық тиісті кезеңіне %- бен		2005ж. шілде 2005ж. маусымға %-бен
				2005ж. қаңтар-шілде	2005ж. шілде	
А	Б	1	2	3	4	5
Экономикалық көрсеткіштер						
Жалпы ішкі өнім[1]	млрд. теңге	3013,4		109,1		
Өнеркәсіп өнімдерінің (тауарларының, қызметтерінің) көлемі	млрд. теңге	2731,7	437,8	105,1	99,7	102,6
Ауыл шаруашылығының жалпы өнімінің көлемі	млрд. теңге	216,5	49,3	105,0	108,0	129,3
Көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау	млн. тонн	1019,5	175,0	103,6	107,6	109,0
Байланыс қызметтерінің көлемі (өсу қарқыны салыстырмалы бағаларда), жедел деректер бойынша	млрд. теңге	114,0	20,0	123,2	134,3	117,4
Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы	млрд. теңге	705,2	113,0	111,0	112,5	105,0
Сыртқы сауда айналымы[1]	млн. АҚШ долл.	21206,5	3760,6	149,2	141,3	92,7
соның ішінде:						
экспорт		13077,9	2170,3	153,1	144,7	84,0
импорт		8128,6	1590,3	143,4	136,9	108,0
Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар	млрд. теңге	992,6	170,7	149,3	130,9	80,0
Тұтыну бағасының индексі				107,4	104,0 [2)]	100,5
Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағасының индексі				118,6	117,9[2)]	106,0
Жұмыссыздар саны (бағалау)	мың адам	х	628,8	х	98,2	100,2
Орта есеппен жан басына шаққандағы ақшалай табыс (бағалау)[1]	теңге	82391	14447	114,8*	114,7*	101,1
Нақты ақшалай табыс (бағалау)[1]	%-бен	-	-	107,0*	106,3*	100,7
Бір қызметкердің орташа айлық жалақысы[1]:						
атаулы	теңге	30400	32152	114,0	114,4	102,1
нақты	%-бен			106,3	106,0	101,7
Қаржылық көрсеткіштер [3]						
М3 ақша жиыны [4]	млрд. теңге		1833,3		150,2	103,0
Айналымдағы қолма-қол ақша[4]	млрд. теңге		389,5		138,4	100,9
Банк жүйесіндегі депозиттер[4]	млрд. теңге		1443,9		153,7	103,6
соның ішінде халық депозиттері	млрд.теңге		502,3		131,3	102,4
Екінші деңгейдегі банктердің экономика салалары мен халықты кредиттеуі[4]	млрд. теңге		1901,9		160,7	106,8
соның ішінде ұзақ мерзімді кредиттік салымдар	млрд.теңге		1261,7		162,7	106,3
Кәсіпорындар мен ұйымдардың пайдалылығы[1]	%-бен		29,8		-	-
Кәсіпорындар мен ұйымдардың дебиторлық берешегі	млрд. теңге		2150,5		137,1	106,3
Кәсіпорындар мен ұйымдардың міндеттемелер бойынша берешегі	млрд. теңге		4321,6		129,9	104,4

[1] 1-баған- 2005ж. қаңтар-маусым. 2- баған- 2005ж. маусым; 3- баған – 2005ж. қаңтар-маусым 2004ж. қаңтар-маусымға -%-бен; 4- баған- 2005ж. маусым 2004ж. маусымға - %-бен; 5-баған- 2005ж. маусым 2005ж. мамырға %-бен.

[2] 2004ж. желтоқсанға.

[3] 2- баған - кезең басында; 4 -баған-1.07.05 1.07.04-ке; 5 - баған- 1.07.05. 1.06.05-ке.

[4] ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша.

** 2004 жылғы қаңтар-маусымдағы және маусымдағы нақтыланған деректерге %-бен.*

Ескерту: Өнеркәсіп өнімдерінің көлемі тиісті жылдардағы кәсіпорындар құрылымы бойынша келтірілген.
Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы қоғамдық тамақтандыру қызметтерін есепке алмайды.
Сыртқы сауда тауар айналымы Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Кедендік бақылау комитетінің деректері бойынша ұйымдаспаған сауданы ескерусіз келтірілген.

2. ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕР ӨНДІРІСІ

2.1 ЖАЛПЫ ІШКІ ӨНІМ

Қазақстанның 2005 жылдың I жарты жылдығында өндірілген жалпы ішкі өнімінің (ЖІӨ) көлемі жедел алынған деректер бойынша 3013,4 млрд.теңге болып белгіленді. Оның нақты көлемінің өзгеру қарқыны 2004 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 109,1% құрады.

ЖІӨ-нің 9,1%-ға өсуі экономиканың барлық салаларында нақты көлемнің: өнеркәсіпте – 6,9%-ға, ауыл шаруашылығында – 4%, құрылыста – 29,3%, көлік және байланыстағы қызмет көрсету – 8%, саудада – 8,6% өсуіне байланысты болып отыр.

2005 жылдың I жарты жылдығында дефлятор-индекс жалпы экономика бойынша өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 110,6% құрады, соның ішінде тауарлар өндіруде – 110,5%, қызмет көрсетуде – 110% жетті.

Ағымдағы кезеңде ЖІӨ құрылымында тауарлар өндіру мен қызмет көрсетудің үлесі тиісінше 41,6% және 54,2% құрады. ЖІӨ өндіруде негізгі үлесті өнеркәсіп (33,5%) алады.

2005 жылдың I жарты жылдығындағы ЖІӨ өндіру келесі деректермен сипатталады:

	Жалпы қосылған құн, өнімдерге және импортқа салынған салық ағымдағы бағаларда, млрд. теңге, 2005 жылдың қаңтар-маусымы	Нақты көлем индексі, 2005 жылдың қаңтар-маусымы 2004 жылдың қаңтар-маусымына, %	ЖІӨ құрылымы, %		Дефлятор, 2005 жылдың қаңтар-маусымы 2004 жылдың қаңтар-маусымына, %
			2005 жылдың қаңтар-маусымы	2004 жылдың қаңтар-маусымы	
Жалпы ішкі өнім	3 013,4	109,1	100	100	110,6
Тауарлар өндіру	1 253,3	109,5	41,6	41,5	110,5
Ауыл шаруашылығы, орман өсіру, балық аулау	76,8	104,0	2,5	3,3	90,2
Өнеркәсіп	1 008,9	106,9	33,5	32,9	114,7
Құрылыс	167,6	129,3	5,6	5,3	98,7
Қызмет көрсету	1 638,7	109,0	54,2	54,7	110,0
Сауда	413,8	108,6	13,7	12,1	126,3
Көлік және байланыс	349,9	108,0	11,6	13,0	100,0
Қызмет көрсететін басқа да салалар	875,0	109,6	28,9	29,6	107,8
Салалар бойынша барлығы	2 892,0	109,2	95,8	96,2	110,2
Өнімдерге және импортқа салынған таза салықтар	205,9	109,1	6,8	5,7	133,5
Қаржы делдалдығы көрсететін жанама-өлшемді қызметтері	-84,5	117,0	-2,8	-1,8	157,1

2.2 ӨНЕРКӘСІП ӨНДІРІСІ

2005 жылдың қаңтар-шілдесінде Қазақстанның өнеркәсіп кәсіпорындары (шағын, қосалқы кәсіпорындарды, үй шаруашылықтары секторын қоса) қолданыстағы бағада 2731,7 млрд. теңгенің өнімін өндірді, бұл 2004 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейге 105,1% құрады. Өндіріс көлемінің өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды, тек Қарағанды (87,7%), Қызылорда (89,5%) және Қостанай (94,7%) облыстарынан басқа.

2005 жылдың қаңтар-шілдесіндегі өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері және өнеркәсіптің салалық құрылымы

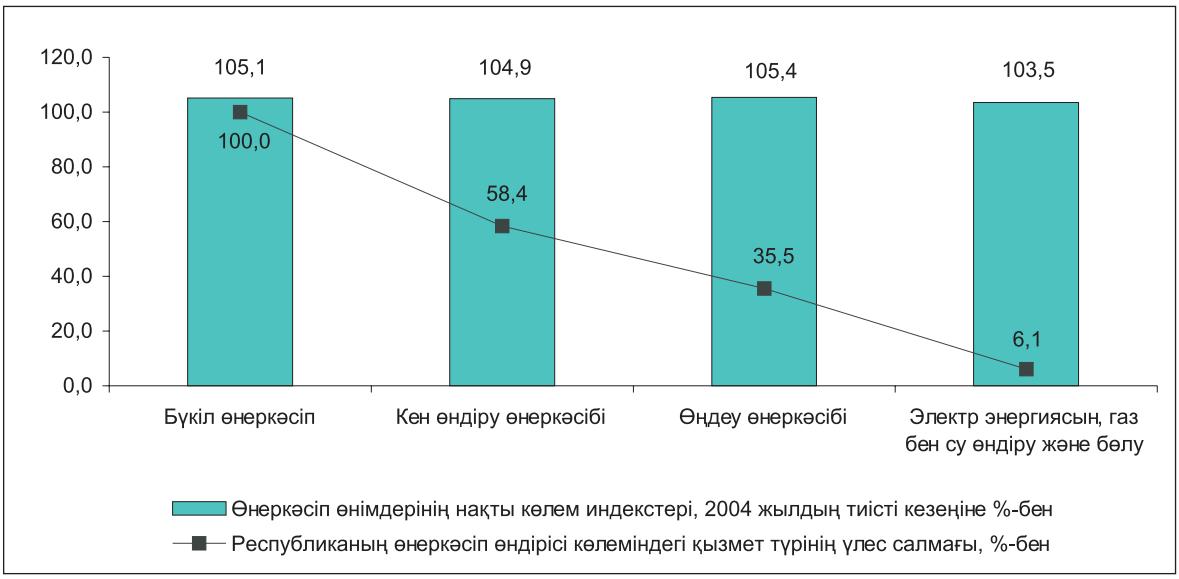

Кен өндіру өнеркәсібінде 2005 жылдың қаңтар-шілдесінде 1595 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл 2004 жылдың қаңтар-шілдесінен 4,9%-ға жоғары. Осы кезеңде көлемнің өсуі негізінен газ конденсатын (43,6%-ға); лигнит (20,4%-ға); біріктірілмеген темір (19,1%-ға); мыс (11,3%-ға) және хром (9,4%-ға) кендерін; шикі мұнай (0,7%-ға) өндіруді арттыру есебінен қамтамасыз етілді. Табиғи газды жалпы өндіру 147,4% құрады. Сонымен қатар, тас көмір (97%); мыс-мырыш (93%); біріктірілген темір (92,8%); қорғасын-мырыш (92,6%); және құрамында алтыны бар (41,5%); теміркенді шекемтастар (82,2%) кендерді өндіру төмендеді.

2005 жылдың қаңтар-шілдесіндегі кен өндіру өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

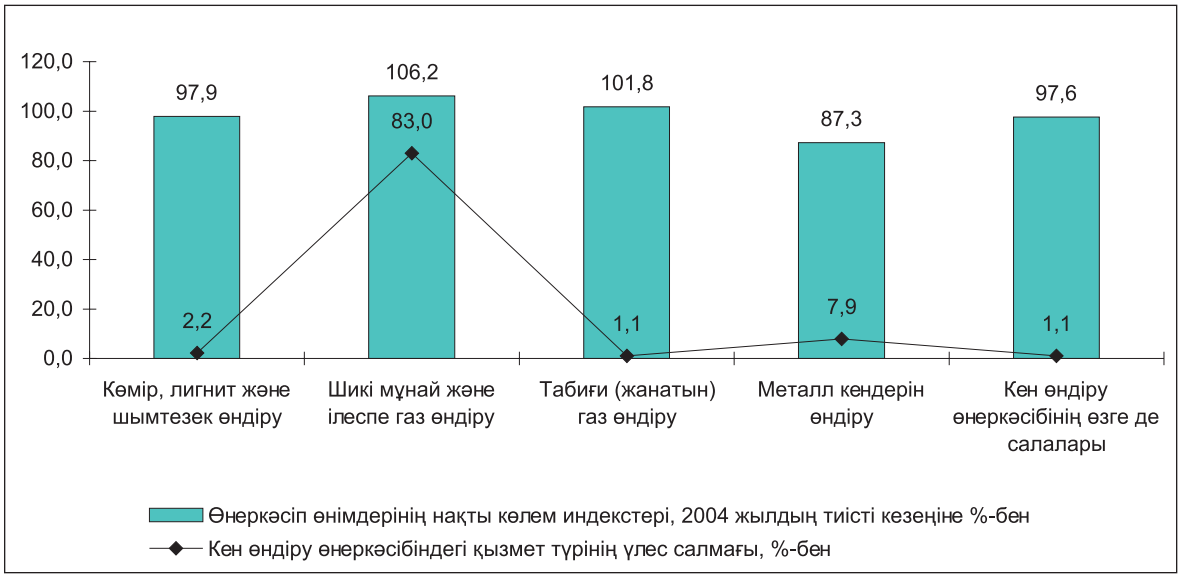

Өңдеу өнеркәсібінде 2005 жылдың қаңтар-шілдесінде 969,4 млрд. теңгенің өнімі өндірілген, бұл 2004 жылдың қаңтар-шілдесіндегі деңгейден 5,4%-ға жоғары.

2005 жылдың қаңтар-шілдесіндегі өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

2005 жылдың қаңтар-шілдесінде 248,2 млрд. теңгеге ауыл шаруашылығы өнімі өңделді, соның ішінде **сусындарды қоса, тамақ өнімдерін өндіру** 221,8 млрд. теңгені құрады. 2004 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейге қарағанда ет пен тағамдық ішек-қарын; еттен жасалған консервілер; дайындалған және консервіленген балық; жеміс және көкөніс шырындарын; тазартылған күнбағыс, мақта және соя майлары; сүт және кілегей; сары май; ұн; жарма; макарон және кондитерлік өнімдер; майонез өндіру артты. Сондай-ақ, этил спирті және арақ (1,7 есе); ликер (43,7%-ға); коньяк (31,6%-ға); жүзім шарабын (23,8%-ға); сыра (11,4%-ға) өндіруді арттыру қамтамасыз етілді.

2005 жылдың қаңтар-шілдесінде **тоқыма және тігін өнеркәсібінде** 17,4 млрд. теңгенің өнімі өндірілді. 2004 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда өндірістің өсуі негізінен қызметтің осы түрі бойынша, өнеркәсіп өндірісі көлемінің 60%-дан астам үлесі келетін мақта талшығын (31,2%-ға) шығаруды арттыру есебінен болды. Сондай-ақ, мата; иірімжіптер; төсек жаймалары; кілем және кілем бұйымдары; киіз; свитерлер, жемпірлер, пуловерлер және осыған ұқсас бұйымдар; трикотаж сырт және жұмыс киімдері; трикотаж іш киімдері 2004 жылғы қаңтар-шілдеден артық өндірілген.

2005 жылдың қаңтар-шілдесінде **былғары және былғарыдан жасалған бұйымдар мен аяқкиім өндірісінде** 1162 млн. теңгенің өнімі өндіріліп, 2004 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейден 12,2%-ға төмендеді, бұл негізінен ірі қара малдың немесе жылқы тектес жануарлардың, қойдың, ешкінің және шошқаның терісінен жасалған былғары; аяқкиім өндіруді азайту есебінен болды.

Сүрек өңдеу және ағаштан жасалған бұйымдар шығару көлемі 2005 жылдың қаңтар-шілдесінде 2004 жылдың қаңтар-шілдесімен салыстырғанда теміржол және трамвай шпалдарын (32,4%-ға); ағаш ыдыстар (9,4%-ға); ағаш материалдары (3,9%-ға); терезе, есік және олардың рамаларын (3,8%-ға); ағаш талшығынан жасалған тақта (3,7%-ға) шығаруды азайтуға байланысты 93,8% құрады.

Целлюлоза-қағаз өнеркәсібінде және баспа ісінде 2005 жылдың қаңтар-шілдесінде 23,4 млрд. теңгеге өнім өндірілді. Өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда қағаз қаптар мен пакеттер (196,3%); кітаптар, кітапшалар, үндеу-хаттар және соған ұқсас жеке парақтағы баспа материалдар (132%); пошталық және құттықтау ашық хаттарын (126,1%); қағаздан немесе кеңірдектелген қатырма қағаздан жасалған қораптар, жәшіктер және сөмкелер (123,5%); түсқағаздар (118,3%); аптасына төрт реттен кем шығатын газеттер, жорналдар және мерзімдік басылымдар, баспа түрінде (115%) шығаруды арттыру қамтамасыз етілді.

2005 жылдың қаңтар-шілдесіндегі өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

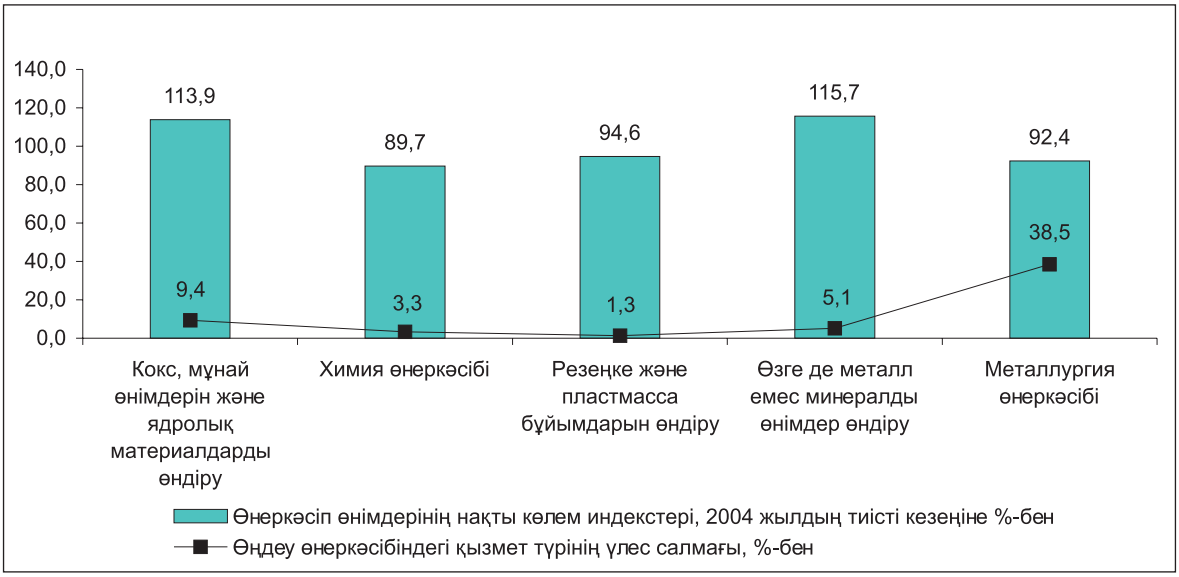

2005 жылдың қаңтар-шілдесінде **кокс, мұнай өнімдерін және ядролық материалдарды өндіруде** 91,6 млрд. теңгеге өнім шығарылды, бұл жанатын мазут (26,9%-ға); газойль (22,5%-ға); мотор отынын (бензин) (15,1%-ға); көмірсутекті сұйытылған газ (9,2%-ға) өндіруді арттыру есебінен өткен жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейден 13,9%-ға жоғары.

Химия өнеркәсібінде 2005 жылдың қаңтар-шілдесінде 32,0 млрд. теңгенің өнімі өндірілді минералды немесе химиялық азотты және фосфарлы тыңайтқыштар (29,7 және 96,3% сәйкес); натрий трифосфатын (36,9%) және бихроматын (88%); ортофосфор (фосфор) (40,1%) қышқылын; пестицидтер (52,5%); стирол полимерлері (52,8%); хромды ангидрид (88,4%); шығаруды азайтуға байланысты 2004 жылғы қаңтар-шілдедегіден 10,3%-ға төмен болды.

2005 жылдың қаңтар-шілдесінде **резеңке және пластмасса бұйымдарын өндіруде** 12,6 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл өткен жылдың қаңтар-шілдесіндегі деңгейден 5,4%-ға төмен. Өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда кеуексіз пластмассадан жасалған пластиналар, табақтар, жұқа қабықтар, фольгалар (45,6%); бутыльдер, бөтелкелер, шишалар (61,2%); қораптар, жәшіктер, решеткалық ыдыс (68,4%); есікпен терезе (85,1%); резеңкеден жасалған құбырлар, түтіктер, жең және шлангілер (93,8%) өндірісі қысқарған.

Өзге де металл емес минералды өнімдер өндірісінде 2005 жылғы қаңтар-шілдеде 49,3 млрд. теңгенің өнімі шығарылды, бұл 2004 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейге 115,7% құрады, бұл негізінен фарфордан жасалған асхана және ас бөлме ыдыстары (2,6 есе); құрылыс ерітінділерін (44,6%-ға); әк (25,1%-ға); тауарлық бетон (20,7%-ға); құрылысқа арналған бетон өнімддері (19,9%-ға); бетоннан жасалған құрама құрылыс конструкцияларын (15,8%-ға); ғанышкартонын (6,1%-ға); цемент (2,8%-ға) өндіруді арттыру есебінен болды.

2005 жылдың қаңтар-шілдесінде **металлургия өнеркәсібінде және металдан жасалған дайын бұйымдар өндірісінде** 395 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, соның ішінде қара және түсті металлургия өнімі – тиісінше 151,3 және 214,5 млрд. теңге. Тұтастай қызмет түрі бойынша 2005 жылдың қаңтар-шілдесіндегі нақты көлем индексі 2004 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда 91,9% құрады; сала үлесіне өңдеу өнеркәсібі көлемінің 40%-ы келеді. **Қара металлургияда** жайма илек (30,8%-ға); болат (22,9%-ға); шойын (22,7%-ға); шығаруды қысқарту есебінен өндіріс 15,4%-ға төмендеген. Ферроқорытпалар өндірісі 7%-ға өскен. **Түсті металдар өндірісінде** нақты көлем индексі 100,3% құрады. Өңделмеген мырыш (119,5%); аффинаждалған күміс (116,4%); алюминий тотығын (103,5%) шығару артты. Мұнымен қатар, мыс сым (77%-ға); аффинаждалған алтын (5,2%-ға); тазартылған мыс (5,1%-ға); өңделмеген қорғасын (3%-ға); сияқты өнім түрлері бойынша өндіріс төмендеген.

Дайын металл өнімдерін өндіру 2005 жылдың қаңтар-шілдесінде 2004 жылғы қаңтар- шілдедегі деңгейге 84,6% құрады, бұл қымбат емес металдармен қапталған электродтар (73,5%); сыйымдылығы 50-300 л цистерналар, кеспектер және барабандар (67%-ға); ортадық жылу жүйесіне арнал?ан радиаторлар (42,6%-ға)-ғашығаруды азайтуға байланысты. Сонымен қатар орталық жылу жүйесінің қазандары (155,3%); мұнай және мұнай өнімдеріне арналған резервуарлар (146%); құрама металл құрылымдары (128,7%) шығару өсті.

2005 жылдың қаңтар-шілдесіндегі өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

Машиналар мен жабдықтар өндіруде 2005 жылдың қаңтар-шілдесінде 28,5 млрд. теңгенің өнімі шығарылды. 2004 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейге қарағанда мұнай-газды өңдейтін (164,6%) және мұнай кәсібіне арналған жабдықтар (121,7%); көпірлік және төрттағанды крандар (151,7%); тұрмыстық кір жуғыш және киім құрғату машиналарын (149,6%); орталықтан тебетін сорғылар (128,5%) шығару өсті. Мұнымен қатар, кен өндіру өнеркәсібіне арналған машиналар (10,1%); қозғалтқыштар (14,6%); экскаваторлар (57,1%); қатарлап дестегіштер (74,9%); шарикті немесе аунақша мойынтіректер (98,6%) шығару төмендеді.

Электр жабдықтарын, электрондық және оптикалық жабдықтар 18,9 млрд. теңгеге өндірілген. 2005 жылдың қаңтар-шілдесінде 2004 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда электр конденсаторлар (248,1%); ақпараттарды өңдеуге арналған цифрлық машиналар (196,2%); оқшауланған сымдар мен кабельдер (136,2%); электр аккумуляторлар (136,1%) және трансформаторлар (132,4%). Сонымен қатар бейне жазбалар немесе бейнелерді жаңғыртуға арналған аппаратуралар (68,1%-ға); теледидарлар (32,9%-ға); магнитофондар (20,9%-ға); электр тізбектерін ажыратуға, ауыстырып қосуға немесе қорғауға арналған, кернеулілігі 1000 В-ға дейінгі аппаратуралар (19,6%-ға) өнімі қысқарған.

2005 жылдың қаңтар-шілдесінде **көлік құралдары мен жабдықтарын өндіру** 36,8 млрд. теңгені құрады. 2004 жылдың қаңтар-шілдесіндегі деңгейге қарағанда автомобиль тіркемелерін және жартылай тіркемелерді (3,4 есе); теміржол локомотивтерін, трамвайға арналған моторлы вагондарды жөндеу және техникалық қызмет көрсету қызметтерінің (46,6%-ға) көлемі артқан. Қозғалтқыштар (37,9%) және автомобильдер (46,1%) бөлшектері; жолаушыларға арналған жеңіл автомобильдер (50,3%), арнайы және жабдықтандырылған машиналар (55,4%); троллейбустер (72,2%); теміржол локомотивтерінің, трамвайға арналған моторлы вагондар (86,4%) бөлшектерінің өндірісі 2004 жылғы қаңтар-шілдеге қарағанда төмендеген.

Өнеркәсіптің өзге де салаларында 2005 жылдың қаңтар-шілдесінде 11,8 млрд. теңгенің өнімі өндірілген. Жиһаз шығару 2004 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейге қарағанда: асхана және қонақ күту бөлмесіне арналған ағаштан жасалған жиһаз – 1,9 есе; асүйге арналған жиһаз – 37,5%-ға; қаңқасы негізінен металдан жасалған, отыруға арналған жиһаз – 19,2%-ға; сауда кәсіпорындарына арналған және кеңсе жиһазы – 18%-ға. Сонымен қатар музыкалық аспаптар (3,6 есе); спорт тауарлары (2 есе) мен зергерлік бұйымдар (15,6%-ға) өндірісі де өскен.

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлуде нақты көлем индексі 2005 жылдың қаңтар-шілдесінде 2004 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда 103,5% құрады.

Электр энергиясын өндіру 39,4 млрд. кВт. сағ. құрады немесе 2004 жылдың қаңтар-шілдесіндегі деңгейден 2,1% жоғары, мұны Алматы, Қарағанды, Павлодар, және Оңтүстік Қазақстан облыстарынан басқа барлық өңірлердің кәсіпорындары қамтамасыз етті.

Жылу энергиясын өндіру 52,7 млн. Гкал құрады немесе өткен жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда 2,6% артық. Өндірістің өсуін Батыс Қазақстан, Маңғыстау, Солтүстік Қазақстан, Оңтүстік Қазақстан облыстары және Астана қаласынан басқа барлық өңірлердің кәсіпорындары қамтамасыз етті.

2005 жылдың қаңтар-шілдесіндегі электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

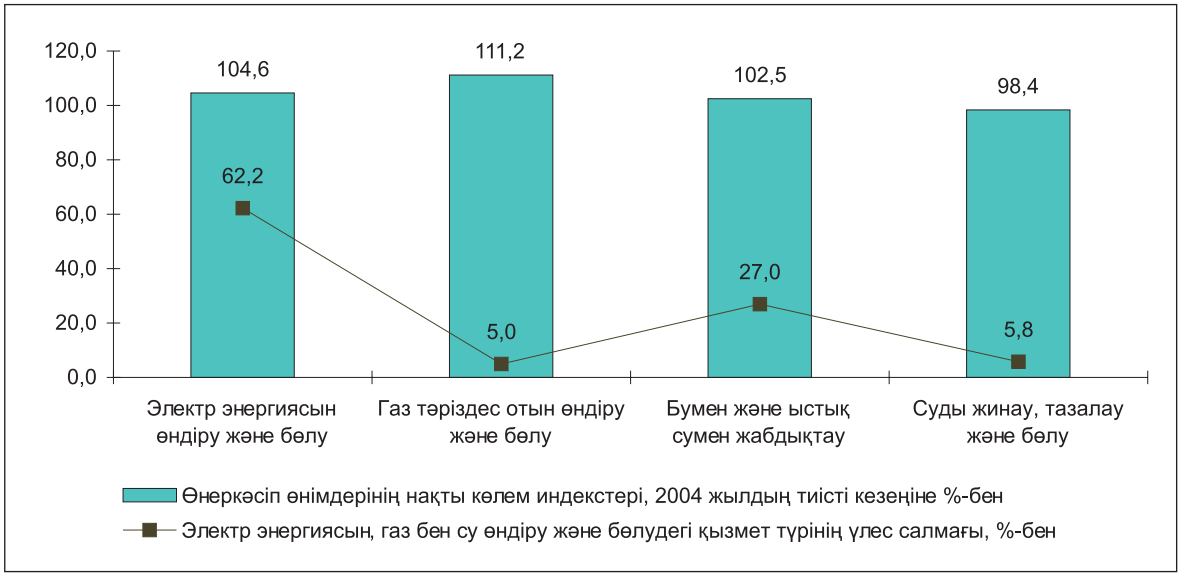

2.3 АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ

Ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру

Ағымдағы жылғы қаңтар-шілдеде тұтастай республика бойынша ауыл шаруашылығы өнімдерінің жалпы көлемі, бағалау бойынша, қолданыстағы бағамен 216,5 млрд. теңгені құрады, бұл 2004 жылғы тиісті кезеңдегіден 5%-ға артық.

Өсімдік шаруашылығы

Республиканың Ауыл шаруашылығы министрлігі деректерінде 5 тамыздағы жағдай бойынша дәнді дақылдарды 8 облыс: барлық оңтүстік және Ақтөбе, Батыс Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Павлодар облыстары жинады. Тұтастай алғанда аталған өңірлер бойынша дәнді дақылдар жиналуға тиісті егіс алқабының 23,4% (794,8 мың га), соның ішінде Жамбыл – 83,2%, Оңтүстік Қазақстан – 70,4%, Алматы – 41,1%, Қызылорда – 13,7%, Батыс Қазақстан – 11,2%, Шығыс Қазақстан – 1,4%, Павлодар – 1,1%, Ақтөбе облыстарында – 0,3% жиналды.

Өткен жылғы 1069,7 мың тоннаға қарағанда, биыл егіні жиналған алқаптан 1234,0 мың тонна дән бастырылды (алғашқы кіріске алынған салмағында), бұл өткен жылғыдан 15,4% артық. Шығыс Қазақстан (өткен жылдың деңгейіне152,5%), Алматы (150,6%), Жамбыл (115,6%), Қызылорда (114%) облыстарының шаруашылықтары егін жинауды табысты жүргізуде. Сонымен қатар, Оңтүстік Қазақстан - 262,9 мың тонна (8,9%-ға кем), Батыс Қазақстан - 50,8 мың тонна (14,3%-ға) және Павлодар - 2,7 мың тонна (25%-ға) облыстарында астық өткен жылдағыдан аз бастырылды.

Көрсетілген күнге егіннің шығымдылығы 1 гектардан 15,5 центнерді құрады, яғни өткен жылғыдан 0,8 центнерге төмен. Қазіргі уақытта дәнді дақылдар жинап жатқан 8 облыстың ішінде егін шығымдылығының едәуір төмендегені Оңтүстік Қазақстан (әр гектардан 2,8 центнерге төмен), Павлодар (2,1 центнерге), Батыс Қазақстан (1,4 центнерге), Жамбыл (0,5 центнерге) және Қызылорда (0,1 центнерге) облыстарында байқалды.

Ірі азық дайындау. Ағымдағы жылғы 4 тамызда тұтастай республика бойынша 9310,6 мың тонна шөп, 153,2 мың тонна пішендеме қоры жиналды, бұл тиісінше, қажеттіліктің 77,5% және 25,1% құрайды. Сонымен қатар, Маңғыстау облысында талап етілетін шөп көлемінің тек 1%, Атырау – 26,1%, Қарағанды – 43,7%, Қызылорда – 46,0%, Шығыс Қазақстан – 59,1%, Жамбыл – 62,3%, Павлодар – 63,3%, Батыс Қазақстан облыстарында – 66,3% ғана дайындалды. Ал Қостанай, Ақмола және Солтүстік Қазақстан облыстарының ауыл шаруашылығы кәсіпорындары шөп дайындауды ойдағыдай жүргізуде, оларда шөп талап етілетін көлемнен, тиісінше, 32,7, 30,0 және 0,9%-ға артық дайындалды. Өткен жылдың тиісті күнімен салыстырғанда ағымдағы жылы тұтастай республика бойынша шөп пен пішендеме 13,4%-ға артық дайындалды, яғни малдың бір шартты басына 11,1 центнерден келеді.

Мал шаруашылығы

Ағымдағы жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша өткен жылғы тиісті күнмен салыстырғанда шаруашылықтардың барлық санаттарында ірі қара мал санының 6,2%-ға (6308,5 мың бас), қой мен ешкінің

8,5% (17487,5 мың бас), жылқының 5,6% (1330,6 мың бас), түйені? 9% (137,5 мың бас) және құстың 2,4% (30457,1 мың бас) өсуіне қол жеткізілген. Шошқа саны 1% қысқарып,1757,9 мың басты құрады.

2004 жылдың 1 тамызынан бергі кезеңде барлық облыстардың ауыл шаруашылығы тауарларын өндірушілері ірі қара мал, қой мен ешкі және жылқы санын көбейткен, ал түйе саны 11 облыста, құс саны 10 облыста, шошқа саны тек Қостанай (124,6%), Атырау (121,1%), Оңтүстік Қазақстан (107,7%), Ақтөбе (105,7%), Қызылорда (105,6%), Солтүстік Қазақстан (102,6%) және Қарағанды (101,6%) облыстарында өскен.

Өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда мал шаруашылығының негізгі өнімдерін өндіру көлемінің өзгеруі төмендегі кестемен сипатталады:

Мал шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлерін өндіру

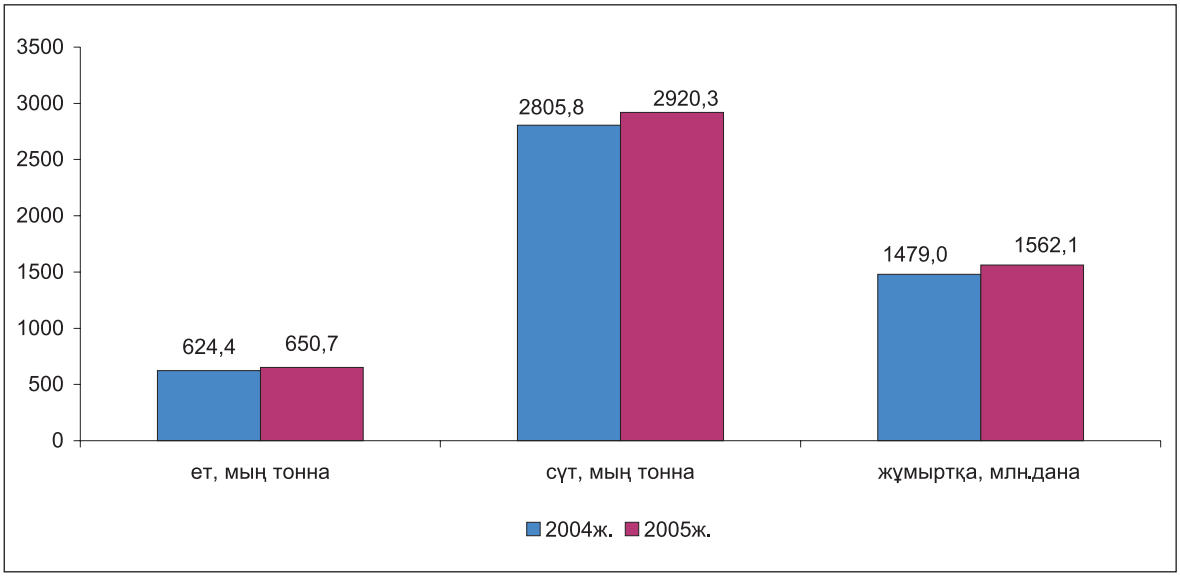

2005 жылғы қаңтар-шілдеде 2004 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда ет және сүт өндірісінің өсуі барлық облыстарда, жұмыртқа – Маңғыстау (75%), Павлодар (94,6%), Алматы (98,8%) және Қызылорда (99,5%) облыстарынан басқа, барлық облыстарда белгіленді.

Ағымдағы жылдың қаңтар-шілдесіндегі мал шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлерін өндірудің жалпы көлеміндегі санаттар үлесі кестеде көрсетілген:

Шаруашылықтардың жекелеген санаттарының мал шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлерін өндірудегі үлес салмағы

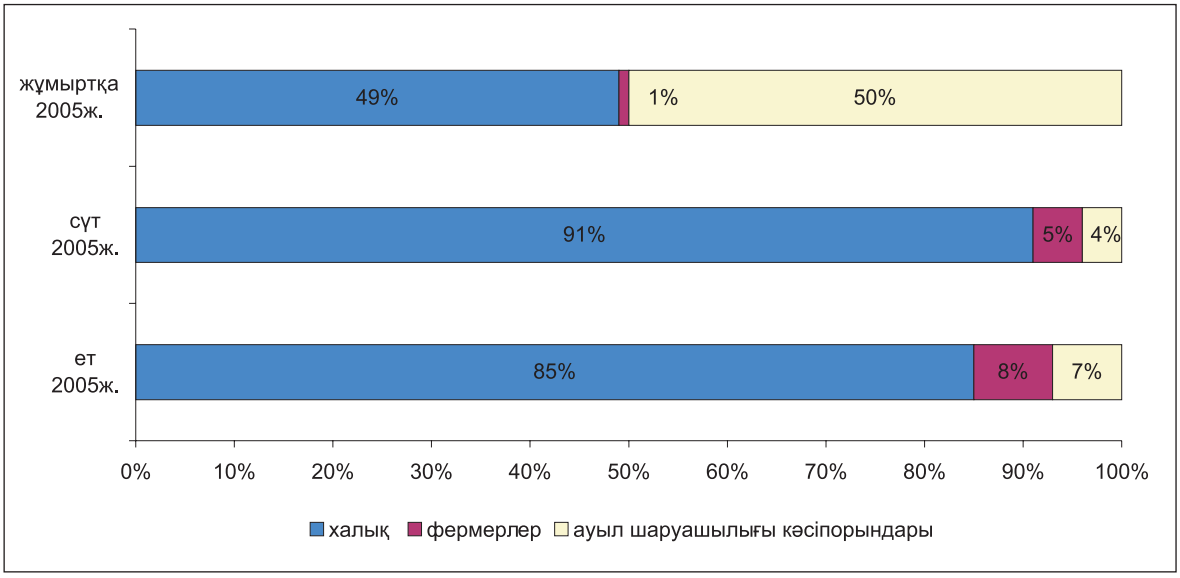

2.4 ҚҰРЫЛЫС

Құрылыс қызметі

2005 жылғы қаңтар-шілдеде құрылыс жұмыстарының (қызметтерінің) көлемі, жете бағалауды ескере отырып, 328,1 млрд. теңгені құрады, бұл 2004 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейден 1,4 есе жоғары.

Республика көлемінде жеке құрылыс ұйымдары атқарған құрылыс жұмыстарының үлес салмағы қомақты – 79,7%. Мердігерлік жұмыстардың жалпы көлемінің 19,2%-ын шетелдік мердігерлер, 1,1%-ын мемлекеттік ұйымдар орындады.

Республиканың 15 өңірінде құрылыс жұмыстарының көлемі 2004 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейден асып түсті. Мұның өзінде көлемнің едәуір өсуі Ақтөбе (2,2 есе), Солтүстік Қазақстан (1,9 есе), Қарағанды (1,6 есе), Павлодар мен Қызылорда (1,5 есе) облыстарында, Астана (1,7 есе) мен Алматы (1,5 есе) қалаларында байқалды.

Құрылыс көлемінің төмендеуі 2004 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда Батыс Қазақстан (1,2 есе) облысында байқалды.

2005 жылғы қаңтар-шілдеде жалпы ауданы 2805,2 мың шаршы метр болатын 13280 үй, соның ішінде тұрғын үйге арналған – 2288,7 мың шаршы метр болатын 10938 үй салынды.

Тұрғын үй құрылысы

2005 жылғы қаңтар-шілдеде тұрғын үй құрылысына 104,3 млрд. теңге инвестиция жұмсалды, бұл 2004 жылғы қаңтар-шілдедегіден 1,7 есе артық. Меншіктің барлық нысандарындағы кәсіпорындар мен ұйымдар және тұрғындар жалпы ауданы 2130,7 мың шаршы метр болатын 19,5 мың жаңа пәтер салды, бұл 2004 жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейден 1,5 есе жоғары.

Тұрғын үйлердің жалпы ауданын пайдалануға беру

өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

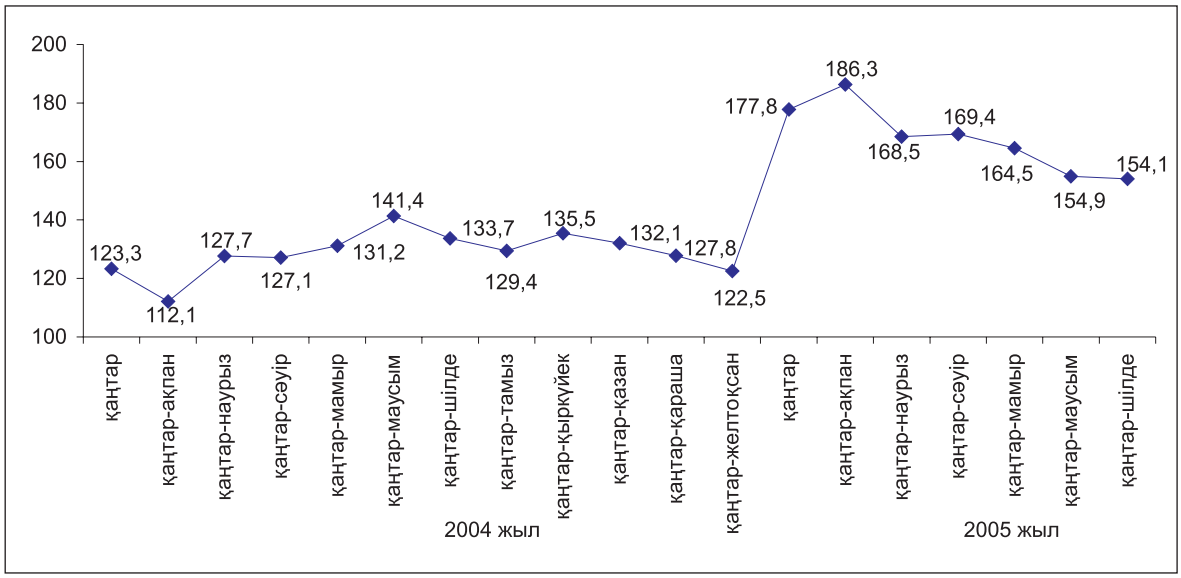

2005 жылғы қаңтар-шілдеде республиканың барлық өңірлерінде салынған тұрғын үйлер көлемі өткен жылғы қаңтар-шілдедегі деңгейден асып түсті. Мұның өзінде көлемнің едәуір өсуі Солтүстік Қазақстан (2,3 есе), Алматы (2,2 есе), Ақмола (2 есе), Қостанай (1,9 есе), Жамбыл (1,8 есе), Маңғыстау (1,7 есе) облыстарында және Астана қаласында (1,8 есе) байқалды.

Республикада іске қосылған тұрғын үй көлемінде Астана (14,6%) мен Алматы (13,7%) қалалары, Оңтүстік Қазақстан (15,4%), Алматы (10,5%) және Атырау (9,4%) облыстары ең жоғары үлес салмағына ие.

Республикада тұрғын үй құрылысын негізінен мемлекеттік емес сектор субъектілері жүзеге асыруда, оның едәуір үлесін халық алып отыр, олар тиісінше іске қосылған тұрғын үйдің жалпы көлемінің 87% және 67,5% салған.

Тұрғын үй құрылысының құны. 2005 жылғы қаңтар-шілдеде тұрғын үйлердің жалпы ауданының 1 шаршы метр құрылысының орташа құны 33,8 мың теңгені (2004 жылғы қаңтар-шілдеде – 26,1 мың теңге), соның ішінде халықтың салғаны – тиісінше, 21,6 мың теңгені және 14,2 мың теңгені құрады.

2.5 КӨЛІК

2005 жылдың қаңтар-шілдесінде республикадағы **жүк тасымалдау** көлемі (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) 1019,5 млн. тонна жүкті құрады, бұл өткен жылдың тиісті кезеңіндегі жүк тасымалдаудан 3,6% артық.

Республиканың темір жол көлігі ағымдағы жылдың қаңтар-шілдесі ішінде 124,8 млн. тонна жүк тасымалдады, бұл өткен жылдың тиісті кезеңіндегіден 3,4% жоғары.

Ағымдағы жылдың қаңтар-шілдесінде **автотасымал** (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) – 782,8 млн. тоннаны құрады, бұл өткен жылдың тиісті кезеңіндегіден 3,6% артық.

Магистралдық құбырмен ағымдағы жылғы қаңтар-шілдеде 111,5 млн. тонна жүк тасу жүзеге асырылды, бұл 2004 жылғы қаңтар-шілдесімен салыстырғанда 3,3% артық. Айдалған жүктің жалпы көлемінен мұнай және мұнай өнімдері 37,0 млн. тоннаны (өткен жылдың тиісті кезеңіне 106,1%), газ – 74,5 млн. тоннаны (102,0%) құрады.

Республикадағы **әуе жүк** тасымалы 2005 жылдың қаңтар-шілдесінде 10871 тоннаны құрады немесе өткен жылдың тиісті кезеңіне 101,9%.

2005 жылдың қаңтар-шілдесінде **өзен** көлігімен 385,7 мың тонна жүк тасылды, бұл өткен жылдың тиісті кезеңіндегіден 29,6%-ға артық.

2005 жылдың қаңтар-шілдесінде республика көлігімен 5457,3 млн. жолаушы тасылды. Өткен жылдың осы кезеңімен салыстырғанда, троллейбуспен – 9,7%-ға, трамвайда – 0,1%-ға төмендесе, әуе көлігінде – 25,1%-ға, автобуспен – 1,2%-ға, таксимен – 0,7%-ға, темір жол көлігінде жолаушы тасымалдау – 18,1%-ға өскені байқалды.

Көлік түрлерінің үлес салмағы

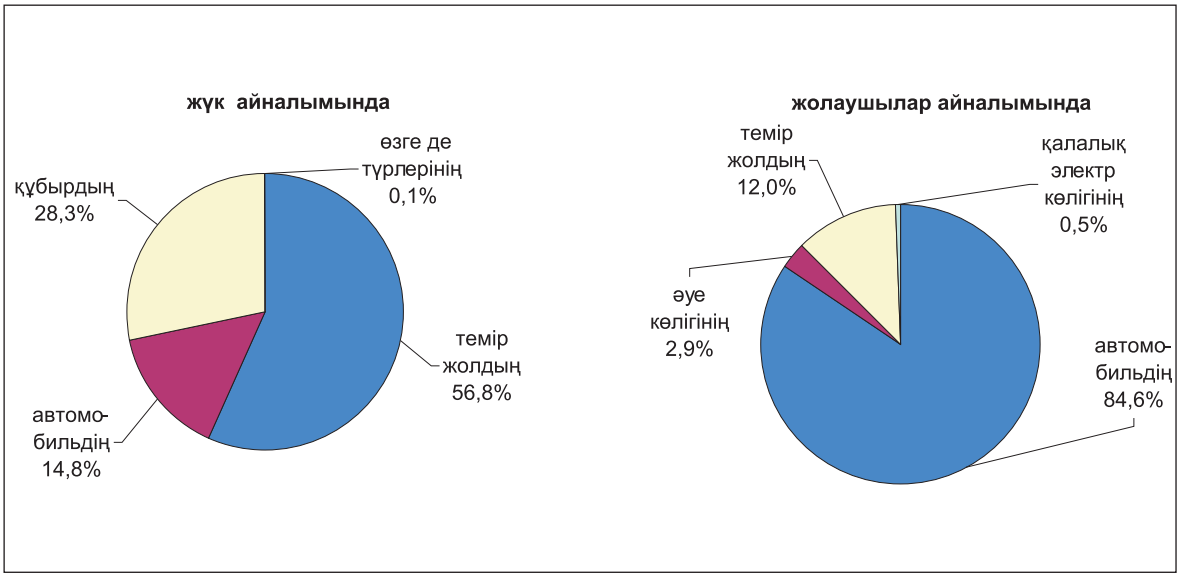

2.6 БАЙЛАНЫС

2005 жылғы қаңтар-шілдеде жедел деректер бойынша республиканың байланыс кәсіпорындары 114,0 млрд. теңге сомада қызмет көрсетсе, одан халыққа көрсетілгені – 39,9 млрд. теңге, бұл 2004 жылдың қаңтар-шілдесіндегіге қарағанда салыстырмалы бағада тиісінше 23,2% және 25,2% артық.

2005 жылғы қаңтар-шілдеде байланыс қызметтерінен түскен табыстар құрылымында қалааралық байланыс 22,0%, сымсыз байланыс – 39,0%, жергілікті телефон байланысы – 8,7%, деректерді табыстау қызметтері мен телематикалық қызметтер – 6,1% (одан – Интернет – 4,6%), радиобайланыс, радиохабар тарату, телевизия – 3,8%, пошта – 2,3% алады. Табыстардың жалпы көлемінен 35,0% халыққа байланыс қызметтерін өткізуден алынған.

Ұялы байланыс аса серпінділікпен дамыды (2004 жылғы қаңтар-шілдесімен салыстырғанда 2005 жылғы қаңтар-шілдеде қызмет көлемі 55,4%-ға өсті), Интернеттен түскен табыс 1,8 есе, курьерлік байланыстан түскен табыс – 20,8%-ға өсті.

2005 жылдың қаңтар-шілдесінде байланыс қызметтерінен түскен табыстардың құрылымы

млн.теңге

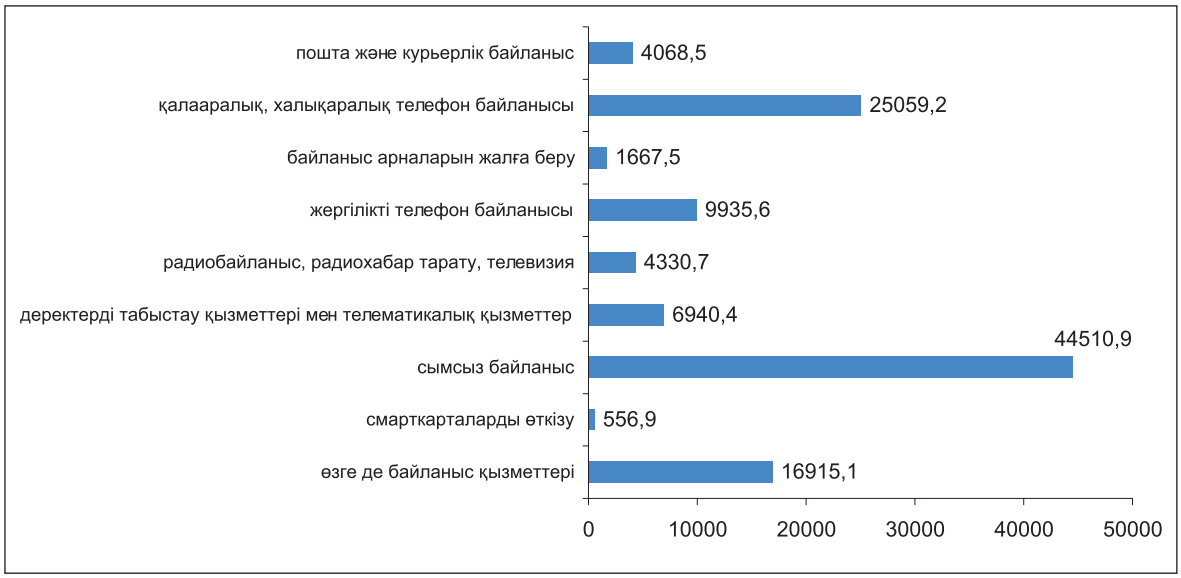

2005 жылғы қаңтар-шілдеде халыққа байланыс қызметтерін көрсетуден түскен табыстардың жалпы көлемінен 41,8%-ды сымсыз байланыс қызметтерінен түскен табыс, 29,4%-ды қалааралық, халықаралық байланыс қызметтерінен түскен табыс, 15,1%-ды жергілікті телефон байланысы қызметтерінен түскен табыс, 3,8%-ды пошта және курьерлік байланыс қызметтерінен түскен табыс, 9,9%-ды байланыстың өзге де түрлері қызметтерінен түскен табыс құрады.

2005 жылдың қаңтар-шілдесінде халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстардың құрылымы

млн.теңге

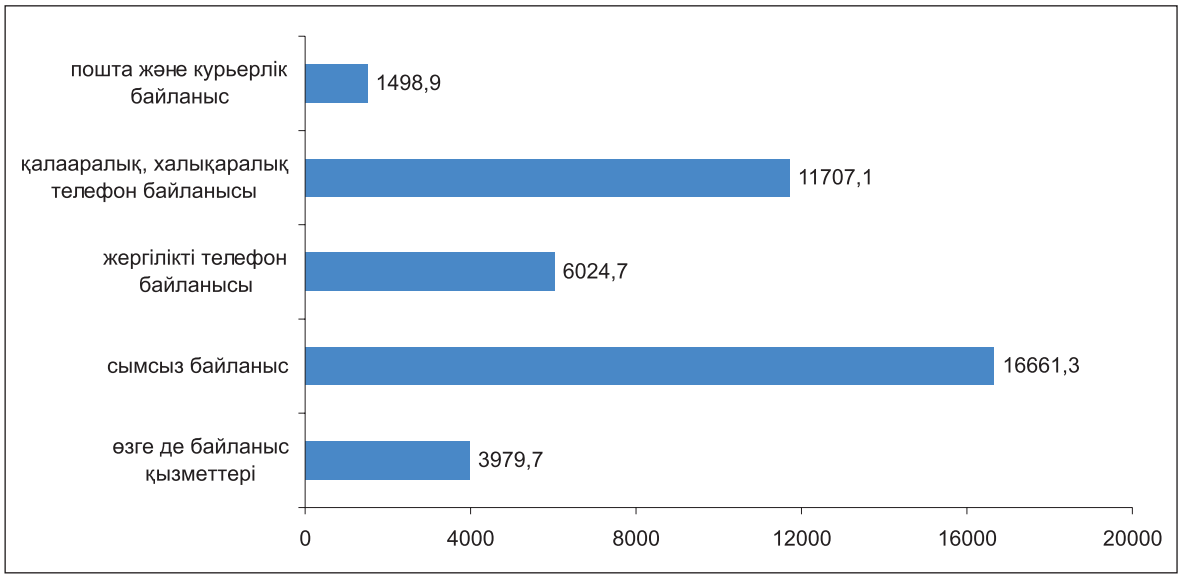

2.7 САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ҚЫЗМЕТТЕР

2005 жылдың қаңтар-шілдесінде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 705,2 млрд. теңгені құрап, өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 11% өсті. 2005 жылдың шілдесінде тауар өткізу 113 млрд. теңгені құрады, бұл тұрақты бағалармен есептегенде 2004 жылғы шілдедегі деңгейден 12,5%, ал 2005 жылғы маусыммен салыстырғанда 5% жоғары.

2005 жылғы қаңтар-шілдедегі бөлшек сауда тауар айналымының көлемі бойынша өңірлерді топтастыру

2005 ж. қаңтар-шілдедегі көлемі, млрд. теңге	Облыстар, қалалар	Бөлшек сауда тауар айналымының жалпы көлеміндегі үлес салмағы (в %)
7,8-12,1	Маңғыстау, Жамбыл, Қызылорда, Ақмола, Атырау	7,3
13,2-20,2	Солтүстік Қазақстан, Алматы, Оңтүстік Қазақстан, Қостанай	9,7
27,5-39,1	Батыс Қазақстан, Павлодар, Астана қаласы	13,3
41,6-82,9	Ақтөбе, Шығыс Қазақстан, Қарағанды	28,1
293,6	Алматы қаласы	41,6

Жыл басынан бері жеке меншік нысанындағы кәсіпорындардың тауарлар өткізуінен және жеке кәсіпкерлер саудасынан алынған айналым 698,5 млрд. теңгені (99%), басқа мемлекеттерден, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарынан алынған айналым – 6,6 млрд. теңгені (1%) құрады. Республикадағы мемлекеттік сауданың үлесі өте аз.

Өткізу арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымының құрылымы

(жалпы көлемге %-бен)

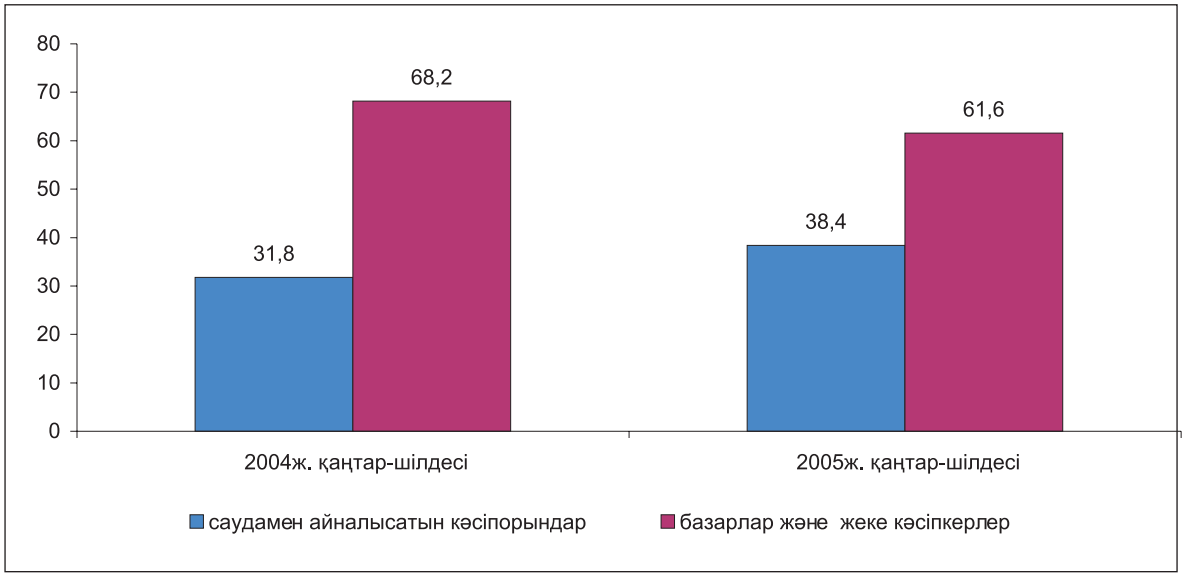

Сонымен қатар, жеке кәсіпкерлердің бөлшек сауда өткізуінің бағалау көлемі бөлшек сауда тауар айналымының жалпы көлемінің 20,9% құрады.

Ағымдағы жылдың басынан бері республиканың көтерме сауда тауар айналымы 1167,5 млрд. теңгені құрады немесе 2004 жылдың тиісті кезеңіндегіден 6% көп болды. Мұндағы алынған тауар айналымының барлық көлемі мемлекеттік емес сектордың үлесінде.

2005 жылдың қаңтар-шілдесінде қоғамдық тамақтандырудың қызмет көрсету көлемі 19,5 млрд. теңгені құрады немесе өткен жылдың тиісті кезеңіне қарағанда 33,4% көп болды.

Ағымдағы жылдың қаңтар-шілдесінде мемлекеттік емес сектордың қоғамдық тамақтандыру кәсіпорындарының айналымы 19,3 млрд. теңге сомасында болды, бұл кәсіпорындардың айналым көлемі қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсетудің жалпы айналымының 99% құрады. Қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсету саласында мемлекеттік меншік нысанындағы кәсіпорындардың үлесі мардымсыз (1%).

Талдау жасалған кезең ішінде техникалық қызмет көрсету және автомобильдерді, мотоциклдерді, тұрмыстық бұйымдар мен жеке пайдаланатын заттарды жөндеу бойынша қызмет көрсету көлемі 4,6 млрд. теңгені құрады, олардың басым бөлігін жеке меншік нысанындағы кәсіпорындар ұсынады.

3. ШАҒЫН БИЗНЕС МОНИТОРИНГІ

Бұл бөлімде республикадағы шағын кәсіпкерліктің дамуының маңызды аспектілерін сипаттайтын шағын бизнес кәсіпорындарының (заңды тұлғалар), шаруа (фермер) қожалықтарының және жеке кәсіпкерлердің жедел есепті деректері берілген.

2005 жылдың 1 тамызына Статистикалық тіркелім деректері бойынша республикада 154,6 мыңға жуық шағын бизнес кәсіпорындары тіркелді, бұл көрсеткіш 2005 жылдың 1 шілдесімен салыстырғанда 0,8%-ға жоғары. Тіркелген кәсіпорындардың 72,9% жұмыс істеп тұрған болып табылды, яғни экономикалық қызметті жүзеге асырған немесе жүзеге асыруға мүмкіндігі барлар. 2005 жылдың шілдесінде 50,4 мың кәсіпорын белсенді жұмыс істеді (жұмыс істеп тұрғандар санының 44,7%).

Белсенді кәсіпорындардың көпшілігі (36,6%) саудаға; автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдарды және жеке пайдаланатын заттарды жөндеуге маманданады, өйткені қызметтің бұл түрі шағын бизнес кәсіпорындарында кеңінен таралған. Құрылыспен 15,5%, жылжымайтын мүлікпен операциялармен, кәсіпорындардың жалға беруімен және қызмет көрсетуімен 13,9%, өнеркәсіптік қызметпен 13,3% белсенді кәсіпорындар қамтылды, оның көпшілігі өңдеу өнеркәсібіне келеді (жалпы өнеркәсіп кәсіпорындары санының 89,2%).

Өңірлер бөлінісінде белсенді кәсіпорындардың басым көпшілігі Алматы қаласына (25,9%) және Астана қаласына (10,8%), сондай-ақ Оңтүстік Қазақстан (9,6%) және Шығыс Қазақстан (7,5%) облыстарына келеді.

2005 жылдың 1 тамызына республиканың шағын бизнес кәсіпорындарында жұмыспен қамтылғандар саны есепті деректер бойынша 626,1 мың адам. Шағын бизнес кәсіпорындарында барлық жұмыспен қамтылғандардың 27,7% астамы саудаға; автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдарды және жеке пайдаланатын заттарды жөндеуге, құрылысқа – 19,7% және өнеркәсіпке – 15,2% келеді.

Өңірлер бөлінісінде жұмыспен қамтылғандардың көпшілігі Алматы қаласындағы (жалпы жұмыспен қамтылғандардың 22%) және Астана қаласындағы (9%), сондай-ақ Оңтүстік Қазақстан (8,8%), Шығыс Қазақстан (8,1%) және Қарағанды (6,7%) облыстарындағы шағын бизнес кәсіпорындарына келеді.

2005 жылғы шілдедегі тауарлар шығару 90015,4 млн. теңгені құрады. Есептеу деректері бойынша жалпы өнімнің 44,1% жуығын құрылыс саласындағы, сауда; автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдарды және жеке пайдаланатын заттарды жөндеу (18,2%) және жылжымайтын мүлікпен операциялар, кәсіпорындардың жалға беруі және қызмет көрсетуі – (12%) шағын бизнес кәсіпорындары алды.

2005 жылдың 1 тамызындағы жағдай бойынша республикада 186,3 мыңнан астам шаруа (фермер) қожалықтары тіркелген, олар 2005 жылдың 1 шілдесіндегі деректермен салыстырғанда 2860 бірлікке көбейген. Жұмыс істеп тұрған шаруа (фермер) қожалықтарының саны 156 мың бірлікті құрады, бұл 2005 жылдың 1 шілдесіндегіден 2,5% жоғары. Шаруа (фермер) қожалықтарымен қамтылғандар саны 410,9 мың адамды құрайды.

2005 жылғы шағын бизнестің белсенді кәсіпорындардың серпіні

кезең басына, бірлік

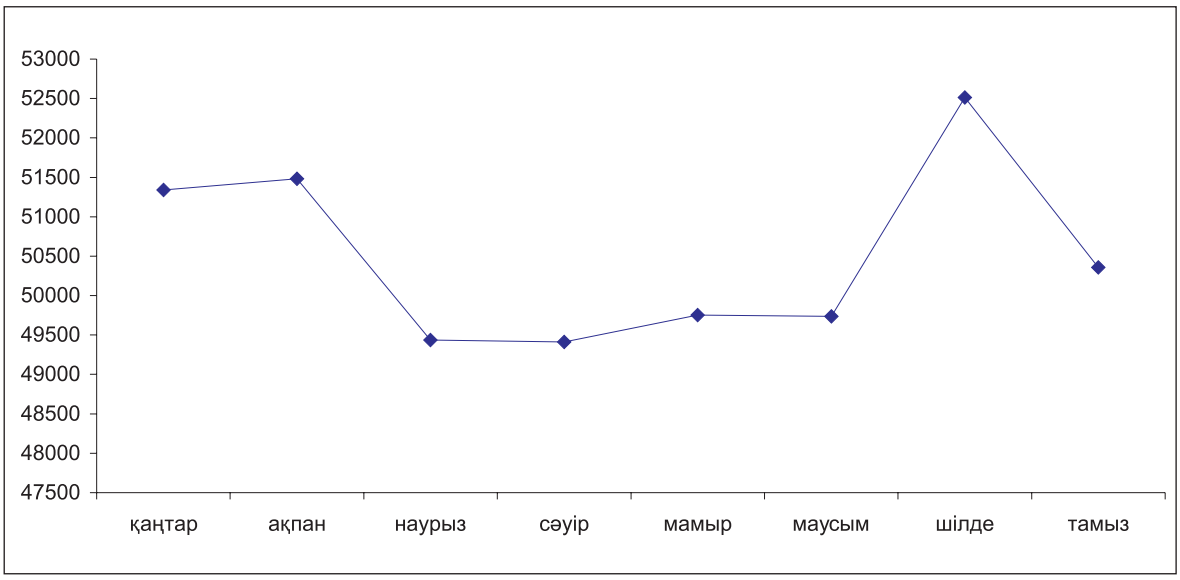

4. СЫРТҚЫ САУДА

(Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері бойынша)

4.1 СЫРТҚЫ САУДА АЙНАЛЫМЫ

Қазақстан Республикасының сыртқы сауда айналымы кеден статистикасының деректері бойынша, ұйымдаспаған сауда есебінсіз, 2005 жылдың қаңтар-маусымында 21206,5 млн. АҚШ долларын құрады және өткен жылмен салыстырғанда 49,2%-ға өсті, соның ішінде экспорт - 13077,9 млн. АҚШ доллары болып, 53,1%-ға өсті, импорт (тасымалдауға және сақтандыруға байланысты шығыстарды есепке алғанда) - 8128,6 млн. АҚШ доллары болып, 43,4%-ға өсті.

Экспорттың тауарлық құрылымы

қорытындысына %-бен

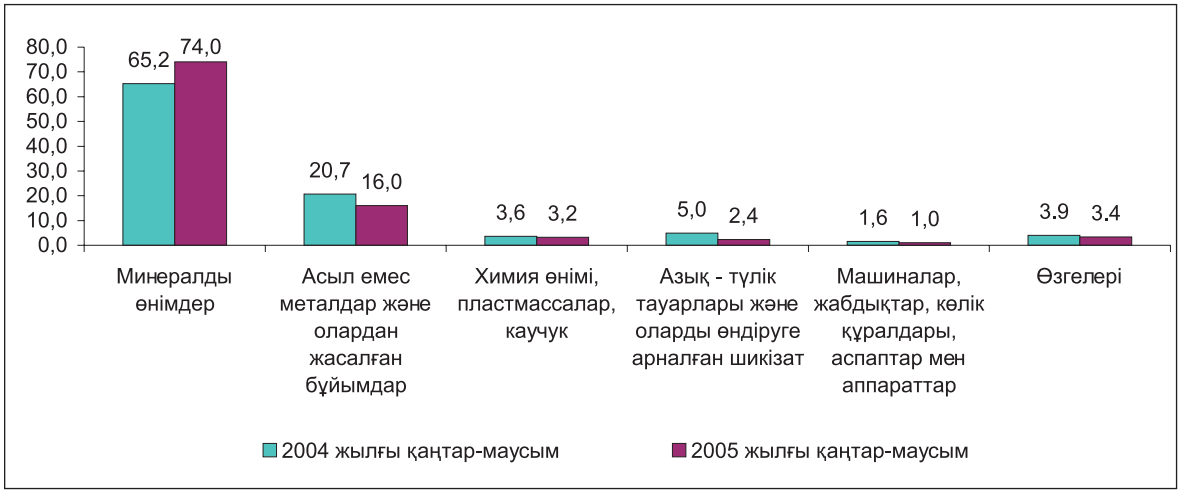

Қазақстан өнімдерінің негізгі сатып алушылары Швейцария (17,6%), Италия (14%), Ресей Федерациясы (12,4%), Франция (10%), Қытай (9,7%), Нидерланды (3,2%), Израиль (2,6%), Иран (2,4%), Польша, АҚШ пен Виргин аралдары (2%-дан), Кипр мен Ирландия (1,7%-дан) Испания (1,6%) болып табылады.

Талдау кезеңі ішінде экспорттың жалпы көлеміндегі ТМД елдерінің үлесі 16,5% құрады (2004 жылдың қаңтар-маусымында - 23,2%).

Импорттың тауарлық құрылымы

қорытындысына %-бен

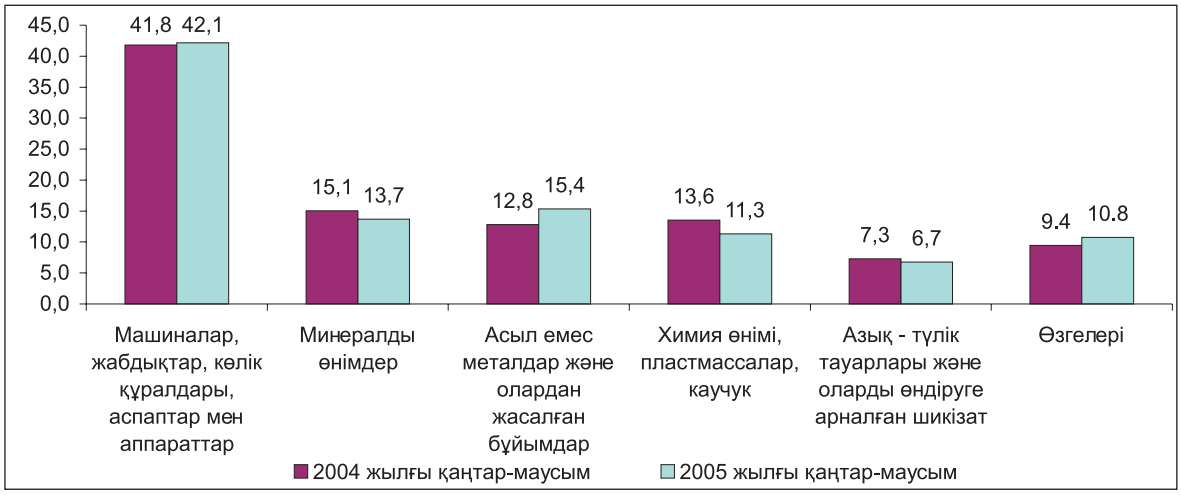

Инвестициялық тауарлар 2005 жылдың қаңтар-маусымында импорттың жалпы көлемінде 3852,5 млн. долларды немесе 47,4% құрады (2004 жылдың қаңтар-маусымында - 2566,0 млн. доллар немесе 45,3%).

2005 жылдың қаңтар-маусымында барлық импорттық жеткізілімдердің 44,7%-ы ТМД елдерінің ешісінде болды (2004 жылдың қаңтар-маусымында - 49,1%). Импорт өнімдерінің негізгі жеткізушілері Ресей Федерациясы (импорттың жалпы көлемінің - 36,3%), Германия (10%), АҚШ (7,2%), Қытай (6,4%), Украина (4,6%), Италия мен Жапония (3,6%-дан), Ұлыбритания (2,9%), Түркия (2,1%), Швеция (2%), Корей Республикасы (1,7%), Франция (1,6%), Өзбекстан (1,4%) болып табылады.

4.2 ТМД МЕМЛЕКЕТТЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2005 жылдың қаңтар-маусымында ТМД елдерімен сыртқы сауда айналымы 5790,4 млн. АҚШ долларын құрады және 2004 жылдың қаңтар-маусымымен салыстырғанда 21,5%-ға өсті, соның ішінде экспорт - 2155,3 млн. доллар болып, 8,8%-ға өсті, импорт - 3635,1 млн. долларды құрап, 30,5%-ға өсті.

Жалпы тауар айналымындағы ТМД мемлекеттерінің үлесі 27,3% (2004 жылдың қаңтар-маусымында - 33,5%) құрады.

2005 жылдың қаңтар-маусымында ТМД мемлекеттеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералдық өнімдердің үлес салмағы 61%-ды (2004 жылдың қаңтар-маусымында - 53%), азық-түлік тауарлары - 10% (19%), химиялық өнімдер - 13% (9%) құрады.

2005 жылдың қаңтар-маусымында ТМД елдерінен әкелінетін импорт көлеміндегі машиналардың, жабдықтардың, көлік құралдарының, аспаптар мен аппараттардың үлесі 27% (2004 жылдың қаңтар-маусымында - 29%), минералды өнімдер - 28% (28%), металлургиялық өнімдер - 19% (15%), химиялық тауарлар - 10% (12%) құрады.

ТМД елдері минералдық, химиялық және металлургиялық өнімдердің негізгі жеткізушілері болып табылады: 2005 жылдың қаңтар-маусымында осы елдерден әкелінетін минералдық ресурстардың көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі 92% (2004 жылдың қаңтар-маусымында - 92%), металлургиялық өнімдер - 54% (56%), азық-түлік тауарлары - 49% (47%), химиялық тауарлар - 40% (44%) құрады.

4.3 ӘЛЕМНІҢ БАСҚА ЕЛДЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2005 жылдың қаңтар-маусымында әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда айналымы 15416,1 млн. АҚШ долларын құрап, өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 63,2%-ға өсті, соның ішінде экспорт - 10922,6 млн. АҚШ доллары болып, 66,5%-ға өсті, импорт - 4493,5 млн. АҚШ долларын құрап, 55,8%-ға өсті.

Әлемнің басқа елдеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералды шикізаттың үлес салмағы 2005 жылдың қаңтар-маусымында 77% (2004 жылдың қаңтар-маусымында - 69%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері - 17% (24%) құрады.

2005 жылдың қаңтар-маусымында әлемнің басқа елдерінен әкелінген импорт көлеміндегі машиналардың, жабдықтардың, көлік құралдарының, аспаптар мен аппараттардың үлесі 55% (2004 жылдың қаңтар-маусымында - 54%), азық-түлік тауарлары - 6% (8%), химия өнімдері - 12% (15%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері - 13% (11%) құрады.

Елдің аса маңызды тауарларға қажеттілігін қамтамасыз етуде әлемнің басқа елдері үлкен роль атқарады: осы елдерден әкелінген машина жасау өнімдерінің көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі 2005 жылдың қаңтар-маусымында 72% (2004 жылдың қаңтар-маусымында - 66%), фармацевтикалық тауарлар - 84% (83%), киім - 83% (87%), азық-түлік тауарлары - 51% (53%) құрады.

5. ТАУАР РЫНОКТАРЫ

5.1 ӨНІМНІҢ (ТАУАРЛАРДЫҢ) ЖЕКЕЛЕГЕН ТҮРЛЕРІНІҢ РЕСУРСТАРЫ*

2005 жылдың қаңтар-маусымында республиканың экономикалық айналымына енгізілген отынның негізгі табиғи түрлерінің (мұнайдың, газ конденсатын қоса, табиғи газ бен тас көмірдің) жалпы ресурстары 85,6 млн тонна шартты отынды құрады, бұл 2004 жылғы қаңтар-маусымдағы деңгейден 3,9% жоғары. Республиканың табиғи отын ресурстарының құрамында мұнай, газ конденсатын қоса – 55,6%-ды, тас көмір – 30,0% және табиғи газ – 14,4% алады.

2005 жылдың қаңтар-маусымында отын-энергетикалық ресурс 36,2 млрд. кВт.с электр энергиясын (2004 жылдың қаңтар-маусымындағыдан 1,6% көп), 10,7 млрд. текше метр табиғи газды (6,8% аз), 27,4 млн. тонна шикі мұнайды (5,1% көп), 5,9 млн. тонна газ конденсатын (57,5% к?п), 40,3 млн. тонна көмірді (2,9% аз) құрады.

Республикада табиғи газ рыногының 46,6% өз өндірісінен және 53,4% импорттан қалыптасты. Мұнай мен көмірдің ресурстары негізінен республикада өндіру есебінен (ресурстардың жалпы көлемінен тиісінше 92% және 99,4%) қалыптасты.

2005 жылдың қаңтар-маусымында экспортқа 26,2 млн.тонна шикі мұнай, соның ішінде ТМД-дан тыс елдерге 25,9 млн.тонна (экспорттың жалпы көлемінің 98,9%) шығарылды.

2005 жылдың қаңтар-маусымында шикі мұнай экспортының көлемі мен бағасы

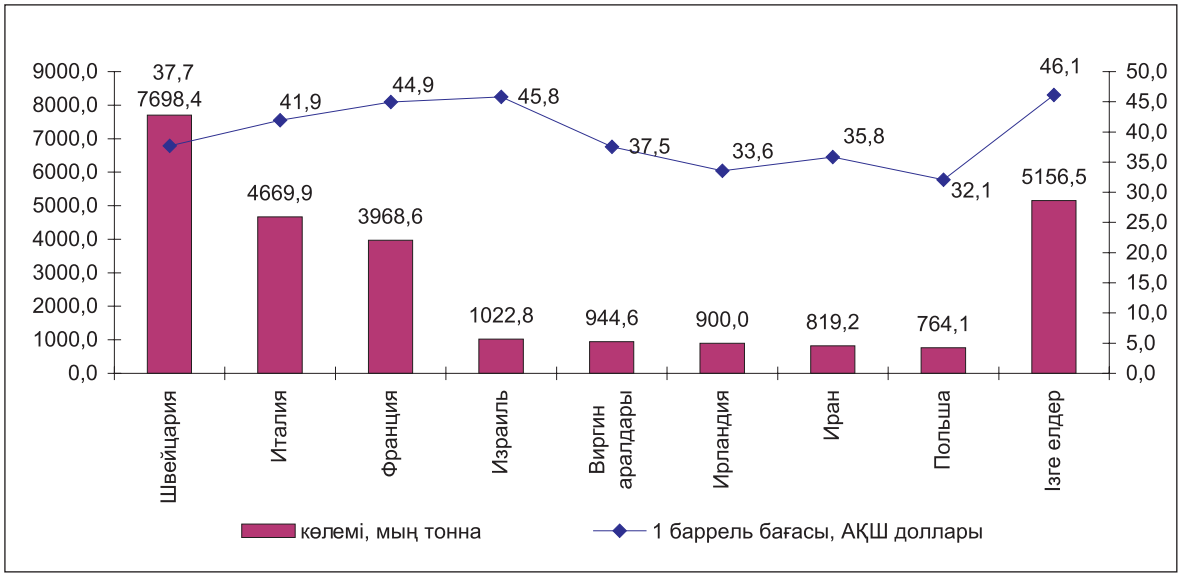

2005 жылдың қаңтар-маусымында өңдеуге түскен шикі мұнайдың көлемі 1,2 млн. тоннаны құрады (ресурстардың жалпы көлемінің 4,3%).

Мұнай өнімдерінің ресурстары негізінен (ресурстардың жалпы көлемінің 76,1%-ынан бастап –100%-ға дейін) елдің өз өндірісінен қалыптасады. Мұнай өнімдері рыногында олардың импорты орын алып отыр. Мәселен, 2005 жылдың қаңтар-маусымында ресурстардың жалпы көлеміндегі импорттың үлес салмағы: бензин – 23,9%, газойль – 9%, жағатын мазут – 6,5% болды.

Тұтыну тауарларының ресурстарын қалыптастыру біркелкі болмай отыр.

Яғни, азық-түлік тауарларын негізінен отандық өндірушілер өндіреді: мысалы, минералды сулар мен алкогольсіз сусындар ресурсының 93,4%-ын; макарон өнімдерінің - 88,2%, қанттың - 88,1%, алкоголь өнімдерінің - 85,0%, сүт өнімдерінің -74,8% республикада өндірілген өнімдер құрайды. Бұл қатарға жатпайтын дайындалған және консервіленген балық ресурстары, олардың көп бөлігі импорттың есебінен (ресурстардың жалпы көлемінің 56,4%) қалыптасты.

2005 жылдың қаңтар-маусымында жекелеген азық-түлік тауарлары бойынша ресурстарды және экспортты қалыртастыру құрылымы

пайызбен

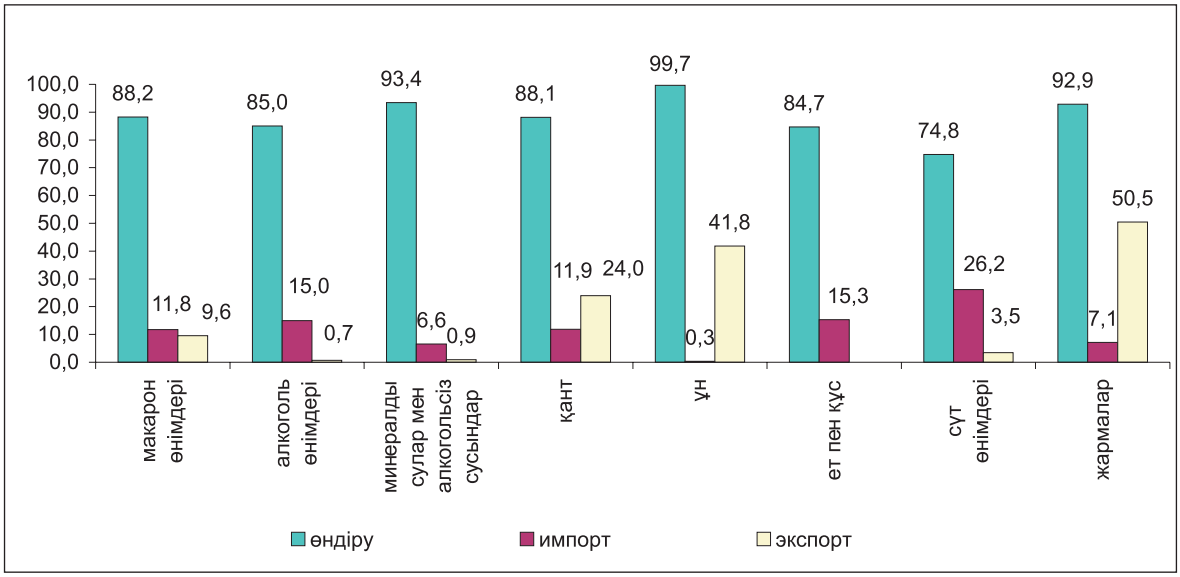

Азық-түлік емес тауарлардың ресурстарын толықтыру оларды республикада өндірумен қатар басқа елдерден әкелу арқылы да жүргізіледі. Мысалы, кілем және кілем бұйымдарының импорты 2005 жылдың қаңтар-маусымында ресурстардың жалпы көлемінің 96,2%, кір жуатын машиналар – 78,7%, магнитофондар мен басқа да дыбыс жазатын аппаратуралар – 67,5% құрады.

5.2 ИМПОРТТЫ АЛМАСТЫРУ ТУРАЛЫ*

Импортты алмастыру бағдарламаларының шегінде қарастырылатын өндірістік-техникалық мақсаттағы кейбір өнім түрлерінің ресурстары оларды республикада өндіру есебінен (52,3%-дан 98,1%-ға дейін) қалыптасты. 2005 жылдың қаңтар-маусымында цемент өндіру ресурстардың жалпы көлемінің 87% алды. Бұл оларды ішкі рынокта өткізуді арттыруға едәуір дәрежеде мүмкіндік туғызады.

Тракторлардың (ресурстардың жалпы көлемінің – 100,0%), пневматикалық доңғалақтардың (96,5%-дан 96,7%-ға дейін), сұйықтық есептеуіштердің (92,4%), никель-кадмий аккумуляторлардың (82,0%), бояулар мен сырлардың (74,1%) ресурстары негізінен бұрынғыдай басқа елдердің импорты есебінен қалыптасуда.

Импорт жекелеген тұтыну тауарларының ресурстарын қалыптастырудың ажырамас бөлігі болып қалуда. Мәселен, 2005 жылдың қаңтар-маусымында 2004 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда шай мен кофенің (ресурстардың жалпы көлемінің – 58,2%), сабынның (75,3%), аяқ киімнің (87,4%), жуу құралдарының (96,9%) ресурстары басқа елдердің импорты есебінен қалыптастырылды.

2005 жылдың қаңтар-маусымында шоколадтың, қанттан жасалған кондитерлік өнімдердің отандық өндірісі 2004 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 25,8%-ға, кофе мен шай – 19,2%-ға өскені байқалады, талданып отырған кезеңде олардың ресурстарын қалыптастыру республикада өндіру есебінен, тиісінше 60,6%-ға, және 41,8%-ға, жүзеге асырылды.

Республиканың тұтыну рыногында сабынды, жуу құралдарын, кардамен таралған және тарақпен таралған жүннен тоқылған маталарды негізінен Ресей (импорттың жалпы көлемінің 53,6%-80,0%), аяқ киімді Қытай мен Ресей (тиісінше 84,0% және 11,5%) өндірушілері ұсынған.

**Бұл бөлім бойынша кестелік материал "Өнімдер (тауарлар) мен шикізаттың жекелеген түрлерінің ресурстары және пайдалану" бюллетенінде берілген*

6. ИНВЕСТИЦИЯЛАР

Қаржы емес активтерге инвестициялар

2005 жылғы қаңтар – шілдеде қаржы емес активтерге жұмсалған инвестициялардың бағалау көлемі (материалдық айналым қаражатының қорларын толықтыруға салынатын инвестицияларсыз) 1027,5 млрд. теңгені құрады, оның 96,6% негізгі капиталға жұмсалған инвестицияларға келеді.

Негізгі капиталға инвестициялар

2005 жылғы қаңтар - шілдеде негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар 992,6 млрд. теңге болды, бұл 2004 жылғы тиісті кезеңдегіден 1,5 есе көп.

2005 жылғы қаңтар - шілдеде инвестицияның өсуі өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда республиканың 14 өңірінде байқалды. Мұның өзінде ең көп өсуі Атырау(1,8 есе), Қарағанды (1,7 есе), Оңтүстік Қазақстан (1,6 есе), Солтүстік Қазақстан (1,5 есе), Алматы (1,4 есе), Шығыс Қазақстан, Ақтөбе (1,3 есе), Павлодар, Маңғыстау(1,2 есе), Қызылорда (11,5%), Қостанай, Ақмола (1-6%) облыстарында, Алматы (12,8%) және Астана (10,4%) қалаларында байқалды.

2004 жылғы қаңтар - шілдемен салыстырғанда инвестиция көлемінің төмендеуі Батыс Қазақстан (1,8 есе), Жамбыл (1,2 есе) облыстарында байқалды.

2005 жылғы қаңтар – шілдеде шаруашылық жүргізуші субъектілердің меншікті қаражаттары (58,8%) және шетел инвестициялары (26,4%) негізгі капиталға қаражат салудың негізгі көздері болып табылды. Бюджеттік қаражаттар 11%, қарыз қаражаттары 3,8% құрады.

Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың негізгі көлемін жеке меншік нысанындағы кәсіпорындар және ұйымдар (60%), сондай-ақ қызметін Қазақстан Республикасы аумағында жүзеге асыратын басқа мемлекеттердің шаруашылық жүргізуші субъектілері (28,2%) игерді. Мемлекеттік сектор үлесі 11,8% құрады.

Мұнай және табиғи газ өндіру - негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың жалпы көлемінен 37,1%, жылжымайтын мүлікпен операциялар – 22,5% (геологиялық барлау және инженерлік ізденіс жұмыстары есебінен), көлік және байланыс – 12,3%, өңдеу өнеркәсібі – 10,9% басым салалар болып табылады.

Шетел инвестицияларының жалпыреспубликалық көлемінің қомақты үлесі Атырау (72,8%), Қарағанды (8,4%), Ақтөбе (7,5%) облыстарында игерілді.

Негізгі қаражаттарды құру және жетілдіру үшін жұмыстар мен шығындар түрлеріне байланысты негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар құрамы төменде келтірілген.

Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың технологиялық құрылымы

пайызбен

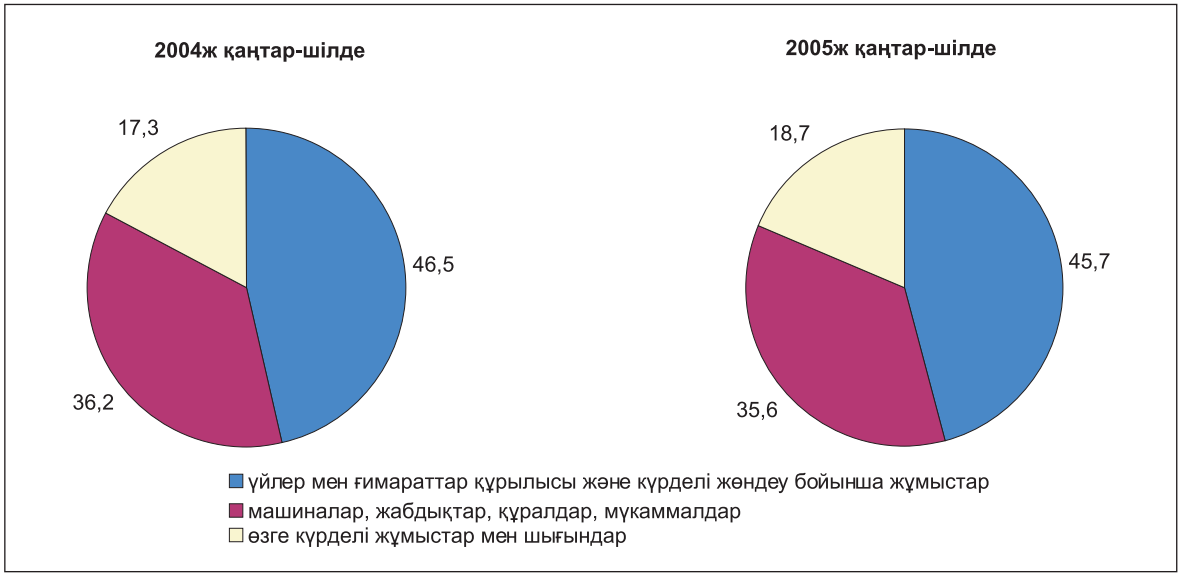

7. БАҒА

7.1 ТҰТЫНУ БАҒАЛАРЫ

2005 жылдың шілдесінде республиканың **тұтыну рыногында** тауарлар мен қызмет көрсету бағасы 2004 жылдың желтоқсанымен салыстырғанда 4%-ға, өткен аймен салыстырғанда – 0,5%-ға өсті. Жыл басынан бергі кезеңде тамақ өнімдерінің 4,7%-ға қымбаттауы инфляцияға едәуір – 2,3%, ал ақылы қызмет көрсетуге тиісінше – 4% және 1,1%, азық-түлік емес тауарларға – 2,5% және 0,6% үлес әкелді. Ағымдағы жылдың жеті айында базалық инфляция (көкөніс пен жеміс, көмір мен бензин бағаларының көтерілуін есепке алмағанда) 3,1%, шілдеде – 0,7% болды.

Ағымдағы жылдың шілдесінде **азық-түлік тауарларының** бағасы 0,1%-ға көтерілді. Қант бағасының едәуір – 7,3% өсімі тіркелді, бұл оған сұраныстың артуымен байланысты болды. Ет өнімдерінің бағасы 0,6%-ға, нан өнімдерінің бағасы – 0,2%-ға өсті. Жемістер мен көкөністер бағасының 3,1%-ға, жұмыртқа бағасының – 1,9%-ға, сүт өнімдері – 0,8%-ға және мал майы бағасының – 0,5%-ға төмендеуі оларды өндіру мен өткізудің маусымдық факторымен байланысты.

2005 жылы азық-түлік тауарлары бағаларының өзгеруі

өткен айға пайызбен, өсуі +, төмендеуі -

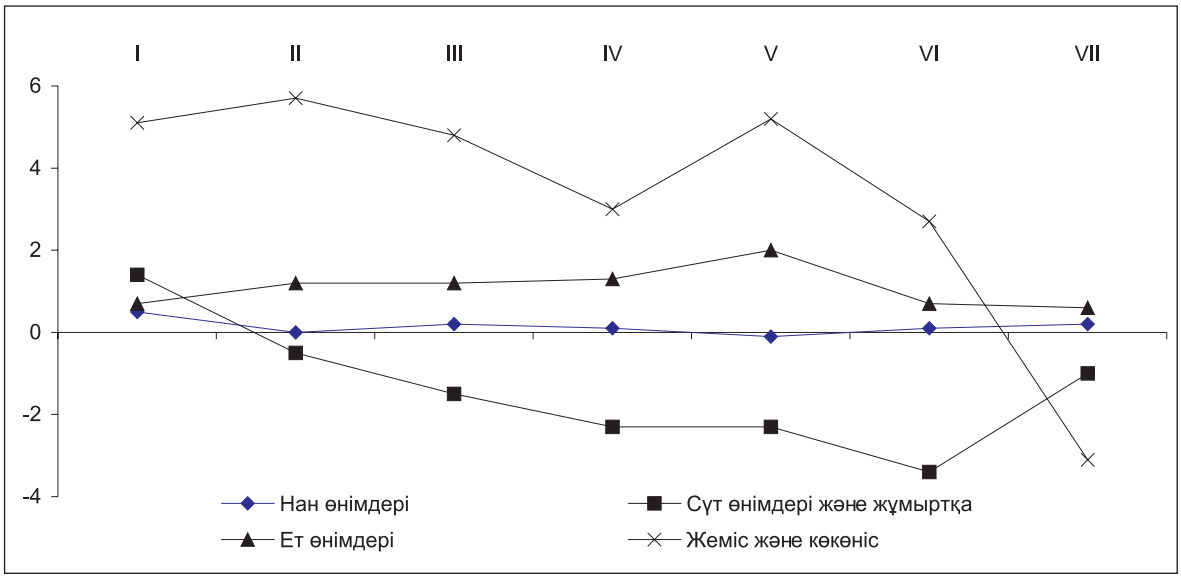

Күнкөрістің ең төменгі шамасы халықтың орта есеппен жан басына шаққандағы негізгі тамақ өнімдерінің ең төменгі тұтыну мөлшерінен есептеп шығарғанда ағымдағы жылдың шілдесінде 2004 жылдың желтоқсанымен салыстырғанда 8,4%-ға, ал өткен аймен салыстырғанда – 2,2%-ға төмендеп 6116 теңгені құрады (тамақ өнімдері – 4281 теңге, азық-түлік емес тауарлар және ақылы қызмет көрсету – 1835 теңге). Ағымдағы жылдың шілдесінде оның құрылымындағы ет пен балық сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі 23,3%, сүт, тоңмай өнімдері мен жұмыртқа – 16,8%, көкөністер мен жемістер – 14,4%, нан өнімдері – 11,2%, қант, шай және дәмдеуіштер – 4,3% болды.

Ағымдағы жылдың шілдесінде **азық-түлік емес тауарлар** рыногында баға 0,4%-ға өсті. Құрылыс материалының бағасы 1,4%-ға және бензин – 1%-ға едәуір өсті. Кітаптар мен газеттер 0,5%-ға, киім мен аяқкиім бағасы – 0,4%-ға, үй тұрмысында пайдаланатын заттар, жеке гигиена тауарлары – 0,3%-дан жоғары болды.

Өткен айда **ақылы қызмет көрсету** бағасының өсімі 1,2% құрады, бұл баллондарда өткізілетін газдың қымбаттауымен (17,6%-ға) және оның ішкі рынокқа жеткізудің қысқаруымен байланысты болды. Жолаушылар көлігі және білім беру мекемелері қызметінің бағасы 0,3%-дан, мәдениет – 0,5%-ға, денсаулық сақтау, мейрамханалар мен қонақ үйлерде – 1%-дан өсті.

Ағымдағы жылдың шілдесінде халықтың табысы ең төмен топтарына арналған тұтыну бағаларының индексі 2004 жылдың желтоқсанымен салыстырғанда 104,4%, табысы ең көп топтарына – 103,9%, ал өткен айға қарағанда тиісінше – 100,5% және 100,4 % болды.

2005 жылдың шілдесінде тұтыну тауарлары мен қызметтері бағаларының өсімі 2004 жылдың желтоқсанымен салыстырғанда он өңірде 3,3-3,8%, бесеуінде – 3,9%-4,6%, біреуінде – 5,4% құрады.

7.2 ЭКОНОМИКАНЫҢ НАҚТЫ СЕКТОРЫНДАҒЫ БАҒАЛАР

Өндірістік сипаттағы қызметтерді қоса есептегенде өнеркәсіп өнімдерін өндіруші-кәсіпорындардың бағалары ағымдағы жылдың шілдесінде маусыммен салыстырғанда 6%-ға, 2004 жылдың желтоқсанымен салыстырғанда – 17,9%-ға көтерілді. Өндірілген өнім ай ішінде 6,6%-ға қымбаттады, өндірістік сипаттағы қызметтер 0,3%-ға арзандады. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған өнімдердің тобындағы аралық тұтынатын тауарлардың бағасы – 7,5%-ға өсті, тұтыну тауарлары – 0,4%-ға өсті, өндіріс құралдары – 0,7%-ға төмендеді.

Өткен айда өнеркәсіптегі бағалардың деңгейіне энергоресурстардың 9,4%-ға қымбаттауы анық ықпал етті. Сыртқы рыноктағы мұнай бағасының тез өсуі республикада оны өндіру бағасының 11,2%-ға бұдан ары көтерілуіне ықпал етті. Ең көп деңгейде олар алыс шетелге шығарылатын мұнайға – 15,2%-ға өссе, республика ішінде – тек қана 1,7%-ға өсті, ал Достастық мемлекеттерінде өзгерген жоқ. Газ конденсаты бір ай ішінде15,2%-ға, табиғи газ - 1,8%-ға, көмір – 0,4%-ға қымбаттады, ол осы тауарларға әлемдік бағаның көтерілуіне байланысты болды. Мұнаймен рыноктың толығуына байланысты мұнай өнімдеріне оны өндірушілердің бағасы бұрынғы қалпында қалды. Өткен айда кен өндіру өнеркәсібіндегі бағаның жалпы деңгейі 9,2%-ға өсті, ол оның алдындағымен салыстырғанда 7,5 пайыздық пунктке көп.

2004 және 2005 жылдардың шілдесіндегі өндіруші-кәсіпорындардың жекелеген энергоресурстар түрлеріне бағаның өзгеруі

өткен жылдың желтоқсанына пайызбен, өсуі+, кемуі

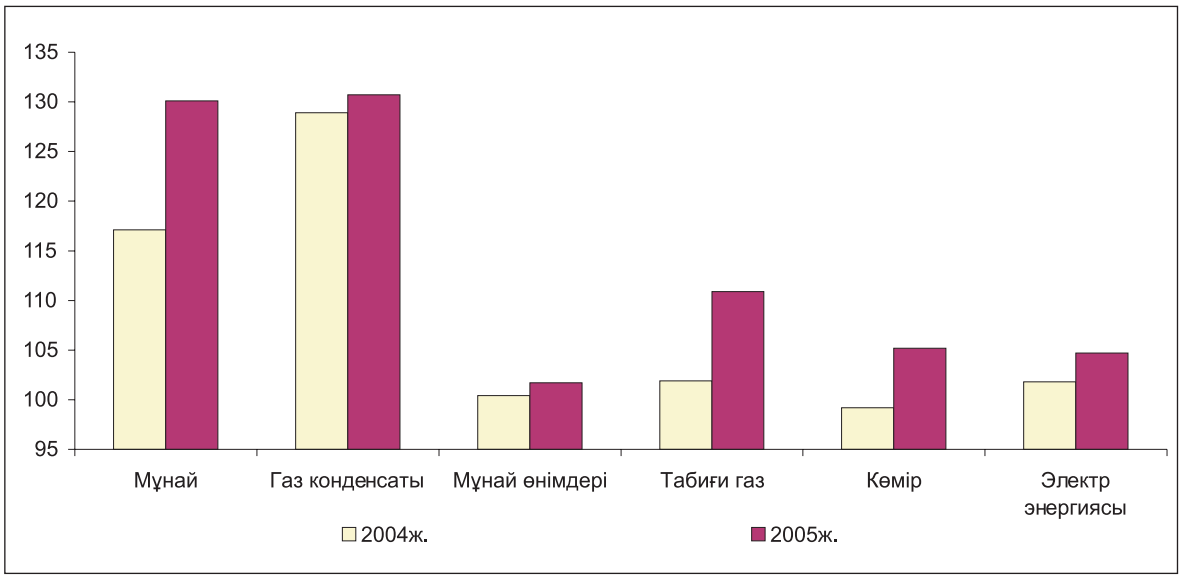

Өнеркәсіп өндірісінде бағаның қалыптасуындағы ең маңызды фактор олардың металға өзгеруі болып қалады. Өткен айда металлургия өнеркәсібінде баға 6,3%-ға (маусымда – 2,6% төмен болған), қара металл илегі – 16,9%-ға (5,7%-ға), түсті металл – 2,6-ға (1,4%-ға) көтерілді, ол сыртқы рыноктағы соған ұқсас қозғалыстарға байланысты. Мыс 4,8%-ға, қымбат металлдар – 2%-ға, мырыш –0,8%-ға, қорғасын – 0,4%-ға қымбаттады. Резина және пластмасса бұйымдарын өндіру кезінде олардың бағасының қайтадан 1,4%-ға өскені белгіленген, ол осы тауарларды дайындау кезінде пайдаланылатын ресурстардың 1,1%-ға қымбаттауынан туындаған. Өнеркәсіптің тоқыма, былғары және ағаш өңдеу салаларындағы баға өзгеріссіз қалды.

Өткен айда республикада өндірілген тамақ өнімдерінің бағасы 0,2%-ға көтерілді (ағымдағы жылдың маусымында – 0,8%). Олардың өсуі мал етіне 3,8-ға, құс – 3,4%-ға тіркелген. Қант шикізаты 1,5%-ға қымбаттады, жаз кезінде қантқа сұраныстың өсуі оның бағасының 0,8%-ға көтерілуіне себепкер болды. Ағымдағы жылдың бірінші жарты жылдығында өсімдік майының бағасы 1,2%-ға төмендеген болатын, ал өткен айда олардың өсуі 1%-ға тіркелген, ол оған сатып алушылар сұранысының өсуіне байланысты. Ағымдағы жылдың маусымындағы сияқты жарма 3,2%-ға, бидай ұны – 1%-ға, макарон өнімдері – 0,6%-ға арзандады, нан қайтадан 0,2%-ға қымбаттады.

Бақылаудағы өндірістік сипаттағы қызметтердің өткен айда тарифтерінің төмендеуі, тұтынушыларды ыстық сумен жабдықтау кезінде– 0,3%-ға және құбырлар арқылы газ тәріздес отынды бөлу – 0,1%-ға белгіленген, ал қалған түрлеріне олардың бағасы бұрынғы деңгейде сақталды.

Технологиялық процесс үшін өнеркәсіп кәсіпорындарымен сатып алынған өндірістік ресурстардың баға индексі, ағымдағы жылдың шілдесінде маусыммен салыстырғанда 100,2%-ды құрады, 2004ж.желтоқсанда – 102,2%. Ай ішінде республикада сатып алынған шикізат пен материалдың бағасы 0,6%-ға, алыс шетелде - 1,7%-ға өсті, ал жақын шетелде, керісінше 2,4%-ға кеміді.

Шетелге шығарылатын тауарлардың бағасы, ағымдағы жылғы маусымда мамырмен салыстырғанда 1%-ға төмендеді, 2004ж.желтоқсанмен салыстырғанда – 15,2%-ға өсті. Республикадан жақын шетелге шығарылған өнім ай ішінде 1,3%-ға, алыс шетелге –0,9%-ға арзандады. Өңдеу сатылары бойынша сыныпталған экспортқа шығарылатын өнімдердің топтарынан шикізаттың бағасы 1,3%-ға, жартылай фабрикаттар - 0,3%-ға кеміді, дайын тауарлар – 0,4%-ға өсті. Ауыл шаруашылығы өнімдерінің бағасы мамырдағы сияқты 2,3%-ға, көкөніс – 13,7%-ға, бидай –4,7%-ға төмендеді, күріш – 5,7%-ға, сұлы – 6,6%-ға, жүн – 10,3%-ға көтерілді. Минералды өнімдердің бағасы 1,1%-ға, соған ұқсас өзгеру есебінен газ конденсаты 5,6%-ға және мұнай –1,5%-ға төмендеді, бір мезгілде мұнай өнімдері 4,8%-ға және металл кендері – 3,2-ға көтерілді. Сондай-ақ экспорттық жеткізілім бағасының өсуі қымбат металдарға 4,9%-ға және қара металл илегі - 2,4%-ға тіркелген.

Қазақстанға әкелінетін өнімдер бағасының индексі ағымдағы жылдың маусымында мамырмен салыстырғанда 100,5%-ды құрады, 2004ж. желтоқсанында – 105,3%, Достастық мемлекеттерінде – тиісінше, 100,2% және 104,1%, қалған әлем елдерінде – 101,1% және 107,1%. Импортқа шығарылатын минералды өнімдердің бағасы 4,1%-ға, мұнай – 15%-ға, қайта өңделген өнімдер – 2%-ға, табиғи газ – 1,2%-ға өсті. Олардың көтерілуі сондай-ақ республикаға әкелінген дайын тағам өнімдері мен аяқ киімдерге – 3%-дан, жай металдар – 2,7-ға, төмендеуі – сүрек 10,3%-ға және қағаз – 5,9%-ға белгіленген.

Ағымдағы жылдың шілдесінде **ауыл шаруашылығы өнімдерін өткізу бағасының индексі** өткен аймен салыстырғанда 99,6% (өткен жылдың осы кезеңінде - 100%), жыл басынан бері - 100,6% (103,9%) құрады.

Ағымдағы жылдың өткен айында өсімдік шаруашылығы өнімдері бағасының 0,3%-ға төмендеуі дәнді дақылдардың осындай шамада және көкөністердің 1,1%-ға арзандауымен байланысты. Көкөністердің ішінен парниктік өнімдер бағасы едәуір төмендеді: қияр - 22,1%, қызанақ – 15,5%. Бір ай ішінде қырыққабат – 1,3%-ға, сәбіз – 0,4%-ға арзандады, ал картоп, қызылша мен басты пияздың бағалары өзгерген жоқ. Күнбағыс тұқымы бағасының өсімі 0,3%, жеміс дақылдары – 0,7% құрады.

Өткен айда сүт пен жұмыртқаның тиісінше 5,3% және 3,1%-ға маусымдық арзандауымен байланысты мал шаруашылығы өнімдерінің бағасы 0,5%-ға төмендеді. Мал мен құс еті қайтадан 1,2%-ға, ал ірі қара мал мен шошқа еті -1,4%-1,5%-ға, құс еті – 1,3%-ға, жылқы еті - 1%-ға, қой еті – 0,6%-ға жоғары болды.

Ағымдағы жылдың шілдесінде **құрылыс өндірісіндегі** баға өсімі маусымға қарағанда 0,4% (өткен жылдың тиісті кезеңінде – 0,6%), ағымдағы жылдың қаңтар-шілдесінде – 3,6% (2,6%) құрады. Құрылыс-монтаж жұмыстары мен технологиялық жабдық бағасы –0,5%-дан, өзге жұмыстар бағасы мен шығындар өзгерген жоқ.

2005 жылы құрылыстағы баға индексі

өткен айға пайызбен

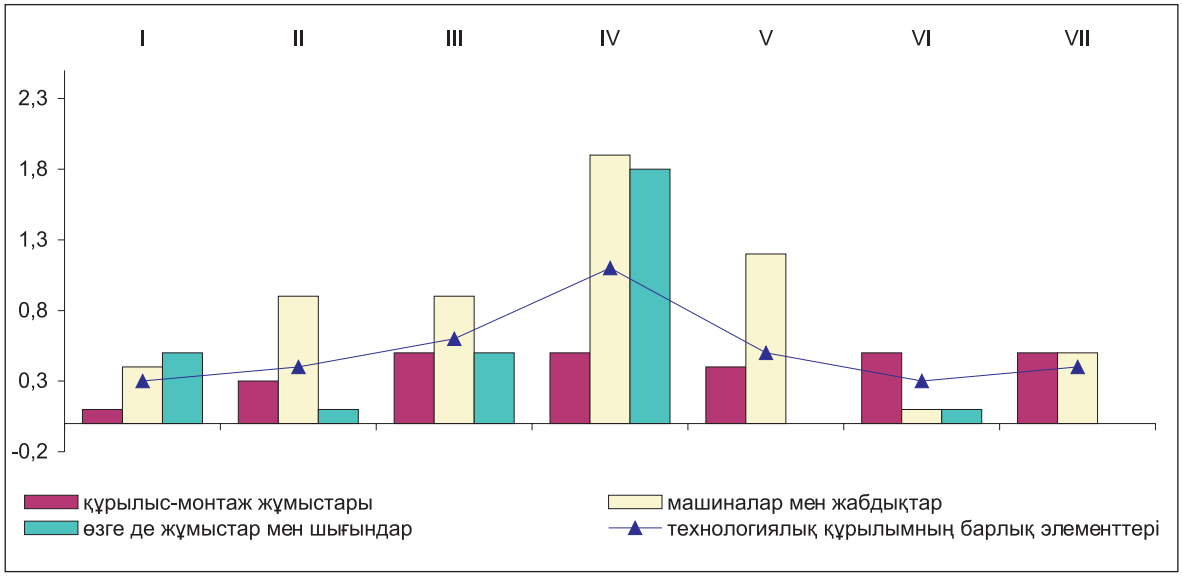

Өткен айда құрылыс ұйымдары сатып алған материалдар, бөлшектер мен конструкциялар 0,4%-ға, ал портландцемент - 6,5%-ға, қиыршық тас, қыш кірпіш пен құрылыс ерітіндісі – 2-2,2%-ға, тауарлық бетон - 1,6%-ға қымбаттады. Терезенің табақты әйнегі 0,7%-ға, болат және шойын конструкциялар, қыштан жасалған санитарлық-техникалық бұйымдар – 0,2-0,3%-ға арзандады.

Ағымдағы жылдың шілдесінде өткен аймен салыстырғанда **көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау тарифтері** 0,1%-ға, 2004 жылдың желтоқсанымен салыстырғанда 0,6% өсті.

Өткен айда құбырмен тасымалдау және автожол көлігінің қызметі 0,2%-дан жоғары болды (ағымдағы жылдың қаңтар-шілдесінде – тиісінше, 1,3% және 1,4%-ға), ал әуемен, теміржолмен және өзен көлігі түрлерімен жүк тасымалдау тарифтері өзгеріссіз қалды.

8. ҚАРЖЫ ЖҮЙЕСІ

8.1 МЕМЛЕКЕТТІК ҚАРЖЫ

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік бюджетінің орындалуы

Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті. ҚР Қаржы министрлігінің жедел деректеріне сәйкес **2005 жылдың 1 шілдесіне** табыс көлемі 861,7 млрд. теңгені құрады (2004 жылдың 1 шілдесіне – 621,1 млрд. теңге), шығындар – 691,6 млрд. теңге (2004 жылдың 1 шілдесіне 585,9 млрд. теңге), операциялық сальдо – 170,1 млрд. теңгені құрады. Бюджеттік таза кредит беруге - 1,8 млрд. теңгеден, ал қаржы активтерінің операция бойынша сальдосына - 74,1 млрд. теңгеден келді. Бюджет профициті 94,2 млрд. теңге деңгейінде анықталды. 2004 жылдың тиісті кезең көрсеткіштерімен салыстырғанда табыс көлемі бойынша деректер - 38,7%-ға, ал шығындар – 18%-ға өсті.

2005 жылдың 1 шілдесіне табыс жылдың нақтыланған бюджетіне қатынасы бойынша 55%, мемлекеттік бюджет шығындары – 42,8% орындалды.

Салық түсімдері құрылымында негізгі үлес корпоративтік табыс салығына – 34,4% (283,8 млрд. теңге) және ҚҚС (қосымша құн салығына) – 19,5% (160,6 млрд. теңге) келеді. Көрсетілген салықтар бойынша 2004 жылдың тиісті кезеңіндегіден тиісінше 88,6% және 30,9% асатын түсімдердің ең көп өсімі байқалады.

Бюджеттің барлық шығындар көлемінен әлеуметтік қызмет көрсетуге 53,8%, жалпы мемлекеттік қызмет көрсетуге және қорғанысқа – 20,4% келеді. Төменде 2005 жылдың 1 шілдесіне мемлекеттік бюджет шығындарының құрылымы келтірілген:

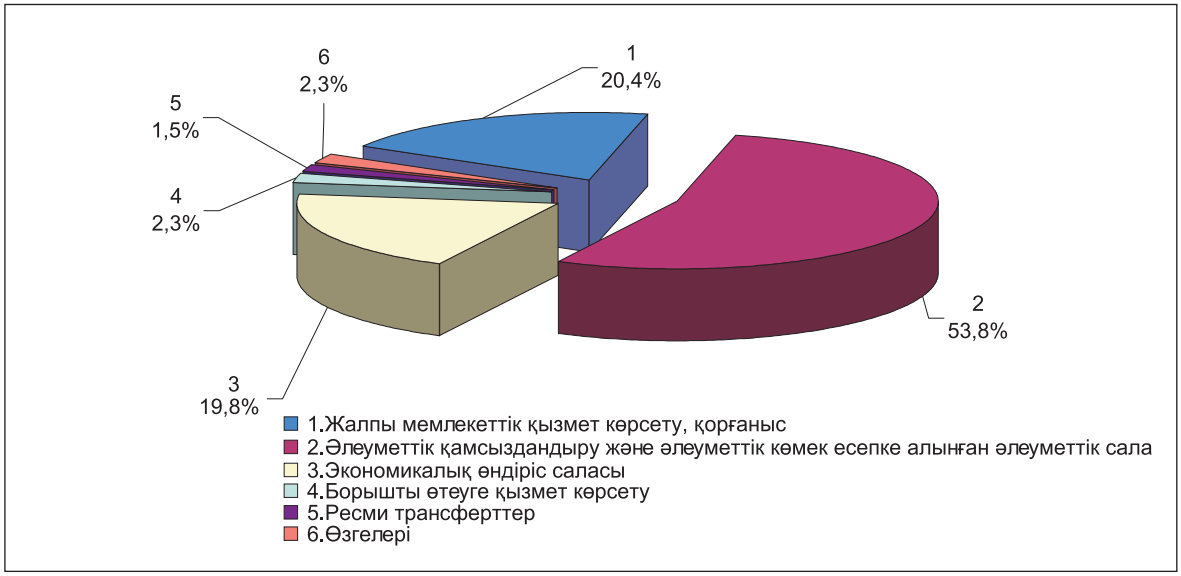

2005 жылдың 1 шілдесіне мемлекеттік бюджет тапшылығын қаржыландырудың (профицитін пайдаланудың) жалпы көлемі 94,2 млрд. теңгені, одан ішкі түсім 105 млрд. теңгені құрады. Бюджетті қаржыландыруға 133 млрд. теңге бюджет қаражаттарының бос қалдықтары пайдаланылды.

2005 жылдың 1 шілдесіне республикалық бюджетке түскен табыс көлемі – 695,1 млрд. теңге болды, бұл 2004 жылдың тиісті кезеңінің деңгейінен 48% артық (469,8 млрд. теңге).

2004 жылдың тиісті кезеңімен (464,1 млрд теңге) салыстырғанда шығындар 13,1% өсіп, 525 млрд. теңгені құрады. Операциялық сальдо 170,1 млрд. теңгені, бюджеттік таза кредит беру 30,2 млрд. теңгені, қаржы активтерінің операция бойынша сальдосы – 72,5 млрд. теңгені құрады. Бюджет профициті 67,4 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

Есепті кезеңде республикалық бюджет табысының 90%-ын салықтар, 2,8%-ын - салықтан тыс табыс, 7,2%-ын - ресми трансферттер құрады.

Шығындардың негізгі бөлігі әлеуметтік салаға – 38,2% (200,6 млрд. теңге) және өндірістік салаға – 17,5% (91,7 млрд. теңге) келеді.

Жергілікті бюджетке осы кезең ішінде түскен табыс 344,4 млрд. теңгені құрады, бұл 2004 жылдың тиісті кезеңі деңгейінен 17,5% артық (293,1 млрд. теңге), шығындар – 342,7 млрд. теңге, 27,4% (2004 жылдың 1 шілдесіне 268,9 млрд. теңге). Операциялық сальдо – 1,7 млрд. теңгені, бюджеттік таза кредит беру -1 млрд. теңгені, қаржы активтерінің операция бойынша сальдосы – 1,6 млрд. теңгені құрады. Бюджет профициті 1,1 млрд. теңге деңгейінде анықталды.

Жекешелендіру

(Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитетінің деректері бойынша)

Тұтастай алғанда республика бойынша 2005 жылдың 2 тоқсанында мемлекеттік бюджетке жекешелендіру объектілерінен сатылған және сатып алынған 2208,3 млн.теңге, соның ішінде: республикалық бюджетке 2208,3 млн. теңге түсті;

2005 жылдың 2 тоқсанында мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті және оның облыстық бөлімшелері мемлекеттік мүліктің 611 объектісін сатты, одан 7 бірлік немесе жекешелендірілген обьектілердің санынан (1,1%) мемлекеттік пакет акцияларын және қатысудың мемлекеттік үлесін құрады, 6 бірлік (1%) – мемлекеттік кәсіпорындар мен мекемелердің бөлімшелері мен құрылымдық бірліктері мүліктік кешендері және 598 бірлік, немесе (97,9%) - "өзге мемлекеттік мүліктер", оған мемлекеттік кәсіпорындар мен мемлекеттік мекемелердің, жылжымайтын мүлік және әлеуметтік сала обьектілерінің акционерлік қоғамдар, шаруашылық серіктестіктердің жарғылық капиталына кірмейтін, бірақ олардың теңгерімінде тұрған айналымнан тыс активтердің жекелеген түрлері кіреді.

Мемлекеттік мүлік түрлері бойынша жекешелендірілген обьектілерді бөлу диаграммада көрсетілген (нақты сатылған обьектілердің жалпы санына пайызбен):

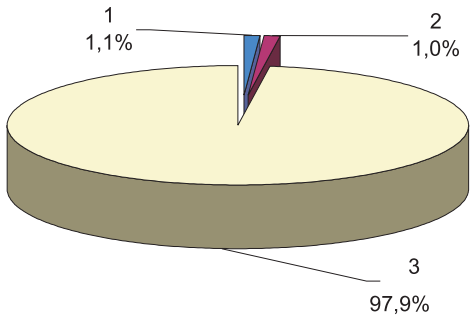

1.акционерлік қоғамдардың мемлекеттік пакет акциялары және шаруашылық серіктестердің жарғылық капиталдағы үлесі

2. Мемлекеттік кәсіпорындар мен мекемелер мүліктік кешендер ретінде, өндірістік емес бөлімшелер және мемлекеттік кәсіпорындар мен мекемелердің құрылымдық бірліктері мүліктік кешендер ретінде оларды жекешелндіру тұйық технологиялық кезеңді бұзбайды

3. өзге мемлекеттік мүлік (машиналар, жабдық, көлік құралдары, жылжымайтын мұлік пен аяқталмаған құрылыс объетілері)

2005 жылдың 2 тоқсанында сатылған обьектілердің жалпы санының барлығы мемлекеттік меншік болып табылды. 2005 жылғы 2 тоқсандағы мемлекеттік обьектілердің экономикалық қызмет түрлері арасынан 1 бірлік саудаға (1 обьектінің сату бағасы 10 мың теңгені құрайды), 1 бірлік кен өндіру қнеркәсібінде (1 объектінің сату бағасы 1500 млн. теңге), 2 бірлік өңдеу өнеркәсібінде (1 объектінің сату бағасы 1335 млн. теңге) және 3 бірлік өзгелерге (1 обьект 64,5 млн.теңге) жатады.

2005 жылдың 2 тоқсанында республикалық меншік обьектілерінің ең көбі Астана қаласында (65 объект және 1 объектінің орташа сату бағасы - 411,3 мың теңгені құрады) және Шығыс Қазақстан (85 объект және 1 объектінің орташа сату бағасы - 212,3 мың теңге), Қарағанды (42 объект және 1 обьектінің орташа сату бағасы - 1518,4 мың теңге), Ақмола (54 объект және 1 обьектінің орташа сату бағасы - 936,3) облыстарында жекешелендірілді.

Объектілерді жекешелендіру аукциондар (қатысушылар өздерінің ұсыныстарын көпшілік алдында жариялайтын сауда-саттық түрі), тендерлер (қатысушылар өздерінің ұсыныстарын жазбаша жабық конвертте немесе сатушының қалауы бойынша көпшілік алдында жариялайтын сауда-саттық түрі), тікелей атаулы сату арқылы (обьектілер тендерлік негізде жалға немесе кейіннен сатып алу құқығына ие болатын сенімгерлік басқаруға берілетін жекешелендіру түрі) және қор биржасы арқылы (ұйымдастырылған бағалы қағаздардың жұмыс істейтін рыногі) жүзеге асырылды.

2005 жылғы 2 тоқсанда кәсіпорындардың ең көп саны ашық ағылшын әдісімен (бастапқы бағасы көтерілген) аукциондары арқылы 43,6%-ға немесе есепті кезеңде өткізілгендер санынан 261 объект сатылды; голландық әдісімен (сату барысында бастапқы баға жарияланған адыммен төмендетіледі) 54,8%-ға немесе 328 объектіге сонымен бірге обьектілерді сатудың голландық әдісі обьектілер сатудың ағылшын әдісіне қарағанда 11,2 пайыздық пунктке асып түседі.

2005 жылғы 2 тоқсанда “өзгелері” санаттарына жататын 94,8% объект сатылды (жылжымайтын мүлік, аяқталмаған құрылыс обьектілері, жеке машиналар, жабдық, көлік құралдары). Сонымен бірге 53,2% объект сауда-саттықтың голландық әдісі арқылы сатылды (бастапқы бағасы төмендетілген), бұл ең алдымен сатуға қойылған “өзге объектілердің” көпшілігінің тартымсыздығымен байланысты.

8.2 КӘСІПОРЫНДАРДЫҢ ҚАРЖЫ ҚЫЗМЕТІ

Ірі және орта кәсіпорындар мен ұйымдардың қаржы қызметі

2005 жылғы маусымның жедел деректеріне 1090 ірі және 3446 орта кәсіпорындардың (ұйымдардың) көрсеткіштері енгізілді. Есеп берген субъектілердің сальдоланған қаржы нәтижесі 131,4 млрд. теңге табыс ретінде анықталды (115,7 млрд. теңге), бұл көрсеткіш 2004 жылдың тиісті кезеңінің деңгейінен 13,6% артық. 2005 жылдың маусымында кәсіпорындар мен ұйымдардың пайдалылығы тұтастай алғанда 29,8% болды. Есепті айда жиынтықты кірістің негізгі бөлігі кен өндіру өнеркәсібі есебінен 61,9% немесе 81,4 млрд. теңгеде қалыптасты, соның ішінде шикі мұнай мен табиғи газ өндіретін кәсіпорындарда 91,3% немесе 74,3 млрд. теңге. Өңдеу өнеркәсібінің үлесі – 23,7% (31,2 млрд теңге), құрылыс үлесі – 4,6% (6,1 млрд.теңге) болды. 2004 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда оң қаржы нәтижелері кен өндіру өнеркәсібінде 47,5% (55,2 млрд. теңге), құрылыста 5,1 есе (1,2 млрд. теңге) өскені байқалады.

Өңірлер бойынша табыстың жалпы нәтижесінен ең көп сомасы Атырау облысына – 25,9 млрд. теңгеден (19,7%), Қарағанды облысына – 15,1 млрд. теңгеден (11,5%), Ақтөбе облысына – 26,3 млрд. теңгеден (20%), Маңғыстау облысына – 16 млрд. теңгеден (12,2%) келеді.

2005 жылдың маусымында есеп берген субъектілердің жалпы санының 38,2% (1734 бірлігі) 33,2 млрд. теңге сомада залал келді. Залалдың жоғары деңгейі шаруашылық серіктесінде байқалады оларға барлық залал көлемінен 46,4% (15,4 млрд. теңге) келеді.

Экономиканың өнеркәсіп секторы үлесіне залалдың жалпы көлемінен 31,9% немесе 10,6 млрд. теңгеден келеді. Бұл саладағы 518 залалды кәсіпорынның электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу бойынша 169 кәсіпорын үлесіне экономиканың осы секторы көлемінен 41,5% немесе 4,4 млрд. теңге залал және өңдеу өнеркәсібінің 301 субъектісіне 37,7% немесе 4 млрд. теңге залал келді. Залалды кәсіпорындардың (ұйымдардың) ең көп үлес салмағы Ақмола облысында – 58,2% (347 есеп берген кәсіпорынның – 202-і), Солтүстік Қазақстан облысында – 54,2% (240 есеп берген кәсіпорынның – 130-ы), Шығыс Қазақстан облысында – 40,8% (365 есеп берген кәсіпорыннның –149-ы), Қостанай облысында – 42% (350 есеп берген кәсіпорынның – 147-і) белгіленді.

Орта және ірі кәсіпорындар мен ұйымдардың өзара есеп айырысу жайы

2005 жылдың 1 шілдесіне міндеттемелер бойынша берешектің жиынтық көлемі – 4321,6 млрд. теңге, одан міндеттеме бойынша мерзімі өткен берешектің үлесі – 3,2% (136,3 млрд. теңге) құрады. 2004 жылдың 1 шілдесіндегі деректермен салыстырғанда (3326,5 млрд. теңге) міндеттемелер көлемі 29,9% немесе 995,1 млрд. теңгеге ұлғайды, оның мерзімі өткен бөлігі 20,6% немесе 35,4 млрд. теңгеге кеміді (2004 жылдың 1 шілдесіне – 171,7 млрд. теңге). Міндеттемелер құрамында негізгі үлеске ие жеткізушілермен және мердігерлермен есеп айырысу – 18,2%, банктердің қарыздары – 20,4%. Өнеркәсіп салаларында жалпы міндеттемелер көлемінің 55,8% (2412,2 млрд. теңге) және барлық мерзімі өткен міндеттемелер сомасынан 68,1% (92,8 млрд. теңге) шоғырланған.

2005 жылдың 1 шілдесіне өңірлер бойынша міндеттемелер бойынша берешектің ең көп үлесі - Атырау облысына – 22,4% (966,5 млрд. теңге), Алматы қаласына – 19,2% (830,7 млрд. теңге), Астана қаласына – 20,4% (883,2 млрд. теңге) келеді.

2005 жылдың 1 шілдесіне жұмысшылар мен қызметшілердің жалақысы бойынша мерзімі өткен берешек жалпы жалақы бойынша берешектің (41,1 млрд. теңге) 5,8%-ын (2,4 млрд. теңге) құрады, оның 50% (1,2 млрд. теңгесі) ұзақтығы 3 айдан көп берешек.

Өңірлер бойынша жалақы бойынша берешектің аса көп үлесі - Маңғыстау облысына – 16,7% (27 бірлікте 0,4 млрд. теңге), Қарағанды облысына 16,7% (32 бірлікте 0,4 млрд. теңге) және Оңтүстік Қазақстан облысына – 12,5% (25 бірлікте 0,3 млрд. теңге) келеді.

Тұтастай алғанда кәсіпорындар мен ұйымдар бойынша дебиторлық берешек – 2004 жылдың 1 шілдесіндегі деректермен (1568,6 млрд. теңге) салыстырғанда 37,1% өсіп 2150,5 млрд. теңгені құрады, одан мерзімі өткендері – 119,1 млрд. теңге немесе жалпы сомадан 5,5%. 2004 жылдың 1 шілдесіндегі деректермен салыстырғанда мерзімі өткен берешектің бөлігі 19,5% (99,7 млрд. теңгеге) өсті.

2005 жылдың 1 шілдесіне дебиторлық берешектің құрылымындағы негізгі көлемін- 42,2% (908,5 млрд. теңге) - сатып алушылар мен тапсырыс берушілердің берешегі алады. Мерзімі өткен дебиторлық берешектің жалпы көлемінің 51,1% (60,9 млрд. теңге) сатып алушылар мен тапсырыс берушілердің үлесіне тиеді.

8.3 АҚША-КРЕДИТ ЖҮЙЕСІ*

Банк статистикасы

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша 2005 жылдың 1 шілдесіне ақша жиынының көлемі (М3) 1833,3 млрд. теңгені құрады (2004 жылдың 1 шілдесіне – 1200,3 млрд. теңге), соның ішінде айналыстағы қолма-қол ақша (М0) – 389,5 млрд. теңге (2004 жылдың 1 шілдесіне – 281,5 млрд. теңге) болды. М3 көрсеткіші 2004 жылғы маусымының аяғындағы деректермен салыстырғанда 52,7%-ға, 2005 жылдың 1 маусымындағы көрсеткіштермен салыстырғанда 3%-ға өсті.

Ақша жиынының жалпы көлеміндегі қолма-қол ақша үлесі 2005 жылғы маусымның соңында 21,2% құрап, өткен кезеңмен салыстырғанда 0,5 пайыздық пунктке кеміді. 2005 жылдың 1 шілдесіне ақша қорының (резервтегі ақшаның) жалпы көлемі 550,6 млрд. теңгені құрады және өткен кезеңмен салыстырғанда 0,1%-ға өсті.

Депозиттік ұйымдардағы депозиттер (резидент еместердің шоттарын есепке алмағанда) 2005 жылдың 1 шілдесіне 1443,9 млрд. теңгені (2004 жылдың 1 шілдесіне – 939,2 млрд. теңге) құрап, 2004 жылғы маусымның аяғындағы деректер деңгейінен – 53,7%-ға асып, 2005 жылдың 1 маусымындағы көрсеткіштен 3,6%-ға өсті.

Депозиттердің жалпы көлеміндегі 34,8%-ды немесе 502,3 млрд. теңгені халық салымдары алып отыр, бұл 2004 жылдың 1 шілдесіндегі деректермен салыстырғанда (382,6 млрд. теңге) 31,3% құрады. 2005 жылдың 1 шілдесіндегі жағдай бойынша халық депозиттері (салымдары) 2005 жылдың 1 маусымындағы деректермен салыстырғанда (490,7 млрд. теңге) 2,4%-ға өсті, соның ішінде ұлттық валютада – 2,7%-ға кеміді, шетел валютасында 9,4%-ға өсті. Халық депозиттерінің жалпы көлеміндегі ең көп үлесі ұлттық валютадағы салымдарға – 55,5% (278,6 млрд. теңге) келеді.

Экономика саласындағы **екінші деңгейдегі банктердің кредит салымдары** 2005 жылдың 1 шілдесіне 1901,9 млрд. теңгені құрады (2004 жылдың 1 шілдесіне – 1183,5 млрд. теңге), мұның 49,6%-ы (943,5 млрд. теңге) шетел валютасындағы кредиттер болып отыр. Кредиттер 2004 жылғы маусымның аяғындағы деректермен салыстырғанда 60,7%-ға, өткен аймен салыстырғанда 6,8%-ға өсті.

Кредит салымдарының жалпы көлемінде ұзақ мерзімді несиенің үлесі – 66,3%-ды немесе 1261,7 млрд. теңгені құрады, бұл өткен аймен салыстырғанда 6,3%-ға (1186,6 млрд. теңге), 2004 жылдың 1 шілдесіндегі (775,6 млрд. теңге) деректермен салыстырғанда 62,7%-ға өсті. Кредиттердің жалпы көлемінің ең көп үлесі саудада – 25,2%, өнеркәсіпте – 18,5%, құрылыста – 10,9%, ауыл шаруашылығында – 7,3% шоғырланған.

2005 жылдың 1 шілдесіне ЕДБ-нің шағын кәсіпкерлік субъектілеріне берген кредиттері кредит салымдарының жалпы сомасының 19,8%-ын (377,3 млрд. теңге) құрайды. Оның негізгі үлесі Алматы қаласында шоғырланған – 55,8% (210,4 млрд. теңге), одан ұзақ мерзімді кредиттер – 139,4 млрд. теңге.

ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша 2005 жылдың 1 шілдесіне кредит беру объектілеріне ақша қаражатын бөлу кезінде айналым қаражаттарын сатып алуға 760,6 млрд. теңге, негізгі қорларды сатып алуға 220,2 млрд. теңге бөлінді, бұл кредит салымдарының жалпы көлемінің (1901,9 млрд. теңге) тиісінше 40%-ын және 11,6%-ын құрайды.

ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша 2005 жылдың маусымындағы валюта айырбастау орындарының шетел валютасын сатуы/сатып алуы туралы есебі бойынша жеке тұлғаларға сату көлемі сатып алу көлемінен асып түсті: еуро – 2,3 есе, АҚШ доллары – 3,2 есе, ресей рублі – 28,1%.

Жеке тұлғаларға шетел валютасын сату көлемі 2005 жылдың мамырындағы көрсеткіштермен салыстырғанда еуро бойынша – 3,1%-ға кеміді, ал АҚШ доллары бойынша –29,6%-ға ресей рублі бойынша – 25,1%-ға көбейді.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің **қайта қаржыландыруының ресми ставкасы** 2005 жылдың 11 шілдесінен бастап 0,5 пайыздық пунктке өсіп, жылдық деңгейде 8% болып белгіленді.

Мемлекеттік бағалы қағаздардың бастапқы рыногі

2005 жылдың маусымында мемлекеттік бағалы қағаздар эмиссиясының көлемі атаулы құны бойынша ҚР Ұлттық Банкінің ноттарымен 166,4 млрд. теңге сомада, МЕККАМ-12 - 18 млрд.теңге сомада анықталды. ҚР Қаржы министрлігі айналым мерзімі 180 ай болатын (*МЕУЖКАМ-180*) сомасы 14 млрд. теңгенің жаңа бағалы қағазын, мемлекеттік ұзақ мерзімді жинақ қазынашылық міндеттемелерін шығарды.

2005 жылдың 1 шілдесіне айналыстағы барлық мемлекеттік бағалы қағаздардың жалпы көлемі атаулы құны бойынша 596,6 млрд. теңгені құрап, ағымдағы жылдың өткен айынан 8,6 пайыз кем түсті.

**) Деректер 2004 жылғы маусымнан бастап ХВҚ-ның әдіснамасымен және ақша-кредит статистика деректері мен төлем теңгерімі салыстырмалылығын сәйкестендіру мақсатында қайта қаралды. Өз қызметін ҚР аумағында жүзеге асыратын шетел компанияларының филиалдары мен өкілдіктерінің шоттары міндеттемелердің ішкі активтеріне қосылды (бұрын олар міндеттемелердің сыртқы активтерінде көрсетілген).*

9. ЕҢБЕК РЫНОГЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕККЕ АҚЫ ТӨЛЕУ

9.1 ЖАЛДАНЫП ЖҰМЫСПЕН ҚАМТЫЛУ

2005 жылғы шілдеде жалдамалы қызметкерлер саны (бағалау бойынша) 4,8 млн. адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті айдағыдан 270,7 мың адамға (6%) көп. Олардың санынан мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдарда 80,2%, жеке адамдарда 12,6%, шаруа (фермер) қожалықтарында 7,2% жұмыс істеді.

2005 жылғы екінші тоқсанда ірі және орта кәсіпорындарда 2,6 млн. адам жұмыспен қамтылды немесе жалдамалы қызметкерлердің жалпы санынан 53,9%. Бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегіден 68,9 мың адамға (2,8%) көп. Одан қос қызметтілік жағдайында 11,9 мың адам, азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар бойынша 19,8 мың адам жұмысқа тартылған.

Ағымдағы жылғы екінші тоқсанда бір қызметкер орта есеппен 467,4 сағат жұмыс істеген. Мұның өзінде ауыл шаруашылығында бір қызметкер орта есеппен 501,7 сағат, мемлекеттік басқаруда – 491,6 сағат, қонақ үй-мейрамхана бизнесінде – 488,2 сағат, құрылыста – 482,4 сағат жұмы істеген. Жұмыс күнінің орташа ұзақтығы - 7,42 сағат.

2005 жылғы екінші тоқсанда ірі және орта кәсіпорындарда толық емес жұмыс аптасы (күні) режимінде 24,9 мың адам жұмыс істеген, өндіріс жұмысының тоқтап қалуына байланысты демалыста болған адамдар саны 15,3 мың. Бұл өткен жылғы екінші тоқсанға қатысты, тиісінше, 0,3 мың және 7 мың адамға кем. Демалысқа шығуға мәжбүр болған қызметкерлердің жалпы санынан ақшалай өтем алмағандар – 13,5 мың адам, немесе 88,2% (2004 жылғы екінші тоқсанда - 89,6%).

Ағымдағы жылғы маусымның соңына ірі және орта кәсіпорындарда 13,9 мың орын бос болған (тізімдік санына 0,5%). Бос орындардың едәуір саны өнеркәсіп кәсіпорындарында тіркелген – 4249 бірлік (олардың жалпы санынан 30,6%), мемлекеттік басқаруда – 4111 бірлік (29,6%), ал жылжымайтын мүлікпен операцияларды жүзеге асыру саласында – 1107 бірлік (8%), көлік ұйымдарында – 1003 бірлік (7,2%).

Ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда ірі және орта кәсіпорындарда 440,2 мың адам жұмысқа қабылданған, немесе қызметкерлердің орташа тізімдік санына 17,1%, одан 21,5 мың адам, немесе 4,9% - жаңадан құрылған жұмыс орындарына. Осы кезең ішінде әртүрлі себептер бойынша 379,8 мың адам жұмыстан шыққан, соның ішінде тұрақтамаушылық себептері бойынша – 289,9 (76,3%). Тұрақтамаушылық коэффициенті 11,4% құрады.

2004-2005 жылдардағы қызметкерлер санының қозғалысы

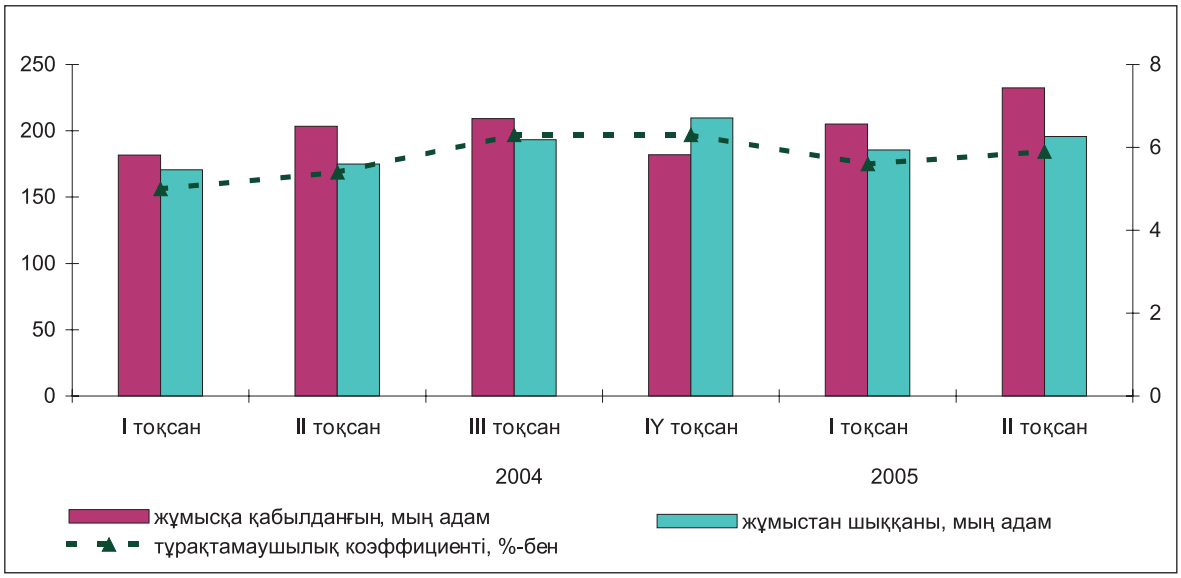

Өткен жарты жыл ішінде өнеркәсіп кәсіпорындарына 112,4 мың адам жұмысқа орналасқан, одан жаңадан құрылған жұмыс орындарына - 5 мың адам (жұмысқа қабылданғандар санынан 4,4%), құрылысқа – тиісінше, 82,4 мың және 5,9 мың адам (7,2%), көлік пен байланысқа – 41,4 мың және 1,6 мың адам (3,8%), ауыл шаруашылығына – 36,5 мың және 0,6 мың адам (1,6%).

Өнеркәсіп кәсіпорындарында жұмыстан шыққандар үлесі олардың жалпы санынан 30,1% құрады, құрылыста – 15,4%, көлікте – 9,6%, ауыл шаруашылығы мен білім беру саласында – 7%-дан.

9.2 ЖҰМЫССЫЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

15 және одан жоғары жастағы экономикалық тұрғыдан белсенді халық саны 2005 жылғы шілдеде (бағалау бойынша) 8 млн. адамды, экономикада жұмыспен қамтылғандар - 7,3 млн. адамды, жұмыссыздар (табысты жұмысы болмаған, оны үздіксіз іздеген және оған кірісуге әзір адамдар) – 6,2 мың адамды құрады. Жұмыссыздық деңгейі 7,9% (ағымдағы жылғы маусымда – 7,7%).

2005 жылғы екінші тоқсанда республика экономикасында 7,3 млн. адам жұмыспен қамтылды, бұл 2004 жылдың тиісті тоқсанына қарағанда 46 мың адамға немесе 0,6%-ға көп. Бұл 15 және одан жоғары жастағы халықтың 64,2%-ы. Жұмыспен қамтылғандардың жалпы санында еркектер 3,8 млн. адамды (51,8%), әйелдер –3,5 млн. адамды (48,2%) құрады. Жұмыспен қамтылған халық арасынан қалалық жерлерде 4,1 млн. адам немесе 56,2%, ауылдық жерде - тиісінше 3,2 млн. адам еңбек етті немесе 43,8%.

Жұмыспен қамтылғандар құрылымында жалдамалы қызметкерлер саны 4,6 млн. адамға (барлық жұмыспен қамтылғандардың 63,6%), өз бетінше жұмыспен қамтылғандар – 2,7 млн. адамға (36,4%) жетті. Жалдамалы қызметкерлердің басым бөлігі қалалық жерде жұмыспен қамтылған (олардың жалпы санынан 68,9%). Жұмыспен қамтылған халық арасынан едәуір үлесті 25-34 жастағы адамдар – олардың жалпы санынан 28,9% және 35-44 жастағы адамдар – 25,3% құрады.

2005 жылдың екінші тоқсанында жұмыссыздар саны 634,1 мың адамды құрады, бұл 2004 жылдың осыған ұқсас тоқсанына қарағанда 19,6 мыңға (3%-ға) аз. Осы кезеңде жұмыссыздық деңгейі 0,3 пайыздық пунктке қысқарып 8% болды. Қалалық жерлерде жұмыссыздардың жалпы санынан 399,5 мың адам (жұмыссыздық деңгейі – 8,9%), ауылдық жерлерде – 234,5 мың адам (6,9%) тіркелді.

2004 - 2005 жылдардағы жұмыссыздық деңгейі

пайызбен

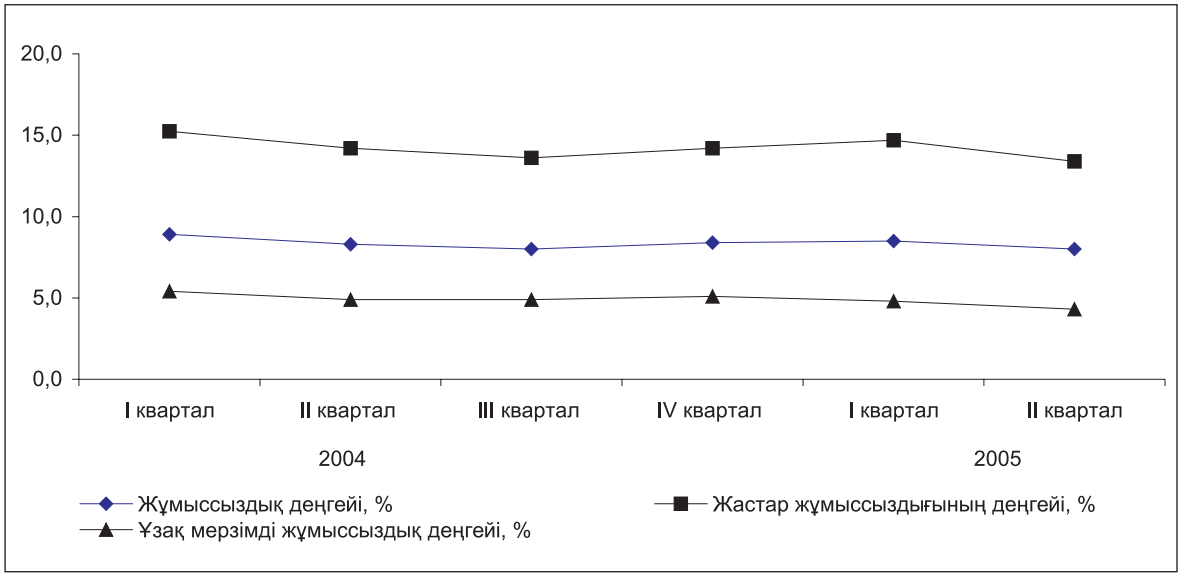

Жас құрылымы бойынша жұмыссыздар арасында ең көп үлес салмағына 15-24 жастағылар ие – жалпы санынан –29,3%, ал 25-29 жастағылар – 15,2%, 30-34 жастағылар – 13,4%, 35-44 жастағылар – 19,2%. Жастар жұмыссыздығының деңгейі - 13,4%.

Жұмыссыздар арасынан 229,6 мың адамның (олардың жалпы санынан 37,9%) бір жылдан астам уақыт бойы жұмысы болмаған, ал 109,4 мың адам (18,1%) ешқашан жұмыс істемеген. Ұзақ мерзімді жұмыссыздық деңгейі 4,3% болды.

1 айдан 6 айға дейін 160,3 мың жұмыссыздың (26,5%), 6 айдан 12 айға дейін – 92,4 мың адамның (15,3%) жұмысы болмады. Жұмыссыз халықтың жартысына жуығы (48%) жалдамалы қызметкер ретінде жұмыс іздеумен айналысқан, олардың 68,1% мемлекеттік ұйымдарда, 24,3% - мемлекеттік емес ұйымдарда жұмыс істегілері келеді, ал 51,1% - кез-келген жұмыс істеуге келіседі.

Жұмыссыздар ретінде есепте тұрған азаматтар саны (Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша) 2005 жылғы шілденің соңына 110,7 мың адамды құрады, бұл өткен жылдың осыған ұқсас кезеңіне қарағанда 30,8 мың адамға немесе 21,8% аз. Тіркелген жұмыссыздар санының жартысынан көбі (70,8 мың адам) - әйелдер және 48,9 мың – ауыл тұрғындары. Экономикалық тұрғыдан белсенді халық санында тіркелген жұмыссыздар үлесі 1,4% болды (2004 жылғы шілдеде – 1,8%).

9.3 ЕҢБЕККЕ АҚЫ ТӨЛЕУ

2005 жылдың маусымында бір қызметкердің орташа айлық атаулы жалақысы 32152 теңгені құрап, өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 14,4%-ға өсті, нақты көрінісінде – 6%, қаңтар-маусымда – тиісінше, 30400 теңге, 14%-ға және 6,3%-ға өсті.

2004-2005 жылдардағы еңбек ақы

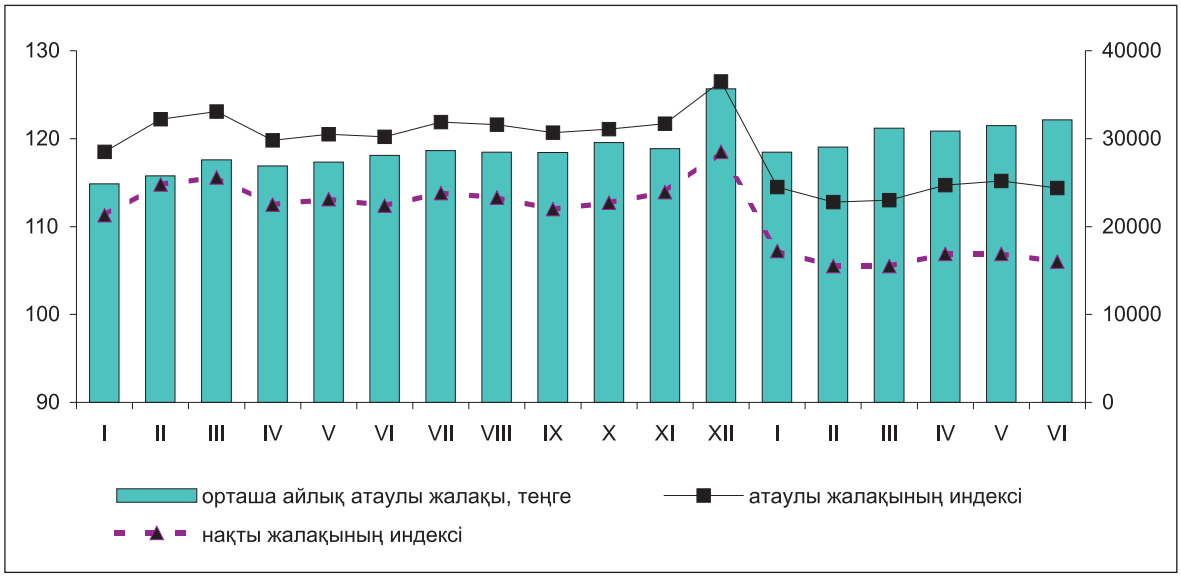

Ағымдағы жылдың жалдамалы қызметкерлердің еңбек ақысының көбеюі өткен жылдың тиісті айымен салыстырғанда экономикалық қызметтің барлық түрлері бойынша байқалды. Қаржы қызметіндегі қызметкерлердің жалақысы 41,9%-ға, ауыл шаруашылығындағы қызмткерлердікі – 26%-ға, саудадағы қызметкерлердікі – 21,2%-ға, өнеркәсіптегі қызметкерлердікі – 12,5%-ға өсті.

Ағымдағы жылдың маусымында жалақының жоғары деңгейі қаржы саласында жұмыс істейтін қызметкерлерде сақталды – 82107 теңге немесе ел бойынша орташа жалақыдан 2,5 есе жоғары, кен өндіру өнеркәсібінде – тиісінше, 57732 теңге және 1,8 есе, көлік және байланыста – 45861 теңге және 1,4 есе.

Білім беруде еңбек ақы – 19468 теңге болды, ол орта есеппен алғандағы республика бойынша еңбек ақыдан 39,4% төмен, денсаулық сақтауда – тиісінше 16596 теңге және 48,4%, ауыл шаруашылығында – 14951 теңге және 53,5%.

Өнеркәсіп салалары арасында темекі өндірісіндегі қызметкерлердің жалақысы ең жоғары, ағымдағы жылдың маусымында ол 113 мың теңгеден асып түсті (сала бойынша орташа жалақыдан 3 есе көп), шикі мұнай мен табиғи газ өндірудегі қызметкерлердікі – 104 мың теңге (2,8 есе), кокс, мұнай өнімдерін өндірудегі қызметкерлердікі – 54 мың теңге (1,4 есе). Тоқыма өндірісіндегі және сүрек өнірісіндегі жалақы 16 мың теңгеден 20 мың теңгеге дейін құрады, бұл тұтастай өнеркәсіп бойынша қалыптасқан орташа республикалық деңгейдің 42-55%-ы ғана.

Ағымдағы жылдың қаңтар-маусымында еркектердің орташа жалақысы 37300 теңгені құрады, бұл әйелдердің жалақысына (22881 теңге) қарағанда 1,6 есе жоғары. Қонақ үй-мейрамхана бизнесінде бұл алшақтық 1,9 есені құрады, қаржы қызметінде – 1,6 есе, өнеркәсіпте – 1,5 есе, мемлекеттік басқаруда – 1,3 есе.

2004-2005 жылдардың қаңтар-маусымында еркектер мен әйелдердің қызмет түрлері бойынша жалақысы

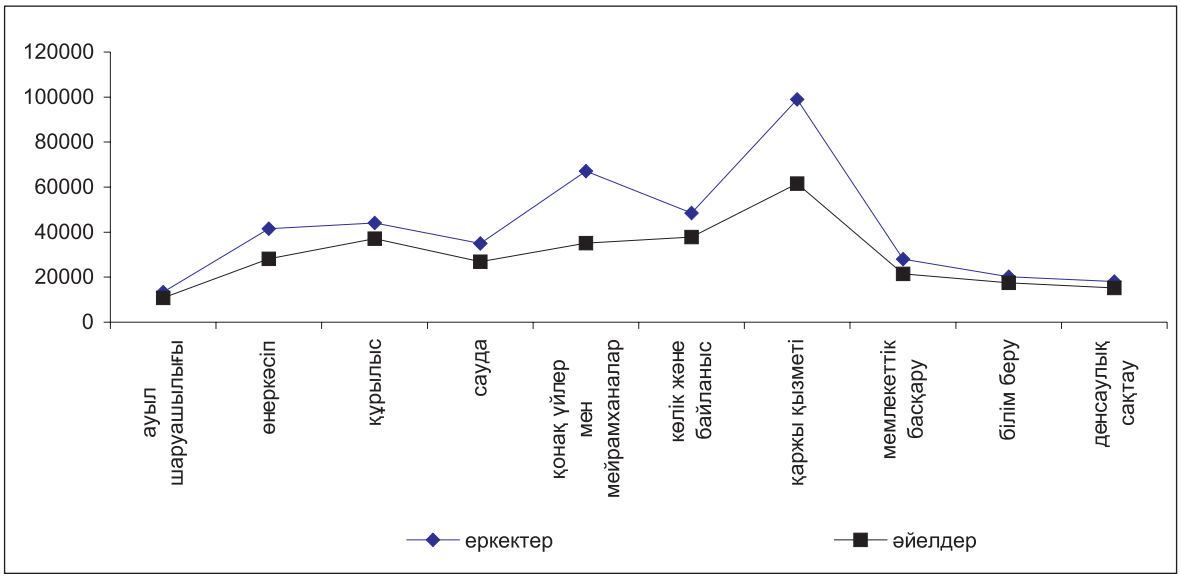

10. ХАЛЫҚТЫҢ ТАБЫСЫ

10.1 АҚШАЛАЙ ТАБЫС

2005 жылғы маусымда халықтың орта есеппен жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы (бағалау бойынша) 14447 теңгені құрады ол өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 14,7 %-ға жоғары. Нақты ақшалай табыс осы кезең ішінде 6,3 %-ға өсті.

Халықтың атаулы және нақты ақшалай табысы (бағалау)

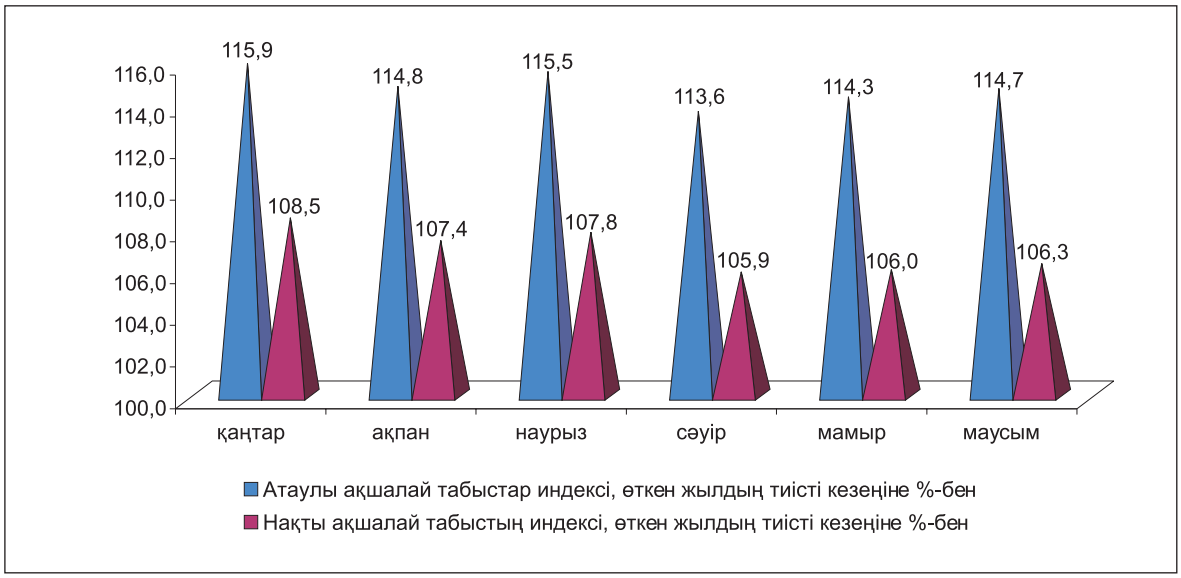

11. ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ПРОЦЕСТЕР ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК САЛА

11.1 ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ АХУАЛ

2005 жылдың 1 шілдесіне республика халқының саны ағымдағы деректер бойынша 15146,8 мың адамды құрады, соның ішінде 8676,2 мың адам (57,3%) қала және 6470,6 мың адам (42,7%) ауыл тұрғындары. Жыл басынан бері ол 72 мың адамға немесе 0,5%-ға өсті. Халықтың жалпы санының өсімі елдің 11 өңірінде байқалды. Халық санының ең жоғары өсімі - 20,3 мың, 14,5 мың және 10,6 мың адамға - тиісінше Оңтүстік Қазақстан облысына және Алматы мен Астана қалаларына келеді, ал оның ең көп кемуі - Шығыс Қазақстан облысында - 4,6 мың адамға.

Ағымдағы жылдың қаңтар-маусымында республика халқының табиғи өсімі 57905 адамды құрады (55456 – осында және әрі қарай жақша ішінде өткен жылдың тиісті кезеңінің көрсеткіштері келтірілген). Қостанай және Шығыс Қазақстан облыстарында өлгендер саны туғандар санынан асып түсті. Табиғи өсімнің жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға 8,1 (7,4) адамды құрады.

Ағымдағы жылдың қаңтар-маусымында АХАЖ органдарында 138884 (133092) туу тіркелді. Қалалық жерде туу өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 7,2% өсті және 81290 тууды құрады, ауылдық жерде - 0,5% және 57594 туу. Осы кезең ішінде 71386 ұл бала және 67498 қыз бала дүниеге келді, немесе 100 қызға 106 ұл. 2004 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда ұл бала 3,8%, ал қыз бала 4,9% көп. Туудың жалпы коэффициенті 1000 адамға 18,4 (17,6) тууды құрады.

Республика бойынша өлгендер саны ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда 80979 (77636) адамды құрады, соның ішінде қалалық жерде - 51915 (49629) және ауылдық жерде - 29064 (28007). Осы кезең ішінде 45513 еркек және 35466 әйел өлген, немесе 100 әйелге 128 еркек. Өлгендердің жалпы санында еңбекке қабілетті жастағылардың үлесі 40,7% құрады, оның 30,3% еркектер. Өлім-жітімінің жалпы коэффициенті 1000 турғынға 10,3 (10,2) адамды құрады.

Халық өлімі себептерінің негізгі топтары ішінде қомақты үлесті қан айналымы жүйесіндегі аурулар алып отыр, олардың үлесіне барлық тіркелген өлім оқиғаларының 52,5% тиесілі (52%). Өлтіруден және өзін-өзі өлтіруден, тиісінше, 1068 және 1998 (1249 және 2229) адам өлген, немесе жазатайым оқиғалардан, улану мен жарақаттанудан өлгендердің жалпы санынан 9,9% және 18,5% (11,8% және 21,1%).

Осы кезең ішінде республикада 2088 (2009) нересте (1 жасқа дейінгі бала) өлімі тіркелген. Нәресте өлімнің коэффициенті 1000 туғанға 14,5 (14,7) өлімді құрады. Нәресте өлімінің ең көп тараған себептері перинаталдық кезеңде пайда болатын аурулардан, одан 1019 (945) нәресте өлімі тіркелген, немесе барлық нәресте өлімінің 48,8% (47%).

Ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда некеге тұру және некені бұзу саны, тиісінше, 48272 және 15183 (46891 және 15385) құрады. Некеге тұрудың жалпы коэффициенті 7,7 (7,6) некені құрады, ал ажырасудың жалпы коэффициенті 2004 жылғы тиісті кезеңдегі деңгейде қалды және 1000 адамға шаққанда 2,1 ажырасуды құрады.

Елде халық көші-қонының оң айырымы сақталып отыр, ағымдағы жылғы қаңтар-маусымда оның шамасы 14148 (2736) адамды құрады. Тұтастай алғанда республикада ТМД елдерімен халық көші-қонының оң айырымы қалыптасқан - 17825 (10357) адам.

Қаңтар-маусымдағы халықаралық көші-қон

адам

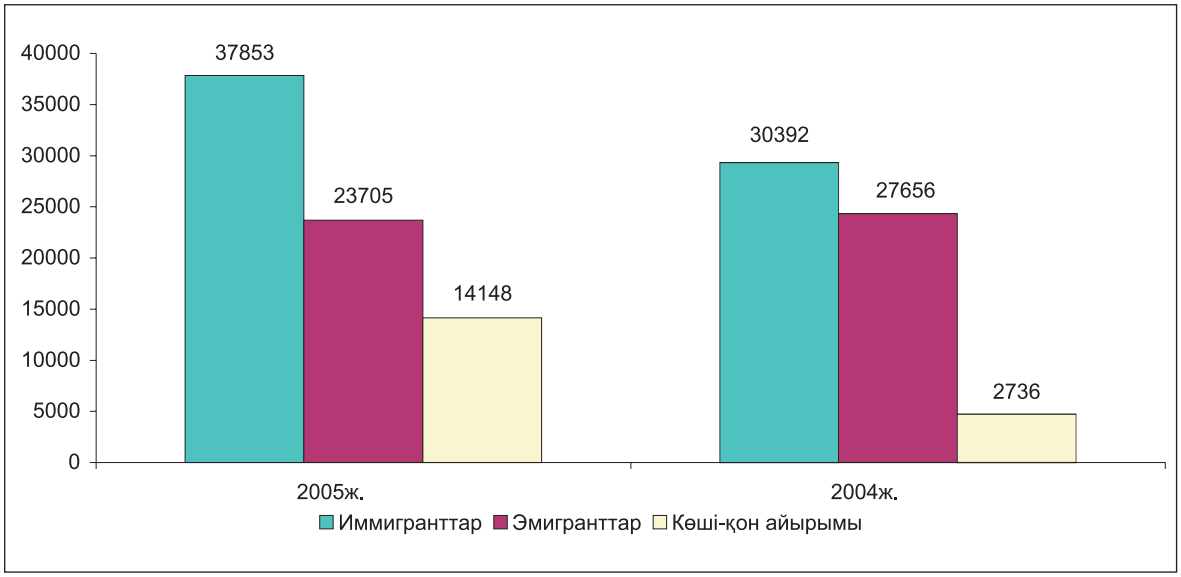

Қазақстанға келгендер саны былтырғы жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда 7461 адамға, немесе 24,5% өсті, ал Қазақстаннан кеткендер саны 3951 адамға, немесе 14,3% қысқарды. ТМД елдерінен келгендер мен сол елдерге қоныс аударғандар үлесі олардың жалпы санынан 88,7% және 66,4% (92,6% және 64,3%) құрады. Иммигранттардың негізгі бөлігі Оңтүстік Қазақстан, Алматы, Жамбыл, Қостанай және Қарағанды облыстарында орналасқан, ал эмигранттардың көбісі Қостанай, Шығыс Қазақстан, Солтүстік Қазақстан, Қарағанды және Павлодар облыстарынан.

Иммигранттар арасында қомақты үлес салмағы қазақ ұлтында - 79,3% (67,9%), орыстардың үлесіне 12% (18,5%) тиесілі. Қазақстаннан тыс елдерге кеткендер санының жартысынан көбін орыстар - 56,4% (55,3%), немістер - 21,2% (22,1%) құрайды.

Ел ішіндегі мигранттар саны 131019 адамды құрады (136535), одан халықтың өңіраралік көші-қонында - 57595 (84370) немесе 56% (61,8%). Өңіраралық көші-қонда оң айырым елдің 6 (4) өңірінде байқалды.

11.2 ХАЛЫҚТЫҢ АУРУ-СЫРҚАУЛЫҒЫ

Республикалық СЭС-тің деректері бойынша 2005 жылдың қаңтар-маусымында республика аумағында халықтың ауру-сырқауға шалдығуы тіркелетін инфекциялардың біразы бойынша қысқарды. Сонымен бірге, көкжөтелмен (4,3 есеге), туляремиямен (2 есе), ЖҚТБ-мен (1,6 есе), менингококк жұқпасымен (33,8%-ға), өткір вирустық гепатитпен (11,1%), тамақтан бактериялық уланумен (6,5%) ауырғандар саны өскен. Қызылшамен ауырғандардың 16 мың оқиғасы тіркеліп, 395 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар анықталды (2004 жылы – 347).

Бұл кезеңде 14 жасқа дейінгі балалар арасында көкжөтелмен (4,2 есеге), менингококк жұқпасымен (39,8%), өткір вирустық гепатитпен (30,8%) тамақтан бактериялық уланумен (10,7%) ауырғандар саны өсіп, 4,5 мың қызылшамен ауырғандар тіркелді.

Ағымдағы жылдың маусымында 2004 жылдың маусымымен салыстырғанда көкжөтелмен (5,3 есеге), жоғары тыныс жолдарының өткір жұқпасымен (11%-ға) ауырғандар саны өсіп, қызылшамен ауырғандардың 433 оқиғасы тіркелді, 82 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар анықталды (2004 жылдың маусымында – 53). Ауылдық жерлерде бұл кезең ішінде АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылардың анықталған саны көбейген (4,2 есе), менингококк жұқпасымен ауырғандар саны өскен (60%-ға), қызылшамен ауырудың 133 оқиғасы тіркелген.

Ағымдағы жылдың қаңтар-маусымында тіркелген жұқпалы аурулардың арасында аса кең тарағаны жоғары тыныс жолдарының өткір жұқпасы (100 мың адамға шаққанда 10928,5 оқиға), тұмау (516,6), тыныс органдарының туберкулезі (154,5), ішектің өткір жұқпасы (106), өткір вирустық гепатит (66,2), мерез (67,9) және битшеңдік (51,6) болды.

11.3 ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚ

Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің деректері бойынша республика аумағында 2005 жылдың қаңтар-маусымында тіркелген қылмыстардың саны өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 1%-ға өсіп, 72,9 мыңды құрады, олардың 26,4% әйелдерге қатысты, 3,7% - кәмелетке толмағандарға қатысты жасалған қылмыстар. 2005 жылдың қаңтар-маусымында халықтың 10 мың адамына шаққанда тіркелген қылмыстардың саны тұтастай республика бойынша 97 оқиғаны құрады.

Тіркелген қылмыстардың құрылымында жоғары үлес салмағын меншікке қарсы жасалған қылмыстар алады (63,9%). Олардың ішінде едәуір бөлігін бөтен мүлікті ұрлау (43,1%) алады, ол өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 4,5%-ға өскен, сол сияқты тонау (11%), алаяқтық (2,5%) пен бопсалаушылық (0,3%) оқиғалары да көбейген.

Жеке адамға қарсы қылмыстар санында денсаулыққа қасақана жеңіл зиян келтіру (44%), денсаулыққа қасақана орташа ауырлықтағы зиян келтіру (8,1%), зорлау (0,9%) саны айтарлықтай өскен.

Өткен жылдың қаңтар-маусымымен салыстырғанда көлік қылмысының (28,8%), мемлекеттік қызмет мүдделеріне қарсы қылмыстардың (15,7%), бұзақылық оқиғаларының (8,1%) тіркелген саны өскен.

Талданып отырған кезең ішінде республиканың құқық қорғау органдары экономика саласындағы 5,1 мың қылмысты ашты (2004 жылдың қаңтар-маусымындағы деңгейге – 92,5%). Қылмыстардың бұл тобында азаматтардың салық төлеуден жалтару (36,1%), жалған ақша немесе бағалы қағаздар жасау және өткізуге байланысты қылмыстардың (17,5%) саны өскен.

Ағымдағы жылдың бірінші жарты жылдығында 2004 жылдың осы кезеңімен салыстырғанда есірткіге байланысты қылмыстардың жалпы саны 9,2%-ға азайды. Есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды өткізу мақсатында заңсыз әзірлеуге, сатып алуға, сақтауға, тасымалдау мен жіберуге, оларды тұтынуға бейімдеуге, есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды тұтыну үшін притондар ұйымдастыруға немесе ұстауға байланысты қылмыстар саны 2,2%-ға азайып, 2,4 мың оқиғаны құрады. Бұл санаттағы қылмыстардың ашылуы ағымдағы жылдың қаңтар-маусымында 88,6% құрады (2004 жылдың қаңтар-маусымында – 90,2%).

Республикада әскери қылмыстардың қысқару үрдісі сақталуда. 2005 жылдың қаңтар-маусымында 2004 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда әскери қызметкерлер жасаған қылмыстардың саны 10,3% азайды. Осы санаттағы тіркелген қылмыстар санының 31,3% - билігін пайдаланып қиянат жасау, билікті асыра пайдалану немесе әрекетсіздік, 26,6% - бөлімді немесе қызмет орнын өз бетінше тастап кету, 23,6% - өзара қарым-қатынастың жарғылық ережелерін бұзу, 2,3% - қашқындық.

Есепті кезеңде тексерілген қылмыстар бойынша республиканы тұтастай алғанда материалдық залалдың анықталған сомасы 15651,7 млн. теңге болды, оның 41,9% - меншікке қарсы қылмыстардың, 40,1% - экономикалық қызмет саласындағы қылмыстардың үлесінде.

Ағымдағы жылдың алты айында республиканың құқық қорғау органдары қылмыс жасаған 42,5 мың адамды анықтады (2004 жылдың қаңтар-маусымына қарағанда 9,4%-ға көп). 30,9 мың адам қылмыстық жауапқа тартылды.

Қылмысы әшкереленген адамдардың 10,6% - әйелдер, 10,3% - жасы кәмелетке толмағандар. Мемлекеттік қызметті атқарушылардың үлесіне 3,1% келеді. Бұрын қылмыс жасаған адамдардың үлес салмағы – 10,7% (2004 жылдың қаңтар-маусымында – 13,6%) құрады.

Қазақстан бойынша орташа алғанда әрбір тоғызыншы қылмыскер қылмысты - мас күйінде, әрбір төртінші - топ құрамында жасаған. Қылмыстары әшкереленгендердің ең көбін (70,6%) – жұмыссыздар құрады.

12. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӨҢІРЛЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ: САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ

Өнеркәсіп. 2005 жылғы қаңтар-шілдеде өнеркәсіп өндірісі көлемінің өсуі 2004 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда, Қарағанды, Қызылорда және Қостанай облыстарынан басқа (өндіріс көлемі тиісінше, 12,3%-ға, 10,5%-ға және 5,3%-ға төмендеген), Қазақстанның барлық өңірлерінде байқалды. Ең көп өсімге Батыс Қазақстан облысында (37,1%-ға) қол жеткізілсе, ең аз өсім Жамбыл облысында (0,3%-ға) тіркелді. Жоғары өсу қарқыны сондай-ақ Алматы (17,3%-ға) мен Астана (11,1%-ға) қалаларында және Ақмола (17%-ға), Ақтөбе (9,9%-ға), Алматы (9,3%-ға) облыстарында байқалды.

Өнеркәсіп өндірісінің орташа республикалық деңгейі 7 облыста: Батыс Қазақстан, Ақмола, Ақтөбе, Алматы, Маңғыстау, Павлодар, Оңтүстік Қазақстан облыстарында және Алматы мен Астана қалаларында асып түсті.

2005 жылғы қаңтар-шілдеде өнеркәсіп өнімі көлемінің өсуі (кемуі)
2004 жылғы қаңтар-шілдеге %-бен

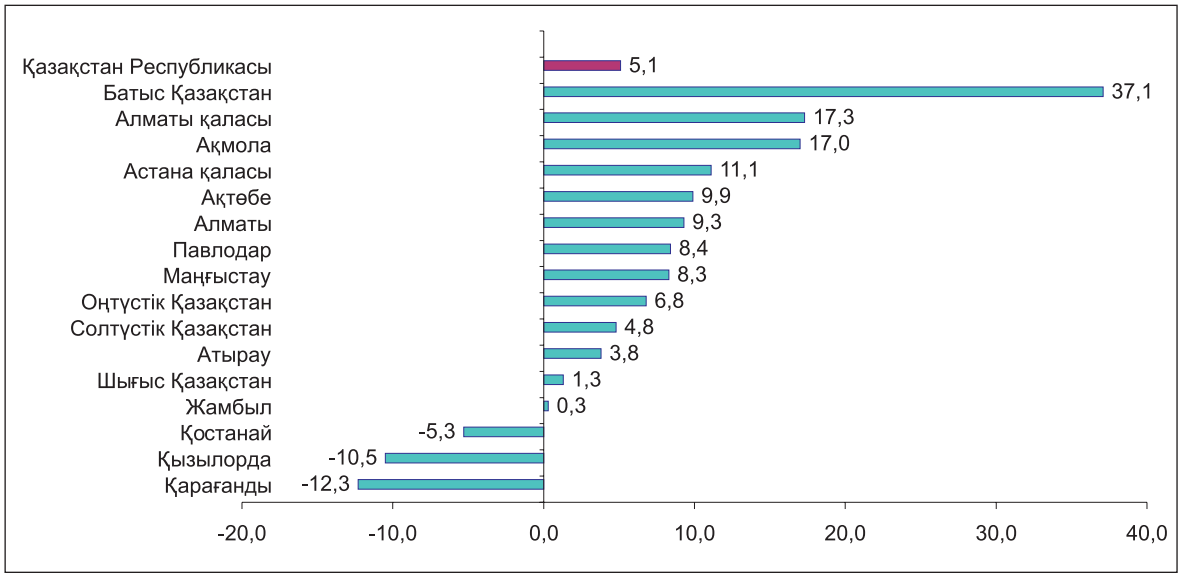

Шикі мұнай өндіру Ақтөбе (11,5%-ға), Маңғыстау (6,5%-ға) облыстарында өсті, Атырау (0,6%-ға), Батыс Қазақстан (9,2%-ға), Қызылорда (12,6%-ға) облыстарында кеміді. Газ конденсатын өндіру Жамбыл (58,5%-ға), Батыс Қазақстан (4 4%-ға) және Маңғыстау (31,8%-ға) облыстарында өсті.

Қостанай облысында теміркенді шекемтастарды өндіру 17,8%-ға кеміді. Мыс кенін өндіру Қарағанды облысында өсті (11,5%-ға), Шығыс Қазақстан облысында кеміді (9,7%-ға).

Болат қорыту Қостанай 30,5%, Павлодар 26,8% облыстарында өсті, ал Қарағанды, Шығыс Қазақстан және Ақтөбе облыстарында, тиісінше, 25,2%-ға, 11,9%-ға және 4,6%-ға азайды.

Тазартылған мысты қорыту Шығыс Қазақстан облысында 5,9 есе, Алматы қаласында 57%-ға, өңделмеген мырышты қорыту Қарағанды облысында 15,5 есе, Шығыс Қазақстан облысында 2% артты.

Шығыс Қазақстан облысында жолаушыларға арналған жеңіл автомобильдер шығару 49,7%-ға кеміді.

Сары май өндіру Қарағанды (71,1%-ға), Солтүстік Қазақстан (50,9%-ға), Шығыс Қазақстан (46,8%-ға), Оңтүстік Қазақстан (32,6%-ға) облыстарында және Алматы қаласында (48,3%-ға) өсті, ал көлемнің кемуі Астана қаласында (36,4%-ға) және Ақмола (62,2%-ға), Ақтөбе (33,3%-ға), Батыс Қазақстан (38,5%-ға), Жамбыл (18,3%-ға), Алматы (14,1%-ға) облыстарында тіркелді.

Тазартылған күнбағыс майын өндіру Ақтөбе (2 есе) және Шығыс Қазақстан (31,4%-ға) облыстарында өсті, Оңтүстік Қазақстан облысында 23,5%-ға кеміді.

Жеміс және көкөніс шырындарын өндіру Алматы облысында 68%-ға өсті, Жамбыл облысында 9,5%-ға кеміді.

Электр энергиясының өндіру көлемінің ең жоғары өсімі Ақтөбе (2,7 есе), Жамбыл (60,8%-ға), Қызылорда (38,1%-ға), Батыс Қазақстан (22,3%-ға) облыстарында байқалды, ең көп төмендеу Оңтүстік Қазақстан (2,6%-ға) және Қарағанды (2,9%-ға) облыстарында байқалды.

Ауыл шаруашылығы. Ағымдағы жылдың 1 тамызындағы жағдай бойынша өткен жылғы тиісті күнмен салыстырғанда облыстар шаруашылықтарының барлық санаттарында ірі қара мал, жылқы, қой мен ешкі саны өсті.

2005 жылғы қаңтар-шілдеде 2004 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда ет өндіру көлемінің өсуі, Қызылорда облысы мен Алматы қаласынан басқа, республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Өндіріс көлемінің ең жоғары өсімі Астана қаласында (50%-ға), Маңғыстау (13%-ға) мен Шығыс Қазақстан (11,2%-ға) облыстарында қол жеткізілді. Қызылорда облысында ет өндірісі көлемі өткен жылғы тиісті кезеңдегі деңгейде сақталды, Алматы қаласында кемуі байқалады (20%-ға).

2004 жылғы қаңтар-шілдемен салыстырғанда сүт өндірісінің өсуі Астана қаласынан басқа (көлемі 22%-ға төмендеген) республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Өндіріс көлемінің аса жоғары өсімі Алматы қаласында (10,8%-ға), ең аз өсімі Батыс Қазақстан облысында (0,9%-ға) тіркелді. Салыстырмалы жоғары өсу қарқынына Оңтүстік Қазақстан (6,7%-ға) және Қостанай (6,6%-ға) облыстарында қол жеткізілді.

2005 жылғы қаңтар-шілдеде 2004 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда жұмыртқа өндірісінің өсуі Қазақстанның 11 өңірінде байқалды. Аса жоғары өсу қарқыны Батыс Қазақстан – 2 есе және Солтүстік Қазақстан – 29,6%-ға облыстарында тіркелді, ең азы – Қостанай облысында (0,5%-ға) орын алды. Жұмыртқа өндірісінің көлемі Маңғыстау (25%-ға), Павлодар (5,4%-ға), Алматы (1,2%-ға), Қызылорда (0,5%-ға) облыстарында және Астана қаласында (20%-ға) төмендеді.

Инвестициялар. 2005 жылғы қаңтар-шілдеде негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар (жете бағалауды ескере отырып) 992,6 млрд. теңгені құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегіден 49,3%-ға артық.

Инвестицияның өсуі республиканың 14 өңірінде байқалған. Аса көп өсуі Атырау (82,8%-ға) және Қарағанды (67,9%-ға) облыстарында, ең аз өсуі Қостанай облысында (1%-ға) тіркелді. Жоғары өсу қарқыны сондай-ақ Оңтүстік Қазақстан, Солтүстік Қазақстан, Алматы және Ақтөбе облыстарында байқалды (тиісінше, 55,3%, 45,8%, 40,1% және 25,1%-ға). Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар көлемі Батыс Қазақстан (45,9%-ға) және Жамбыл (19,2%-ға) облыстарында төмендеді.

2005 жылғы қаңтар-шілдеде республиканың барлық өңірлерінде салынған тұрғын үйлер көлемі өткен жылғы тиісті кезеңдегі деңгейден асып түсті. Аса белсенді тұрғын үй құрылысы Солтүстік Қазақстан, Алматы мен Ақмола облыстарында жүргізілуде, онда тұрғын үйлерді іске қосу көлемі 2004 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тиісінше, 2,3 есе, 2,2 есе және 2,0 есе), сондай-ақ Астана қаласында (80,2%-ға), Қостанай (87,4%-ға), Жамбыл (79%-ға) және Маңғыстау (69,8%-ға) облыстарында өсті.

Бөлшек сауда тауар айналымы. 2005 жылғы қаңтар-шілдеде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 705,2 млрд. теңгені құрады және өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тұрақты бағада) 11%-ға өсті. 2005 жылғы қаңтар-шілдеде өңірлер бөлінісінде бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің аса жоғары өсімі өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тұрақты бағада) Жамбыл (29,3%-ға), Ақмола (23,4%-ға), Атырау (23,9%-ға) және Қызылорда (21,3%-ға) облыстарында байқалды. Алматы қаласында өсім 15,8%, Астана қаласында – 10,7% құрады. Бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің ең аз өсімі Батыс Қазақстан мен Солтүстік Қазақстан облыстарында (1,8%-ға) байқалды.

Тұтыну бағасының индексі. 2005 жылғы шілдеде тұтыну тауарлары мен қызметтерінің бағасы өткен аймен салыстырғанда, Ақтөбе мен Павлодар облыстарынан басқа (онда көлем тиісінше, 0,2% және 0,1% төмендеген), республиканың барлық өңірлерінде өсті. Бағаның ең көп өсуі Ақмола (1,1%-ға) мен Оңтүстік Қазақстан (0,9%-ға) облыстарында тіркелді.

2005 жылғы шілдеде өткен аймен салыстырғанда азық-түлік тауарларына бағаның өсуі Ақмола, Алматы, Атырау, Қарағанды, Қостанай, Солтүстік Қазақстан облыстарында, Астана мен Алматы қалаларында байқалды, сол уақытта бағаның төмендеуі Ақтөбе, Шығыс Қазақстан, Жамбыл, Батыс Қазақстан, Қызылорда, Павлодар облыстарында тіркелді. Маңғыстау және Оңтүстік Қазақстан облыстарында баға өткен айдың деңгейінде сақталып қалды. Бағаның ең көп өсуі Ақмола облысында (1,3%-ға) байқалды.

Азық-түлік емес тауарлардың бағасы 2005 жылғы маусыммен салыстырғанда, Атырау мен Павлодар облыстарынан басқа (баға өткен айдың деңгейінде сақталған), Қазақстанның барлық өңірлерінде өсті. Бағаның ең көп өсуі Алматы қаласында (1,2%-ға) байқалды.

Халыққа көрсетілетін ақылы қызметтердің бағалары мен тарифтері 2005 жылғы шілдеде өткен аймен салыстырғанда республиканың 12 өңірінде өсті. Бағаның ең көп өсуі Оңтүстік Қазақстан (2,9%-ға) мен Батыс Қазақстан (2,7%-ға) облыстарында байқалды. Ақтөбе, Павлодар облыстарында және Астана қаласында халыққа көрсетілетін ақылы қызметтердің бағалары мен тарифтері өткен айдың деңгейінде қалды, Қарағанды облысында 0,1% төмендеді.

Халықтың ақшалай табысы. 2005 жылғы маусымда Қазақстандағы халықтың жан басына шаққандағы орташа ақшалай табысы (бағалау бойынша) 14447 теңгені құрады. Атырау және Маңғыстау облыстары республиканың аса жоғары табысты өңірлері болып табылады, оларда табыс орташа республикалық деңгейден 2,5 және 2,2 есе асқан. Астана және Алматы қалаларындағы халықтың орташа жан басына шаққандағы ақшалай табыстарының деңгейі орташа республикалық деңгейден 2,2 және 2,1 есе асты. Халықтың жан басына шаққандағы ең төмен ақшалай табыс Оңтүстік Қазақстан, Жамбыл және Алматы облыстарының тұрғындарында байқалды (тиісінше: орташа республикалық деңгейден 51,9%, 52,7% және 63,8%).

Еңбек рыногы. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша 2005 жылғы шілденің соңына жұмыссыздар ретінде тіркелген азаматтар саны 110,7 мың адамды құрады. Ал олардың экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы үлесі – 1,4%. Өңірлер бөлінісінде бұл көрсеткіш 11 облыста асып түскен. Жұмыссыздардың қомақты үлесі Павлодар облысында (2,3%-ға), ең аз үлесі –Алматы қаласында (0,8%).

13. КОНЪЮНКТУРАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕР

1. Өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу

2005 жылғы шілденің соңында 746 ірі және орта өнеркәсіп кәсіпорындары зерттелген, соның ішінде кен өндіру өнеркәсібі – 79 (сауалдамаға жауап бергендердің 11%-ы), өңдеу өнеркәсібі - 538 (72%) және электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу бойынша - 129 (17%).

Ағымдағы жылдың шілдесінде сауалдамаға жауап берген кәсіпорындардың іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі, ағымдағы жылдың маусымымен салыстырғанда 2 пайыздық пунктке көбейді және (+13)% құрады.

2005 жылғы қарашаның соңында соңында, өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігінде төмендеу байқалады. Кәсіпкерліктің сенімділік индексі 2005 жылдың шілдесімен салыстырғанда 4 пайыздық пунктке кемиді және (+9)%-ды құрайды.

Өнеркәсіп кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдық факторлар шығарылған)

теңгерім, %

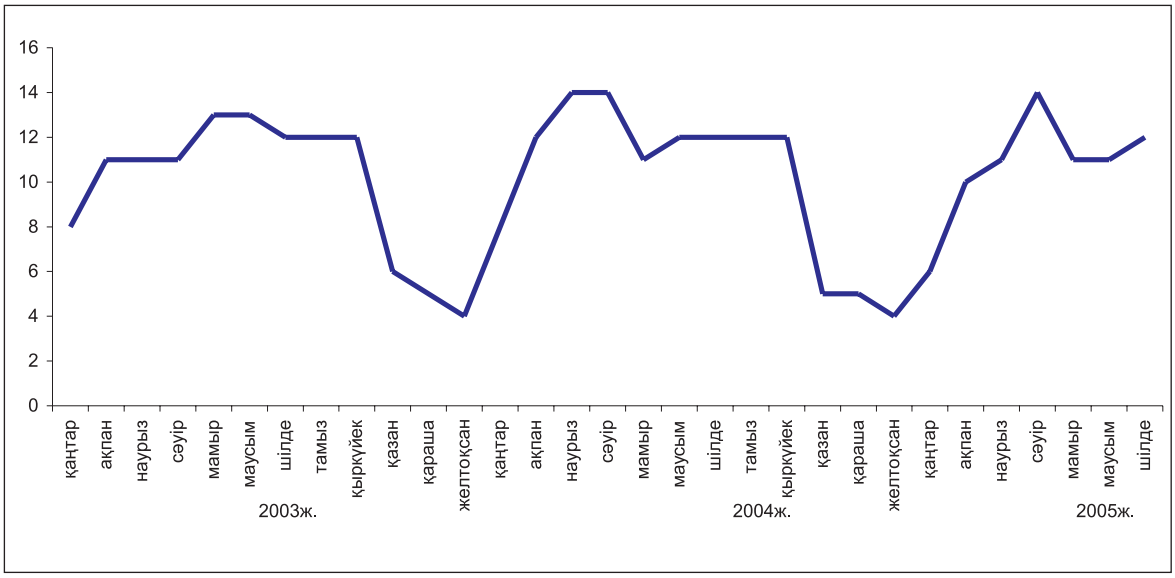

Ағымдағы жылдың шілдесінде осы жылдың маусымымен салыстырғанда кен өндіру және электр энергиясын, газ бен суды өндіру және тарату бойынша зерттелген кәсіпорындардағы кәсіпкерліктің сенімділік индексі тиісінше (+15)%-дан (+18)%-ға дейін және (–5)%-тен (–4)%-ға дейін өсті.

Осы мезгілде өңдеу өнеркәсібінің кәсіпорындарында өткен аймен салыстырғанда іскерлік белсенділік өзгермеген. Сонымен, осы кәсіпорындардағы кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы маусыммен салыстырғанда өзгерген жоқ және (+14)%-ға тең болып қалды.

2. Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу

2005 жылғы шілденің соңында 1484 сауда кәсіпорындарынан сұрауға жауап алынған болатын, соның ішінде 780 – бөлшек сауда (53% сауалдамаға жауап бергендердің жалпы санынан), 655 – көтерме сауда (44%) және 49 – сауда делдалдық кәсіпорындары (3%).

2005 жылғы шілдеде сауда кәсіпорындарының үлесі, олардың басшыларымен “жақсы” және “қанағаттанарлық” деп сипатталған экономикалық жағдайы, өткен аймен салыстырғанда өзгерген жоқ, 94%-ды құрады.

Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі 2005 жылғы шілдеде ағымдағы жылдың маусымдағы деңгейінде қалды, **(+13)%**-ды құрады (маусымдық факторды есептегенде (+14)%).

2005 жылғы қазанның соңында көптеген басшылардың бағалауы бойынша іскерлік белсенділікте өсу байқалады, кәсіпкерліктің сенімділік индексі маусыммен салыстырғанда 3 пайыздық пунктке өседі және (+16)%-ды құрайды.

Сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдық факторлар шығарылған)

теңгерім, %

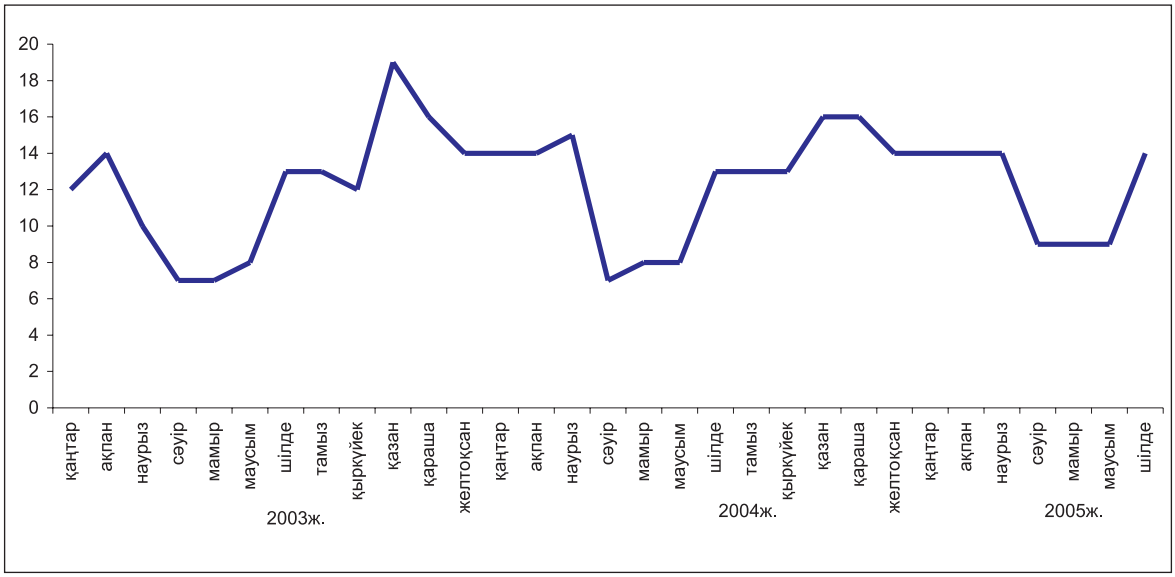

Зерттеудегі көтерме сауда және сауда делдалдық кәсіпорындары басшыларының көбі өткен аймен салыстырғанда іскерлік белсенділіктің төмендегенін атап айтты. Сонымен, көтерме сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексі (+15)%-дан (+14)%-ға дейін, сауда делдалдығы – (+13)%-дан (+12)%-ға дейін кеміді. Осы мезгілде бөлшек сауда кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексінің мәні өткен аймен салыстырғанда. өзгерген жоқ (12%)-ға тең болып қалды.

3. Тұтынушыларды зерттеу

2005 жылғы шілденің соңында Өңірлік статистика басқармаларының қызметкерлері түрлі топтардағы (қала мен ауыл халқы, фирмалар мен банктердің, мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың қызметкерлері, үй шаруасындағы әйелдер мен зейнеткерлер және басқ.) тұтынушыларды – 1600 респондентті кезекті зерттеуден өткізген болатын. Зерттеудің негізгі мақсаты – ел экономикасындағы және жеке үй шаруашылығындағы өзгерістер туралы тұтынушылардың жеке пікірлерін анықтау. Сонымен бірге, сауалдама үй шаруашылықтарында ұзақ пайдаланатын тауарларға деген тұтынушылар сұранысының үрдісін қадағалауға мүмкіндік береді.

“Тұтынушылардың сезіну индексі” ағымдағы жылға маусыммен салыстырғанда ағымдағы жылғы шілде **(+20)%**-дан **(+16)%**-ға дейін кеміді.

“Экономикалық ахуал индексі” (+28)%-дан (+20)%-ға дейін кеміді.

“Сатып алу тілегінің индексі” ағымдағы жылғы шілде өткен аймен салыстырғанда 2 пайыздық пунктке азайып, (**+14)%-ды** құрады (Диаграмманы қара).

Ағымдағы жылғы шілде әрбір үшінші респондент соңғы 12 айда еліміздегі экономикалық жағдайдың жақсарғанын белгілесе, осы мезгілде тұтынушылардың 17%-ы жағдайдың нашарлағанын хабарлады.

Респонденттердің үштен көбі (34%) – келесі 12 айда елдегі жалпы экономикалық жағдайдың жақсаратынын күтеді, тек 14%-ы нашарлауы мүмкін деп ойлайды.

Ағымдағы жылғы шілде жеке үй шаруашылығындағы қаржы жағдайының жақсарғанын, тиісінше, өткен аймен салыстырғанда ұзақ пайдаланатын тауарларға сұраныстың өскені туралы респонденттердің 32%-ы хабарлады. Сонымен бірге, сұралғандардың жалпы санынан 18% өзінің үй шаруашылығындағы қаржы-экономикалық жағдайдың нашарлағанын хабарлады.

Сұралған респонденттердің 11%-ның пікірі бойынша еліміздегі жұмыссыздық деңгейі алдымыздағы 12 айдың ішінде жақсарады десе, сұралғандардың 13%-ы жұмыссыздық деңгейі кемиді деп есептейді.

Алдымыздағы 12 айдың ішінде үй шаруашылығындағы ақшалай қорланым сомасының өсу мүмкіндігін сұралған тұтынушылардың 20%-ы белгілесе, ал 22%-ы оның кемитінін белгіледі.

Тұтынушылар бағасы

теңгерім, %

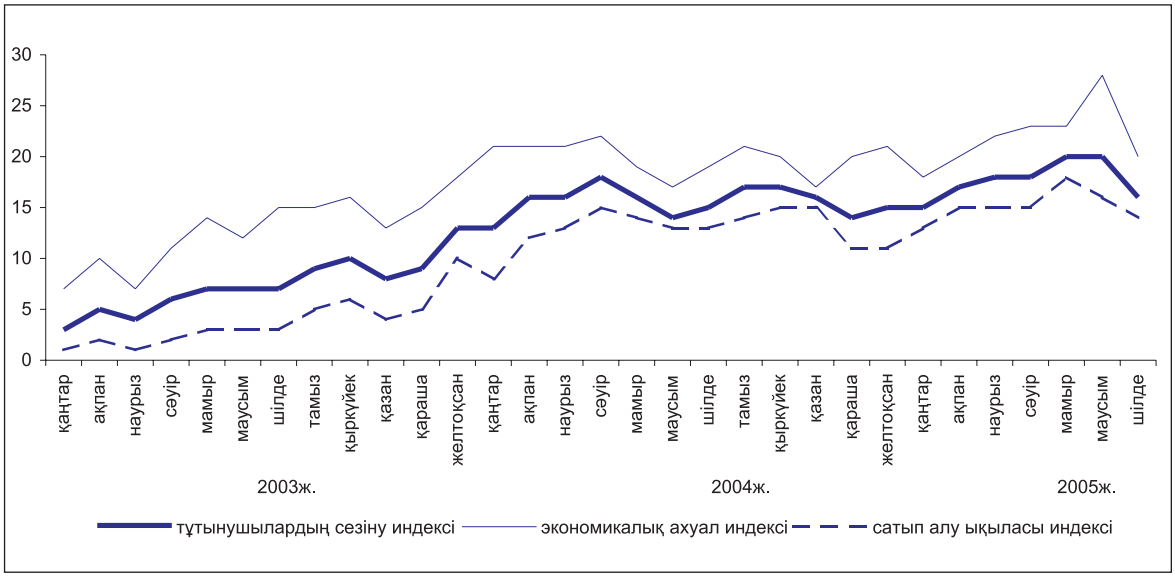

14. ӘЛЕМДІК ЭКОНОМИКАНЫҢ ДАМУ ҮРДІСІ

14.1 ТМД ЕЛДЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ

(ТМД Статкомитетінің деректері бойынша)

2005 жылғы қаңтар-маусымда Достастық елдерінің барлығында экономикалық және қаржы жағдайы біршама тұрақты болды. Достастық елдерінде[1)] орта есеппен, бағалау бойынша, жалпы ішкі өнім 2004 жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда 5% өсті.

Негізгі макроэкономикалық көрсеткіштер Достастық елдері бойынша орта есеппен

(өсім; өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

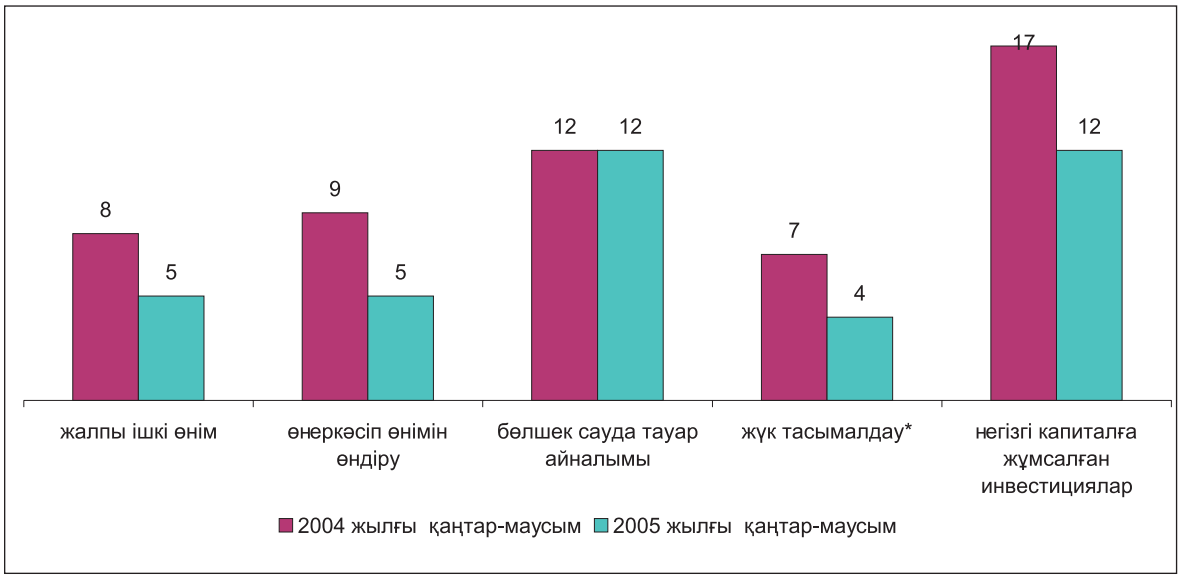

* *Құбырлар арқылы емес.*

2005 жылғы қаңтар-маусымда **өнеркәсіп өндірісінің көлемі** өткен жылғы тиісті кезеңге қатысты Достастық елдері бойынша орта есеппен 5% құрады (2004 жылғы қаңтар-маусымда – 9%). Әзірбайжанның (20,1%), Грузияның (12,8%) Беларусь (10,5%) пен Тәжікстанның (8,9%) өнеркәсібі аса жоғары қарқынмен дамыды. Қазақстанда өнеркәсіп өндірісінің көлемі 7% өсті. Қырғызстанда өнеркәсіп өнімінің өндірісі 9,8% төмендеді.

Мамырда маусыммен салыстырғанда өнеркәсіп өнімінің көлемі Достастық елдері бойынша орта есеппен 7% өсті. Молдовада 11,5%, Ресейде 8,7%, Арменияда 6,2% өсуі, Тәжікстан 4,6% мен Қазақстанда 0,6% төмендеуі байқалды.

[1)]Осы жерде және әрі қарай статистикалық қызметтері ақпаратты табыс етпейтін Түркіменстанды және Өзбекстан Республикасын ескерусіз.

Достастық елдеріндегі өнеркәсіп өндірісі

(тұрақты бағада; өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

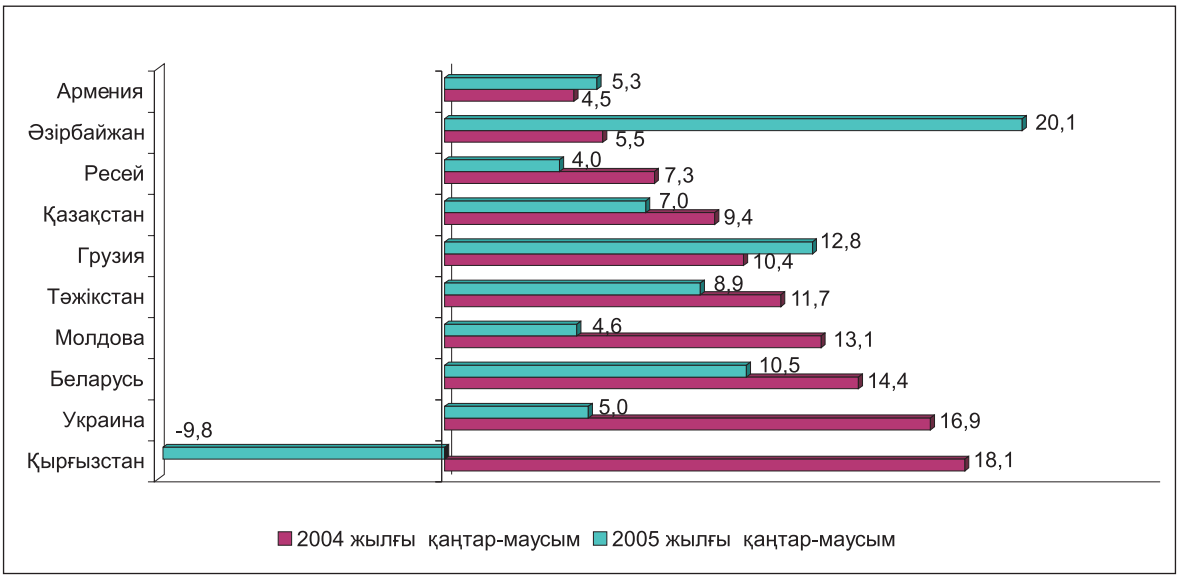

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағасының индексі 2005 жылғы қаңтар-маусымда Достастық елдері бойынша орта есеппен 119% құрады (өткен жылғы тиісті кезеңде -120%). Маусымда ағымдағы жылғы мамырмен салыстырғанда баға Достастық елдері бойынша орта есеппен 0,1% (өткен жылы – 2,2%) өсті.

Ауыл шаруашылығы. Өсімдік шаруашылығы. Достастық елдерінде жаздық дақылдар егісі аяқталды. Қазақстанда, көктемгі егістің алдын-ала қорытындылары бойынша, ауыл шаруашылығы дақылдарының барлық егіс алқаптары 2% өсті. Дәнді және дәнді-бұршақты дақылдар (жүгеріні қоса) егілген алқаптар 4% және картоп - 0,4% кеңейді. Күнбағыс (0,9%), қант қызылшасы (15%), көкөністер (0,6%) өткен жылдағыдан аз себілген.

Әзірбайжанда дәнді және дәнді-бұршақты дақылдар (жүгерісіз) егістігі өткен жылдағыдан 6% аз қамтылған. Қант қызылшасы мен күнбағыс егілген алқаптар тиісінше, 6% және 2% қысқарды. Картоп пен көкөністер отырғызу алқаптары, тиісінше, 7% және 0,8% өсті.

Көктемгі егістің қорытындылары бойынша Беларусьтің ауыл шаруашылығы дақылдары егілген алқаптар өткен жылмен салыстырғанда 2% қысқарды, соның ішінде дәнді және дәнді-бұршақты дақылдар (жүгеріні қоса) 4%, картоп - 10%, көкөністер - 7%. Қант қызылшасы өткен жылдағыдан 18% артық егілді.

Ресейде дәнді және дәнді-бұршақты дақылдар (жүгеріні қоса) өткен жылдағыдан 7% аз егілді. Қант қызылшасын, картоп және көкөністер егілген алқаптар 4,9% қысқарды. Күнбағыс егу алқабы 7% өсті.

Дәнді және дәнді-бұршақты дақылдар (жүгеріні қоса) егілген алқаптар Украинада өткен жылмен салыстырғанда 2%, қант қызылшасы - 8%, картоп - 3%, көкністер - 4% қысқарды. Күнбағыс егілген алқаптар 3% өсті.

Достастық елдерінің оңтүстік аумақтарында егін жинау басталды.

Қазақстанда республиканың Ауыл шаруашылығы министрлігінің ағымдағы жылғы 18 шілдедегі деректері бойынша дәнді және дәнді-бұршақты дақылдар жиналуға тиіс алқаптардың 29% бастырылды. Бастырылған астық 2004 жылғы 410 мың тоннаға қарсы 541 мың тоннаны құрады. Жиналған алқаптың бір гектарынан орта есеппен 15,1 центнерден астық бастырылды (2004 жылы – 16,1 центнерден).

Әзірбайжанда 2005 жылғы шілденің басына дәнді және дәнді-бұршақты дақылдар (жүгерісіз) 414 мың гектар алқаптан жиналды (жиналуға тиіс алқаптан 53%). 1058 мың тонна астық бастырылды (бастапқы салмақта), немесе 2004 жылдағыдан 33% артық; шығымдылық жиналған алқаптың гектарынан өткен жылғы 24,9 центнерге қарсы 25,5 центнерді құрады.

2005 жылғы 1 шілдеге Ресейде дәнді дақылдар 273 мың гектар егіс алқабынан жиналды (жиналуға тиіс алқаптардың 0,8%). 1040 мың тонна астық бастырылды, немесе өткен жылғы осы кезеңге қарағанда 21% артық. Шығымдылық гектарынан 38 центнерді құрады, бұл 2004 жылғы деңгейден 6% артық.

Украинада 2005 жылғы шілденің басына дәнді және дәнді-бұршақты дақылдар 159 мың гектар алқаптан бастырылды (жиналуға тиіс алқаптың 89%), бұл өткен жылғы тиісті күндегіден 3,8 есе артық. Жиналған астық 363 мың тоннаны құрады, бұл 2004 жылдағыдан 3 есе артық. Гектарынан 22,9 центнер алынды, өткен жылғы шілденің басына – 28,8 центнер.

Мал шаруашылығы. 2005 жылғы қаңтар-маусымда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен союға арналған мал мен құс (тірілей салмағында) өндіру 1% кеміді (2004 жылғы бірінші жартыжылдықта – іс жүзінде өзгерген жоқ), сүт өндіру өткен жылғы тиісті кезеңдегідей 1% кеміді, жұмыртқа - 4% өсті (1% қысқарды).

Инвестиция мен құрылыс. Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар көлемі Достастық елдері бойынша орта есеппен 2005 жылғы қаңтар-маусымда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда, бағалау бойынша, 12% өсті (2004 жылғы қаңтар-маусымда - 17%).

Қаржыландырудың барлық көздері есебінен Достастық елдері бойынша орта есеппен өткен жылғы қаңтар-маусымдағыдан 13%-ға көп тұрғын үй пайдалануға берілді (2004 жылғы қаңтар-маусымда - 9%).

Көлік. 2005 жылғы қарастырылып отырған кезеңде көлік кәсіпорындары тасымалдаған жүк көлемі (құбырлар арқылы емес) өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 3,5% (2004 жылғы қаңтар-маусымда - 7%), жүк айналымы - 2% (8%) өсті.

Көлік кәсіпорындарында жолаушылар айналымы (қалалық электрлік пен жеңіл таксомоторлықтан басқа) өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 2% кеміді (2004 жылғы қаңтар-маусымда - 9% өсті), 9% аз (1% көп) жолаушы тасымалданған.

Тұтыну рыногы. 2005 жылғы есепті кезеңде өткен жылғы қаңтар-маусыммен салыстырғанда бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлемі (тұрақты бағада) Достастық елдерінде орта есеппен 12% өсті.

Тұтыну рыногындағы баға. 2005 жылғы қаңтар-маусымда Достастық елдерінің көбісінде инфляциялық процестердің біршама жеделдетілгені байқалды.

Достастық елдеріндегі тұтыну бағасының деңгейі

(өсім; 2005 жылғы маусым 2004 жылғы желтоқсанға, %-бен)

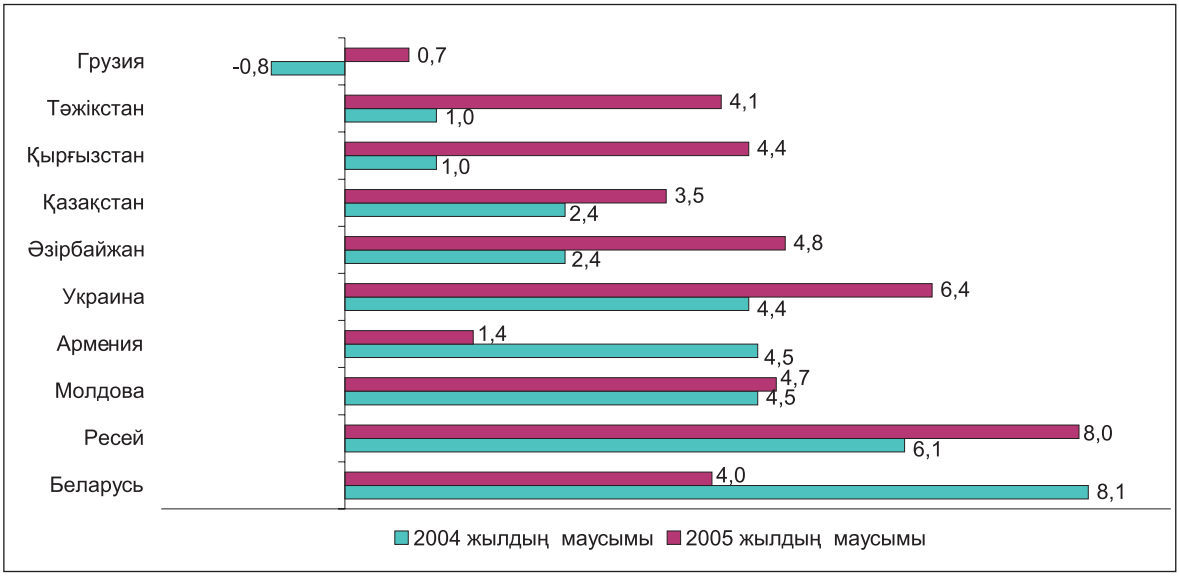

2005 жылғы маусымда 2004 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда тұтыну бағаларының ең жоғары өсу қарқыны Украина (7,2%) мен Ресейде (6%), ал ең төмен – Грузия (0,3%) мен Арменияда (1,5%) байқалды. Қазақстанда тұтыну бағаларының өсімі 3,5% құрады.

2005 жылғы маусымда 2004 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда азық-түлік тауарлары бағасының ең жоғары өсімі Ресейде (8,6%), Қырғызстанда (8,5%), Украинада (8,3%), ең төмен баға Грузияда (0,1%) байқалды. Қазақстанда азық-түлік тауарлары бағасының өсімі 4,6% құрады.

2005 жылғы маусымда 2004 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда азық-түлік емес тауарлар бағасының ең жоғары өсімі Молдовада (4,3%), төмендеуі Әзірбайжан (2,4%) мен Арменияда (0,6%) байқалды. Қазақстанда азық-түлік емес тауарлар бағасы 2,1% өсті.

Ағымдағы жылғы маусымда ақылы қызметтердің ең жоғары өсімі 2004 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда Ресей (15,4%) мен Әзірбайжанда (9,8%) байқалды, төмендеуі Қырғызстанда (0,1%) тіркелді. Қазақстанда ақылы қызметтер бағасы 2,8% өсті.

Қаржы. 2005 жылғы маусымда Достастық елдерінің валюталық рыноктарындағы жағдай іс жүзінде тұрақты болып қалды. Дүниежүзілік рыноктың конъюнктурасы АҚШ доллары мен евро бағамының Достастық елдерінің ұлттық валюталарына қатысты серпініне біршама ғана әсер етті.

Ағымдағы жылдың өткен айында АҚШ долларының қырғыз сомына, түркімен манатына және украина гривеніне қатысты бағамы өзгерген жоқ. Әзірбайжанда АҚШ доллары маусымның соңына ағымдағы жылғы маусымның соңымен салыстырғанда 1,1%, Арменияда– 0,6%, Грузияда - 0,8%, Молдовада - 0,2% арзандады. Достастықтың қалған елдерінде АҚШ долларының бағамы Беларусьте – 0,05%, Қазақстан мен Ресейде – 2,1%, Тәжікстанда – 1,4%, Өзбекстанда - 1,1% өсті.

Ағымдағы жылғы маусымның соңында осы жылғы мамырдың соңымен салыстырғанда Достастық елдерінің барлығында евро бағамы төмендеді: Әзірбайжанда – 3,5%, Армения мен Түркіменстанда – 3,9%, Беларусьте, Қырғызстан мен Молдовада – 3,7%, Грузияда – 4,6%, Қазақстанда – 1,7%, Ресейде – 1,9%, Тәжікстанда, Өзбекстан мен Украинада – 2,2%.

Ағымдағы жылдың маусымының соңына 2004 жылғы желтоқсанның соңымен салыстырғанда евро бағамы әзірбайжан манатына қатысты 14,8%, армян драмына – 19,4%, белорус рубльіне, грузия лариіне және қырғыз сомына – 12,3%, қазақ теңгесі мен тәжік сомониіне – 8,0%, молдова леюі мен туркмен манатына – 10,5%, ресей рубльіне – 8,7%, өзбек сомына – 5,6%, украин гривніне – 15,6% төмендеді.

Сыртқы сауда. Достастық елдерінің тауарларды шетелдерге шығарудың құндық көлемі 2005 жылғы қаңтар-мамырда 2004 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен алғанда 33% өсті, тауарларды шетелдерден әкелу – 26% өсті. Ағымдағы жылғы мамырда осы жылғы сәуірмен салыстырғанда экспорт Достастық елдері бойынша орта есеппен алғанда 0,3%, импорт - 3,5% төмендеді.

2005 жылғы қаңтар-мамырдағы Достастық елдерінің сыртқы саудасы

(өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

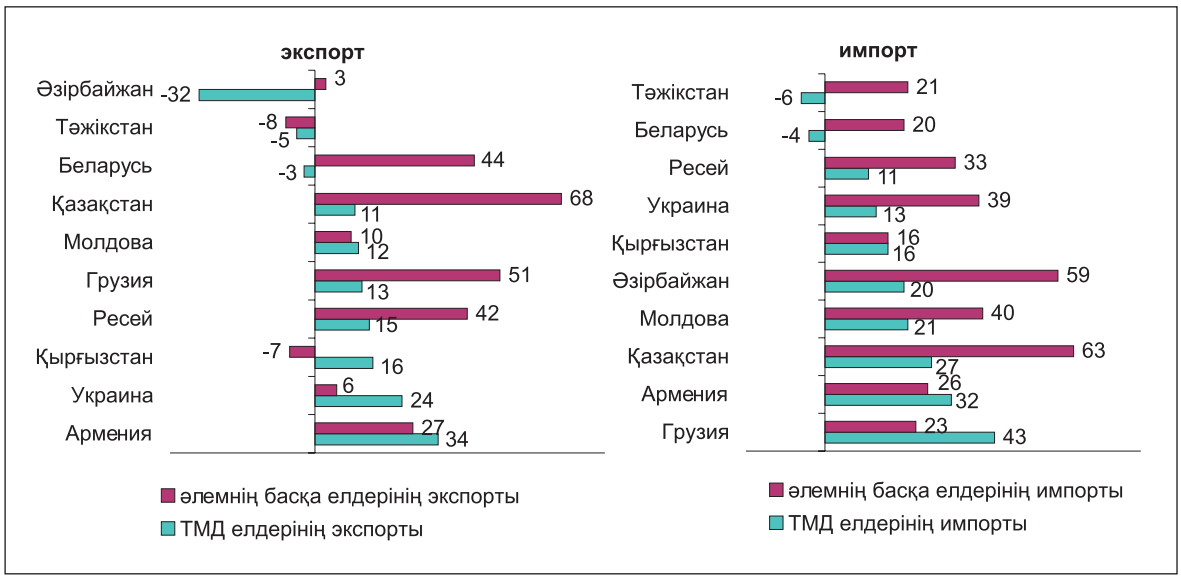

Достастық елдерінің өзара саудасының үлесіне Достастық елдерінің тауарларымен сауда операцияларының жалпы көлемінен 23% тиесілі (2004 жылғы қаңтар-мамырда - 27%), соның ішінде экспорт - 17% (20%), импорт - 34% (39%).

Ағымдағы жылғы қаңтар-мамырда Достастық елдері арасындағы тауарлардың сыртқы сауда операцияларының құндық көлемі 2004 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен 12% өсті, соның ішінде экспорт - 13%, импорт - 11%.

Ағымдағы жылғы қаңтар-мамырда Достастық елдері тауарларының әлемнің басқа елдерінің рынноктарына экспортының көлемі 2004 жылғы қаңтар-мамырдағыдан орта есеппен 38%, тауарлар импорты - 36% артық болды.

Жалақы. 2005 жылғы қаңтар-маусымда есептелген, орта есеппен алғандағы, орташа айлық атаулы жалақы (есептелген, бірақ төленбеген сомаларды ескере отырып) өткен жылғы тиісті деңгейден Әзірбайжанда 26%, Армениядa - 25%, Беларусьте - 37%, Қазақстанда - 14%, Қырғызстанда - 16%, Молдовада - 19%, Ресейде - 23%, Тәжікстанда - 58%, Украинада - 34% асып түсті.

2005 жылғы маусымда өткен жылғы маусымға қатысты атаулы жалақы Әзірбайжанда - 28%, Армениядa - 23%, Беларусьте - 34%, Қазақстанда - 14%, Қырғызстанда - 15%, Молдовада - 16%, Ресейде – 22%, Тәжікстанда - 53%, Украинада – 37% өсті.

Ағымдағы жылғы маусымда атаулы жалақы өткен айдағы деңгейден Әзірбайжанда – 0,9%, Беларусьте – 5,9%, Қазақстанда – 2,1%, Қырғызстанда – 8,9%, Молдовада - 5,4%, Ресейде – 7%, Тәжікстанда – 10,5%, Украинада – 7,7% асып түсті, Армениядa 1,1% төмендеуі байқалды.

Достастық елдеріндегі нақты жалақы деңгейі

(өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

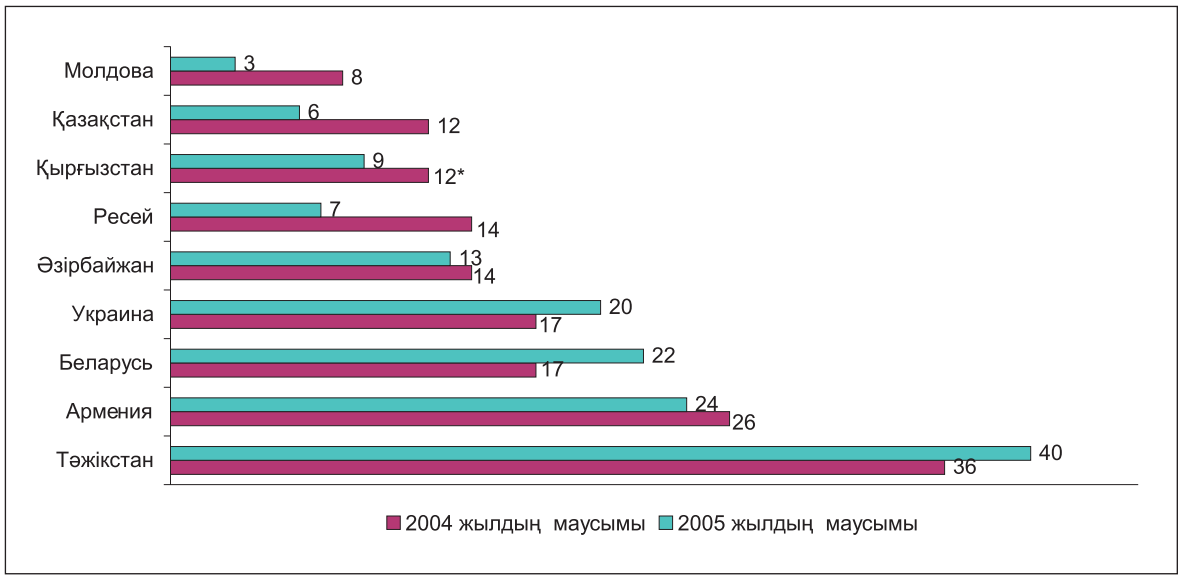

**Мамыр.*

2005 жылғы қаңтар-маусымда нақты жалақының ең жоғары өсімі өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Тәжікстанда (48%), Армения мен Беларусьте (23%), Украинада (17%) байқалды.

Еңбек рыногы. Экономикалық тұрғыдан белсенді халық саны (жұмыспен қамтылған және жұмыссыз) орта есеппен 2005 жылғы қаңтар-маусымда Достастық елдері бойынша орта есеппен 130 миллион адамды құрады; барлық халыққа қатысты бұл 50%-ға жуық, бұл іс жүзінде Ұлыбритания, Германия, АҚШ, Канада, Жапония және т.б. секілді дамыған елдердегі экономикалық белсенділік деңгейіне сәйкес келеді.

Экономикалық тұрғыдан белсенді халық құрамындағы жұмыспен қамтылғандардың үлес салмағы ТМД елдерінің көбісінде 90-95% шегінде түрленеді.

Халықаралық еңбек ұйымының әдіснамасы бойынша анықталатын жұмыссыздардың жалпы саны, яғни өз бетінше жұмыс іздеушілер (жұмыспен қамту қызметтерінде тіркелмеген) санын қоса Достастық бойынша тұтастай 2005 жылғы қаңтар-маусымда шамалау бойынша 9,5 миллион адамға бағаланады, немесе экономикалық тұрғыдан белсенді халықтың 75%, соның ішінде Молдовада 0,1 (9,6%), Ресейде – 6,0 (8,2%), Украинада – 1,9 миллион адам (8,7%). Қазақстанда жұмыссыздар саны 2005 жылғы маусымда бағалау бойынша 640,6 мың адамды құрады (экономикалық тұрғыдан белсенді халық санына 7,7%).

Жұмыспен қамту қызметтерінде жұмыссыздар ретінде тіркелгендер санының экономикалық тұрғыдан белсенді халыққа (жұмыспен қамтылғандар мен жұмыссыздар санына) қатысты есептелетін тіркелетін жұмыссыздық деңгейі 2005 жылғы маусымның соңына Әзірбайжанда 1,4%, Арменияда – 8,0%, Беларусьте – 1,7%, Қазақстанда – 1,4%, Қырғызстанда – 3,1%, Молдовада – 1,9%, Ресейде – 2,8%, Тәжікстанда – 2,2%, Украинада – 3,0% құрады.

Достастық елдеріндегі тіркелген жұмыссыздық деңгейі

(2005 жылғы маусымның соңына; экономикалық тұрғыдан белсенді халық санына, %-бен)

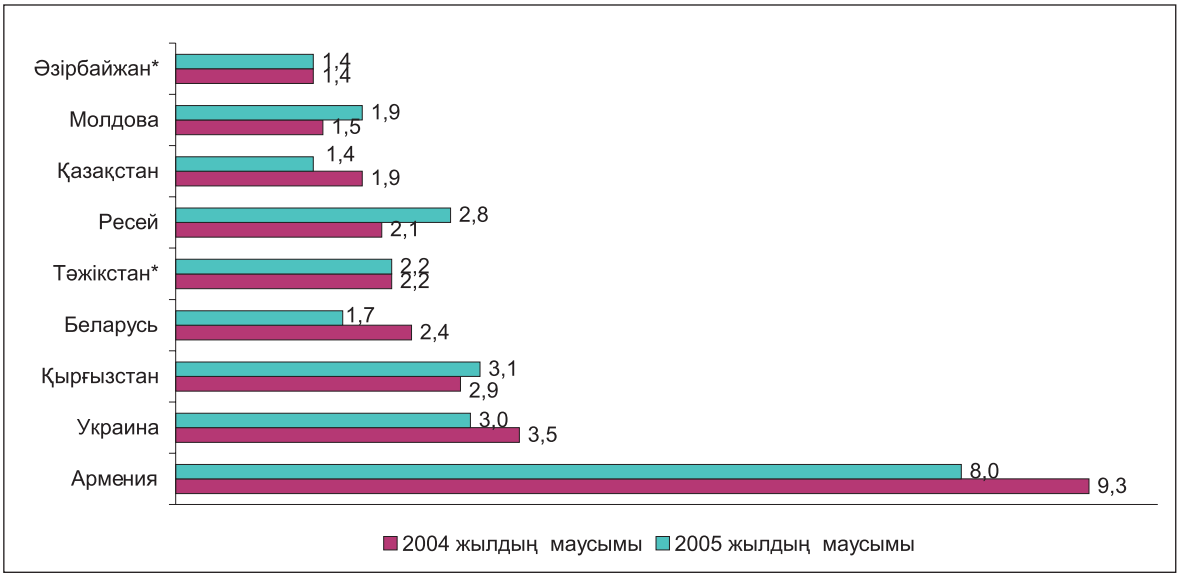

**Мамыр.*

14.2 ЕО ЖӘНЕ ЕУРО-АЙМАҚ ЕЛДЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Жалпы ішкі өнім. Еуростаттың алдын ала деректері бойынша 2005 жылдың бірінші тоқсанында маусымдық ауытқуларға бейімделген жалпы ішкі өнімнің (ЖІӨ) көлемі 2004 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда Еуро-аймақта 1,4%-ға, ЕО-25-те – 1,6%-ға және ЕО-15-те – 1,5%-ға өсті. Есеп берген елдер ішінде ең көп өсімге Латвияда (7,4%), Эстонияда (6,9%), Литвада (5,6%) және Словакияда (5,1%) қол жеткізілді, мұның өзінде Нидерландыда (0,5%), Италияда (0,2%) және Мальтада (0,1%) төмендегені байқалды.

ЕО-25-тің негізгі серіктестері арасында - АҚШ пен Жапонияда ЖІӨ-нің өсуі өткен жылдың бірінші тоқсанында - тиісінше, 3,7% және 0,9% құрады.

2005 жылдың бірінші тоқсанында өткен тоқсанмен салыстырғанда Еуро-аймақ және ЕО-25-ке мүше-елдер арасында ЖІӨ-нің ең көп өсуі Грецияда (2,0%) және Эстонияда (1,8%), ал ең көп төмендеуі – Мальтада (5,9%), Нидерландыда (0,8%) және Италияда (0,5%) байқалды. АҚШ пен Жапонияда ЖІӨ-нің өсуі – тиісінше, 0,9% және 1,2% құрады.

Өнеркәсіп өндірісі. Еуростаттың алдын ала деректері бойынша 2005 жылдың мамырында маусымдық ауытқуларға бейімделген өнеркәсіп өндірісінің көлемі 2004 жылдың мамырымен салыстырғанда Еуро-аймақ пен ЕО-25-те 0,1%-ға өсті. Өндіріс көлемінің ең көп өсуі Еуро-аймақ пен ЕО-25-тің қысқа мерзімді пайдаланылатын тауарлар секторында – тиісінше, 1,1% және 1,0% байқалды. Өндіріс көлемінің өсуі сондай-ақ Еуро-аймақ пен ЕО-25-тің күрделі және энергетикалық тауарлар секторында байқалды. Оның ең көп төмендеуі Еуро-аймақтың ұзақ мерзімді пайдаланылатын тауарлар секторында 3,5%, ЕО-25-те 2,6%, ең аз төмендеуі – екі аймақтың да аралық тауарлар секторында 0,5% байқалды.

Секторлар бойынша өнеркәсіп өнімдері көлемінің өзгеру серпіні

өткен жылдың тиісті айымен салыстырғанда, %

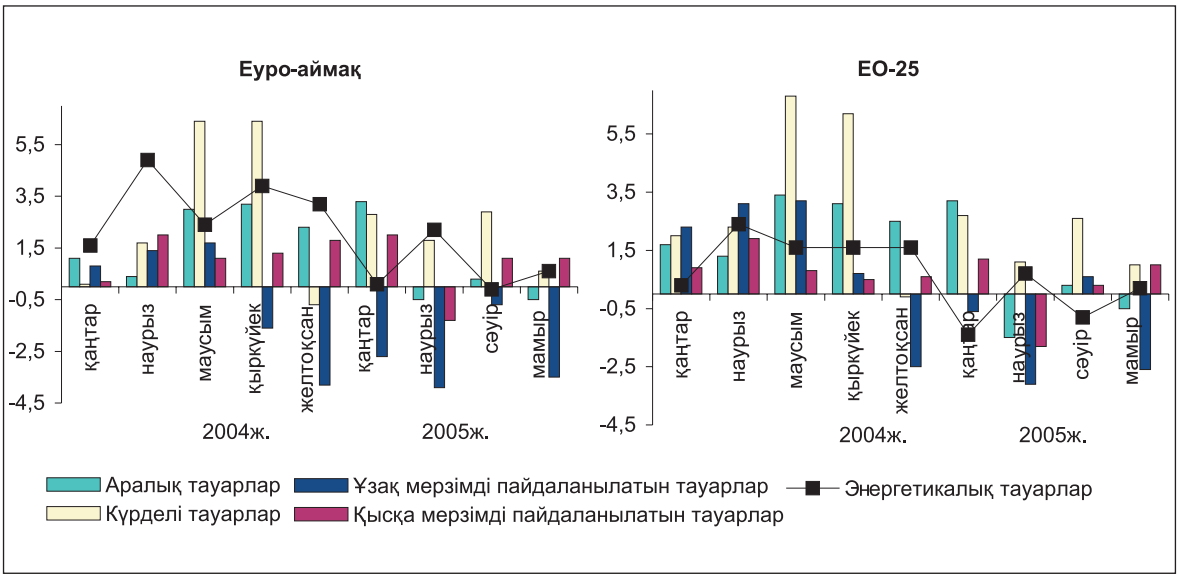

2005 жылдың мамырында өткен жылдың мамырымен салыстырғанда есеп берген еуропа елдері арасында өндіріс көлемінің ең көп өсуі Литвада – 18,5%, Венгрияда – 10,2%, Эстонияда – 8,4% және Латвияда – 8,0%, ал оның ең көп төмендеуі Финляндияда – 9,3%, Португалияда – 4,7% және Ирландияда – 3,4% тіркелді.

2005 жылдың мамырында 2005 жылдың сәуірімен салыстырғанда есеп берген еуропа елдері арасында өнеркәсіп өндірісінің көлемі Еуро-аймақ пен ЕО-25-тің 12 елінде өсіп, ал 10 елінде жуық төмендеді. Ең көп өсім Литвада – 5,5%, Словенияда – 2,4% және Данияда – 2,3% байқалды. Өнеркәсіп өндірісі көлемінің ең көп төмендеуі Португалияда – 4,6%, Финляндияда – 4,6% және Люксембургте – 2,6% тіркелді.

Бөлшек сауда. Еуростаттың алдын ала деректері бойынша бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 2005 жылдың мамырында 2004 жылдың тиісті айымен салыстырғанда Еуро-аймақта 1,9%-ға, ЕО-25-те – 2,0%-ға өсті. Бөлшек сауда көлемінің өсуі Еуро-аймақ пен ЕО-25-тің барлық тауар топтары бойынша байқалды. Ең көп өсуі Еуро-аймақ пен ЕО-25-тің шаруашылық тауарлары саудасында – 2,1% және 2,4%, сондай-ақ азық-түлік тауарлары саудасында – тиісінше, 1,9% және 2,0% тіркелді. Ең аз өсуі Еуро-аймақ пен ЕО-25-тегі азық-түлік тауарлары саудасында – тиісінше, 1,6% және 1,7% байқалды.

Бөлшек сауда көлемінің өзгеру серпіні

өткен жылдың тиісті айымен салыстырғандағы өзгерісі %-бен

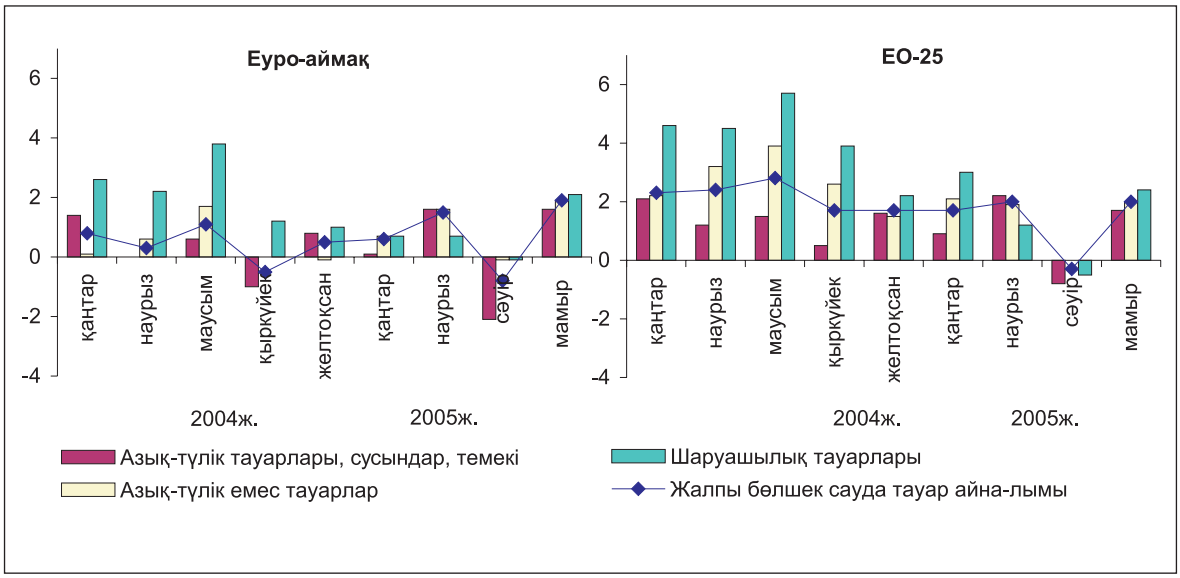

2005 жылдың мамырында 2004 жылдың тиісті айымен салыстырғанда бөлшек сауда көлемінің ең көп өсуі Латвияда – 15,8%, Литвада – 12,7%, Эстонияда – 11,8% және Данияда – 10,3% тіркелді. Бөлшек сауда көлемінің төмендеуі Люксембургте – 3,5%, Нидерландыда – 2,3%, Польшада – 0,7% және Италияда – 0,3% байқалды.

2005 жылдың мамырында өткен аймен салыстырғанда есеп берген Еуро-аймақ және ЕО-25 елдері арасында бөлшек сауда көлемінің ең көп төмендеуі Португалияда – 2,7%, Испанияда– 1,2% және Данияда – 0,8% байқалды. Бөлшек сауда көлемінің ең көп өсуі Польшада – 2,7%, Литвада - 2,6% және Германияда – 1,8% тіркелді.

Сыртқы сауда. Еуростаттың алдын ала деректері бойынша сауда балансының профициті басқа елдермен бірге Еуро-аймақта 2005 жылдың мамырында 2,2 млрд. еуроны құрады, ал 2004 жылдың мамырында ол – 7,2 млрд. еуроны құраған. 2005 жылғы сәуірдегі сыртқы сауда балансы туралы деректер нақтыланып, профицит – 2,0 млрд. еуроны құрады (2004 жылғы сәуірде – профицит 6,7 млрд. еуро болған).

Бағалау бойынша, 2005 жылдың мамырында ЕО-25-тің сыртқы сауда балансының дефициті 7,3 млрд. еуро болды, 2004 жылғы мамырда ол 3,2 млрд. еуроны құраған. 2005 жылғы сәуірдегі сыртқы сауда балансы туралы нақтыланған деректер бойынша сауда балансының дефициті 8,9 млрд. еуроны құрады, ал 2004 жылдың тиісті кезеңінде – 7,2 млрд. еуро болды.

2005 жылғы қаңтар-сәуірде өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда негізгі серіктестермен сауда көлемі ЕО-25-те өсті. Импорт көлемінің ең көп өсуі Ресейден (33%), Қытай және Үндістаннан (19%), Түркия және Норвегиядан (15%) әкелінген импортқа тіркелсе, ал экспорт көлемінің ең көп өсуі – Ресейде (24%), Үндістанда (22%) және Швецарияда (10%) тіркелді.

ЕО-25 елдері арасында сауда балансы профицитінің 2005 жылғы қаңтар-сәуірде ең көп көлемі Германияда (55,0 млрд. еуро), Нидерландыда (11,8 млрд. еуро), Ирландияда (10,8% млрд. еуро), ал сауда балансы дефицитінің ең көп көлемі Ұлыбританияда (30,7 млрд. еуро), Испанияда (22,6 млрд. еуро), Грециядa (10,4 млрд. еуро) және Францияда (9,9 млрд. еуро) тіркелді.

Баға

Инфляция. Еуростаттың алдын ала деректері бойынша Еуро-аймақ, ЕО-25 пен ЕО-15-тегі инфляцияның жылдық өсімі 2005 жылдың маусымында өткен аймен салыстырғанда өсіп, 0,1%-дан құрады. 2005 жылдың маусымында 2004 жылғы тиісті аймен салыстырғанда инфляцияның жылдық өсімі Еуро-аймақта – тиісінше 2,1%-ға өсті, ЕО-25 пен ЕО-15-тегі өсіп, 2,0%-дан құрады.

Еуро-аймақтағы тауарлар мен қызметтерге баға деңгейінің өзгеру серпіні

өткен жылдың тиісті кезеңіне %-бен

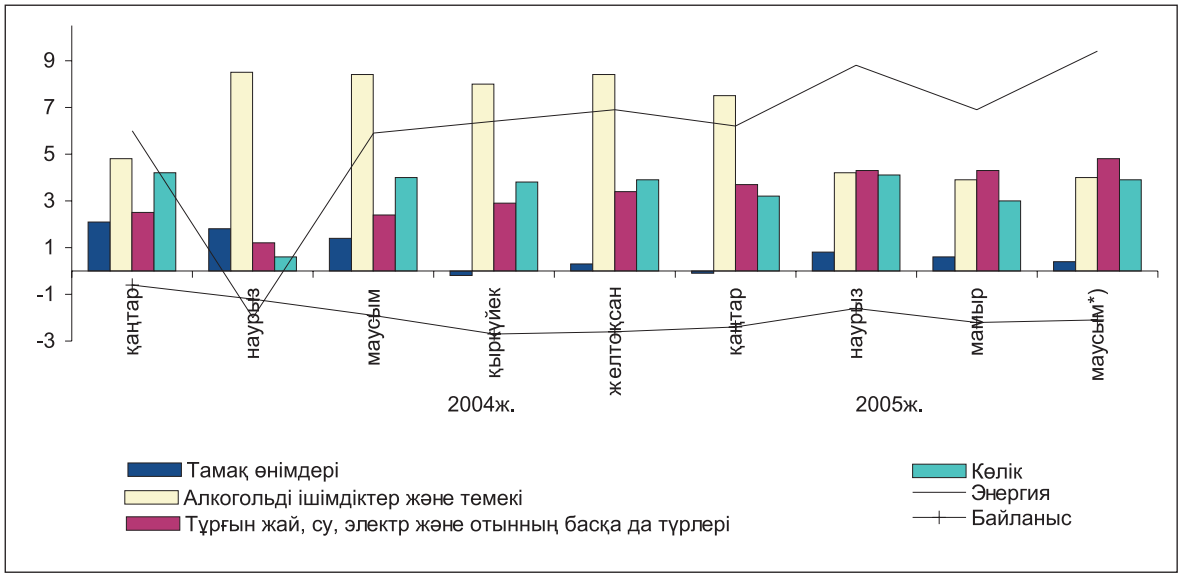

**) Алдын ала деректер.*

Қолда бар деректер бойынша ЕЕА-дағы (Европалық экономикалық кеңістік елдері) инфляцияның жылдық өсімі 2005 жылғы маусымда 2004 жылғы тиісті аймен салыстырғанда өсіп, 2,0% құрады.

2005 жылдың маусымында өткен жылдың тиісті айымен салыстырғанда баға деңгейінің өсімі есеп берген барлық еуропа елдерінде байқалды. Баға деңгейінің ең көп өсімі Латвияда (6,6%), Венгрияда (3,7%), Люксембург, Греция, Испания және Эстонияда (3,2%) тіркелді.

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағасы. Еуростаттың алдын ала деректері бойынша өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағасы 2005 жылдың маусымында 2004 жылғы тиісті аймен салыстырғанда Еуро-аймақ пен ЕО-25-те – тиісінше 4,0%-ға және 4,8%-ға өсті.

Бағаның өсімі өнеркәсіптің барлық секторларында тіркелді. Бағаның ең көп өсуі 2005 жылдың маусымында өткен жылдың тиісті айымен салыстырғанда ЕО-25-тің энергетикалық тауарлар секторында 16,0%, Еуро-аймақта 13,3%, аралық тауарлар секторында – тиісінше 2,9% және 2,6% тіркелді. Бағаның ең аз өсуі ЕО-25-тегі қысқа мерзімді пайдаланылатын тауарлар секторында – 1,0%, Еуро-аймақта – тиісінше 0,7% тіркелді.

Секторлар бойынша өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағасының өзгеру серпіні

өткен жылдың тиісті айымен салыстырғанда %

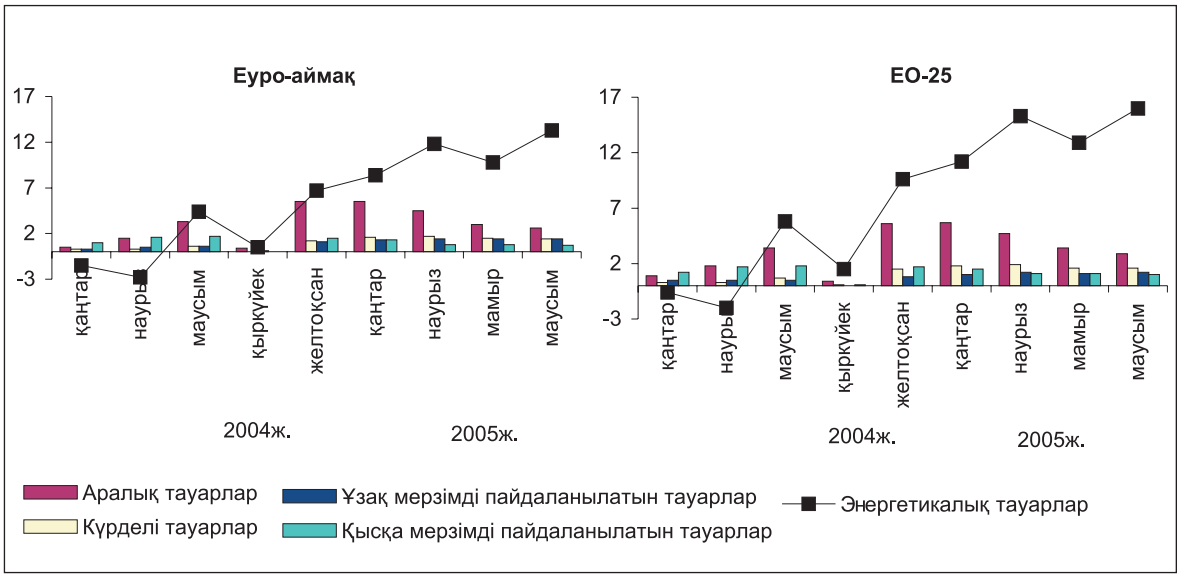

2005 жылдың маусымында 2004 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда ЕО-25-тің есеп берген көптеген елдерінде барлық елдердегі өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағасының өсуі тіркелді, Люксембургтен басқа, мұнда оның төмендеуі 1,6% байқалды. Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағасы деңгейінің ең көп өсімі Ұлыбританияда - 9,5%, Венгрияда – 9,0%, Данияда - 8,7%, ал ең аз өсімі Ирландияда - 1,1% және Бельгияда – 1,7% тіркелді.

2005 жылдың маусымында өткен аймен салыстырғанда ЕО-25-тің есеп берген көптеген елдерінде өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағасының өсуі байқалды. Бағаның ең көп өсуі Литва және Грецияда – 1,3%-дан және Данияда – 1,0% тіркелді. Бағаның төмендеуі Бельгия және Португалияда – 0,1%-дан және Чехияда - 0,2% тіркелді. Люксембург пен Словениядағы баға өзгеріссіз қалды.

Жұмыссыздық деңгейі. Еуростат деректері бойынша жұмыссыздықтың жалпы деңгейі 2005 жылдың маусымында 2004 жылғы маусыммен салыстырғанда ЕО-25-те 9,0%-дан 8,8%-ға дейін, Еуро-аймақта 8,9%-дан 8,7%-ға дейін төмендеді.

2005 жылдың маусымында жұмыссыздықтың ең төмен деңгейі Ирландияда – 4,3%, Дания және Нидерландыда – 4,8%-дан тіркелді. ЕО-25 елдері арасында жұмыссыздықтың ең жоғары деңгейі Польшада (17,6%), Словакияда (15,4%) Испанияда (9,8%), Францияда (9,7%) және Данияда (9,5%) байқалды.

Соңғы он екі ай ішінде (2004 жылдың маусымынан бергі) жұмыссыздық деңгейінің өсуі Венгрияда (5,8%-дан 6,3%-ға дейін), Португалияда (6,7%-дан 7,1%-ға дейін) Люксембург және Кипрде (4,8%-дан 5,4%-ға дейін), ал ең көп төмендеуі – Грецияда (9,4%-дан 7,8%-ға дейін), Испанияда (11,1%-дан 9,8%-ға дейін), Польшада (18,8%-дан 17,6%-ға дейін) және Словакияда (18,4%-дан 15,4%-ға дейін) байқалды. 2005 жылдың маусымында 2004 жылғы маусыммен салыстырғанда еркектер арасындағы жұмыссыздық деңгейі ЕО-25-те 8,1%-дан 7,9%-ға дейін, Еуро-аймақта – 7,6%-дан 7,5%-ға дейін төмендеді. Әйелдер арасындағы жұмыссыздық деңгейі Еуро-аймақта 10,6%-дан 10,3%-ға дейін, ЕО-25-те 10,3%-дан 9,9%-ға дейін төмендеді.

25 жасқа дейінгі жұмыссыздар деңгейі ЕО-25 аумағында Даниядағы 7,0% бен Польшадағы 35,6% арасында ауытқып тұр. 2005 жылдың маусымында жастар арасындағы жұмыссыздық өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда Еуро-аймақта 17,8%-дан 17,9%-ға дейін өсті, ал ЕО-25-те – 18,5%-дан 18,4%-ға дейін төмендеді.

Еростаттың алдын ала деректері бойынша 2005 жылдың маусымында Еуро-аймақта 12,7 млн., ЕО-25-те – 19,0 млн. еркектер мен әйелдер жұмыссыз болды. Бұл деректер ХЕО (Халықаралық Еңбек Ұйымы) критерийлерін ескере отырып түзетілген.

14.3 2005 ЖЫЛДЫҢ ШІЛДЕСІНДЕГІ ЖЕКЕЛЕГЕН ТАУАРЛАРДЫҢ ӘЛЕМДІК РЫНОГЫНЫҢ КОНЪЮНКТУРАСЫ

Энергетикалық тауарлар. World Bank деректері бойынша 2005 жылдың шілдесінде 2005 жылдың маусымымен салыстырғанда негізгі энергетикалық тауарларға бағаның өсу үрдісі байқалды, Австралиядан әкелінген көмір бағасын (0,2-ға% төмендеген) қоспағанда.

2005 жылдың шілдесінде өткен аймен салыстырғанда бағаның өсуі мұнай маркаларының барлық түрлеріне тіркелді: Brent маркалы мұнай бағасы – 6,0%-ға, WTI (Техас Батыс штаты) маркалы мұнай бағасы - 4,0%-ға, Dubai маркалы мұнай бағасы – 3,7%-ға өсті. Шикі мұнайдың орташа споттық бағасы 4,6%-ға өсті.

Мұнайдың әлемдік бағасының серпіні

(доллар/баррель)

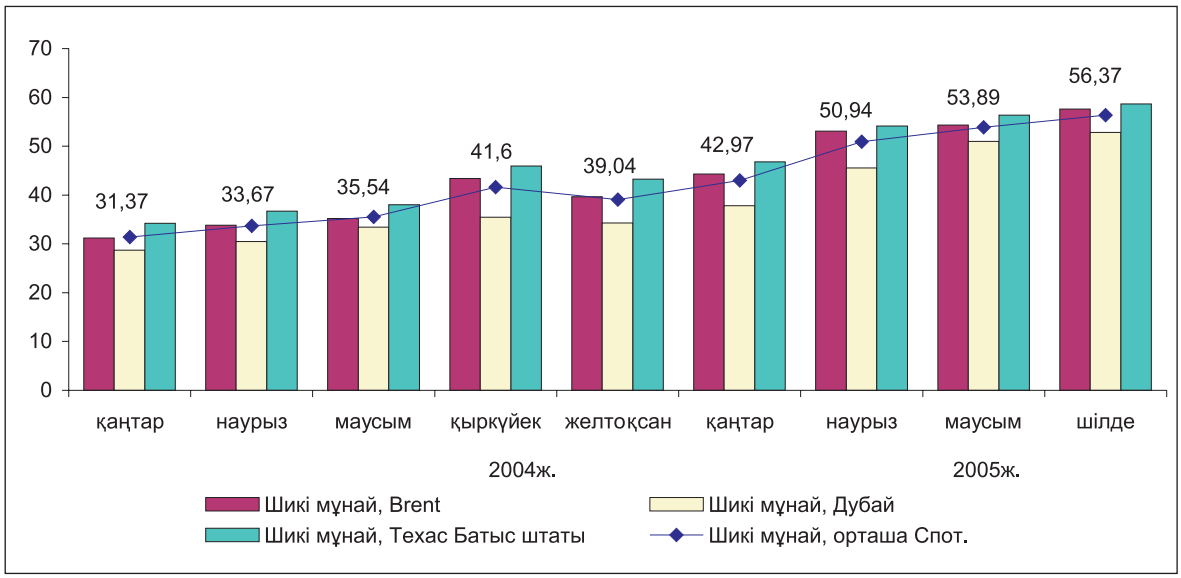

Металдар. 2005 жылдың шілдесінде ағымдағы жылдың маусымымен салыстырғанда металдардың әлемдік рыногында алюминий және мыс бағасынан басқа, барлық металдар бағасының төмендеуі байқалды. Бағаның ең көп төмендеуі қорғасын (13,3%), никель (9,8%), мырыш (6,4%), қалайы (5,9%) сияқты металдарға тіркелді. Бағаның өсуі алюминийге (2,8%) және мысқа (2,6%) байқалды. Қымбат металдар рыногында алтынның бағасы – 1,4%-ға, күмістің бағасы – 3,4%-ға төмендегені байқалды. Болаттың барлық түрлері (соның ішінде білеуше-болаттар) мен темір кенінің бағасы ағымдағы жылдың маусымындағы деңгейде өзгеріссіз қалды.

Металдардың және болаттың әлемдік бағасы

(доллар/тонна)

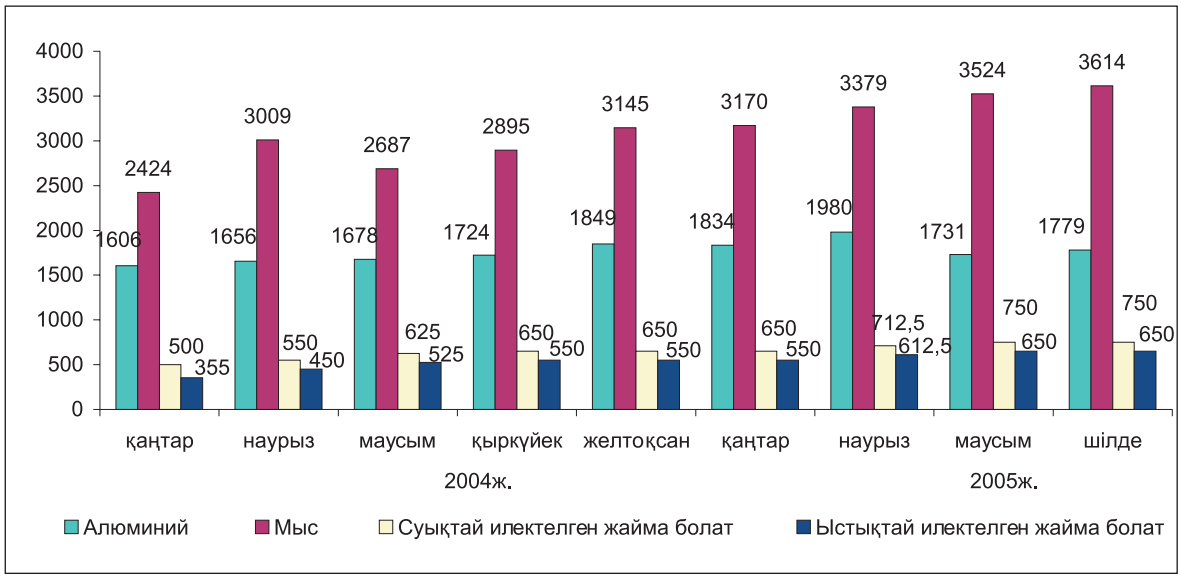

Ауыл шаруашылығы және азық-түлік тауарлары. 2005 жылдың шілдесінде өткен аймен салыстырғанда ауыл шаруашылығы және азық-түлік тауарларының әлемдік рыноктарында бір қалыпты емес үрдістер байқалды.

АҚШ-тың HRW бидайы бағасының 1,4%-ға өскені байқалды, ал Канададан әкелінген бидайдың және АҚШ-тың SRW бидайының бағасы – тиісінше, 3,2%-ға және 0,2%-ға төмендеді. 2005 жылдың шілдесінде өткен аймен салыстырғанда күріш бағасының 2,9%-ға төмендегені байқалды. Жүгері мен шайдың бағасы – тиісінше, 10,7%-ға және 5,4%-ға өсті.

2005 жылдың шілдесінде өткен аймен салыстырғанда Еуропаның ішкі рыногында қант бағасының – 2,1%-ға төмендегені тіркелді, ал әлемдік рыноктағы және АҚШ-тың ішкі рыногындағы қанттың бағасы – тиісінше, 6,4%-ға және 0,2%-ға өсті.

Қой етінің бағасы 3,8%-ға төмендеді, ал сиыр еті мен балықтың бағасы - тиісінше, 1,7% және 3,4%-ға өсті.

Бидайдың әлемдік бағасының серпіні

(доллар/тонна)

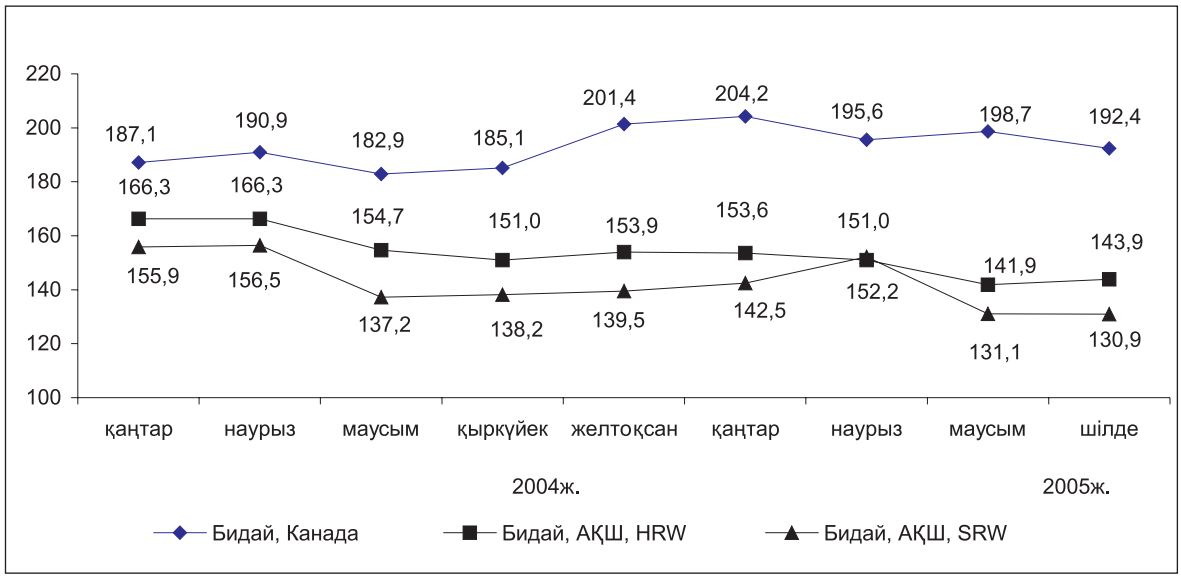

Шикізат және тыңайтқыштар. 2005 жылдың шілдесінде ағымдағы жылдың маусымымен салыстырғанда Камеруннан әкелінген сүрек (ағаш материалы) бағасының 1,1%-ға төмендегені, Малайзиядан әкелінген сүрек (бөрене) бағасының, керісінше, 1,2%-ға өскені байқалды. Бағаның өсуі каучук пен мақтаның (“A Index”) тіркелді. Жүн бағасының аздап төмендегені байқалды (0,1%). Диаммониум фосфаты мен калий хлоридінің бағасы – тиісінше, 3,6% және 3,2%-ға өсті, ал үш суперфосфаттың бағасы 0,5%-ға төмендеді. Тау фосфатының бағасы ағымдағы жылдың маусымындағы деңгейде өзгеріссіз қалды.

Шикізаттың әлемдік бағасы

(цент/кг)

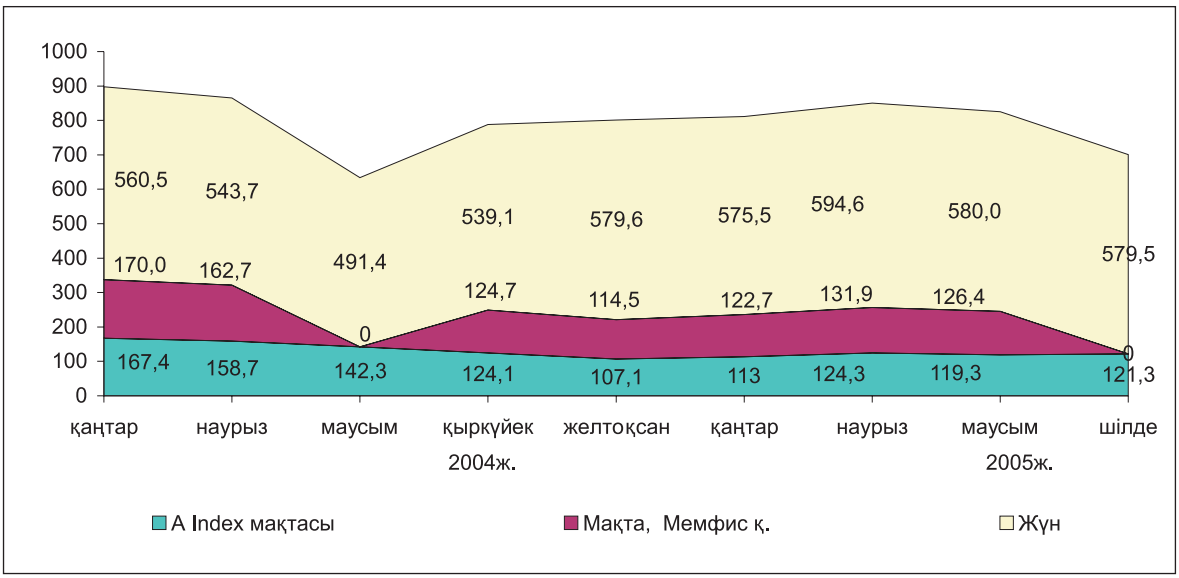

Қазақстан Республикасы
Статистика агенттігінің
Төрағасы **Қ.Әбдиев**

1. КРАТКИЕ ИТОГИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЯНВАРЕ-ИЮЛЕ 2005 года

Макроэкономические показатели. Объем *валового внутреннего продукта*, по оперативным данным, в январе-июне 2005г. составил в текущих ценах 3013,4 млрд.тенге. Рост реального ВВП по сравнению с аналогичным периодом 2004г. составил 109,1%. В структуре ВВП доля производства товаров составила 41,6% от ВВП, услуг – 54,2%.

Индекс потребительских цен в июле 2005г. по сравнению с декабрем 2004г. составил 104,0%. Цены и тарифы на продовольственные товары возросли на 4,7%, на непродовольственные товары - на 2,5%, платные услуги – на 4,0%. Цены предприятий-производителей промышленной продукции в июле 2005г. выросли по сравнению с декабрем 2004г. – на 17,9%.

Численность безработных в июле 2005г., по экспертной оценке, составила 628,8 тыс. человек, *уровень безработицы* – 7,9% к численности экономически активного населения, в том числе численность граждан, зарегистрированных в органах занятости в качестве безработных, на конец июля т. г. составила 110,7 тыс. человек, их доля в численности экономически активного населения – 1,4%.

Реальный сектор экономики. *Объем промышленного производства* в январе-июле 2005г. составил в действующих ценах 2731,7 млрд. тенге, что на 5,1% больше, чем в январе-июле 2004г. В горнодобывающей промышленности объем производства по сравнению с аналогичным периодом 2004г. возрос на 4,9%, в обрабатывающей – на 5,4%, в производстве и распределении электроэнергии, газа и воды – на 3,5%.

Объем валовой продукции сельского хозяйства в январе-июле 2005г. составил в текущих ценах 216,5 млрд. тенге и по сравнению с январем-июлем 2004г. увеличился на 5%.

Общий объем грузоперевозок (с учетом оценки объема перевозок грузов нетранспортными организациями и предпринимателями, занимающимися коммерческими перевозками) в январе-июле 2005г. составил 1019,5 млн. тонн и по сравнению с соответствующим периодом 2004г. возрос на 3,6%.

Объем розничного товарооборота (без оборота общественного питания) за отчетный период составил 705,2 млрд. тенге и увеличился по сравнению с январем-июлем 2004 года на 11,0%.

Объем инвестиций в основной капитал в январе-июле 2005г. составил 992,6 млрд. тенге, что в 1,5 раза выше, чем в январе-июле 2004г.

По состоянию на 1 августа 2005г. в республике *зарегистрировано 220399 юридических лиц, в том числе с численностью занятых до 50 человек – 207113. Действующих юридических лиц – 167835*. Среди действующих юридических лиц малые предприятия составляют - 155445, из них субъектов малого бизнеса – 112701.

Внешняя торговля. *Внешнеторговый оборот* Казахстана (по данным Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли) в январе-июне 2005г. составил 21206,5 млн. долл. США и по сравнению с январем-июнем 2004г. увеличился на 49,2%, в том числе *экспорт* – 13077,9 млн. долл. США (увеличился на 53,1%), *импорт* – 8128,6 млн. долл. США (увеличился на 43,4%).

Финансы. Объем доходов в *Государственный бюджет* Республики Казахстан, по оперативным данным Министерства финансов РК, на 1 июля 2005г. составил 861,7 млрд. тенге, что на 38,7% больше, чем на 1 июля 2004г., затраты – 691,6 млрд. тенге (на 18% больше аналогичного периода 2004 г.).

За июнь 2005г., по данным отчитавшихся предприятий и организаций, финансовый результат определился как доход в сумме 131,4 млрд. тенге, что на 13,6% выше, чем в июне 2004г. У*ровень рентабельности* составил 29,8%. *Доля убыточных предприятий* составила 38,2% от общего числа отчитавшихся предприятий.

По данным Нацбанка Республики Казахстан, *кредитные вложения* банков второго уровня в отрасли экономики, на 1 июля 2005г. составили 1901,9 млрд. тенге. Наблюдается устойчивая динамика их увеличения. В общем объеме кредитных вложений доля долгосрочных кредитов составила 66,3%, доля кредитов в иностранной валюте – 49,6%. *Объем депозитов* в банковской системе на 1 июля 2005г. составил 1443,9 млрд. тенге, что на 53,7% больше, чем на 1 июля 2004г., в том числе депозиты (вклады) населения соответственно 502,3 млрд. тенге, что на 31,3% больше, чем на 1 июля 2004года.

Доходы населения. В июне 2005г., по оценке, *среднедушевые номинальные денежные доходы* населения составили 14447 тенге и увеличились по сравнению с июнем 2004г. на 14,7%, *реальные денежные доходы* – на 6,3%.

Среднемесячная номинальная заработная плата, начисленная работникам в июне 2005г., составила 32152 тенге и возросла по сравнению с июнем 2004г. на 14,4%. *Реальная заработная плата* увеличилась на 6,0%.

ОСНОВНЫЕ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ИНДИКАТОРЫ

	Единица измерения	Январь-июль 2005г.	Июль 2005г.	В % к соответствующему периоду предыдущего года		июль 2005г. в % к июню 2005г.
				январь-июль 2005г.	июль 2005г.	
А	Б	1	2	3	4	5
Экономические показатели						
Валовой внутренний продукт[1]	млрд. тенге	3013,4		109,1		
Объем промышленной продукции (товаров, услуг)	млрд. тенге	2731,7	437,8	105,1	99,7	102,6
Объем валовой продукции сельского хозяйства	млрд. тенге	216,5	49,3	105,0	108,0	129,3
Перевозки грузов всеми видами транспорта	млн. тонн	1019,5	175,0	103,6	107,6	109,0
Объем услуг связи (темп роста в сопоставимых ценах), по оперативным данным	млрд. тенге	114,0	20,0	123,2	134,3	117,4
Розничный товарооборот по всем каналам реализации	млрд. тенге	705,2	113,0	111,0	112,5	105,0
Внешнеторговый оборот[1]	млн. долл. США	21206,5	3760,6	149,2	141,3	92,7
в том числе:						
экспорт		13077,9	2170,3	153,1	144,7	84,0
импорт		8128,6	1590,3	143,4	136,9	108,0
Инвестиции в основной капитал	млрд. тенге	992,6	170,7	149,3	130,9	80,0
Индекс потребительских цен				107,4	104,0 [2)]	100,5
Индекс цен производителей промышленной продукции				118,6	117,9 [2)]	106,0
Численность безработных (оценка)	тыс. человек	x	628,8	x	98,2	100,2
Среднедушевой денежный доход (оценка)[1]	тенге	82391	14447	114,8*	114,7*	101,1
Реальный денежный доход (оценка)[1]	в %	-	-	107,0*	106,3*	100,7
Среднемесячная заработная плата одного работника[1]:						
номинальная	тенге	30400	32152	114,0	114,4	102,1
реальная	в %			106,3	106,0	101,7
Финансовые показатели[3]						
Денежная масса М3[4]	млрд. тенге		1833,3		150,2	103,0
Наличные деньги в обращении[4]	млрд. тенге		389,5		138,4	100,9
Депозиты в банковской системе[4]	млрд. тенге		1443,9		153,7	103,6
в т.ч. депозиты населения	млрд.тенге		502,3		131,3	102,4
Кредитование БВУ отраслей экономики и населения[4]	млрд. тенге		1901,9		160,7	106,8
в т.ч. долгосрочные кредитные вложения	млрд.тенге		1261,7		162,7	106,3
Рентабельность предприятий и организаций[1]	в %		29,8		-	-
Дебиторская задолженность предприятий и организаций	млрд. тенге		2150,5		137,1	106,3
Задолженность по обязательствам предприятий и организаций	млрд. тенге		4321,6		129,9	104,4

[1]Графа 1 – январь-июнь 2005 г.; графа 2 –июнь 2005г.; графа 3 – январь-июнь 2005 г. в % к январю-июню 2004 г.; графа 4 – июнь 2005г. в % к июню 2004г.; графа 5 – июнь 2005г. в % к маю 2005г.

[2]К декабрю 2004г.

[3] Графа 2- на начало периода; графа 4 - 1.07.05 к 1.07.04; графа 5 - 1.07.05 к 1.06.05.

[4] По данным Нацбанка РК.

** В % к уточненным данным за январь-июнь и июнь 2004г.*

Примечание: Объем промышленной продукции приведен по структуре предприятий соответствующих лет.
Розничный товарооборот по всем каналам реализации не учитывает услуги общественного питания.
Внешнеторговый оборот приведен по данным Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли.

2. ПРОИЗВОДСТВО ТОВАРОВ И УСЛУГ

2.1 ВАЛОВОЙ ВНУТРЕННИЙ ПРОДУКТ

Объем произведенного валового внутреннего продукта (ВВП) Казахстана за 1 полугодие 2005 года по оперативным данным определился в сумме 3013,4 млрд.тенге. Темпы изменения его реального объема составили 109,1% к соответствующему периоду 2004 года.

Прирост ВВП на 9,1% обусловлен увеличением реальных объемов во всех отраслях экономики: в промышленности – на 6,9%, сельском хозяйстве – на 4%, строительстве – на 29,3%, услуг транспорта и связи – на 8%, торговли – на 8,6%.

За 1 полугодие 2005 года индекс-дефлятор в целом по экономике составил 110,6% к соответствующему периоду предыдущего года, в том числе в производстве товаров – 110,5%, в производстве услуг –110%.

В структуре ВВП текущего периода доли производства товаров и производства услуг составили 41,6% и 54,2% соответственно. Основную долю в производстве ВВП составляет промышленность (33,5%).

Производство ВВП за 1 полугодие 2005 год характеризуется следующими данными:

	ВДС, чистые налоги на продукты и импорт в текущих ценах, млрд.тенге, январь-июнь 2005г.	Индекс физического объема, январь-июнь 2005г. к январю-июню 2004г., в %	Структура ВВП, в %		Дефлятор, январь-июнь 2005г. к январю-июню 2004г., в %
			январь-июнь 2005г.	январь-июнь 2004г.	
Валовой внутренний продукт	3 013,4	109,1	100	100	110,6
Производство товаров	1 253,3	109,5	41,6	41,5	110,5
Сельское хозяйство, лесоводство, рыболовство	76,8	104,0	2,5	3,3	90,2
Промышленность	1 008,9	106,9	33,5	32,9	114,7
Строительство	167,6	129,3	5,6	5,3	98,7
Производство услуг	1 638,7	109,0	54,2	54,7	110,0
Торговля	413,8	108,6	13,7	12,1	126,3
Транспорт и связь	349,9	108,0	11,6	13,0	100,0
Прочие отрасли, производящие услуги	875,0	109,6	28,9	29,6	107,8
Итого по отраслям	2 892,0	109,2	95,8	96,2	110,2
Чистые налоги на продукты и импорт	205,9	109,1	6,8	5,7	133,5
Косвенно-измеряемые услуги финансового посредничества	-84,5	117,0	-2,8	-1,8	157,1

2.2 ПРОМЫШЛЕННОЕ ПРОИЗВОДСТВО

В январе-июле 2005г. промышленными предприятиями Казахстана произведено продукции (включая малые, подсобные предприятия, сектор домашних хозяйств) в действующих ценах на 2731,7 млрд. тенге, что к уровню января-июля 2004г. составило 105,1%. Рост объемов производства наблюдается во всех регионах республики, за исключением Карагандинской (87,7%), Кызылординской (89,5%) и Костанайской (94,7%) областей.

Индексы физического объема промышленной продукции и отраслевая структура промышленности в январе-июле 2005г.

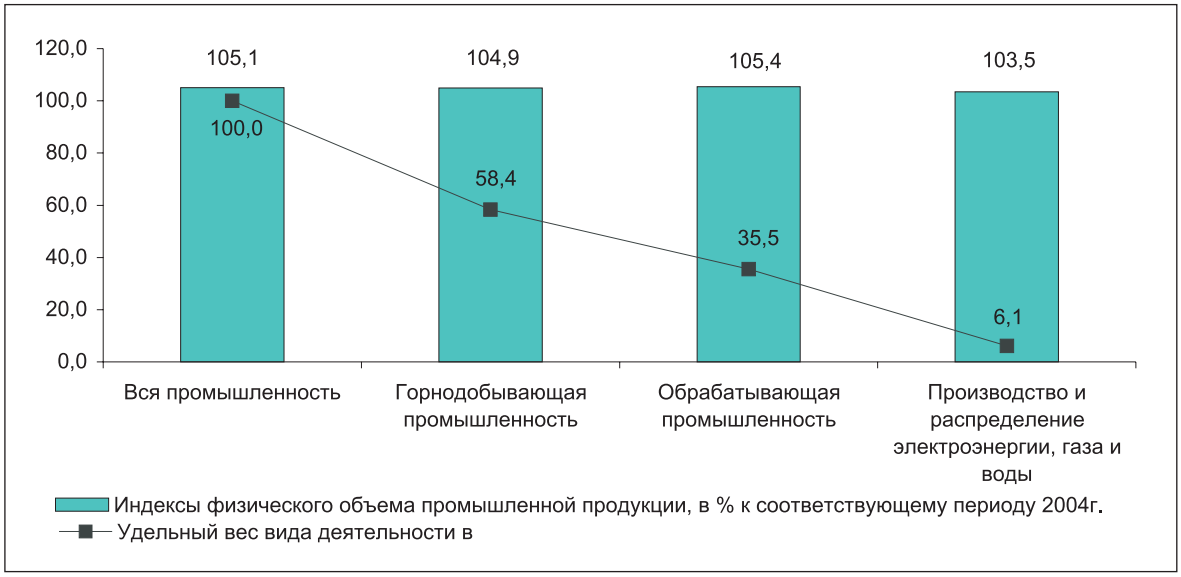

В **горнодобывающей промышленности** в январе-июле 2005г. произведено продукции на 1595 млрд. тенге, что выше января-июля 2004г. на 4,9%. За указанный период увеличение объемов обеспечено в основном ростом добычи конденсата газового (на 43,6%); лигнита (на 20,4%); руд железных неагломерированных (на 19,1%), медных (на 11,3%) и хромовых (на 9,4%); нефти сырой (на 0,7%). Валовая добыча газа природного составила 147,4%. Вместе с тем, сокращена добыча каменного угля (97%); руд медно-цинковой (93%), железных агломерированных (92,8%); свинцово-цинковой (92,6%) и золотосодержащей (41,5 %); окатышей железорудных (82,2%).

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности горнодобывающей промышленности в январе-июле 2005г.

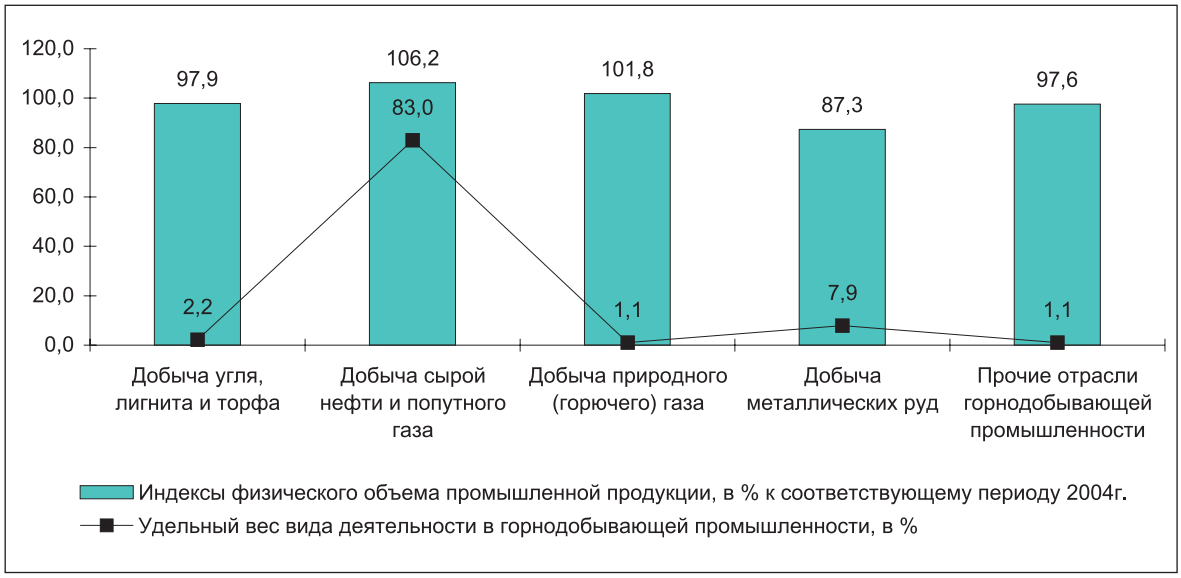

В **обрабатывающей промышленности** в январе-июле 2005г. произведено продукции на 969,4 млрд. тенге, что выше уровня января-июля 2004г. на 5,4%.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-июле 2005г.

В январе-июле 2005г. переработано сельскохозяйственной продукции на 248,2 млрд. тенге, в том числе **производство пищевых продуктов, включая напитки,** составило 221,8 млрд. тенге. К уровню января-июля 2004г. возросло производство мяса и субпродуктов пищевых; консервов из мяса; рыбы приготовленной и консервированной; соков фруктовых и овощных; масла подсолнечного, хлопкового и соевого рафинированного; молока и сливок; масла сливочного; муки; крупы; макаронных и кондитерских изделий; майонеза. Также обеспечен рост производства спирта этилового и водки (в 1,7 раза); ликеров (на 43,7%); коньяков (на 31,6%); вина виноградного (на 23,8%); пива (на 11,4%).

В **текстильной и швейной промышленности** в январе-июле 2005г. произведено продукции на 17,4 млрд. тенге. По сравнению с январем-июлем 2004г. рост производства обеспечен в основном за счет увеличения выпуска волокна хлопкового (на 31,2%), на долю которого приходится более 60% объема промышленного производства данного вида деятельности. Также больше, чем в январе-июле 2004г. произведено тканей; пряжи; белья постельного; ковров и изделий ковровых; свитеров, джемперов, пуловеров и изделий аналогичных; одежды верхней трикотажной и рабочей; белья нижнего трикотажного.

В **производстве кожи, изделий из кожи и производстве обуви** в январе-июле 2005г. произведено продукции на 1162 млн. тенге, что на 12,2% ниже уровня января-июля 2004г. в основном из-за уменьшения производства кожи из шкур скота крупного рогатого или шкур семейства лошадиных, овечьих, козьих и свиных; обуви.

Объем **обработки древесины и производства изделий из дерева** в январе-июле 2005г. по сравнению с январем-июлем 2004г. составил 93,8% из-за уменьшения выпуска шпал деревянных железнодорожных и трамвайных (на 32,4%); тары деревянной (на 9,4%); лесоматериалов (на 3,9%); окон, дверей и их рам (на 3,8%); плит древесноволокнистых (на 3,7%).

В **целлюлозно-бумажной промышленности и в издательском деле** в январе-июле 2005г. произведено продукции на 23,4 млрд. тенге. По сравнению с аналогичным периодом прошлого года обеспечен рост производства мешков и пакетов бумажных (196,3%); книг, брошюр, листовок и материалов печатных аналогичных на отдельных листах (132%); открыток почтовых и поздравительных (126,1%); коробок, ящиков и сумок складывающихся из бумаги или картона гофрированных (123,5%); обоев (118,3%); газет, журналов и периодических изданий, выходящих реже четырех раз в неделю, печатных (115%).

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-июле 2005г.

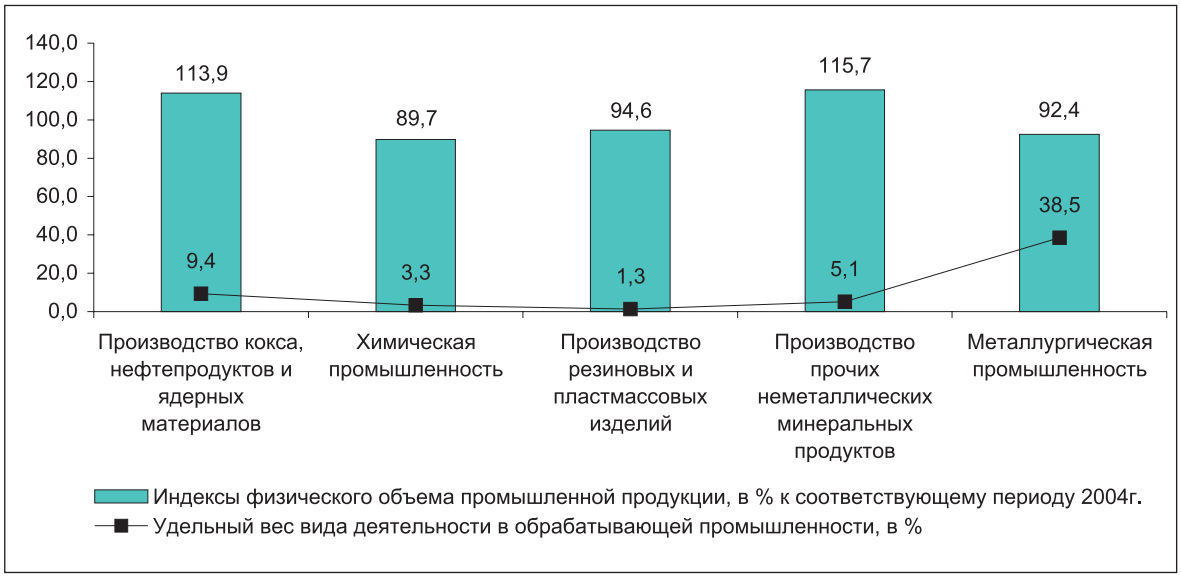

В **производстве кокса, нефтепродуктов и ядерных материалов** в январе-июле 2005г. выпущено продукции на 91,6 млрд. тенге, что выше уровня января-июля прошлого года на 13,9% за счет увеличения выпуска мазута топочного (на 26,9%); газойлей (на 22,5%); топлива моторного (бензина) (на 15,1%); углеводородных сжиженных газов (на 9,2%).

В **химической промышленности** в январе-июле 2005г. произведено продукции на 32 млрд. тенге или на 10,3% ниже, чем в январе-июле 2004г. из-за уменьшения выпуска удобрений минеральных или химических азотных и фосфорных (соответственно 29,7 и 96,3%); трифосфата (36,9%) и бихромата (88%) натрия; кислоты ортофосфорной (фосфорной) (40,1%); пестицидов (52,5%); полимеров стирола (52,8%); хромового ангидрида (88,4%).

В **производстве резиновых и пластмассовых изделий** в январе-июле 2005г. произведено продукции на 12,6 млрд. тенге, что ниже уровня января-июля прошлого года на 5,4%. По сравнению с аналогичным периодом прошлого года сокращено производство пластин, листов, пленки, фольги из пластмасс непористых (45,6%); бутылей, бутылок, флаконов (61,2%); коробок, ящиков, тары решетчатой (68,4%); дверей и окон (85,1%); труб, трубок, рукавов и шлангов из пластмасс (93,8%).

В **производстве прочих неметаллических минеральных продуктов** в январе-июле 2005г. выпущено продукции на 49,3 млрд. тенге, что составило 115,7% к уровню января-июля 2004г. в основном за счет увеличения производства посуды столовой и кухонной из фарфора (в 2,6 раза); растворов строительных (на 44,6%); извести (на 25,1%); бетона товарного (на 20,7%); изделий из бетона для строительных целей (на 19,9%); конструкций строительных сборных из бетона (на 15,8%); гипсокартона (на 6,1%); цемента (на 2,8%).

В **металлургической промышленности и производстве готовых металлических изделий** в январе-июле 2005г. произведено продукции на 395 млрд. тенге, в том числе продукции черной и цветной металлургии - соответственно на 151,3 и 214,5 млрд. тенге. В целом по виду деятельности индекс физического объема в январе-июле 2005г. по сравнению с январем-июлем 2004г. составил 91,9%; на долю отрасли приходится 40% объема обрабатывающей промышленности. В **черной металлургии** производство снижено на 15,4% из-за сокращения выпуска плоского проката (на 30,8%); стали (на 22,9%); чугуна (на 22,7%). Производство ферросплавов увеличено на 7%. В **производстве цветных металлов** индекс физического объема составил 100,3%. Возросло производство цинка необработанного (119,5%); серебра аффинированного (116,4%); глинозема (103,5%). Вместе с тем, снижено производство по таким видам продукции как проволока медная (на 77%); золото аффинированное (на 5,2%); медь рафинированная (на 5,1%); свинец необработанный (на 3%).

Производство готовых металлических изделий в январе-июле 2005г. к уровню января-июля 2004г. составило 84,6% из-за уменьшения выпуска электродов с покрытием из металлов недрагоценных (на 73,5%); цистерн, бочек, барабанов вместимостью 50-300 л (на 67%); радиаторов для центрального отопления (на 42,6%). При этом увеличено производство котлов центрального отопления (155,3%); резервуаров для нефти и нефтепродуктов (146%); металлоконструкций строительных (128,7%).

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-июле 2005г.

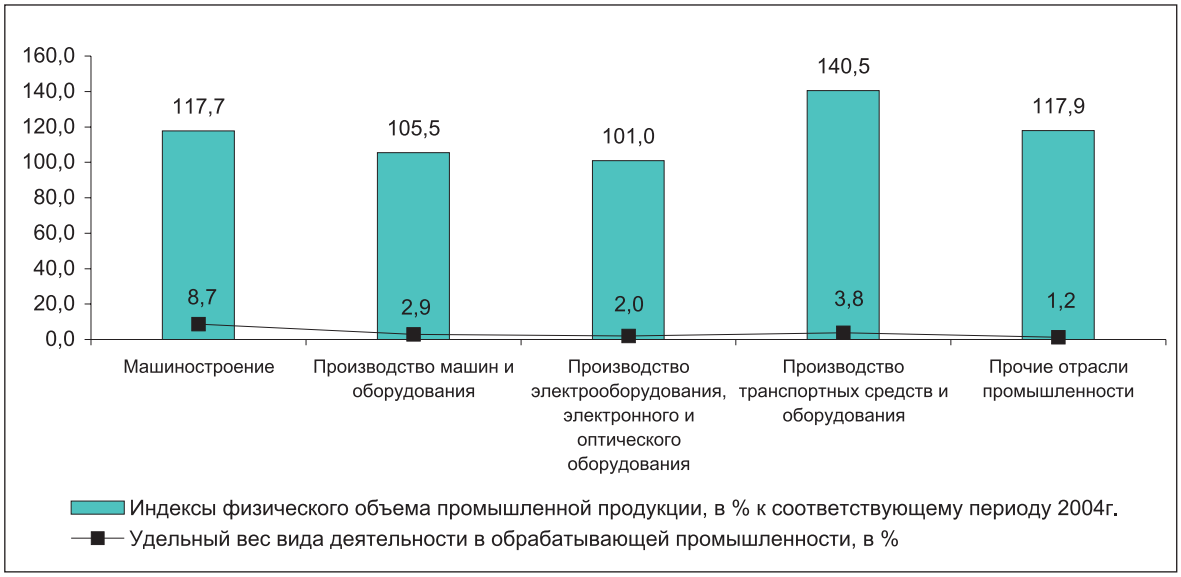

В **производстве машин и оборудования** в январе-июле 2005г. выпущено продукции на 28,5 млрд. тенге. К уровню января-июля 2004г. возросло производство оборудования нефтегазоперерабатывающего (164,6%) и нефтепромыслового (121,7%); кранов мостовых и козловых (151,7%); машин стиральных и для сушки одежды бытовых (149,6%); насосов центробежных (128,5%). Вместе с тем, снижен выпуск машин для горнодобывающей промышленности (10,1%); двигателей (14,6%); экскаваторов (57,1%); жаток рядковых (74,9%); подшипников шариковых или роликовых (98,6%).

Электрооборудования, электронного и оптического оборудования произведено на 18,9 млрд. тенге. В январе-июле 2005г. по сравнению с январем-июлем 2004г. увеличен выпуск конденсаторов электрических (248,1%); машин вычислительных цифровых (196,2%); проводов и кабелей изолированных (136,2%); аккумуляторов (136,1%) и трансформаторов (132,4%) электрических. Вместе с тем сокращено производство аппаратуры для видеозаписи и воспроизведения звука (на 68,1%); телевизоров (на 32,9%); магнитофонов (на 20,9%); аппаратуры для отключения, переключения или защиты электрических цепей напряжением до 1000 В (на 19,6%).

Производство транспортных средств и оборудования в январе-июле 2005г. составило 36,8 млрд. тенге. К уровню января-июля 2004г. возросло производство прицепов и полуприцепов автомобильных (в 3,4 раза); увеличен объем услуг по ремонту и техническому обслуживанию железнодорожных локомотивов и трамвайных моторных вагонов (на 46,6%). Меньше, чем в январе-июле 2004г. произведено частей двигателей (37,9%) и автомобильных (46,1%); автомобилей легковых пассажирских (50,3%), специальных и специализированных (55,4%); троллейбусов (72,2%); частей локомотивов железнодорожных, трамвайных моторных вагонов (86,4%).

В прочих отраслях промышленности в январе-июле 2005г. произведено продукции на 11,8 млрд. тенге. К уровню января-июля 2004г. увеличен выпуск мебели: деревянной для столовой и гостиной - в 1,9 раза; кухонной – на 37,5%; для сидения специальной в основном с металлическим каркасом - на 19,2%; офисной и для предприятий торговли - на 18%. Также возросло производство инструментов музыкальных (в 3,6 раза); спортивных товаров (в 2 раза) и ювелирных изделий (на 15,6%).

В **производстве и распределении электроэнергии, газа и воды** индекс физического объема в январе-июле 2005г. по сравнению с январем-июлем 2004г. составил 103,5%.

Производство электроэнергии составило 39,4 млрд. кВт. ч, или на 2,1% выше уровня января-июля 2004г., что обеспечено предприятиями всех регионов, кроме Алматинской, Карагандинской, Павлодарской и Южно-Казахстанской областей.

Выработка теплоэнергии составила 52,7 млн. Гкал или на 2,6% больше по сравнению с январем-июлем прошлого года. Рост производства обеспечен предприятиями всех регионов, кроме Западно-Казахстанской, Мангистауской, Северо-Казахстанской, Южно-Казахстанской областей и г. Астаны.

Индексы физического объема и удельный вес производства и распределения электроэнергии, газа и воды в январе-июле 2005г.

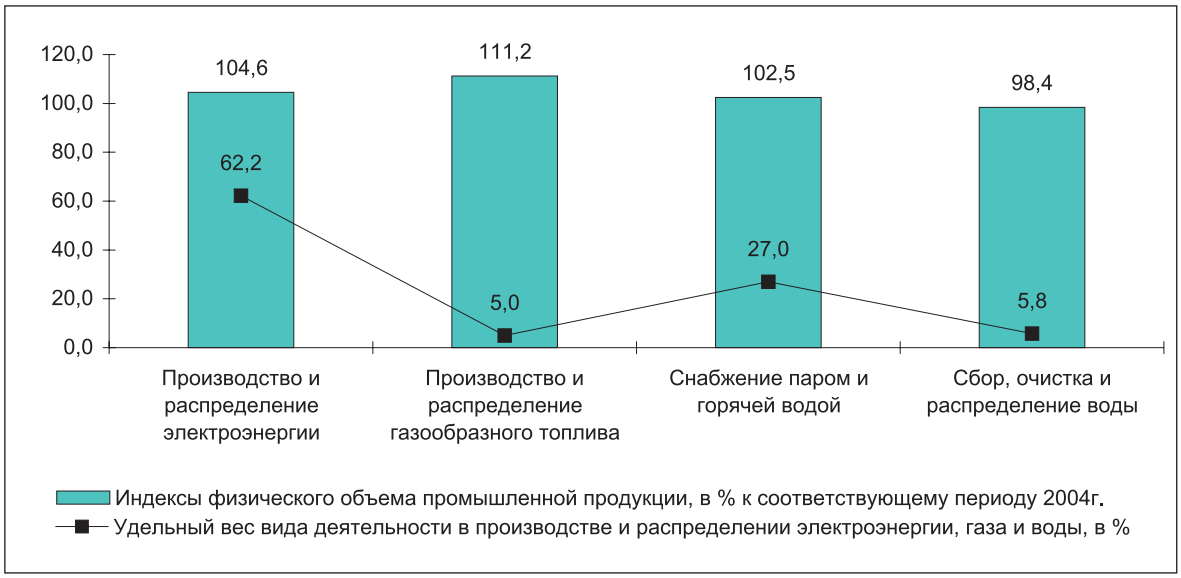

2.3 СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

Производство продукции сельского хозяйства

Объем валовой продукции сельского хозяйства за январь-июль т.г. в целом по республике, по оценке, составил 216,5 млрд. тенге в текущих ценах, что больше аналогичного периода 2004г. на 5%.

Растениеводство

По состоянию на 5 августа т.г., по данным Минсельхоза республики, уборку зерновых вели 8 областей: все южные, Актюбинская, Западно-Казахстанская, Восточно-Казахстанская и Павлодарская области. В целом по указанным регионам зерновые убраны с 23,4% (794,8 тыс. га) подлежащих уборке площадей, в том числе в Жамбылской – с 83,2%, Южно-Казахстанской области – 70,4%, Алматинской – 41,1%, Кызылординской – 13,7%,Западно-Казахстанской– 11,2%, Восточно-Казахстанской – 1,4%, Павлодарской – 1,1% и Актюбинской – 0,3% уборочных площадей.

С убранной площади намолочено 1234,0 тыс. тонн зерна (в первоначально оприходованном весе) против 1069,7 тыс. тонн в прошлом году, что выше прошлогоднего на 15,4%. Успешно ведут уборку зерновых хозяйства Восточно-Казахстанской (152,5% к уровню прошлого года), Алматинской (150,6%), Жамбылской (115,6%), Кызылординской (114%) областей. Вместе с тем, меньше, чем в прошлом году намолочено зерна в Южно-Казахстанской – 262,9 тыс. тонн (меньше на 8,9%), Западно-Казахстанской – 50,8 тыс. тонн (на 14,3%) и Павлодарской – 2,7 тыс. тонн (на 25%) областях.

Урожайность на указанную дату составила 15,5 центнера с 1 гектара, против 16,3 в прошлом году. Из 8 областей, ведущих в настоящее время уборку зерновых, значительное снижение урожайности отмечается в Южно-Казахстанской (ниже на 2,8 центнера с гектара), Павлодарской (на 2,1 центнера), Западно-Казахстанской (на 1,4 центнера), Жамбылской (на 0,5 центнера) и Кызылординской (на 0,1 центнера) областях.

Заготовка грубых кормов. По состоянию на 4 августа т.г. в целом по республике припасено 9310,6 тыс. тонн сена и 153,2 тыс. тонн сенажа, что составляет соответственно 77,5% и 25,1% от потребности. При этом в Мангистауской области сена заготовлено лишь 1% от требуемого объема, Атырауской – 26,1%, Карагандинской – 43,7%, Кызылординской – 46,0%, Восточно-Казахстанской – 59,1%, Жамбылской – 62,3%, Павлодарской – 63,3%, Западно-Казахстанской – 66,3%. В то же время успешно ведут заготовку сена сельхозформирования Костанайской, Акмолинской и Северо-Казахстанской областей, где его припасено, соответственно, на 32,7, 30,0 и 0,9% выше требуемого объема. В текущем году в целом по республике сена и сенажа было заготовлено на 13,4% больше, чем на аналогичную дату прошлого года, что составляет 11,1 центнеров на одну условную голову скота.

Животноводство

По состоянию на 1 августа т.г. по сравнению с аналогичной датой прошлого года во всех категориях хозяйств достигнут рост поголовья крупного рогатого скота на 6,2% (6308,5 тыс. голов), овец и коз на 8,5%

(17487,5 тыс. голов), лошадей на 5,6% (1330,6 тыс. голов), верблюдов на 9% (137,5 тыс. голов) и птицы на 2,4% (30457,1 тыс. голов). Поголовье свиней сократилось на 1% и составило 1757,9 тыс. голов.

За период с 1 августа 2004г. увеличили численность крупного рогатого скота, овец и коз и лошадей сельхозтоваропроизводители всех областей, верблюдов – 11, птицы – 10 и свиней – только Костанайской (124,6%), Атырауской (121,1%), Южно-Казахстанской (107,7%), Актюбинской (105,7%), Кызылординской (105,6%), Северо-Казахстанской (102,6%) и Карагандинской (101,6%).

Изменение объемов производства основных продуктов животноводства по сравнению с аналогичным периодом прошлого года характеризуется следующим графиком:

Производство основных видов продукции животноводства

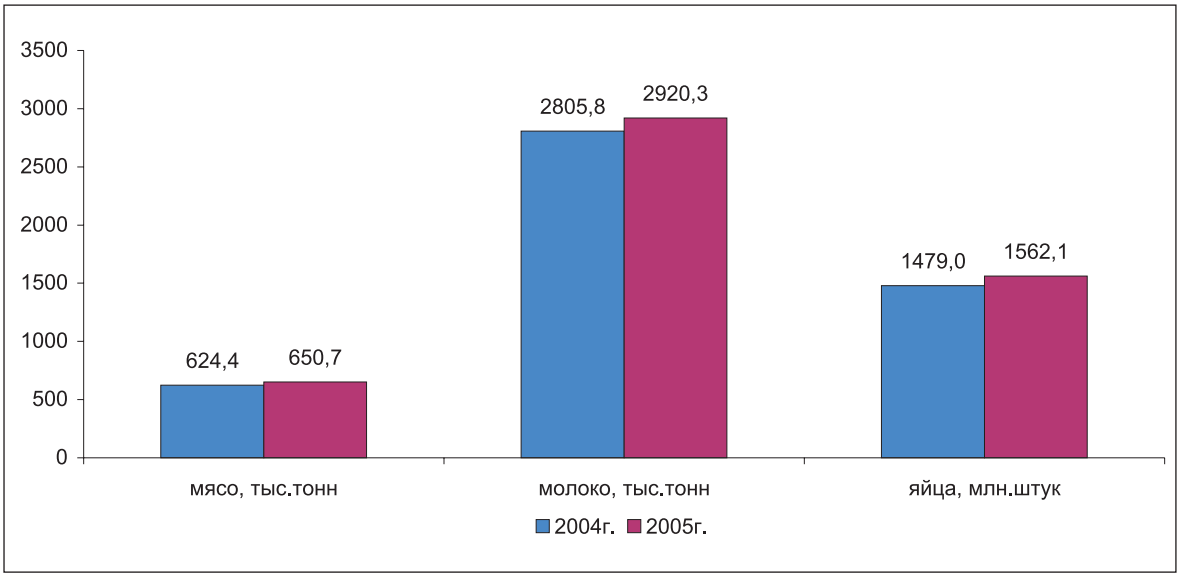

В январе-июле 2005г. по сравнению с этим же периодом 2004г. отмечен рост производства мяса и молока во всех областях, яиц – во всех областях, кроме Мангистауской (75%), Павлодарской (94,6%), Алматинской (98,8%) и Кызылординской (99,5%) областях.

Доля категорий в общем объеме производства основных видов продукции животноводства за январь-июль т.г. показана графиком:

Удельный вес отдельных категорий хозяйств в производстве основных видов животноводческой продукции

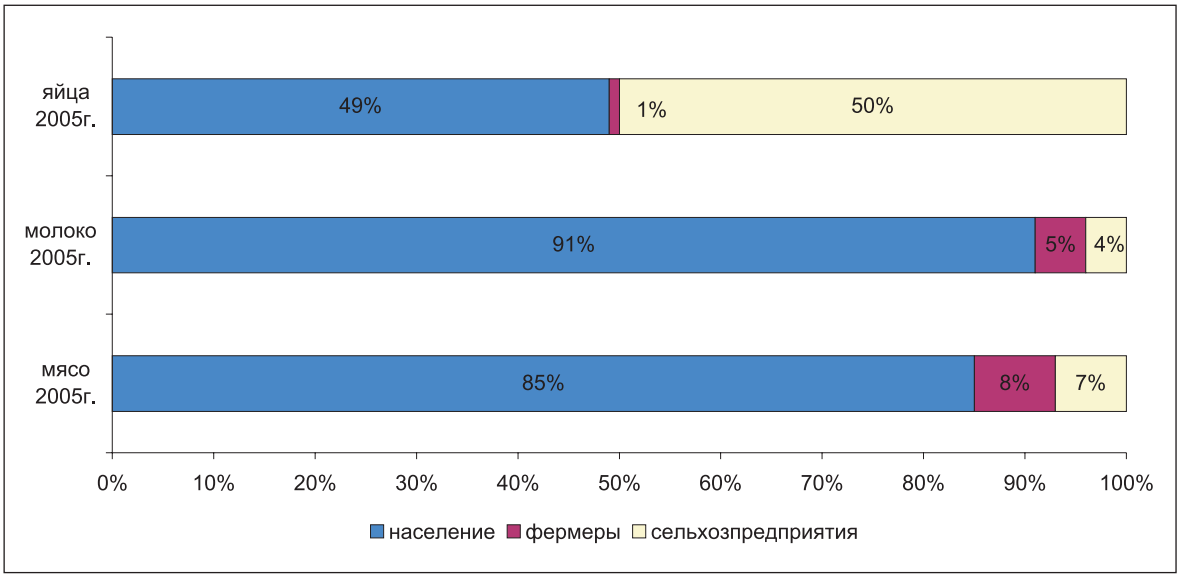

2.4 СТРОИТЕЛЬСТВО

Строительная деятельность

В январе-июле 2005г. объем строительных работ (услуг), с учетом дооценки, составил 328,1 млрд. тенге, что в 1,4 раза больше уровня января-июля 2004г.

Наибольший удельный вес в республиканском объеме занимают строительные работы, выполненные частными строительными организациями – 79,7%. Иностранными подрядчиками выполнено 19,2% от общего объема подрядных работ, государственными – 1,1%.

В 15 регионах республики объем строительных работ превысил уровень января-июля 2004 года. При этом значительный рост отмечался в Актюбинской (в 2,2 раза), Северо-Казахстанской (в 1,9 раза), Карагандинской (в 1,6 раза) областях, Павлодарской и Кызылординской (в 1,5 раза), гг. Астана (в 1,7 раза) и Алматы (в 1,5 раза).

Снижение объемов строительства по сравнению с январем-июлем 2004г. наблюдалось в Западно-Казахстанской (в 1,2 раза) области.

В январе-июле 2005г. было построено 13280 зданий общей площадью 2805,2 тыс. кв. м, в том числе жилого назначения - соответственно 10938 зданий и 2288,7 тыс. кв. м.

Жилищное строительство

На жилищное строительство в январе-июле 2005г. направлено 104,3 млрд. тенге инвестиций, что в 1,7 раза больше, чем в январе-июле 2004 года. Предприятиями и организациями всех форм собственности и населением построены 19,5 тыс. новых квартир общей площадью 2130,7 тыс. кв. метров, что в 1,5 раза выше уровня января-июля 2004 года.

Ввод в эксплуатацию общей площади жилья

в % к соответствующему периоду предыдущего года

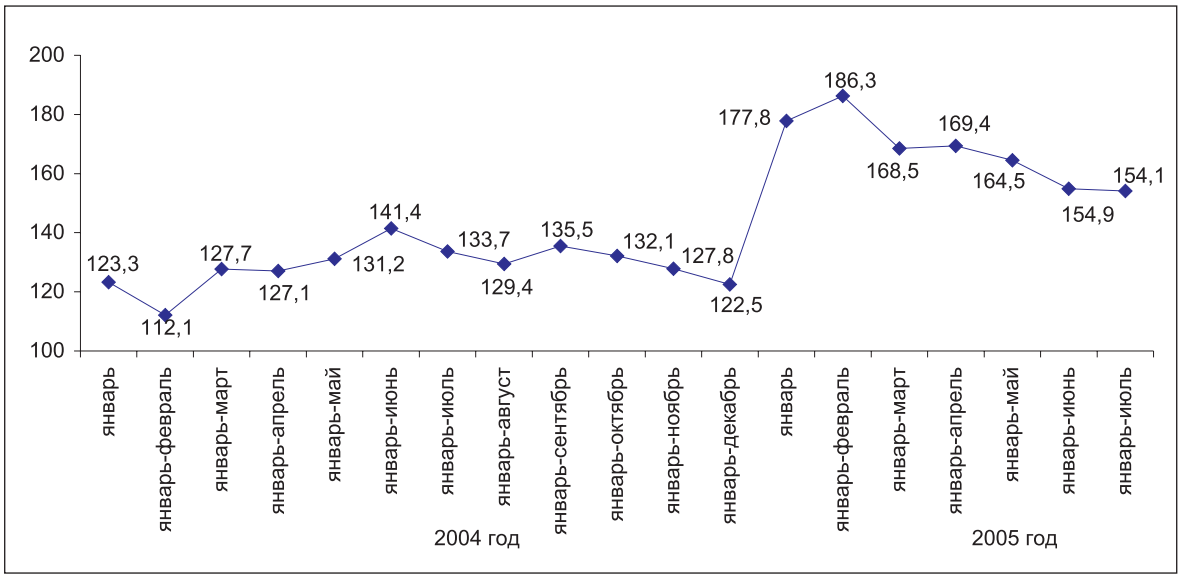

Во всех регионах республики в январе-июле 2005г. объемы построенного жилья превысили уровень января-июля прошлого года. При этом значительный рост был отмечен в Северо-Казахстанской (в 2,3 раза), Алматинской (в 2,2 раза), Акмолинской (в 2 раза),), Костанайской (в 1,9 раза), Жамбылской (в 1,8 раза), Мангистауской (в 1,7 раза) областях и г. Астана (в 1,8 раза).

Наибольший удельный вес в объеме введенного в республике жилья занимают гг. Астана (14,6%) и Алматы (13,7%), Южно-Казахстанская (15,4%), Алматинская (10,5%) и Атырауская (9,4%) области.

Жилищное строительство в республике осуществляется, в основном, субъектами негосударственного сектора, в котором значительную долю занимает население, ими построено соответственно 87% и 67,5% общего объема введенного жилья.

Стоимость строительства жилья. Средняя стоимость строительства 1 кв. метра общей площади жилых домов в январе-июле 2005г. составила 33,8 тыс. тенге (в январе-июле 2004г. – 26,1 тыс. тенге), в том числе построенных населением – соответственно 21,6 тыс. тенге и 14,2 тыс. тенге.

2.5 ТРАНСПОРТ

За январь-июль 2005г. объем грузоперевозок в республике (с учетом оценки объема перевозок грузов нетранспортными организациями и предпринимателями, занимающимися коммерческими перевозками) составил 1019,5 млн. тонн грузов, что на 3,6% больше грузоперевозок соответствующего периода прошлого года.

Железнодорожным транспортом республики за январь-июль т.г. перевезено 124,8 млн. тонн грузов, что на 3,4% выше соответствующего периода прошлого года.

Автоперевозки за январь-июль т.г. (с учетом оценки объема перевозок грузов нетранспортными организациями и предпринимателями, занимающимися коммерческими перевозками) составили 782,8 млн. тонн, что на 3,6% больше соответствующего периода прошлого года.

По **магистральным трубопроводам** в январе-июле т.г. осуществлена транспортировка 111,5 млн. тонн грузов, что на 3,3% больше по сравнению с январем-июлем 2004г. Из общего количества перекачанных грузов нефть и нефтепродукты составили 37,0 млн. тонн (106,1% к соответствующему периоду прошлого года), газ – 74,5 млн. тонн (102,0%).

Воздушные грузовые перевозки в республике за январь-июль 2005г. составили 10871 тонн, или 101,9% к соответствующему периоду прошлого года.

За январь-июль 2005г. **речным** транспортом перевезено 385,7 тыс. тонн грузов, что на 29,6% больше соответствующего периода прошлого года.

За январь-июль 2005г. транспортом республики перевезено 5457,3 млн. пассажиров. По сравнению с аналогичным периодом прошлого года снизились перевозки троллейбусами - на 9,7%, трамваями – на 0,1%, отмечается увеличение перевозок на воздушном транспорте на 25,1%, автобусами - на 1,2%, такси - на 0,7%, железнодорожном транспорте - на 18,1%,.

Удельный вес видов транспорта

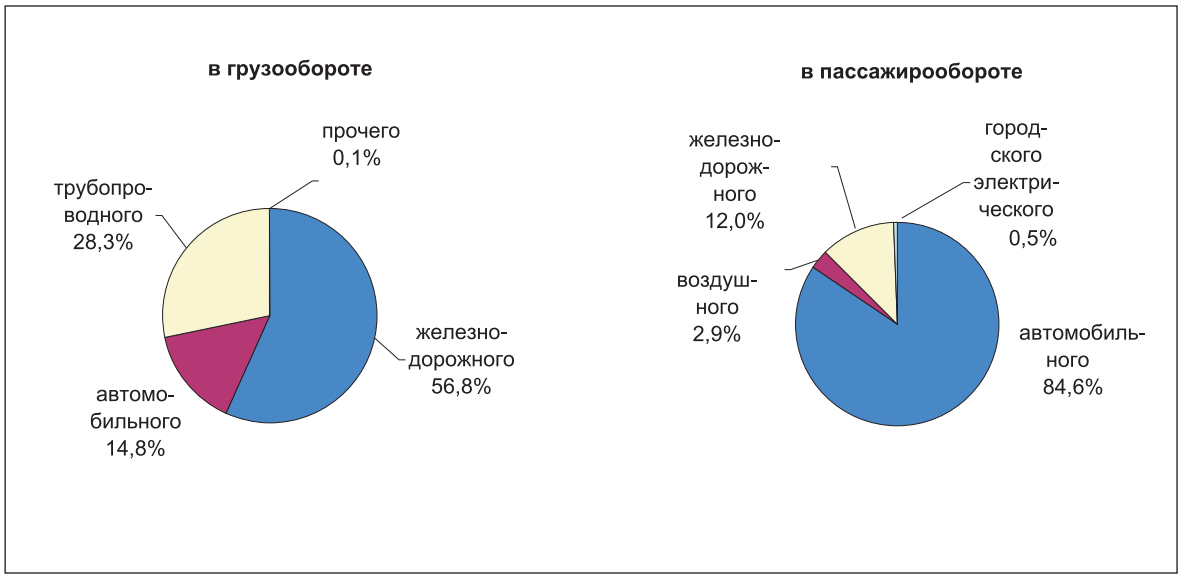

2.6 СВЯЗЬ

Предприятиями связи республики за январь-июль 2005г., по оперативным данным, оказано услуг на сумму 114,0 млрд. тенге, из них населению – на 39,9 млрд. тенге, что соответственно в сопоставимых ценах на 23,2% и 25,2% больше, чем в январе-июле 2004г.

В структуре доходов от услуг связи за январь-июль 2005г. междугородная связь занимает 22,0%, беспроводная – 39,0%, местная телефонная – 8,7%, услуги служб передачи данных и телематических служб – 6,1%, (из них – Интернет – 4,6%), радиосвязь, радиовещание, телевидение – 3,8%, почтовая – 2,3%. Из общего объема доходов 35,0% получено от реализации услуг связи населению.

Наиболее динамично развивалась сотовая связь (в январе-июле 2005г. по сравнению с январем-июлем 2004г. объем услуг увеличился на 55,4%), доходы от Интернета возросли в 1,8 раза, от курьерской связи – на 20,8%.

Структура доходов от услуг связи в январе-июле 2005г.

млн. тенге

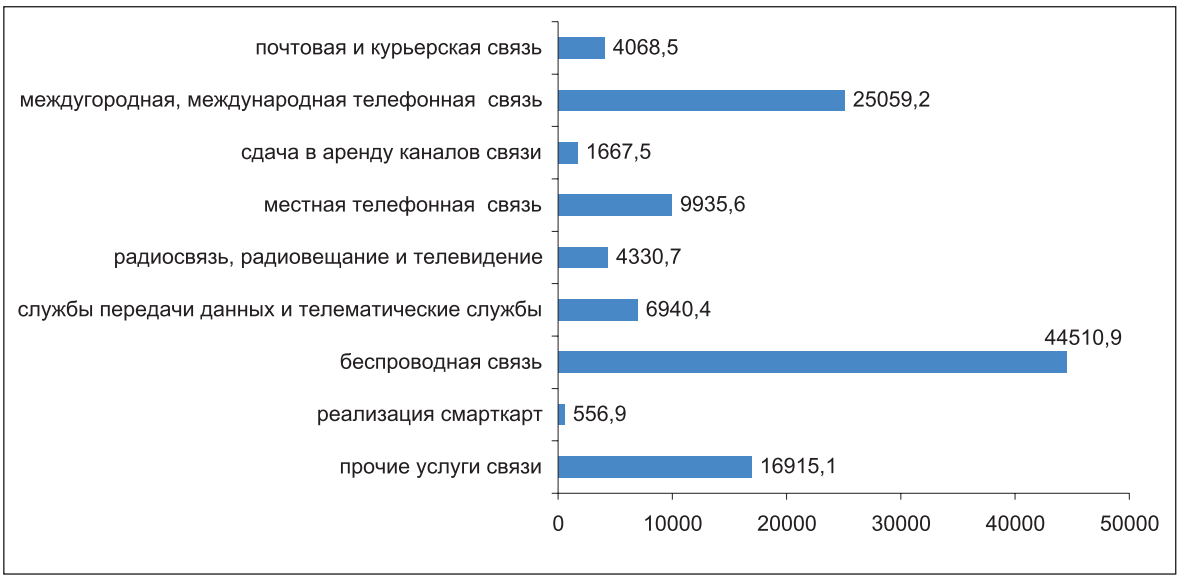

Из общего объема доходов от услуг связи населению за январь-июль 2005г. 41,8% составили доходы от услуг беспроводной связи, 29,4% - от услуг междугородной, международной связи, 15,1% - от услуг местной телефонной связи, 3,8% - от услуг почтовой и курьерской связи, 9,9% - от услуг прочих видов связи.

Структура доходов от услуг связи населению в январе-июле 2005г.

млн. тенге

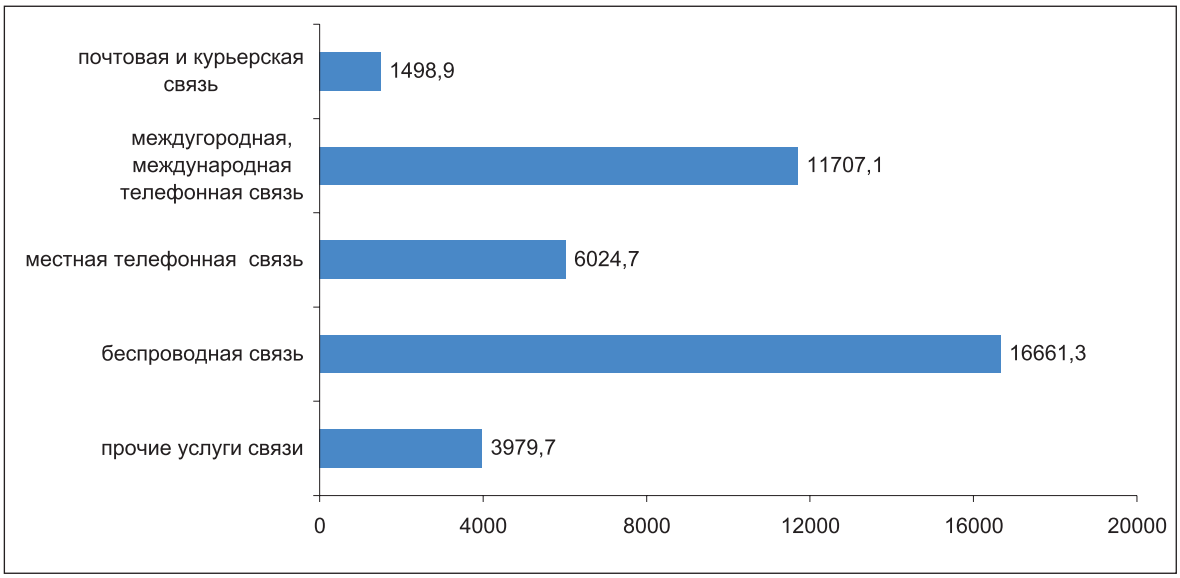

2.7 ТОРГОВЛЯ И ПРОЧИЕ УСЛУГИ

В январе-июле 2005г. объем розничного товарооборота составил 705,2 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 11%. В июле 2005г. реализация товаров составила 113 млрд. тенге, что в постоянных ценах выше уровня июля 2004г. на 12,5%, по сравнению с июнем 2005г. увеличение составило 5%.

Группировка регионов по объему розничного товарооборота в январе-июле 2005г.

Объем января-июля 2005г., млрд. тенге	Области, города	Удельный вес (в %) в общем объеме розничного товарооборота
7,8-12,1	Мангистауская, Жамбылская, Кызылординская, Акмолинская, Атырауская	7,3
13,2-20,2	Северо-Казахстанская, Алматинская, Южно-Казахстанская, Костанайская	9,7
27,5-39,1	Западно-Казахстанская, Павлодарская, г. Астана	13,3
41,6-82,9	Актюбинская, Восточно-Казахстанская, Карагандинская	28,1
293,6	г. Алматы	41,6

С начала года оборот от реализации товаров предприятиями частной формы собственности и от торговли индивидуальными предпринимателями получен в сумме 698,5 млрд. тенге (99%), других государств, их юридических лиц и граждан – 6,6 млрд. тенге (1%). Доля государственной торговли в республике незначительна.

Структура розничного товарооборота по каналам реализации

(в % к общему объему)

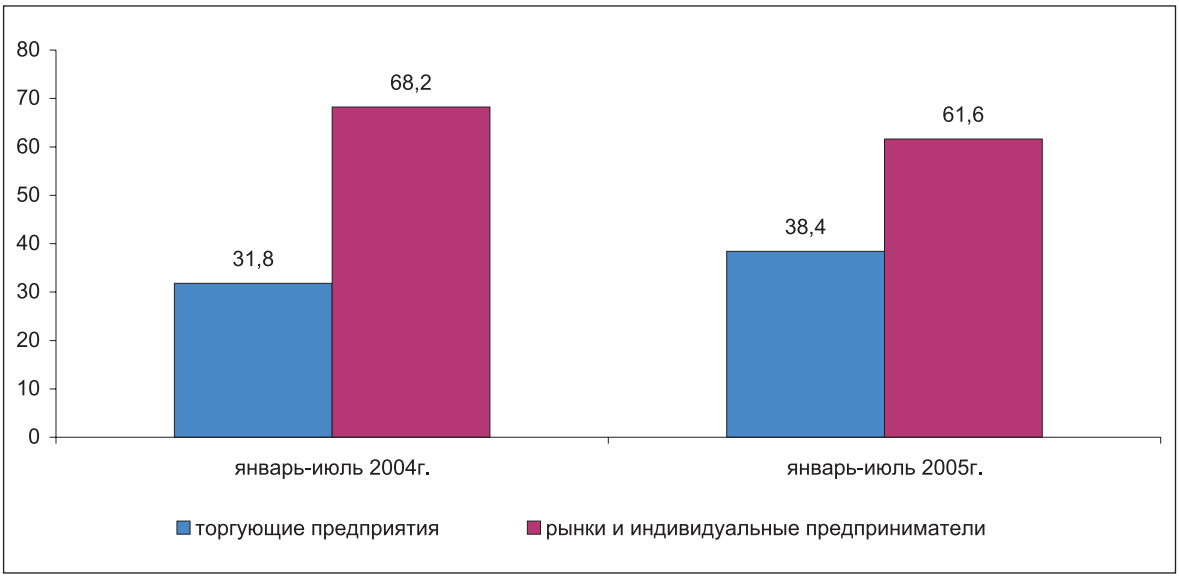

При этом, оценочный объем розничной реализации индивидуальными предпринимателями составил 20,9% от общего объема розничного товарооборота.

Оптовый товарооборот республики с начала текущего года составил 1167,5 млрд. тенге или на 6% больше, чем за соответствующий период 2004г. При этом, практически весь объем полученного товарооборота приходится на негосударственный сектор.

Объем услуг общественного питания за январь-июль 2005г. составил 19,5 млрд. тенге или на 33,4% больше, чем за соответствующий период прошлого года.

За январь-июль т.г. оборот предприятий общественного питания негосударственного сектора сложился в сумме 19,3 млрд. тенге, объем этих предприятий составил 99% в общем обороте услуг общественного питания. Незначительную долю (1%) в сфере услуг общественного питания составляют предприятия государственной формы собственности.

За анализируемый период объем услуг по техническому обслуживанию и ремонту автомобилей, мотоциклов и ремонту бытовых изделий и предметов личного пользования составил 4,6 млрд. тенге, большая часть которых предоставляется предприятиями с частной формой собственности.

3. МОНИТОРИНГ МАЛОГО БИЗНЕСА

В разделе представлены оперативные расчетные данные по предприятиям малого бизнеса (юридическим лицам), крестьянским (фермерским) хозяйствам и индивидуальным предпринимателям, которые характеризуют важные аспекты развития малого предпринимательства в республике.

По данным Статистического регистра в республике на 1.08.2005г. было зарегистрировано около 154,6 тысяч предприятий малого бизнеса, что на 0,8% выше, чем на 1.07.2005г. Из зарегистрированных 72,9% предприятий являлись действующими, т.е. осуществляли или потенциально могли осуществлять экономическую деятельность, 50,4 тысяч предприятий (44,7% из числа действующих) были активными в июле 2005 года.

Большинство активных предприятий (36,6%) специализируются на торговле; ремонте автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования, так как этот вид деятельности наиболее доступен предприятиям малого бизнеса. Строительством было занято 15,5% активных предприятий, операциями с недвижимым имуществом, арендой и предоставлением услуг потребителям – 13,9%, промышленной деятельностью – 13,3%, из которых наибольшее количество приходится на обрабатывающую промышленность (89,2% от общего количества промышленных предприятий).

В региональном разрезе наибольшее количество активных предприятий приходится на г. Алматы (25,9%) и г. Астану (10,8%), а также Южно-Казахстанскую (9,6%) и Восточно-Казахстанскую (7,5%) области.

Численность занятых на предприятиях малого бизнеса республики на 1.08.2005г. по расчетным данным составила 626,1 тыс. человек. Более 27,7% всех занятых приходится на предприятия малого бизнеса, относящиеся к торговле; ремонту автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования, строительству – 19,7% и промышленности – 15,2%.

В региональном разрезе наибольшая численность занятых приходится на предприятия малого бизнеса г. Алматы (22% от общей численности занятых) и г. Астаны (9%), а также Южно-Казахстанской (8,8%), Восточно-Казахстанской (8,1%) и Карагандинской (6,7%) областей.

Выпуск товаров за июль 2005г. составил 90015,4 млн. тенге. По расчетным данным около 44,1% общего выпуска получено предприятиями малого бизнеса, осуществляющими свою деятельность в сфере строительства, 18,2% - торговли; ремонта автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования, 12% - операций с недвижимым имуществом, аренды и услуг предприятиям.

По состоянию на 1 августа 2005г. в республике зарегистрировано более 186,3 тысяч крестьянских (фермерских) хозяйств, которые по сравнению с данными на 1 июля 2005 года увеличились на 2860 единиц. Количество действующих крестьянских (фермерских) хозяйств составило 156 тысяч единиц, что на 2,5% выше, чем на 1.07.2005г. Численность занятых в крестьянских (фермерских) хозяйствах определилась на уровне 410,9 тыс. человек.

Динамика активных предприятий малого бизнеса в 2005 году

на начало года, единиц

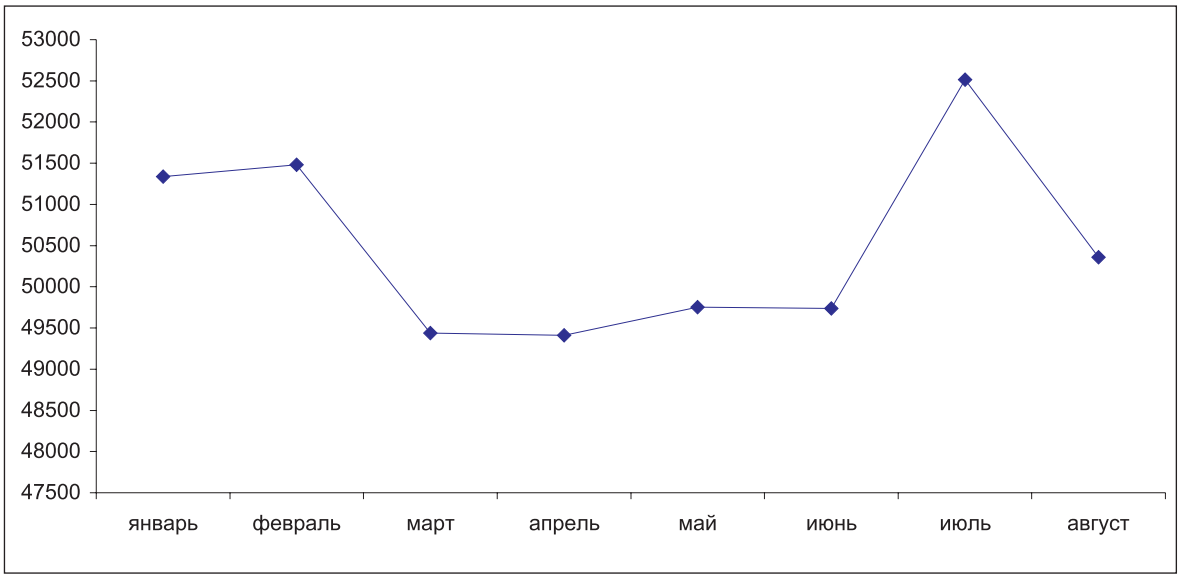

4. ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ

(по данным Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан)

4.1 ВНЕШНЕТОРГОВЫЙ ОБОРОТ

Внешнеторговый оборот Республики Казахстан, по данным таможенной статистики, без учета неорганизованной торговли, в январе-июне 2005г. составил 21206,5 млн. долларов США и по сравнению с прошлым годом увеличился на 49,2%, в том числе экспорт - 13077,9 млн. долларов США, увеличился на 53,1%, импорт (с учетом расходов на транспортировку и страхование) - 8128,6 млн. долларов США, увеличился на 43,4%.

Товарная структура экспорта

в % к итогу

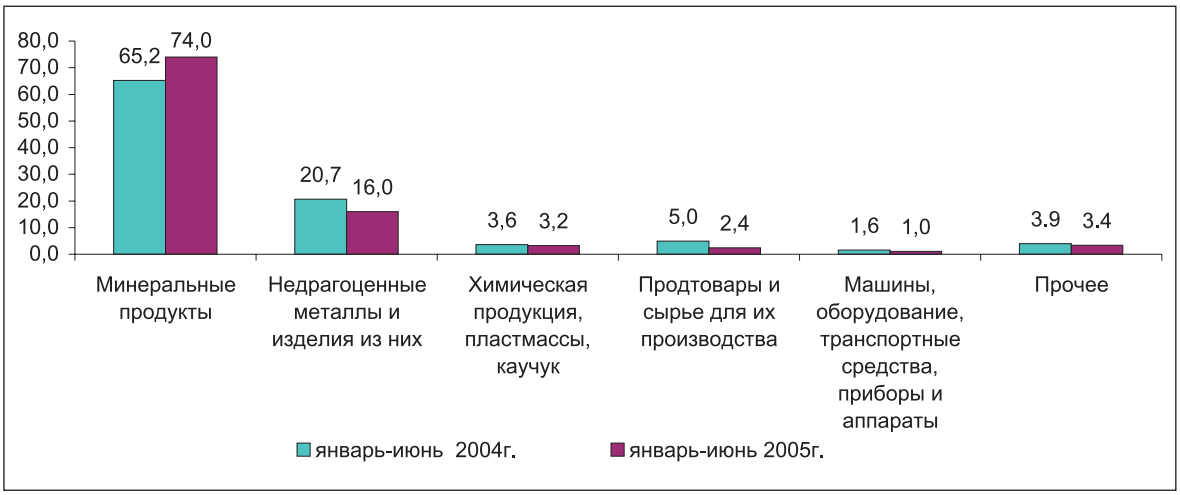

Основными покупателями казахстанской продукции являются Швейцария (17,6%), Италия (14%), Российская Федерация (12,4%), Франция (10%), Китай (9,7%), Нидерланды (3,2%), Израиль (2,6%), Иран (2,4%), Польша, США и Виргинские острова (по 2%), Кипр и Ирландия (по 1,7%) Испания (1,6%).

Доля стран СНГ в общем объеме экспорта за анализируемый период составила 16,5% (в январе-июне 2004г. - 23,2%).

Товарная структура импорта

в % к итогу

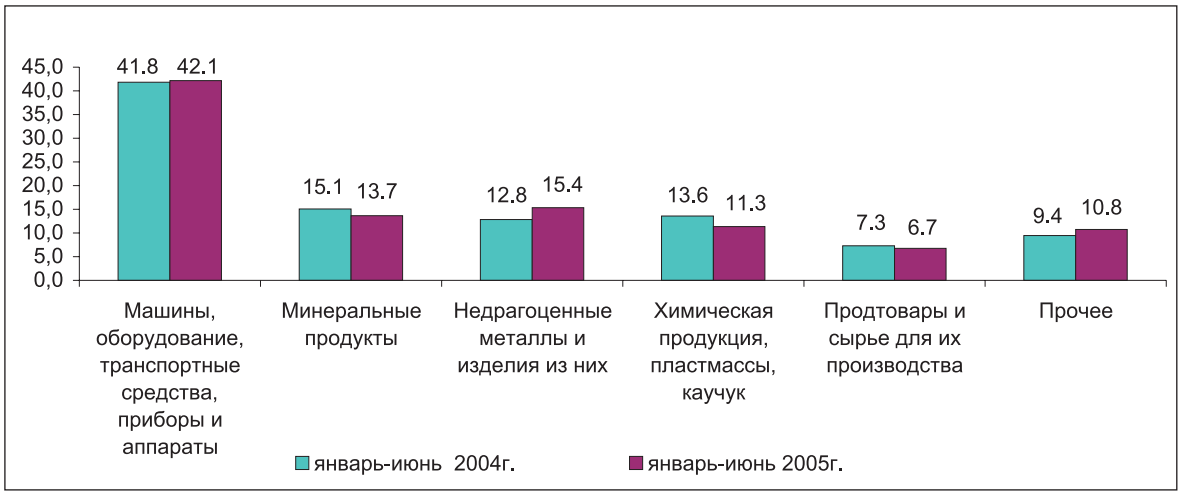

В общем объеме импорта инвестиционные товары в январе-июне 2005г. составили 3852,5 млн. долларов или 47,4% (в январе-июне 2004г. - 2566,0 млн. долларов или 45,3%).

В январе-июне 2005г. на страны СНГ приходилось 44,7% всех импортных поставок (в январе-июне 2004г. - 49,1%). Основными поставщиками импортной продукции являются Российская Федерация (36,3% от общего объема импорта), Германия (10%), США (7,2%), Китай (6,4%), Украина (4,6%), Италия и Япония (по 3,6%), Великобритания (2,9%), Турция (2,1%), Швеция (2%), Республика Корея (1,7%), Франция (1,6%), Узбекистан (1,4%).

4.2 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ГОСУДАРСТВАМИ СНГ

В январе-июне 2005г. внешнеторговый оборот со странами СНГ составил 5790,4 млн. долларов США и по сравнению с январем-июнем 2004г. увеличился на 21,5%, в том числе экспорт - 2155,3 млн. долларов, увеличился на 8,8%, импорт - 3635,1 млн. долларов, увеличился на 30,5%.

Доля государств СНГ в общем товарообороте составила 27,3% (в январе-июне 2004г. - 33,5%).

Удельный вес минеральных продуктов в общем объеме экспорта в государства СНГ в январе-июне 2005г. составил 61% (в январе-июне 2004г. - 53%), продовольственных товаров - 10% (19%), химической продукции -13% (9%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из стран СНГ в январе-июне 2005г. составила 27% (в январе-июне 2004г. - 29%), минеральных продуктов - 28% (28%), металлургической продукции - 19% (15%), химических товаров - 10% (12%).

Страны СНГ являются основными поставщиками минеральных продуктов, химической и металлургической продукции: доля импорта из этих стран по минеральным ресурсам в январе-июне 2005г. составила 92% (в январе-июне 2004г. - 92%), металлургической продукции - 54% (56%), продовольственным товарам - 49% (47%), химическим товарам - 40% (44%) от общего импорта указанных товаров.

4.3 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ДРУГИМИ СТРАНАМИ МИРА

В январе-июне 2005г. внешнеторговый оборот с другими странами мира составил 15416,1 млн. долларов США и по сравнению с аналогичным периодом прошлого года увеличился на 63,2%, в том числе экспорт - 10922,6 млн. долларов США, увеличился на 66,5%, импорт – 4493,5 млн. долларов США, увеличился на 55,8%.

Удельный вес минерального сырья в общем объеме экспорта в другие страны мира в январе-июне 2005г. составил 77% (в январе-июне 2004г. - 69%), продукции металлургической промышленности - 17% (24%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из других стран мира в январе-июне 2005г. составила 55% (в январе-июне 2004г. - 54%), продовольственных товаров - 6% (8%), химической продукции - 12% (15%), продукции металлургической промышленности - 13% (11%).

Другие страны мира играют большую роль в обеспечении потребностей страны по ряду важнейших товаров: доля импорта из этих стран по продукции машиностроения в январе-июне 2005г. составила 72% (в январе-июне 2004г. - 66%), фармацевтическим товарам - 84% (83%), одежде - 83% (87%), продовольственным товарам - 51% (53%) от общего импорта указанных товаров.

5. ТОВАРНЫЕ РЫНКИ

5.1 РЕСУРСЫ ОТДЕЛЬНЫХ ВИДОВ ПРОДУКЦИИ (ТОВАРОВ)*

В январе-июне 2005г. общие ресурсы основных природных видов топлива (нефти, включая газовый конденсат, газа природного и угля каменного), вовлеченных в экономический оборот республики, составили 85,6 млн. тонн условного топлива, что выше уровня января-июня 2004г. на 3,9%. В составе ресурсов природного топлива республики 55,6% занимает нефть, включая газовый конденсат, 30,0% - уголь каменный и 14,4% - газ природный.

Топливно-энергетические ресурсы в январе-июне 2005г. составили 36,2 млрд. кВт. ч электроэнергии (на 1,6% больше, чем в январе-июне 2004г.), 10,7 млрд. куб. метров природного газа (на 6,8% меньше), 27,4 млн. тонн нефти сырой (на 5,1% больше), 5,9 млн. тонн газового конденсата (на 57,5% больше), 40,3 млн. тонн угля (на 2,9% меньше).

Рынок газа природного в республике сформировался на 46,6% из собственной добычи и на 53,4% из импорта. Ресурсы нефти и угля сформировались практически (92,0% и 99,4% от общего объема ресурсов соответственно) за счет добычи в республике.

Нефти сырой экспортировано за январь-июнь 2005г. 26,2 млн. тонн, в том числе в страны вне СНГ – 25,9 млн. тонн (98,9% от общего объема экспорта).

Объемы и цены экспорта нефти сырой в январе-июне 2005 года

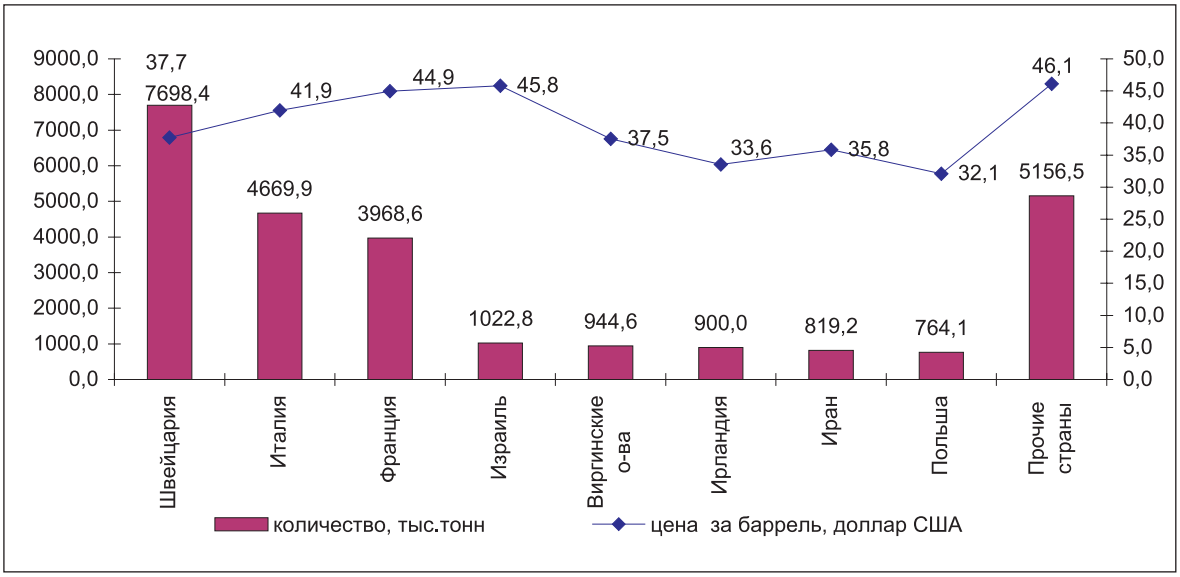

Объем поступившей нефти сырой на переработку в январе-июне 2005г. составил 1,2 млн. тонн (4,3% от общего объема ресурсов).

Ресурсы нефтепродуктов формируются в основном (от 76,1% до 100% от общего объема ресурсов) из собственного производства. На рынке нефтепродуктов имеет место их импорт. Так, удельный вес импорта в общем объеме ресурсов составил в январе-июне 2005г.: бензина – 23,9%, газойлей – 9%, мазута топочного – 6,5%.

Формирование ресурсов потребительских товаров складывается неоднозначно.

Так, продовольственные товары в основном производятся отечественными производителями: например 93,4% ресурсов минеральной воды и безалкогольных напитков составляет их производство в республике; макаронных изделий - 88,2%, сахара - 88,1%, алкогольной продукции - 85,0%, молочных продуктов - 74,8%. Исключение составляют ресурсы рыбы приготовленной и консервированной, которые сформированы в большей степени (56,4% от общего объема ресурсов) за счет их импорта.

Структура формирования ресурсов и экспорта по отдельным продовольственным товарам за январь-июнь 2005г.

в процентах

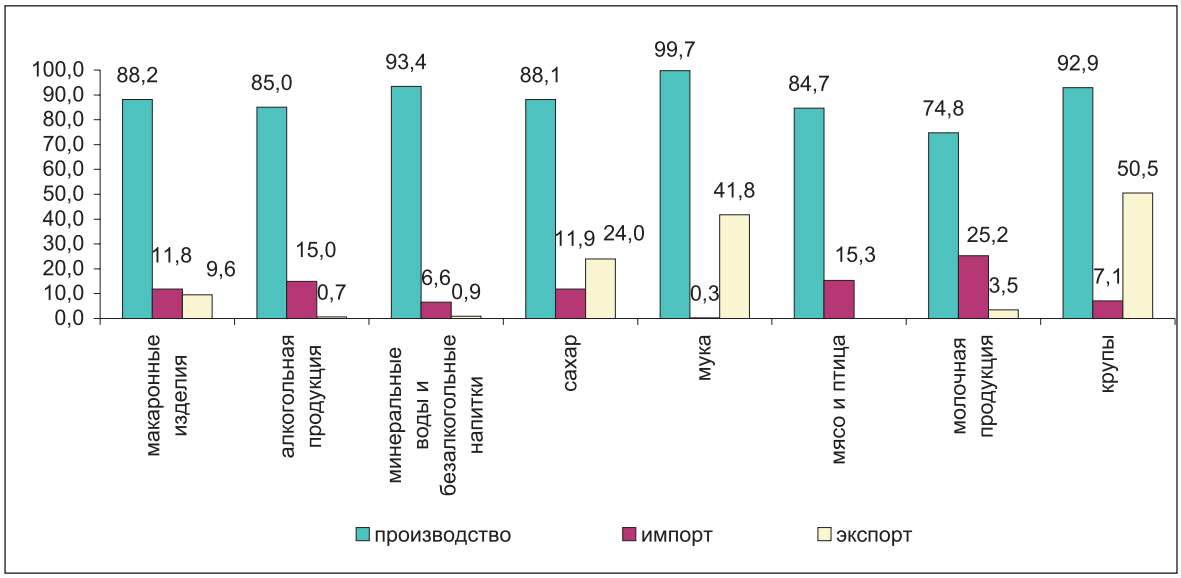

Наполнение же ресурсов непродовольственных товаров сопровождается, наряду с их производством в республике, завозом из других стран. Например, по коврам и ковровым изделиям импорт составил от общего объема ресурсов за январь-июнь 2005г. – 96,2%, стиральным машинам – 78,7%, магнитофонам и прочей звукозаписывающей аппаратуре – 67,5%.

5.2 ОБ ИМПОРТОЗАМЕЩЕНИИ*

Ресурсы отдельных видов продукции производственно-технического назначения, рассматриваемых в рамках программ импортозамещения, сформированы за счет их производства в республике (от 52,3% до 98,1%). Так, за январь-июнь 2005г. по цементу производство в общем объеме ресурсов занимает 87 %. Это в значительной степени способствует увеличению их реализации на внутреннем рынке.

Формирование ресурсов по тракторам (100,0% от общего объема ресурсов), шинам пневматическим (от 96,5% до 96,7%), счетчикам жидкости (92,4%), аккумуляторам никель-кадмиевым (82,0%), краскам и лакам (74,1%) продолжает осуществляться в основном за счет импорта из других стран.

Импорт остается неотъемлемой частью и при формировании ресурсов отдельных потребительских товаров. Так, за январь-июнь 2005г. по сравнению с соответствующим периодом 2004г. ресурсы по чаю и кофе (58,2% от общего объема ресурсов), мылу (75,3%), обуви (87,4%), моющим средствам (96,9%) сформированы за счет импорта из других стран.

Наблюдается рост отечественного производства за январь-июнь 2005г. шоколада, изделий кондитерских из сахара по сравнению с соответствующим периодом 2004г. на 25,8%, кофе и чая – на 19,2%, формирование ресурсов которых в анализируемом периоде осуществлялось за счет производства в республике на 60,6% и на 41,8% соответственно.

На потребительском рынке республики мыло, моющие средства, ткани из шерсти кардочесаной и гребнечесаной представлены в основном производителями России (53,6% - 80,0% от общего объема импорта), обувь - Китая и России (84,0% и 11,5% соответственно).

**Табличный материал по данным разделам представлен в бюллетене "Ресурсы и использование отдельных видов продукции (товаров) и сырья"*

6. ИНВЕСТИЦИИ

Инвестиции в нефинансовые активы

В январе - июле 2005г. оценочный объем инвестиций в нефинансовые активы (без инвестиций в пополнение запасов материальных оборотных средств) составил 1027,5 млрд. тенге, из них 96,6% приходится на инвестиции в основной капитал.

Инвестиции в основной капитал

В январе - июле 2005г. инвестиции в основной капитал составили 992,6 млрд. тенге, что в 1,5 раза больше, чем в соответствующем периоде 2004г.

Рост инвестиций в январе - июле 2005г. по сравнению с аналогичным периодом прошлого года отмечался в 14 регионах республики. При этом наибольший наблюдался в Атырауской (в 1,8 раза), Карагандинской (в 1,7 раза), Южно-Казахстанской (в 1,6 раза), Северо-Казахстанской (в 1,5 раза), Алматинской (в 1,4 раза), Восточно-Казахстанской, Актюбинской (в 1,3 раза), Павлодарской, Мангистауской (в 1,2 раза), Кызылординской (на 11,5%), Костанайской, Акмолинской (на 1-6%) областях, в гг.Алматы (на 12,8%) и Астана (на 10,4%).

Снижение объемов инвестиций по сравнению с январем - июлем 2004 года наблюдалось в Западно-Казахстанской (в 1,8 раза), Жамбылской (в 1,2 раза) областях.

В январе - июле 2005г. основными источниками вложения средств в основной капитал являлись собственные средства хозяйствующих субъектов (58,8%) и иностранные инвестиции (26,4%). Бюджетные средства составили 11%, заемные средства – 3,8%.

Основной объем инвестиций в основной капитал осваивался предприятиями и организациями частной формы собственности (60%), а также хозяйствующими субъектами других государств, осуществляющими деятельность на территории Республики Казахстан (28,2%). Доля государственного сектора составила 11,8%.

Приоритетными отраслями являются добыча нефти и природного газа – 37,1% от общего объема инвестиций в основной капитал, операции с недвижимым имуществом – 22,5% (за счет геологической разведки и инженерных изысканий), транспорт и связь – 12,3%, обрабатывающая промышленность – 10,9%.

Наибольшая доля общереспубликанского объема иностранных инвестиций осваивалась в Атырауской (72,8%), Карагандинской (8,4%), Актюбинской (7,5%) областях.

Состав инвестиций в основной капитал в зависимости от вида работ и затрат для создания и совершенствования основных средств приводится ниже.

Технологическая структура инвестиций в основной капитал

в процентах

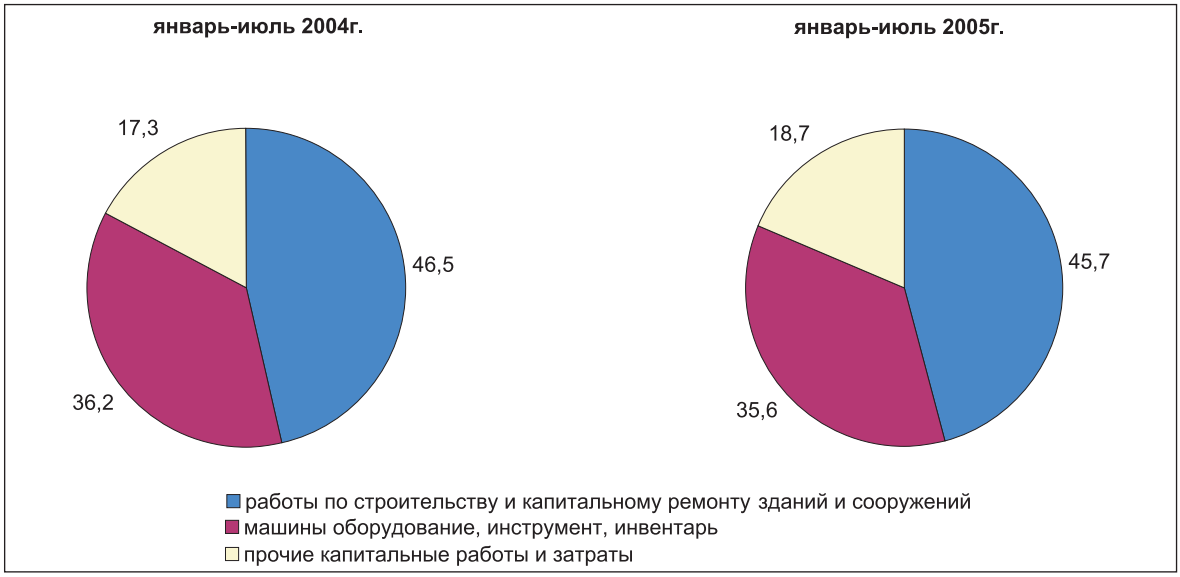

7. ЦЕНЫ

7.1 ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЕ ЦЕНЫ

На потребительском рынке республики цены на товары и услуги в июле 2005г. по сравнению с декабрем 2004г. увеличились на 4%, с предыдущим месяцем – на 0,5%. За период с начала года повышение цен на продукты питания на 4,7% внесло наибольший вклад в инфляцию – 2,3%, а на платные услуги, соответственно – на 4% и 1,1%, непродовольственные товары – на 2,5% и 0,6%. Базовая инфляция (без учета роста цен на овощи и фрукты, уголь и бензин) за семь месяцев т.г. сложилась в 3,1%, в июле – в 0,7%.

Цены на **продовольственные товары** в июле т.г. стали выше на 0,1%. Наибольший прирост цен зарегистрирован на сахар - 7,3%, что связано с повышением спроса на него. Цены на мясопродукты увеличились на 0,6%, хлебопродукты - на 0,2%. Снижение цен на фрукты и овощи на 3,1%, яйца - на 1,9%, молочные продукты - на 0,8% и масло животное - на 0,5% связано с сезонным фактором их производства и реализации.

Изменение цен на продовольственные товары в 2005 году

в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение -

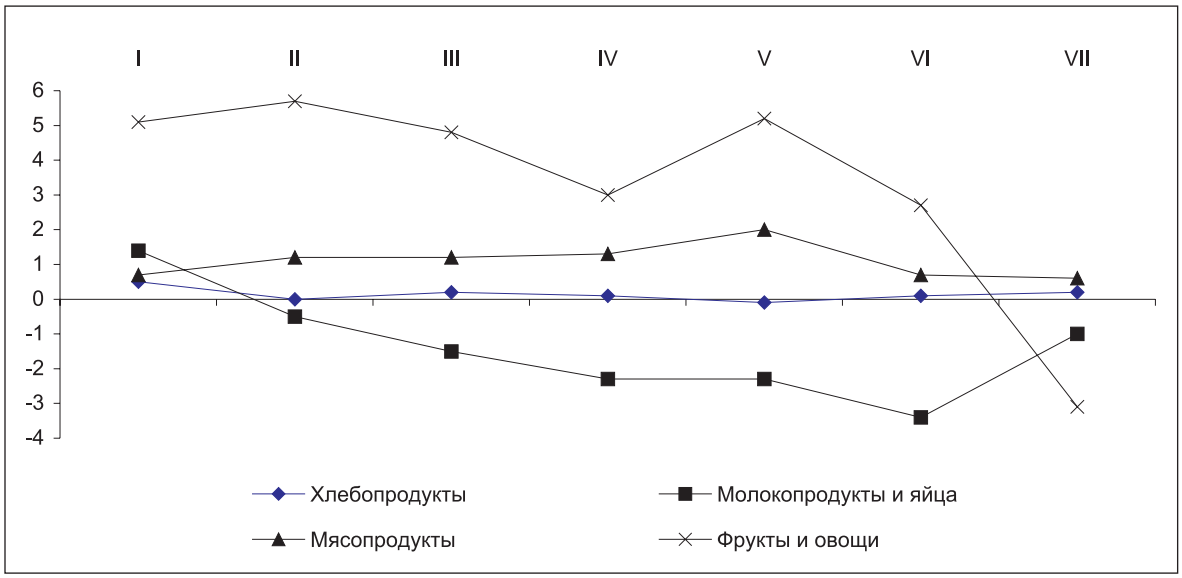

Величина прожиточного минимума в среднем на душу населения, рассчитанная исходя из минимальных норм потребления основных продуктов питания, в июле т.г. относительно декабря 2004г. увеличилась на 8,4%, а предыдущего месяца - снизилась на 2,2% и составила 6116 тенге (продукты питания - 4281 тенге, непродовольственные товары и платные услуги – 1835 тенге). В ее структуре доля расходов на приобретение мяса и рыбы в июле т.г. занимала 23,3%, молочных, масложировых изделий и яиц – 16,8%, фруктов и овощей – 14,4%, хлебопродуктов – 11,2%, сахара, чая и специй – 4,3%.

Цены на рынке **непродовольственных товаров** в июле т.г. повысились на 0,4%. Более значительно увеличились цены на строительные материалы на 1,4% и бензин - на 1%. Книги и газеты стали дороже на 0,5%, одежда и обувь - на 0,4%, предметы домашнего обихода, товары личной гигиены - по 0,3%.

Прирост цен на **платные услуги** в прошедшем месяце составил 1,2%, что связано с удорожанием газа, реализуемого в баллонах (на 17,6%) и сокращением его поставок на внутренний рынок. Цены на услуги пассажирского транспорта и учреждений образования увеличились по 0,3%, культуры - на 0,5%, здравоохранения, ресторанов и гостиниц – по 1%.

Индекс потребительских цен для групп населения с наименьшими доходами в июле т.г. по сравнению с декабрем 2004г. составил 104,4%, с наибольшими доходами – 103,9%, а относительно предыдущего месяца – соответственно, 100,5% и 100,4%.

Прирост цен на потребительские товары и услуги в июле 2005г. по сравнению с декабрем 2004г. в десяти регионах составил 3,3-3,8%, в пяти – 3,9-4,6%, в одном - 5,4%.

7.2 ЦЕНЫ В РЕАЛЬНОМ СЕКТОРЕ ЭКОНОМИКИ

Цены предприятий-производителей промышленной продукции с учетом услуг производственного характера в июле т.г. по сравнению с июнем повысились на 6%, декабрем 2004г. – на 17,9%. Произведенная продукция за месяц стала дороже на 6,6%, услуги производственного характера – дешевле на 0,3%. Из групп продукции, классифицированной по конечному назначению, цены на продукцию промежуточного потребления увеличились на 7,5%, потребительские товары – на 0,4%, на средства производства - снизились на 0,7%.

Определяющее влияние на уровень цен в промышленности в прошедшем месяце оказало удорожание энергоресурсов на 9,4%. Резкий рост цен на нефть на внешних рынках обусловил дальнейшее повышение цен ее добычи в республике на 11,2%. В наибольшей степени увеличились они на нефть, поставленную в дальнее зарубежье – на 15,2%, внутри республики – лишь на 1,7%, а в государства Содружества не изменились. Газовый конденсат за месяц подорожал на 15,2%, природный газ - на 1,8%, уголь – на 0,4%, что отчасти связано с повышением мировых цен на эти товары. Цены производителей на нефтепродукты из-за наполнения ими рынка остались прежними. Общий уровень цен в горнодобывающей промышленности в прошедшем месяце увеличился на 9,2%, что на 7,5 процентных пункта больше, чем в предшествующем.

Изменение цен предприятий-производителей
на отдельные виды энергоресурсов в июле 2004 и 2005гг.

в процентах к декабрю предыдущего года, прирост +, снижение -.

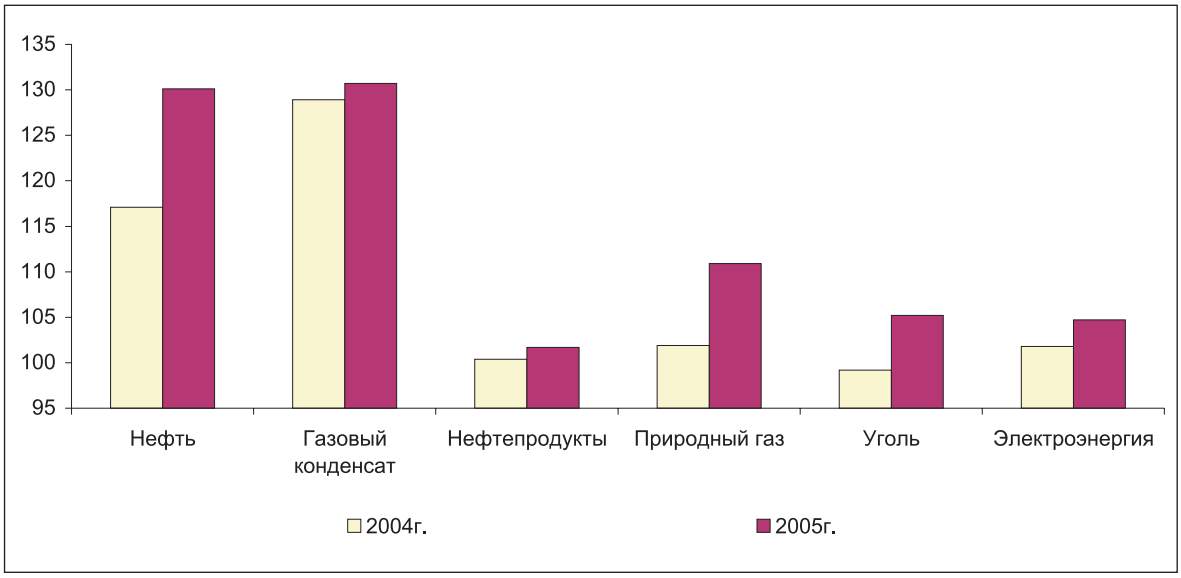

Другим важнейшим фактором формирования цен в промышленном производстве остается их изменение на металлы. В металлургической промышленности в прошедшем месяце цены стали выше на 6,3% (в июне – ниже 2,6%), на прокат черных металлов – на 16,9% (на 5,7%), цветных – на 2,6% (на 1,4%), что связано с аналогичным их движением на внешних рынках. Медь подорожала на 4,8%, драгоценные металлы – на 2%, цинк – на 0,8%, свинец – на 0,4%. При производстве резиновых и пластмассовых изделий вновь отмечен прирост цен на 1,4%, вызванный удорожанием ресурсов, используемых при изготовлении этих товаров на 1,1%. В текстильной, кожевенной и деревообрабатывающей отраслях промышленности цены остались без изменения.

Цены на продукты питания, произведенные в республике, в прошедшем месяце стали выше на 0,2% (в июне т.г. – на 0,8%). Их увеличение зарегистрировано на мясо скота на 3,8%, птицы – на 3,4%. Удорожание сахара-сырца на 1,5% и расширение спроса на сахар в летний период способствовали повышению цен на него на 0,8%. Цены на растительное масло в первом полугодии т.г. были снижены на 1,2%, а в истекшем месяце зарегистрирован их прирост на 1%, также связанный с увеличением на него покупательского спроса. Крупы, как и в июне т.г., подешевели на 3,2%, мука пшеничная – 1%, макаронные изделия – на 0,6%, хлеб - вновь подорожал на 0,2%.

Из наблюдаемых услуг производственного характера в прошедшем месяце снижение тарифов отмечено при снабжении потребителей горячей водой на 0,3% и распределении газообразного топлива по трубопроводам – на 0,1%, на остальные их виды цены сохранились на прежнем уровне.

Индекс цен на производственные ресурсы, приобретенные промышленными предприятиями для технологического процесса, в июле т.г. относительно июня составил 100,2%, декабря 2004г. – 102,2%. Цены на сырье и материалы, закупленные в республике, за месяц выросли на 0,6%, в дальнем зарубежье - на 1,7%, а в ближнем, наоборот, уменьшились на 2,4%.

Цены на товары, поставленные за рубеж, в июне т.г. по сравнению с маем снизились на 1%, декабрем 2004г. – возросли на 15,2%. Продукция, вывезенная из республики в ближнее зарубежье, за месяц подешевела на 1,3%, дальнее – на 0,9%. Из групп экспортируемой продукции, классифицированной по стадиям переработки, цены на сырье уменьшились на 1,3%, полуфабрикаты - на 0,3%, на готовые товары – увеличились на 0,4%. Цены на сельскохозяйственную продукцию, как и в мае, стали ниже на 2,3%, на овощи – на 13,7%, пшеницу – на 4,7%, на рис – выше на 5,7%, овес – на 6,6%, шерсть – на 10,3%. Цены на минеральные продукты снизились на 1,1% за счет аналогичного их изменения на газовый конденсат на 5,6% и нефть – на 1,5% при одновременном повышении на нефтепродукты на 4,8% и металлические руды – на 3,2%. Увеличение цен экспортных поставок также зафиксировано на драгоценные металлы на 4,9% и прокат черных металлов - на 2,4%.

Индекс цен на продукцию, поставленную в Казахстан, в июне т.г. по сравнению с маем составил 100,5%, декабрем 2004г. – 105,3%, из государств Содружества – соответственно, 100,2% и 104,1%, остальных стран мира – 101,1% и 107,1%. Цены на импортируемые минеральные продукты возросли на 4,1%, на нефть – на 15%, продукты ее переработки – на 2%, природный газ – на 1,2%. Их повышение также отмечено на ввезенные в республику готовые пищевые продукты и обувь – по 3%, неблагородные металлы – на 2,7%, снижение – на древесину на 10,3% и бумагу – на 5,9%.

Индекс цен реализации на продукцию сельского хозяйства в июле т.г. по сравнению с предыдущим месяцем составил 99,6% (в том же периоде прошлого года – 100%), с начала года – 100,6% (103,9%).

В прошедшем месяце т.г. снижение цен на продукцию растениеводства на 0,3% обусловлено удешевлением зерновых культур на такую же величину и овощей - на 1,1%. Среди овощей более всего цены снизились на парниковую продукцию: огурцы - на 22,1%, помидоры – на 15,5%. Капуста за месяц стала дешевле на 1,3%, морковь – на 0,4%, а цены на картофель, свеклу и лук репчатый не изменились. Прирост цен на семена подсолнечника составил 0,3%, ягодные культуры – 0,7%.

Цены на продукцию животноводства за минувший месяц уменьшились на 0,5%, за счет сезонного удешевления молока и яиц - соответственно, на 5,3% и 3,1%. Мясо скота и птицы вновь стало дороже на 1,2%, а крупного рогатого скота и свиней - на 1,4-1,5%, птицы – на 1,3%, лошадей – на 1%, овец - на 0,6%.

В июле т.г относительно июня прирост цен **в строительном производстве** составил 0,4% (в соответствующем периоде прошлого года – 0,6%), за январь-июль т.г. – 3,6% (2,6%). Цены на строительно-монтажные работы и технологическое оборудование выросли по 0,5%, на прочие работы и затраты - не изменились.

Индекс цен в строительстве в 2005 году

в процентах к предыдущему месяцу

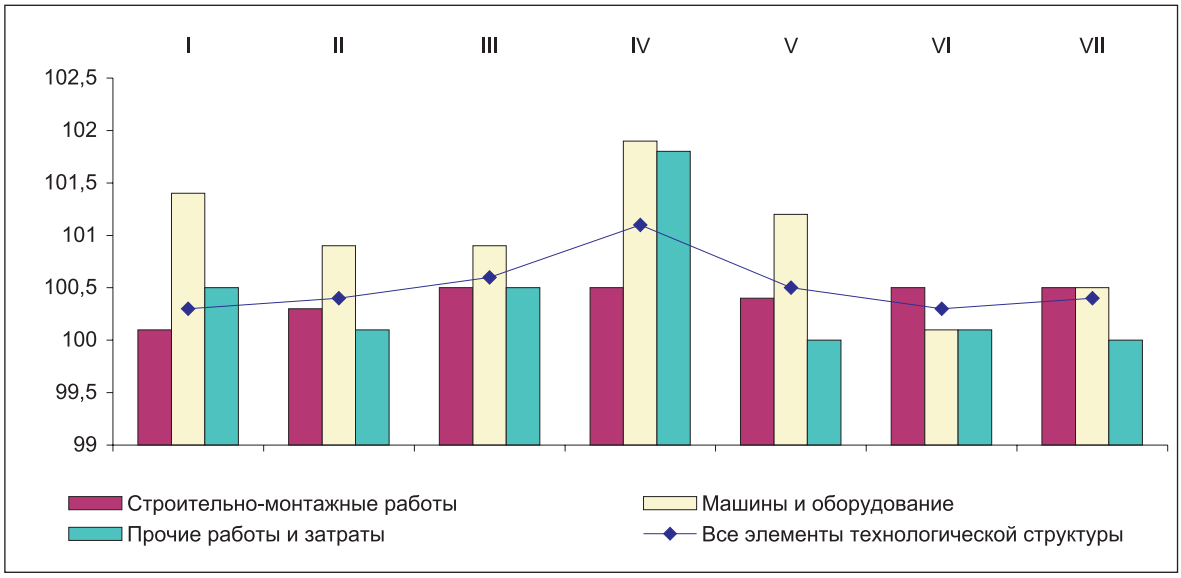

Материалы, детали и конструкции приобретенные строительными организациями за прошедший месяц подорожали на 0,4%, а портландцемент - на 6,5%, щебень, кирпич керамический и раствор строительный - на 2-2,2%, бетон товарный – на 1,6%. Стекло листовое оконное подешевело на 0,7%, конструкции стальные и чугунные, санитарно-технические изделия из керамики – на 0,2-0,3%.

В июле т.г. по сравнению с предыдущим месяцем **тарифы на перевозку грузов всеми видами транспорта** выросли на 0,1%, с декабрем 2004г. – на 0,6%.

За прошедший месяц услуги трубопроводного и автодорожного транспорта стали дороже по 0,2% (за январь-июль т.г. – соответственно, на 1,3% и 1,4%), а тарифы на грузоперевозки воздушным, железнодорожным и речным видами транспорта оставались без изменения.

8. ФИНАНСОВАЯ СИСТЕМА

8.1 ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ФИНАНСЫ

Исполнение Государственного бюджета Республики Казахстан

Государственный бюджет Республики Казахстан. Согласно оперативным данным Минфина РК **на 1 июля 2005 года** объем дохода составил 861,7 млрд. тенге (на 1.07.2004г. – 621,1 млрд. тенге), затраты – 691,6 млрд. тенге (на 1.07.2004г. – 585,9 млрд. тенге), операционное сальдо составило 170,1 млрд. тенге. На чистое бюджетное кредитование приходится 1,8 млрд. тенге, а на сальдо по операциям с финансовыми активами – 74,1 млрд. тенге. Профицит бюджета сформировался на уровне 94,2 млрд. тенге. По сравнению с показателями соответствующего периода 2004г. данные по объему дохода увеличились на 38,7%, затраты – на 18%

Доходы на 1.07.2005г. по отношению к уточненному бюджету на год исполнены на 55%, затраты госбюджета - на 42,8%.

В структуре налоговых поступлений основная доля приходится на корпоративный подоходный налог – 34,4% (283,8 млрд. тенге) и НДС -19,5% (160,6 млрд. тенге). По указанным налогам наблюдается наибольший рост поступлений, превышающий аналогичный период 2004 года на 88,6% и на 30,9% соответственно.

Доля затрат на социальные услуги составила 53,8%, на общие государственные услуги и оборону приходится 20,4% от всего объема затрат бюджета. Ниже приведена структура затрат госбюджета на 1.07.2005г.:

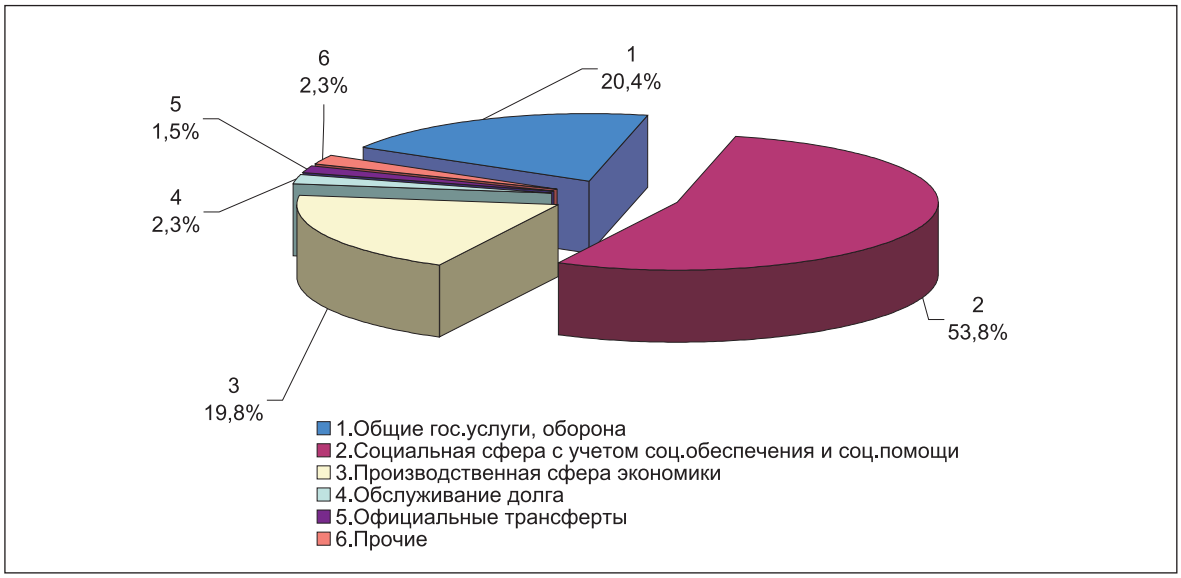

Общий объем финансирования дефицита (использование профицита) бюджета на 1.07.2005г. составил 94,2 млрд. тенге, из них внутреннее поступление составило 105 млрд. тенге. На финансирование бюджета использовано 133 млрд. тенге свободных остатков бюджетных средств.

Объем дохода в Республиканский бюджет на 1 июля 2005г. составил 695,1 млрд. тенге, что на 48% выше уровня соответствующего периода 2004 года (469,8 млрд. тенге).

Затраты по сравнению с соответствующим периодом 2004 года (464,1 млрд. тенге) возросли на 13,1% и составили 525 млрд. тенге. Операционное сальдо составило 170,1 млрд. тенге, чистое бюджетное кредитование – 30,2 млрд. тенге, сальдо по операциям с финансовыми активами – 72,5 млрд. тенге. Профицит бюджета сформировался на уровне 67,4 млрд. тенге.

В отчетном периоде 90% дохода республиканского бюджета составили налоги, неналоговые –2,8%, официальные трансферты – 7,2%.

В затратах основная часть приходится на социальную сферу – 38,2% (200,6 млрд. тенге) и производственную сферу – 17,5% (91,7 млрд. тенге).

З**а этот же период доходы в местные бюджеты** составили 344,4 млрд. тенге, что на 17,5% выше уровня соответствующего периода 2004г. (293,1 млрд. тенге), затраты – 342,7 млрд. тенге на 27,4% (268,9 млрд. тенге – на 1.07.2004г.). Операционное сальдо составило 1,7 млрд. тенге, чистое бюджетное кредитование -1 млрд. тенге, сальдо по операциям с финансовыми активами – 1,6 млрд. тенге. Профицит бюджета определился на уровне 1,1 млрд. тенге.

Приватизация

(по данным Комитета государственного имущества и приватизации Министерства финансов Республики Казахстан)

За 2 квартал 2005 года в целом по республике в государственный бюджет от проданных и выкупленных объектов приватизации поступило 2208,3 млн. тенге, в т. ч.: в республиканский бюджет 2208,3 млн. тенге;

Комитетом госимущества и приватизации и его областными подразделениями за 2 квартал 2005 года было продано 611 объекта государственного имущества. От числа приватизированных объектов 7 единиц (1,1%) составили госпакеты акций и государственные доли участия, 6 единиц (1%) – имущественные комплексы, подразделения и структурные единицы госпредприятий и учреждений и 598 единиц (97,9%) - “прочее государственное имущество”, в которое включаются отдельные виды внеоборотных активов государственных предприятий и государственных учреждений, объекты недвижимости и социальной сферы, не включенные в уставные капиталы акционерных обществ, хозяйственных товариществ, но находящиеся у них на балансе.

Распределение приватизированных объектов по видам государственного имущества показано на диаграмме (в % от общего количества фактически проданных объектов):

Из общего количества проданных объектов за 2 квартал 2005 год все являлись республиканской собственностью. Среди видов экономической деятельности за 2 квартал 2005 год гособъектов 1 единица относится к торговле (цена продажи которой составляет 10 тыс. тенге за объект), 1 единица - к горнодобывающей промышленности (1500 млн. тенге за объект), 2 единицы - к обрабатывающей промышленности (1335 млн. тенге за объект) и 3 единицы - к прочим (64,5 млн. тенге за объект).

Наибольшее количество объектов республиканской собственности в 2 квартале 2005 года было приватизировано в городах Астана (65 объектов и цена продажи в среднем за 1 объект составила 411,3 тыс.тенге) и Восточно-Казахстанской (85 объекта и цена продажи в среднем за 1 объект – 212,3 тыс. тенге), Карагандинской (42 объекта и цена продажи в среднем за 1 объект - 1518,4 тыс. тенге), Акмолинской (54 объекта и цена продажи в среднем за 1 объект - 936,3 тыс. тенге) областях.

Приватизация объектов осуществлялась через аукционы (вид торгов, при котором участники заявляют свои предложения публично), тендеры (вид торгов, при котором участники заявляют свои предложения письменно в закрытом конверте или публично по усмотрению продавца), прямую адресную продажу (вид приватизации, при которой объекты на тендерной основе передаются в аренду или в доверительное управление с правом последующего выкупа) и через фондовую биржу (организованный, регулярно функционирующий рынок ценных бумаг).

За 2 квартал 2005 год наибольшее количество предприятий было продано через открытые аукционы: по английскому методу (с повышением стартовой цены) - на 43,6% или 261 объекта от числа реализованных за отчетный период; по голландскому методу (стартовая цена при продаже понижается с объявленным шагом) на 54,8% или 328 объекта, причем голландский метод продажи объектов превышает на 11,2 процентных пункта, чем английский метод продажи объектов.

Через аукционы за 2 квартал 2005 год было продано 94,8% объектов, относящихся к категории “прочие” (недвижимость, объекты незавершённого строительства, отдельные машины, оборудование, транспортные средства). Причём 53,2% объектов продавались посредством голландского метода тор-

гов (с понижением стартовой цены), что связано, в первую очередь, с малой привлекательностью большинства выставляемых на продажу “прочих объектов”.

8.2 ФИНАНСОВАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ

Финансовая деятельность крупных и средних предприятий и организаций

Оперативные данные за июнь 2005г. включают показатели 1090 крупных и 3446 средних предприятий (организаций). Сальдированный финансовый результат отчитавшихся субъектов определился как доход в 131,4 млрд. тенге, этот показатель на 13,6% выше уровня соответствующего периода 2004 года (115,7 млрд. тенге). В целом рентабельность предприятий и организаций за июнь 2005г. составила 29,8%. За отчетный месяц основная часть суммарного дохода – 61,9%, или 81,4 млрд. тенге сложилась за счет горнодобывающей промышленности, из которой на предприятия по добыче сырой нефти и природного газа приходится 91,3% или 74,3 млрд. тенге. Доля обрабатывающей промышленности составила 23,7% (31,2 млрд. тенге), строительства – 4,6% (6,1 млрд. тенге). По сравнению с соответствующим периодом 2004г. наблюдается рост положительных финансовых результатов в горнодобывающей промышленности на 47,5% (55,2 млрд. тенге), в строительстве в 5,1 раза (1,2 млрд. тенге).

По регионам наибольшие суммы дохода от общего результата приходятся на Атыраускую область – 25,9 млрд. тенге (19,7%), Карагандинскую область – 15,1 млрд. тенге (11,5%), Актюбинскую область – 26,3 млрд. тенге (20%), Мангистаускую область – 16 млрд. тенге (12,2%).

В июне 2005г. 38,2% (1734 единиц) от общего количества отчитавшихся субъектов получили убытки в сумме 33,2 млрд. тенге. Высокий уровень убытка наблюдается по хозяйственным товариществам, на них приходится 46,4% (15,4 млрд. тенге) от всего объема убытка.

На долю промышленного сектора экономики приходится 31,9% или 10,6 млрд. тенге от общего объема убытков. Из 518 убыточных предприятий данной отрасли на долю 169 предприятий по производству и распределению электроэнергии, газа и воды приходится 41,5%, или 4,4 млрд. тенге убытка от объема данного сектора экономики и на 301 субъект обрабатывающей промышленности – 37,7%, или 4 млрд. тенге. Наиболее высокий удельный вес убыточных предприятий (организаций) отмечается в Акмолинской – 58,2% (202 из 347 отчитавшихся предприятий), Северо-Казахстанской – 54,2% (130 из 240 отчитавшихся предприятий), Восточно-Казахстанской – 40,8% (149 из 365 отчитавшихся предприятий), Костанайской – 42% (147 из 350 отчитавшихся предприятий областях).

Состояние взаимных расчетов крупных и средних предприятий и организаций

На 1 июля 2005г. суммарный объем задолженности по обязательствам составил 4321,6 млрд. тенге, из него доля просроченной задолженности по обязательствам – 3,2% (136,3 млрд. тенге). По сравнению с данными на 1 июля 2004 года (3326,5 млрд. тенге) увеличение объема обязательств составило 29,9% или 995,1 млрд. тенге, ее просроченная часть снизилась на 20,6%, или 35,4 млрд. тенге (171,7 млрд. тенге на 01.07.2004г.). В составе обязательств основную долю занимают расчеты с поставщиками и подрядчиками – 18,2%, займы банков – 20,4%. В отраслях промышленности сосредоточено 55,8% (2412,2 млрд. тенге) от общего объема обязательств и 68,1% (92,8 млрд. тенге) от всей суммы просроченных обязательств.

По регионам наибольшая доля задолженности по обязательствам на 1 июля 2005г. приходится на Атыраускую область – 22,4% (966,5 млрд. тенге), г. Алматы – 19,2% (830,7 млрд. тенге), г. Астана – 20,4% (883,2 млрд. тенге).

Просроченная задолженность по заработной плате рабочим и служащим на 1 июля 2005г. составила 5,8% (2,4 млрд. тенге) от общей суммы задолженности по заработной плате (41,1 млрд. тенге), причем 50% (1,2 млрд. тенге) её приходится на задолженность длительностью свыше 3-х месяцев.

По регионам наибольшая доля просроченной задолженности по заработной плате приходится на Мангистаускую – 16,7% (на 27 единиц - 0,4 млрд. тенге), Карагандинскую – 16,7% (на 32 единиц – 0,4 млрд. тенге), Южно-Казахстанскую - 12,5% (25 единиц – 0,3 млрд. тенге) области.

Дебиторская задолженность в целом по предприятиям и организациям по сравнению с данными на 1.07.2004г. (1568,6 млрд. тенге) выросла на 37,1% и составила 2150,5 млрд. тенге, из нее просроченная – 119,1 млрд. тенге, или 5,5% от общей суммы. По сравнению с данными на 1.07.2004г. (99,7 млрд. тенге) просроченная часть задолженности увеличилась на 19,5%.

В структуре дебиторской задолженности на 1 июля 2005г. основной объем 42,2% (908,5 млрд. тенге) занимает задолженность покупателей и заказчиков. Из общего объема просроченной дебиторской задолженности на долю покупателей и заказчиков приходится 51,1% (60,9 млрд. тенге).

8.3 ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНАЯ СИСТЕМА*

Банковская статистика

По данным Национального Банка Республики Казахстан объем денежной массы (М3) на 1 июля 2005г. составил 1833,3 млрд. тенге (на 1.07.2004г. – 1200,3 млрд. тенге), в том числе наличные деньги в обращении (М0) – 389,5 млрд. тенге (на 1.07.2004г. – 281,5 млрд. тенге). Показатель М3 по сравнению с данными на конец июня 2004 года вырос на 52,7%, по сравнению показателями на 1 июня 2005 года увеличился на 3%.

Доля наличных денег в общем объеме денежной массы на конец июня 2005г. составила 21,2% и по сравнению с предыдущим периодом снизилась на 0,5 процентных пункта. На 1.07.2005г. общий объем денежной базы (резервных денег) составил 550,6 млрд. тенге, и по сравнению с предыдущим периодом увеличился на 0,1%.

Депозиты в депозитных организациях (без учета счетов нерезидентов) на 1 июля 2005г. составили 1443,9 млрд. тенге (на 1.07.2004г. – 939,2 млрд. тенге), превысив уровень данных на конец июня 2004г. на 53,7%, показателей на 1 июня 2005 года увеличился на 3,6%.

В общем объеме депозитов 34,8%, или 502,3 млрд. тенге занимают вклады населения, увеличение по сравнению с данными на 1.07.2004г. (382,6 млрд. тенге) составило 31,3%. Депозиты (вклады) населения по состоянию на 1 июля 2005г. по сравнению с данными на 1 июня 2005г. (490,7 млрд. тенге) увеличились на 2,4%, в том числе в национальной валюте снизилась на 2,7%, в иностранной валюте увеличилась на 9,4%. В общем объеме депозитов населения наибольшая доля приходится на вклады в национальной валюте – 55,5% (278,6 млрд. тенге).

Кредитные вложения банков второго уровня в отрасли экономики на 1 июля 2005г. составили 1901,9 млрд. тенге (на 1.07.2004г. – 1183,5 млрд. тенге), из которых 49,6% (943,5 млрд. тенге) приходятся на кредиты в иностранной валюте. Кредиты по сравнению с данными на конец июня 2004 года выросли на 60,7%, по сравнению с прошлым месяцем – на 6,8%.

В общем объеме кредитных вложений доля долгосрочных ссуд составила 66,3%, или 1261,7 млрд. тенге и по сравнению с прошлым месяцем (1186,6 млрд. тенге) увеличилась на 6,3%, по сравнению с данными на 1.07.2004г. (775,6 млрд. тенге) - на 62,7%. Наибольшие доли от общего объема кредитов сосредоточены в торговле – 25,2%, промышленности – 18,5%, строительстве – 10,9%, сельском хозяйстве – 7,3%.

Кредиты БВУ субъектам малого предпринимательства на 1 июля 2005 года составляют 19,8% (377,3 млрд. тенге) от общей суммы кредитных вложений. Основная доля из них сосредоточена в г. Алматы 55,8% (210,4 млрд. тенге), из них долгосрочные кредиты – 139,4 млрд. тенге.

При распределении денежных средств по объектам кредитования на приобретение оборотных средств на 1.07.2005г. выделено 760,6 млрд. тенге, на приобретение основных фондов – 220,2 млрд. тенге, что составляет соответственно 40% и 11,6% от общего объема кредитных вложений (1901,9 млрд. тенге).

По данным Национального Банка РК о покупке/продаже иностранной валюты обменными пунктами за июнь 2005 года объемы продаж физическим лицам превышают объемы покупки: евро – в 2,3 раза, долларов США – в 3,2 раза, российского рубля – на 28,1%.

Объем продаж иностранных валют физическим лицам по сравнению с майскими показателями 2005 года снизился по евро – на 3,1%, а увеличение составило по долларам США – 29,6%, по российскому рублю – на 25,1%.

Официальная ставка рефинансирования Национального Банка Республики Казахстан с 11 июля 2005г. увеличилась на 0,5 процентных пункта и установилась на уровне 8% годовых.

Первичный рынок государственных ценных бумаг

В июне 2005г. объем эмиссии государственных ценных бумаг по номинальной стоимости определился по Нотам Нацбанка РК в сумме – 166,4 млрд. тенге, МЕККАМ-12 в сумме 18 млрд. тенге. Министерством финансов Республики Казахстан выпущена новая ценная бумага, государственные долгосрочные сберегательные казначейские обязательства, со сроком обращения 180 месяцев (МЕУЖКАМ-180) в сумме 14 млрд. тенге.

На 1.07.2005г. общий объем находящихся в обращении всех государственных ценных бумаг по номинальной стоимости составил 596,5 млрд. тенге и снизился с предыдущим месяцем т.г. на 8,6%.

**) С июня 2004г. данные пересмотрены с целью приведены в соответствие с методологией МВФ и сопоставимости данных денежно-кредитной статистики и платежного баланса. Счета филиалов представительств иностранной компаний, осуществляющих свою деятельность на территории РК, включена во внутренние активы/обязательства (раннее отражались во внешних активах/обязательствах).*

9. РЫНОК ТРУДА И ОПЛАТА ТРУДА

9.1 ЗАНЯТОСТЬ ПО НАЙМУ

Численность наемных работников в июле 2005 года (по оценке) составила 4,8 млн. человек, что больше, чем в соответствующем месяце прошлого года на 270,7 тыс. человек (на 6%). Из их числа в государственных и негосударственных организациях работали 80,2%, у физических лиц – 12,6%, в крестьянских (фермерских) хозяйствах – 7,2%.

На крупных и средних предприятиях во втором квартале 2005г. были заняты 2,6 млн. человек, или 53,9% от общего числа наемных работников. Это на 68,9 тыс. человек (на 2,8%), больше чем в соответствующем периоде прошлого года. Из них на условиях совместительства привлекались 11,9 тыс. человек, по договорам гражданско-правового характера – 19,8 тыс. человек.

Одним работником во втором квартале т.г. отработано в среднем 467,4 часов. При этом в сельском хозяйстве в среднем на одного работника было отработано 501,7 часа, государственном управлении – 491,6 часа, гостинично-ресторанном бизнесе – 488,2 часа, строительстве – 482,4 часа. Средняя продолжительность рабочего дня составила 7,42 часа.

На крупных и средних предприятиях во втором квартале 2005г. в режиме неполной рабочей недели (дня) работали 24,9 тыс. человек, находились в отпусках в связи с простоем производства – 15,3 тыс. человек. Это меньше относительно второго квартала прошлого года, соответственно, на 0,3 тыс. и на 7 тыс. человек. Из общего числа работников, находившихся в вынужденных отпусках, не получали денежной компенсации 13,5 тыс. человек, или 88,2% (во втором квартале 2004г. – 89,6%).

На конец июня т.г. на крупных и средних предприятиях было не заполнено 13,9 тыс. вакантных мест (0,5% к списочной численности). Значительное число вакансий зафиксировано на предприятиях промышленности – 4249 единиц (30,6% от их общего числа), в государственном управлении – 4111 единиц (29,6%), а в сфере осуществления операций с недвижимостью – 1107 единиц (8%), транспортных организациях – 1003 единиц (7,2%).

Принято на крупные и средние предприятия за январь-июнь т.г. 440,2 тыс. человек, или 17,1% к среднесписочной численности работников, из них 21,5 тыс. человек, или 4,9% - на вновь созданные рабочие места. Выбыло по различным причинам за этот же период 379,8 тыс. человек, в том числе по причинам текучести – 289,9 тыс. человек (76,3%). Коэффициент текучести составил 11,4%.

Движение численности работников в 2004–2005гг.

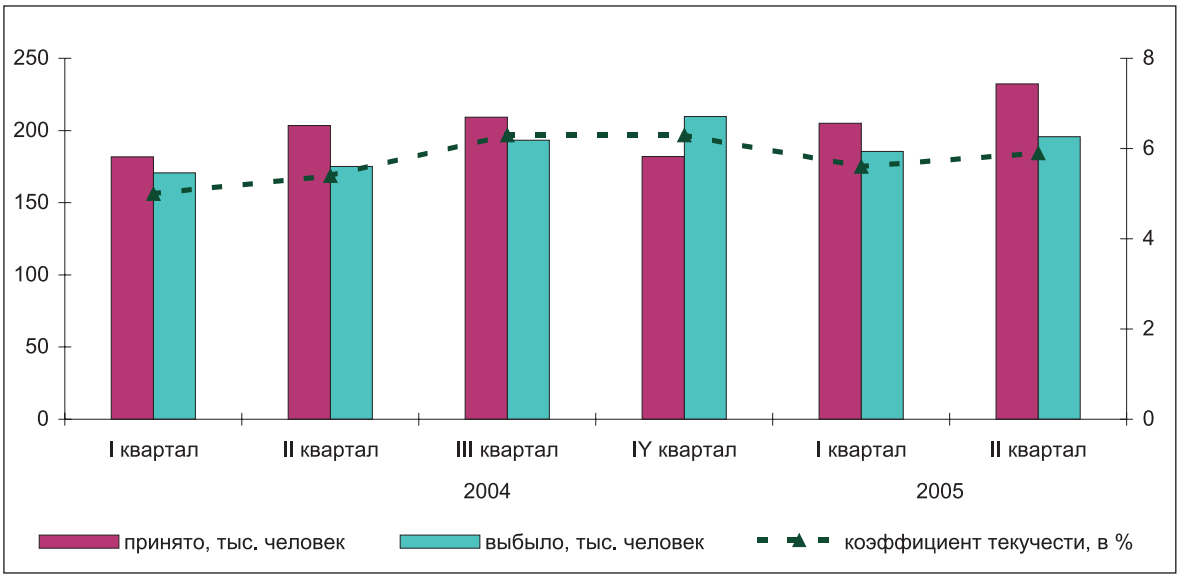

На предприятия промышленности за истекшее полугодие устроились 112,4 тыс. человек, из них на вновь созданные рабочие места - 5 тыс. человек (4,4% от числа принятых), строительства – соответственно, 82,4 тыс. и 5,9 тыс. человек (7,2%), транспорта и связи – 41,4 тыс. и 1,6 тыс. человек (3,8%), сельского хозяйства – 36,5 тыс. и 0,6 тыс. человек (1,6%).

Доля выбывших работников в промышленности составила 30,1% от их общего числа, строительстве – 15,4%, транспорте – 9,6%, сельском хозяйстве и сфере образования –по 7%.

9.2 БЕЗРАБОТИЦА И ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЗАНЯТОСТИ

Численность экономически активного населения в возрасте 15 лет и старше в июле 2005 года (по оценке) составила 8 млн. человек, занятых в экономике – 7,3 млн. человек, безработных (лиц, которые не имели доходного занятия, активно его искали и были готовы приступить к нему) – 6,2 тыс. человек. Уровень безработицы сложился в 7,9% (в июне т.г. – 7,7%).

В экономике республики во втором квартале 2005г. были заняты 7,3 млн. человек, что больше, чем в соответствующем квартале 2004г. на 46 тыс. человек или на 0,6%. Это 64,2% от населения в возрасте 15 лет и старше. В общем числе занятых мужчины составили 3,8 млн. человек (51,8%), женщины - 3,5 млн. человек (48,2%). Среди занятого населения в городской местности трудились 4,1 млн. человек, или 56,2%, сельской - соответственно, 3,2 млн. или 43,8%.

В структуре занятого населения численность наемных работников достигла 4,6 млн. человек (63,6% от всех занятых), самостоятельно занятых – 2,7 млн. человек (36,4%). Основная часть наемных работников занята в городской местности (68,9% от общего их числа). Наибольшую долю среди занятого населения составляли лица в возрасте 25-34 лет – 28,9% от их общего числа и лица в возрасте 35-44 лет – 25,3%.

Число безработных во втором квартале 2005г. составило 634,1 тыс. человек, это на 19,6 тыс. (на 3%) меньше, чем в аналогичном квартале 2004г. Уровень безработицы за этот же период сократился на 0,3 процентных пункта и сложился в 8%. Из общего числа безработных в городской местности зафиксировано 399,5 тыс. человек (уровень безработицы - 8,9%), в сельской – 234,5 тыс. человек (6,9%).

Уровень безработицы в 2004-2005гг.

в процентах

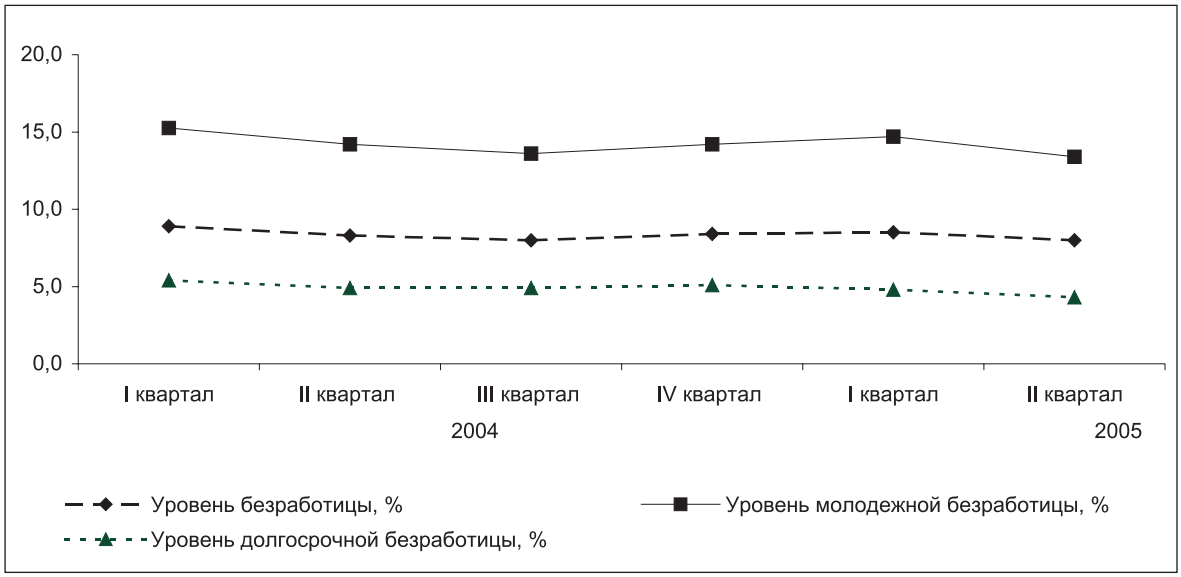

По возрастной структуре наибольший удельный вес среди безработных занимали молодые люди в возрасте 15-24 лет – 29,3% от общего числа, а 25-29 лет – 15,2%, 30-34 лет – 13,4%, 35-44 лет – 19,2%. Уровень молодежный безработицы сложился в 13,4%.

Среди безработных не имели работу более года 229,6 тыс. человек (37,9% от их общего числа), а никогда не работали – 109,4 тыс. человек (18,1%). Уровень долгосрочной безработицы сложился в 4,3%. От 1 до 6 месяцев были без работы 160,3 тыс. безработных (26,5%), от 6 до 12 месяцев – 92,4 тыс. человек (15,3%). Почти половина (48%) безработного населения заняты поиском работы в качестве наемных работников, из них 68,1% желают работать в государственных организациях, 24,3% - в негосударственных организациях, а 51,1% - согласны на любую работу.

Число граждан, зарегистрированных в качестве безработных (по данным Министерства труда и социальной защиты населения), на конец июля 2005г. составило 110,7 тыс. человек, что на 30,8 тыс. или на 21,8% меньше, чем в аналогичном периоде предыдущего года. Из числа зарегистрированных безработных более половины (70,8 тыс. человек) – женщины и 48,9 тыс. – жители села. Доля зарегистрированных безработных в численности экономически активного населения сложилась в 1,4% (в июле 2004г. – в 1,8%).

9.3 ОПЛАТА ТРУДА

В июне 2005г. среднемесячная номинальная заработная плата одного работника составила 32152 тенге и увеличилась по сравнению с соответствующим месяцем прошлого года на 14,4%, в реальном выражении – на 6%, в январе–июне – соответственно, 30400 тенге, на 14% и 6,3%.

Оплата труда в 2004-2005гг.

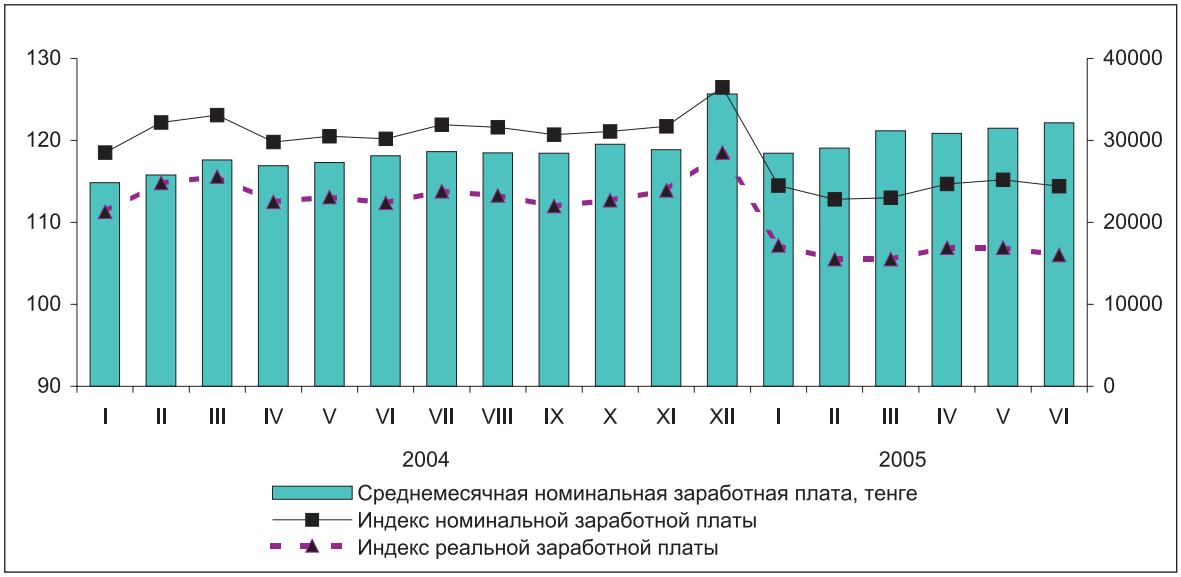

Повышение оплаты труда наемных работников в июне т.г. относительно аналогичного месяца 2004г. отмечается по всем видам экономической деятельности. Заработная плата работников финансовой деятельности увеличилась на 41,9%, сельского хозяйства - на 26%, торговли – на 21,2%, промышленности – на 12,5%.

Высоким уровень заработной платы в июне т.г. сохраняется у работников, занятых в финансовой сфере - 82107 тенге, или в 2,5 раза выше, чем средняя по стране, в горнодобывающей промышленности – соответственно, 57732 тенге и в 1,8 раза, на транспорте и связи – 45861 тенге и в 1,4 раза.

Оплата труда в образовании сложилась в 19468 тенге, что ниже среднереспубликанского показателя на 39,4%, здравоохранении – соответственно, 16596 тенге и на 48,4%, сельском хозяйстве – 14951 тенге и на 53,5%.

Среди отраслей промышленности наиболее высокооплачиваемыми остаются работники табачного производства, чья зарплата в январе-июне т.г. превысила 113 тыс. тенге (в 3 раза больше, чем в среднем по отрасли), добычи сырой нефти и природного газа – 104 тыс. тенге (в 2,8 раза), производства кокса, нефтепродуктов – 54 тыс. тенге (в 1,4 раза). В текстильном производстве и в производстве древесины она составляла от 16 до 20 тыс. тенге, это лишь 42-55% от среднереспубликанского уровня сложившегося по промышленности в целом.

В январе–июне т.г. средняя заработная плата у мужчин составила 37300 тенге, или в 1,6 раза выше, чем у женщин (22881 тенге). В гостинично-ресторанном бизнесе этот разрыв составил 1,9 раза, финансовой деятельности – 1,6 раза, промышленности – 1,5 раза, государственном управлении – 1,3 раза.

Заработная плата мужчин и женщин по видам деятельности в январе–июне 2005 года

тенге

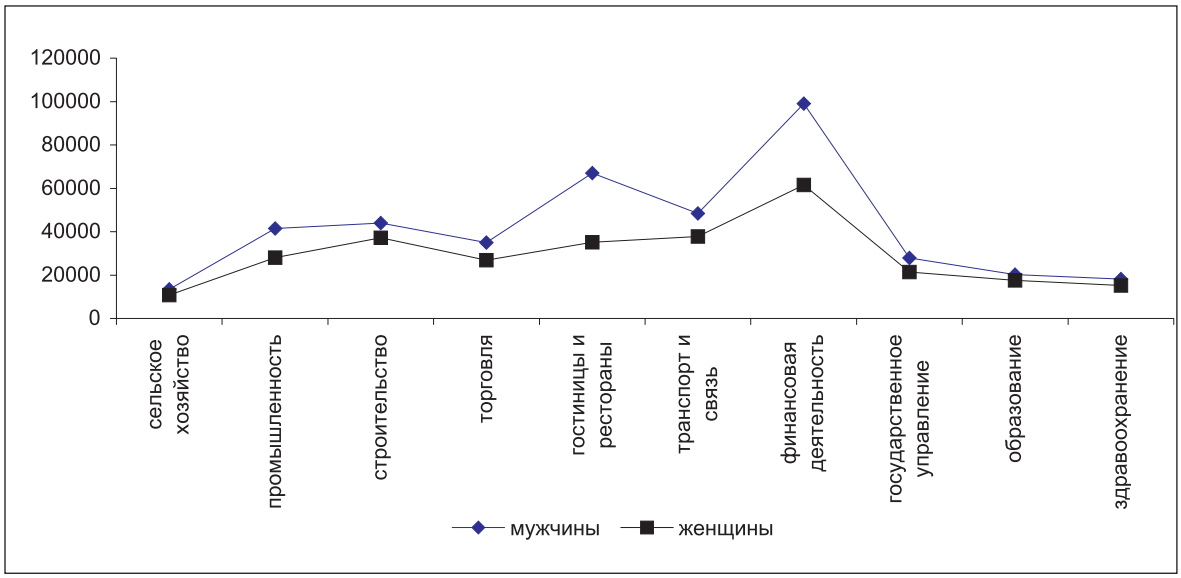

10. ДОХОДЫ НАСЕЛЕНИЯ

10.1 ДЕНЕЖНЫЕ ДОХОДЫ

В июне 2005 года среднедушевые номинальные денежные доходы населения (по оценке) составили 14447 тенге, что на 14,7 % выше, чем в соответствующем периоде прошлого года. Реальные денежные доходы за этот же период возросли на 6,3 %.

Номинальные денежные доходы населения (оценка)

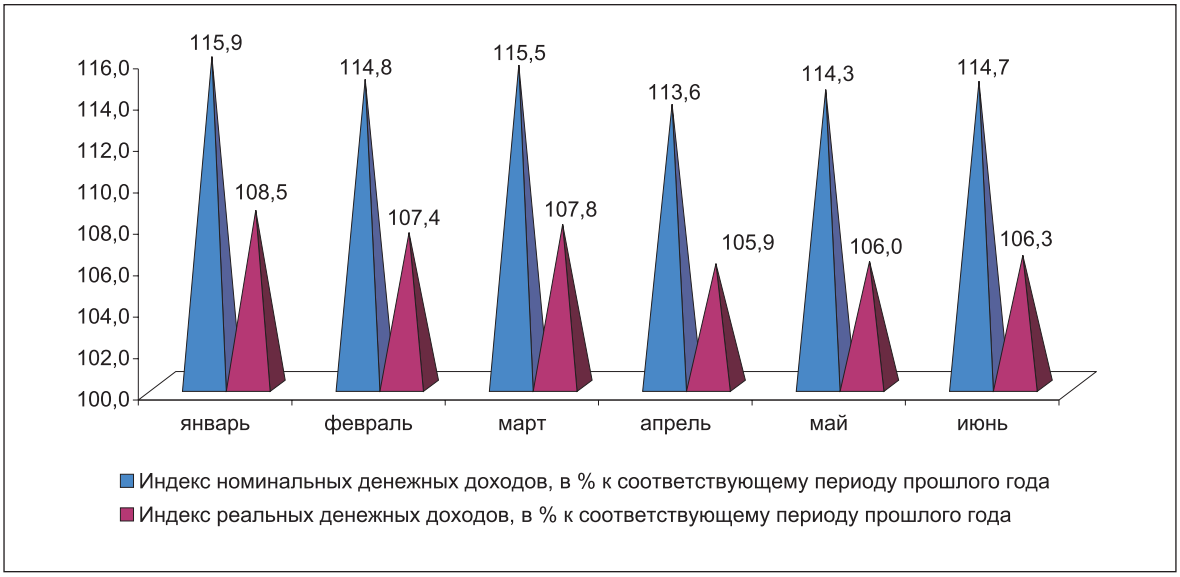

11. ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ И СОЦИАЛЬНАЯ СФЕРА

11.1 ДЕМОГРАФИЧЕСКАЯ СИТУАЦИЯ

Численность населения республики на 1 июля 2005г. по текущим данным составила 15146,8 тыс. человек, в том числе городского - 8676,2 тыс. (57,3%), сельского - 6470,6 тыс. человек (42,7%). С начала года она увеличилась на 72 тыс. человек, или на 0,5%. Общий прирост численности населения наблюдается в 11-ти регионах страны. Максимальный её прирост приходится на Южно-Казахстанскую область и города Алматы и Астану - 20,3 тыс., 14,5 тыс. и 10,6 тыс. человек соответственно, а максимальная ее убыль - на Восточно-Казахстанскую область - 4,6 тыс. человек.

Естественный прирост населения страны за январь-июнь т.г. составил 57905 (55456 - здесь и далее в скобках указаны показатели за соответствующий период прошлого года) человек. В Костанайской и Восточно-Казахстанской областях число умерших превышает число родившихся. Общий коэффициент естественного прироста составил 8,1 (7,4) человек на 1000 жителей.

В январе-июне т.г. органами ЗАГС зарегистрировано 138884 (133092) рождения. Рождаемость в городских поселениях увеличилась по сравнению с соответствующим периодом прошлого года на 7,2% и составила 81290 рождений, в сельской местности - на 0,5% и 57594 рождения. За этот период родилось 71386 мальчиков и 67498 девочек, или 106 мальчиков на 100 девочек. По сравнению с январем-июнем 2004г. мальчиков родилось на 3,8% больше, девочек - на 4,9%. Общий коэффициент рождаемости населения на 1000 человек составил 18,4 (17,6) рождения.

Число умерших по республике за январь-июнь т.г. составило 80979 (77636) человек, в том числе в городских поселениях - 51915 (49629) и в сельской местности - 29064 (28007). За этот период умерло 45513 мужчин и 35466 женщин, или 128 мужчин на 100 женщин. В общем числе умерших доля лиц в трудоспособном возрасте составила 40,7%, из них 30,3% мужчины. Общий коэффициент смертности населения на 1000 жителей составил 10,3 (10,2) умерших.

Среди основных классов причин смерти населения наибольший удельный вес продолжают занимать болезни системы кровообращения, на долю которых приходится 52,5% (52%) от всех зарегистрированных смертных случаев. От убийств и самоубийств умерло 1068 и 1998 (1249 и 2229) человек соответственно, или 9,9% и 18,5% (11,8% и 21,1%) от общего числа умерших от несчастных случаев, отравлений и травм.

В республике зарегистрировано 2088 (2009) умерших младенцев (дети в возрасте до 1 года). Коэффициент младенческой смертности составил 14,5 (14,7) умерших на 1000 родившихся. Распространенными причинами смерти младенцев является состояние, возникающие в перинатальном периоде, от которых в январе-июне т.г. умерло 1019 (945) младенцев, или 48,8% (47%) от их общего числа.

Число заключенных и расторгнутых браков за январь-июнь т.г. составило 48272 и 15183 (46891 и 15385) соответственно. Общий коэффициент брачности составил 7,7 браков (7,6), а разводимости - остался на уровне соответствующего периода 2004г. и составил 2,1 развода на 1000 человек.

В стране сохраняется положительное сальдо миграции населения, его величина в январе-июне т.г. составила 14148 (2736) человек. В целом со странами СНГ республика имеет положительное сальдо миграции населения - 17825 (10357) человек.

Международная миграция населения за январь-июнь

человек

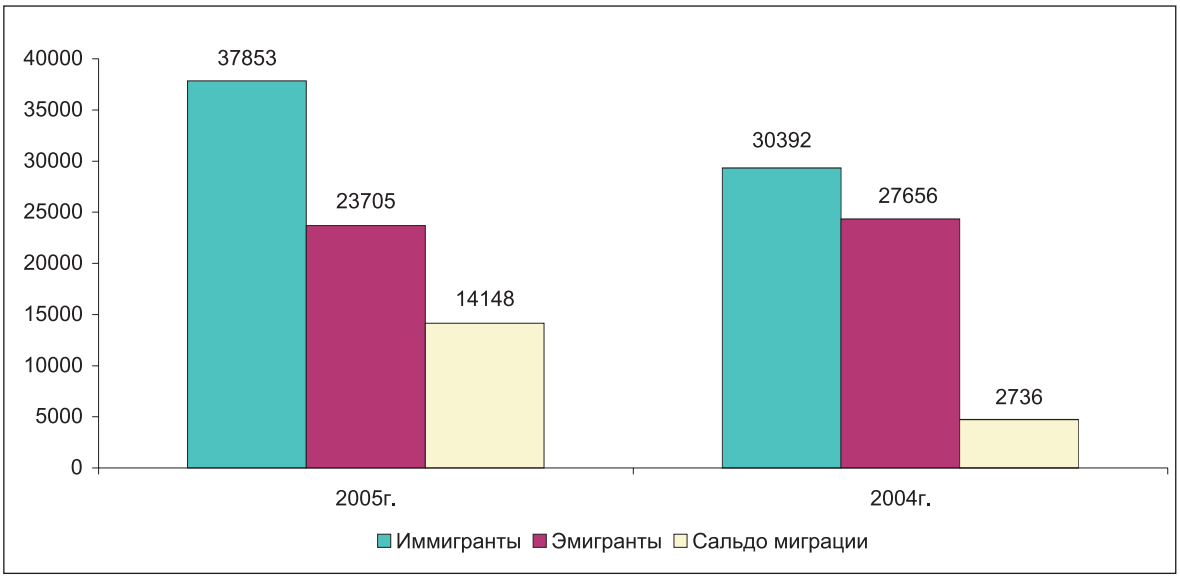

Число прибывших в Казахстан по сравнению с январем-июнем прошлого года возросло на 7461 человек, или на 24,5%, а число выбывших из Казахстана сократилось на 3951 человек, или на 14,3%. Доля иммигрантов и эмигрантов из(в) стран(ы) СНГ составляет 88,7% и 66,4% (92,6% и 64,3%) от их общего числа. Иммигранты расселяются, в основном, в Южно-Казахстанской, Алматинской, Жамбылской, Костанайской и Карагандинской областях, а эмигранты выезжают из Костанайской, Восточно-Казахстанской, Северо-Казахстанской, Карагандинской и Павлодарской областей.

Среди иммигрантов наибольший удельный вес занимают казахи, на их долю приходится 79,3% (67,9%), русские - 12% (18,5%). Из числа выбывших за пределы Казахстана более половины русские - 56,4% (55,3%), немцы составляют 21,2% (22,1%).

Число мигрантов внутри страны составило 131019 (136535) человек, из них 57595 (52165), или 44%, (38,2%) - в межрегиональной миграции населения. При межрегиональном перемещении положительное сальдо миграции наблюдается в 6-ти (в 4-х) регионах страны.

11.2 ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ

По данным Республиканской СЭС в январе-июне 2005г. по сравнению с аналогичным периодом прошлого года заболеваемость населения на территории республики сократилась по большинству регистрируемых инфекций. Вместе с тем, увеличилось число заболевших коклюшем (в 4,3 раза), туляремией (в 2 раза), СПИДом (в 1,6 раза), менингококковой инфекцией (на 33,8%), острыми вирусными гепатитами (11,1%), бактериальными пищевыми отравлениями (6,5%). Зарегистрировано около 16 тыс. случаев заболевания корью, выявлено 395 носителей ВИЧ-инфекции (в 2004г. - 347).

Среди детей в возрасте до 14 лет за этот период увеличилось число заболевших коклюшем (в 4,2 раза), менингококковой инфекцией (на 39,8%), острыми вирусными гепатитами (30,8%), бактериальными пищевыми отравлениями (10,7%). Зарегистрировано 4,5 тыс. случаев заболевания корью.

В июне текущего года по сравнению с июнем 2004г. возросло число заболевших коклюшем (в 5,3 раза), острыми инфекциями верхних дыхательных путей (на 11%), зарегистрировано 433 случая заболевания корью, выявлено 82 носителя ВИЧ-инфекции (в июне 2004г. – 53). В сельской местности за этот период увеличилось число выявленных носителей ВИЧ-инфекции (в 4,2 раза), возросло число заболевших менингококковой инфекцией (на 60%), зарегистрировано 133 случая заболевания корью.

Наибольшее распространение среди зарегистрированных инфекционных заболеваний в январе-июне текущего года получили острые инфекции верхних дыхательных путей (10928,5 случая на 100 тыс. населения), грипп (516,6), туберкулез органов дыхания (154,5), острые кишечные инфекции (106), острые вирусные гепатиты (66,2), сифилис (67,9) и педикулез (51,6).

11.3 ПРЕСТУПНОСТЬ

По данным Комитета по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры Республики Казахстан в январе-июне 2005г. число зарегистрированных преступлений на территории республики по сравнению с соответствующим периодом прошлого года возросло на 1% и составило 72,9 тыс., из которых 26,4% совершено в отношении женщин, 3,7% - в отношении несовершеннолетних. Число зарегистрированных преступлений на 10 тыс. населения в январе-июне 2005г. в целом по республике составило 97 случаев.

В структуре преступности наибольший удельный вес (63,9%) приходится на преступления против собственности. Значительную часть в их числе (43,1%) занимают кражи чужого имущества, количество которых по сравнению с соответствующим периодом прошлого года увеличилось на 4,5%, также возросло число грабежей (на 11%), случаев мошенничества (2,5%) и вымогательства (0,3%).

В числе преступлений против личности существенно увеличилось количество умышленных причинений легкого вреда здоровью (на 44%), умышленных причинений средней тяжести вреда здоровью (8,1%), изнасилований (0,9%).

По сравнению с январем-июнем прошлого года возросло число регистрируемых транспортных преступлений (на 28,8%), преступлений против интересов государственной службы (15,7%), случаев хулиганства (8,1%).

За анализируемый период правоохранительными органами республики выявлено 5,1 тыс. преступлений в сфере экономики (92,5% к уровню января-июня 2004г.). В данной группе преступлений возросло количество преступлений, связанных с уклонением граждан от уплаты налогов (на 36,1%), изготовлением и сбытом поддельных денег или ценных бумаг (17,5%).

В первом полугодии текущего года по сравнению с аналогичным периодом 2004г. общее число преступлений, связанных с наркотиками, уменьшилось на 9,2%. Число преступлений, связанных с незаконным изготовлением, приобретением, хранением, перевозкой, пересылкой наркотических средств или психотропных веществ с целью сбыта, склонением к их потреблению, организацией или содержанием притонов для потребления наркотических средств или психотропных веществ сократилось на 2,2% и составило 2,4 тыс. случаев. Раскрываемость этой группы преступлений в январе-июне текущего года составила 88,6% (в январе-июне 2004г. – 90,2%).

В республике сохраняется тенденция сокращения воинских преступлений. В январе-июне 2005г. по сравнению с соответствующим периодом 2004г. количество преступлений, совершенных военнослужащими, уменьшилось на 10,3%. Из числа зарегистрированных преступлений данной категории 31,3% составляет злоупотребление властью, превышение или бездействие власти, 26,6% - самовольное оставление части или места службы, 23,6% - нарушение уставных правил взаимоотношений, 2,3% - дезертирство.

По расследованным в отчетном периоде преступлениям установленная сумма материального ущерба в целом по республике составила 15651,7 млн. тенге, из них 41,9% приходится на преступления против собственности, 40,1% - на преступления в сфере экономической деятельности.

За шесть месяцев текущего года правоохранительными органами республики выявлено 42,5 тыс. лиц, совершивших преступления (на 9,4% больше, чем в январе-июне 2004г.). Привлечено к уголовной ответственности 30,9 тыс. лиц.

Из числа выявленных лиц 10,6% составляли женщины, 10,3% - несовершеннолетние. На долю лиц, выполняющих государственные функции, приходится 3,1%. Удельный вес лиц, ранее совершавших преступления, составил 10,7% (в январе-июне 2004г. – 13,6%).

В среднем по Казахстану каждый девятый преступник совершил преступление в состоянии алкогольного опьянения, каждый четвертый - в составе группы. Большую часть всех выявленных лиц, совершивших преступления, составляли безработные (70,6%).

12. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ РЕГИОНОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ

Промышленность. В январе-июле 2005 года по сравнению с аналогичным периодом 2004 года рост объемов промышленного производства отмечался во всех регионах Казахстана, за исключением Карагандинской, Кызылординской и Костанайской области, где наблюдалось снижение объема производства соответственно, на 12,3%, 10,5% и 5,3%. Наибольший прирост достигнут в Западно-Казахстанской области (на 37,1%), наименьший – в Жамбылской области (на 0,3%). Высокие темпы прироста отмечены также в гг. Алматы (на 17,3%), Астане (на 11,1%) и Акмолинской (на 17%), Актюбинской (9,9%), Алматинской (на 9,3%) областях.

Среднереспубликанский уровень промышленного производства был превышен в 7 областях: Западно-Казахстанской, Акмолинской, Актюбинской, Алматинской, Мангистауской, Павлодарской, Южно-Казахстанской и городах Алматы, Астана.

Прирост (снижение) объема промышленной продукции в январе-июле 2005. в % к январю-июлю 2004г.

Добыча сырой нефти возросла в следующих областях: Актюбинской (на 11,5%), Мангистауской (на 6,5%), снизилась - Атырауской (на 0,6%), Западно-Казахстанской (на 9,2%), Кызылординской (на 12,6%) областях. Возросла добыча газового конденсата - в Жамбылской (на 58,5%), Западно-Казахстанской (на 44%) и Мангистауской (на 31,8%) областях.

В Костанайской области производство окатышей железорудных уменьшилось на 17,8%. Добыча медной руды возросла в Карагандинской области (на 11,5%), в Восточно-Казахстанской области – снизилась на 9,7%.

Выплавка стали возросла в Костанайской области на 30,5%, Павлодарской - на 26,8%, а в Карагандинской, Восточно-Казахстанской и Актюбинской областях снизилась соответственно на 25,2%, 11,9% и 4,6%.

Увеличилась выплавка меди рафинированной в Восточно-Казахстанской области в 5,9 раза, в г. Алмате на 57%, цинка необработанного - в Карагандинской области в 15,5 раза, Восточно-Казахстанской области на 2%.

В Восточно-Казахстанской области выпуск автомобилей легковых пассажирских снизился на 49,7%.

Производство масла сливочного возросло в Карагандинской (на 71,1%), Северо-Казахстанской (на 50,9%), Восточно-Казахстанской (на 46,8%), Южно-Казахстанской (на 32,6%) областях и в г. Алматы (на 48,3%), снизились объемы в г.Астане (на 36,4%) и в Акмолинской (на 62,2%), Актюбинской (на 33,3%), Западно-Казахстанской (на 38,5%), Жамбылской (на 18,3%), Алматинской (на 14,1%)областях.

Производство масла подсолнечного рафинированного увеличилось в Актюбинской (в 2 раза) и Восточно-Казахстанской (на 31,4%) областях, в Южно-Казахстанской - снизилось на 23,5%.

Производство соков фруктовых и овощных возросло в Алматинской области на 68%, в Жамбылской области на 9,5% снизилось.

Наибольший прирост производства электроэнергии отмечен в Актюбинской в 2,7 раза, Жамбылской - на 60,8%, Кызылординской на 38,1%, Западно-Казахстанской - на 22,3% областях, наибольшее снижение произошло в Южно -Казахстанской - на 2,6% и Карагандинской области на 2,9%.

Сельское хозяйство. По состоянию на 1 августа т.г. по сравнению с аналогичной датой прошлого года во всех категориях хозяйств областей произошел рост поголовья крупного рогатого скота, лошадей, овец и коз.

В январе - июле 2005г. по сравнению с аналогичным периодом 2004г. возросли объемы производства мяса во всех регионах республики, кроме Кызылординской области и г. Алматы. Наибольший прирост достигнут в г. Астане (на 50%), Мангистауской (на 13%) и Восточно-Казахстанской (на 11,2%) областях. В Кызылординской области объем производства мяса сохранился на уровне аналогичного периода прошлого года, в г. Алматы наблюдается снижение (на 20%).

По сравнению с январем - июлем 2004г. увеличилось производство молока во всех регионах республики, за исключением г. Астаны (где объемы снизились на 22%). Наибольший прирост объема производства молока определился по г. Алматы (на 10,8%), наименьший – в Западно-Казахстанской области (на 0,9%). Относительно высокие темпы прироста зафиксированы в Южно-Казахстанской (на 6,7%) и Костанайской области (на 6,6%) областях.

Увеличение производства яиц в январе-июле 2005г. по сравнению с аналогичным периодом 2004г. отмечено в 11 регионах Казахстана. Наиболее высокий темп прироста достигнут в Западно-Казахстанской области - в 2 раза и Северо-Казахстанской – на 29,6%, наименьший - в Костанайской области (на 0,5%). В Мангистауской (на 25%), Павлодарской (на 5,4%) Алматинской (на 1,2%), Кызылординской (на 0,5%) областях и в г. Астане (на 20%) уменьшились объемы производства яиц.

Инвестиции. В январе-июле 2005г. инвестиции в основной капитал (с учетом дооценки) составили 992,6 млрд. тенге, что на 49,3% больше, чем в аналогичном периоде предыдущего года.

Рост инвестиций отмечен в 14 регионах республики. Наибольший прирост зафиксирован в Атырауской (на 82,8%) и Карагандинской (на 67,9%) области, наименьший – в Костанайской области (на 1%). Высокие темпы прироста отмечены также в Южно-Казахстанской, Северо-Казахстанской, Алматинской и Актюбинской областях (соответственно на 55,3%, 45,8%, 40,1% и 25,1%). Снизились объемы инвестиций в основной капитал в Западно-Казахстанской области (на 45,9%) и Жамбылской области (на 19,2%).

В январе-июле 2005г. объемы построенного жилья превысили уровень аналогичного периода предыдущего года во всех регионах республики. Наиболее активное жилищное строительство ведется в Северо-Казахстанской, Алматинской и Акмолинской областях, где объемы ввода жилых домов по сравнению с соответствующим периодом 2004 года возросли (соответственно: в 2,3 раза, 2,2 раза и 2,0 раза), а также в г.Астане (на 80,2%), Костанайской (на 87,4%), Жамбылской (на 79%) и Мангистауской (на 69,8%) областях.

Розничный товарооборот. В январе-июле 2005г. объем розничного товарооборота составил 705,2 млрд.тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 11%. В региональном разрезе наибольший прирост объема розничного товарооборота в январе-июле 2005г. по сравнению соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) наблюдался в Жамбылской (на 29,3%), Акмолинской (на 23,4%), Атырауской (на 23,9%), Кызылординской (на 21,3%) областях и в г.Алматы (на 15,8%), г.Астане (на 10,7%). Наименьший прирост отмечен в Западно-Казахстанской и Северо-Казахстанской области (на 1,8%).

Индекс потребительских цен. Цены на потребительские товары и услуги в июле 2005 года по сравнению с предыдущим месяцем возросли во всех регионах республики, кроме Актюбинской, и Павлодарской областей, где цены снизились соответственно, на 0,2% и 0,1%. Наибольший прирост цен зафиксирован в Акмолинской (на 1,1%), Южно-Казахстанской (на 0,9%) областях.

В июле 2005г. по сравнению с предыдущим месяцем наблюдалось повышение цен на продовольственные товары в Акмолинской, Алматинской, Атырауской, Карагандинской, Костанайской Северо-Казахстанской областях, в городах Астана и Алматы, в то же время произошло снижение цен в Актюбинской, Восточно-Казахстанской, Жамбылской, Западно-Казахстанской, Кызылординской, Павлодарской областях. В Мангистауской и Южно-Казахстанской областях цены сохранились на уровне предыдущего месяца. Наибольший прирост цен наблюдался в Акмолинской (на 1,3%).

По сравнению с июнем 2005г. цены на непродовольственные товары также возросли во всех регионах Казахстана, кроме Атырауской и Павлодарской областей, где цены сохранились на уровне предыдущего месяца. Наибольший прирост цен отмечен в г. Алмате (на 1,2%).

Цены и тарифы на платные услуги населению в июне 2005г. по сравнению с предыдущем месяцем возросли в 12 регионах республики. Наибольший прирост цен отмечен в Южно-Казахстанской (на 2,9%) и Западно -Казахстанской области (на 2,7%) областях. В Актюбинской, Павлодарской областях и г. Астана цены и тарифы на платные услуги населению сохранились на уровне предыдущего месяца, в Карагандинской области - снизились на 0,1%.

Денежные доходы населения. В июне 2005г. среднедушевые денежные доходы населения в Казахстане (по оценке) составили 14447 тенге. Наиболее высокодоходными регионами республики являлись Атырауская и Мангистауская области, в которых среднереспубликанский уровень превышен, соответственно в 2,5, и 2,2 раза. В гг.Астана, Алматы уровень среднедушевых денежных доходов населения превысил среднереспубликанский уровень в 2,2 и 2,1 раза. Самые низкие денежные доходы на душу населения наблюдались у жителей Южно-Казахстанской, Жамбылской и Алматинской областей (соответственно: 51,9% и 52,7% и 63,8% от среднереспубликанского уровня).

Рынок труда. По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан, на конец июля 2005г. численность граждан, зарегистрированных в качестве безработных, составила 110,7 тыс. человек. Доля зарегистрированных безработных составила 1,4% к численности экономически активного населения. В региональном разрезе этот показатель превышен в 11 областях. Наиболее высокая доля безработных приходится на Павлодарскую (2,3%), наименьшая доля– на г. Алматы (0,8%).

13. КОНЪЮНКТУРНЫЕ ОБСЛЕДОВАНИЯ

1. Обследование деловой активности промышленных предприятий

В конце июля 2005г. было обследовано 746 крупных и средних промышленных предприятий, в том числе горнодобывающей промышленности – 79 (11% от числа опрошенных), обрабатывающей промышленности - 538 (72%) и по производству и распределению электроэнергии, газа и воды - 129 (17%).

В июле т.г. индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность опрошенных предприятий, увеличился по сравнению с июнем т.г. на 2 процентных пункта и составил (+13)%.

В конце октября 2005г., ожидается снижение деловой активности промышленных предприятий. Индекс предпринимательской уверенности уменьшится по сравнению с июлем 2005г. на 4 процентных пункта и составит (+9)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности на предприятиях промышленности
(фактор сезонности исключен)

балансы, %

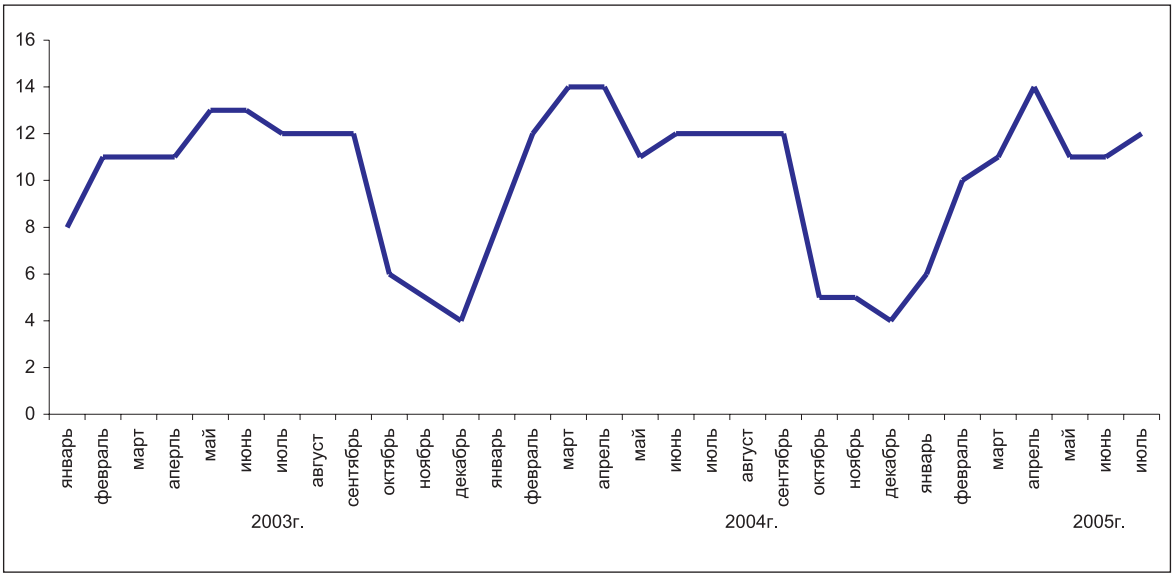

В июле т.г. по сравнению с июнем т.г. на обследованных предприятиях горнодобывающей промышленности и по производству и распределению электроэнергии, газа и воды индекс предпринимательской уверенности увеличился соответственно с (+15)% до (+18)% и с (-5)% до (-4)%.

В то же время на предприятиях обрабатывающей промышленности деловая активность не изменилась по сравнению с предыдущим месяцем. Так, индекс предпринимательской уверенности на этих предприятиях не изменился по сравнению с июнем т.г. и остался равным (+14)%.

2. Обследование деловой активности предприятий торговли

В конце июля 2005г. были получены анкеты от 1484 торговых предприятий, в том числе 780 предприятий розничной торговли (53% от общего числа опрошенных), 655 - оптовой торговли (44%) и 49 - торгового посредничества (3%).

В июле 2005г. доля предприятий торговли, экономическое положение которых охарактеризовано их руководителями как “хорошее” и “удовлетворительное”, не изменилась по сравнению с предыдущим месяцем и составила 94%.

Индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность предприятий торговли, в июле 2005г. остался на уровне июня т.г. и составил **(+13)%,** (с учетом фактора сезонности (+14)%).

В конце октября 2005г., по оценкам большинства руководителей, ожидается увеличение деловой активности, индекс предпринимательской уверенности увеличится по сравнению с июнем на 3 процентных пункта и составит (+16)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности предприятий торговли
(фактор сезонности исключен)

балансы, %

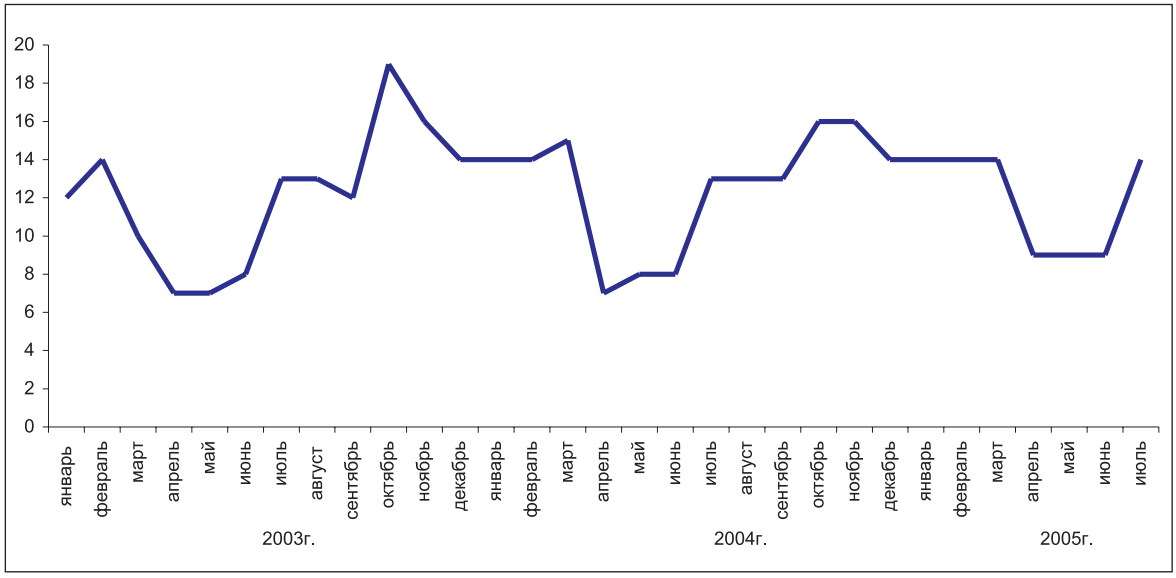

Снижение деловой активности по сравнению с предыдущим месяцем отметили большинство руководителей обследованных предприятий оптовой торговли и торгового посредничества. Так, индекс предпринимательской уверенности на предприятиях оптовой торговли уменьшился с (+15)% до (+14)% и торгового посредничества - с (+13)% до (+12)%. В то же время на предприятиях розничной торговли значение индекса предпринимательской уверенности не изменилось по сравнению с предыдущим месяцем и остался равным (+12)%.

3. Обследование потребителей

В конце июля 2005г. сотрудниками региональных статистических управлений было проведено очередное обследование 1600 респондентов - потребителей различных групп (городского и сельского населения, сотрудников фирм и банков, госучреждений и организаций, домохозяек и пенсионеров и др.). Основная цель обследования - выявление субъективного мнения потребителей об изменениях в экономике страны и в личном домашнем хозяйстве. Кроме того, опрос позволяет проследить тенденцию потребительского спроса домашних хозяйств на товары длительного пользования.

“Индекс ощущений потребителей” в июле т.г. уменьшился по сравнению с июнем т.г. с **(+20)% до (+16)%**.

“Индекс экономического климата” уменьшился с **(+28)% до (+20)%**.

“Индекс желания покупать” в июле т.г. по сравнению с предыдущим месяцем уменьшился и на 2 п.п. и составил (**+14)%** (см. Диаграмму).

В июле т.г. каждый третий респондент отметил улучшение экономического положения в стране за последние 12 месяцев, в то же время 17% потребителей сообщили об ухудшении положения.

Более трети респондентов (34%) - ожидают в следующие 12 месяцев дальнейшего улучшения общего экономического положения в стране, а 14% считают, что оно может ухудшиться.

32% респондентов сообщили об улучшении в июле т.г. состояния финансов в собственном домашнем хозяйстве и, соответственно, увеличении спроса на товары длительного пользования по сравнению с предыдущим месяцем. Вместе тем, 18% от числа опрошенных отметили ухудшение финансово-экономического состояния в своём домашнем хозяйстве.

По мнению 11% респондентов в течение предстоящих 12 месяцев ситуация в отношении уровня безработицы в стране улучшится, в то же время 13% опрошенных придерживаются противоположенного мнения.

Вероятность увеличения суммы денежных накоплений в домашнем хозяйстве в течение предстоящих 12 месяцев отметили 20% опрошенных потребителей, а 22% - их уменьшения.

Оценка потребителей

балансы, %

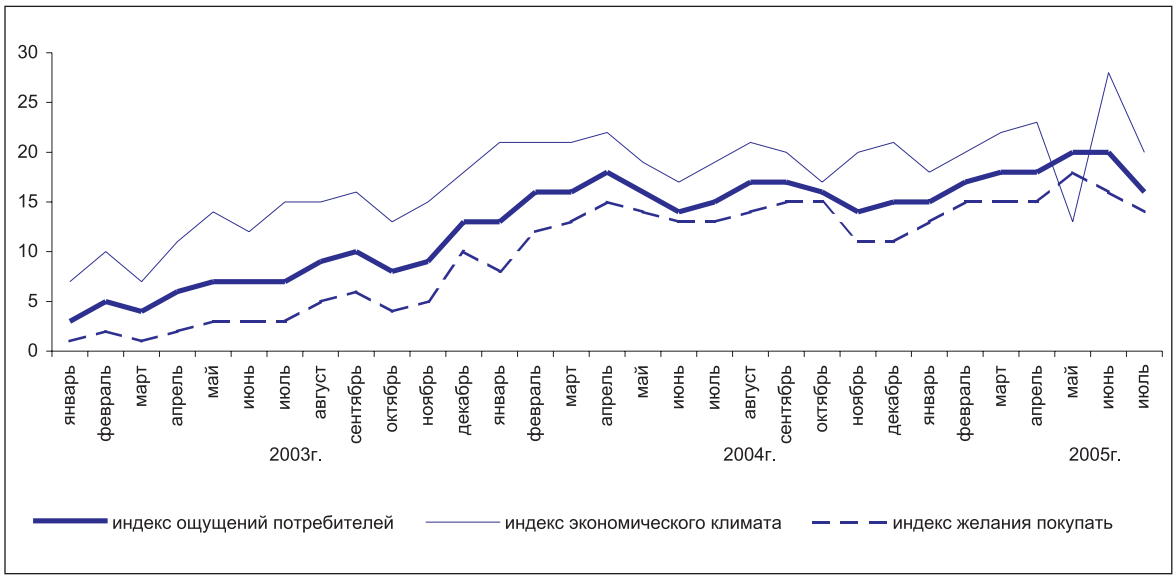

14. ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ МИРОВОЙ ЭКОНОМИКИ

14.1 СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ СТРАН СНГ

(по данным Статкомитета СНГ)

В январе-июне 2005 года во всех странах Содружества экономическое и финансовое положение было относительно стабильным. По оценкам, валовой внутренний продукт по сравнению с январем-июнем 2004 года в среднем по странам Содружества[1)] вырос на 5%.

Основные макроэкономические показатели в среднем по странам Содружества

(прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года)

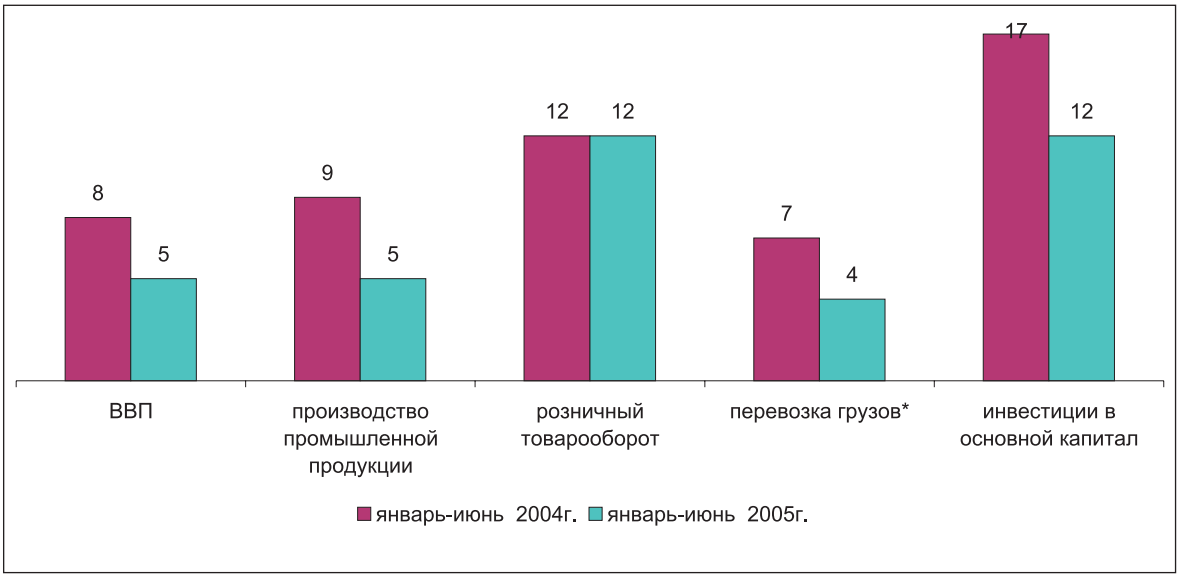

** Без трубопроводов.*

Темп роста **промышленного производства** в январе-июне 2005 года по отношению к аналогичному периоду предыдущего года в среднем по странам Содружества составил 5% (в январе-июне 2004 года – 9%). Наиболее высокими темпами развивалась промышленность Азербайджана (на 20,1%), Грузии (на 12,8%), Беларуси (на 10,5%) и Таджикистана (на 8,9%). В Казахстане объемы промышленного производства увеличились на 7%. В Кыргызстане производство промышленной продукции снизилось на 9,8%.

В июне по сравнению с маем объем промышленной продукции в среднем по странам Содружества возрос на 7%. В Молдове наблюдался рост на 11,5%, России - на 8,7%, Армении – на 6,2%; снижение – в Таджикистане – на 4,6% и Казахстане – на 0,6%.

[1)] Здесь и далее без учета Туркменистана и Республики Узбекистан, статистические службы которых информацию не представляют.

Промышленное производство в странах Содружества

(в постоянных ценах; прирост, в % к соответствующему периоду предыдущего года)

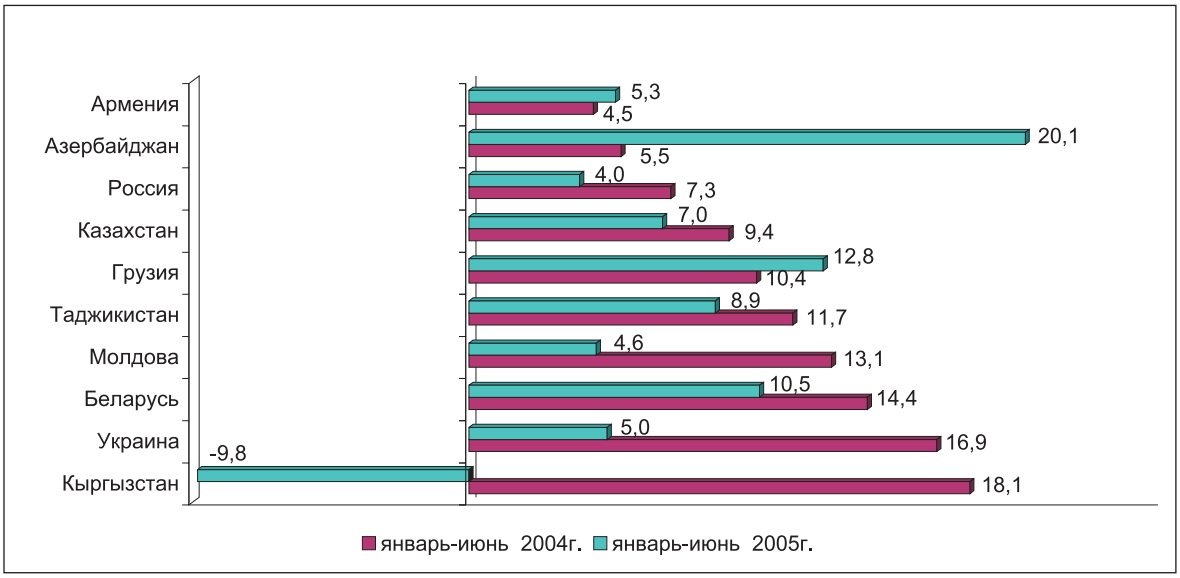

Индекс цен производителей промышленной продукции в январе-июне 2005 года в среднем по странам Содружества составил 119% (за соответствующий период прошлого года - 120%). В июне по сравнению с маем текущего года цены в среднем по странам Содружества увеличились на 0,1% (в прошлом году - на 2,2%).

Сельское хозяйство. *Растениеводство.* В странах Содружества завершен сев яровых культур. В Казахстане, по предварительным итогам весеннего сева, вся посевная площадь под сельскохозяйственными культурами увеличилась на 2%. Расширены посевные площади под зерновыми и зернобобовыми культурами (включая кукурузу) на 4% и картофелем – на 0,4%. Меньше, чем в прошлом году, посеяно подсолнечника (на 0,9%), сахарной свеклы (на 15%), овощей (на 0,6%).

В Азербайджане зерновыми и зернобобовыми культурами (без кукурузы) занято на 6% меньше, чем в прошлом году. Сократились площади посева сахарной свеклы и подсолнечника соответственно на 6% и 2%. Площади посадки картофеля увеличились на 7%, овощей - на 0,8%.

По итогам весеннего сева посевная площадь под сельскохозяйственными культурами Беларуси по сравнению с прошлым годом сократилась на 2%, в том числе под зерновыми и зернобобовыми (включая кукурузу) – на 4%, картофелем – на 10%, овощами – на 7%. Сахарной свеклы посеяно на 18% больше прошлогоднего.

В России зерновыми и зернобобовыми культурами засеяно на 7% меньше, чем в прошлом году. Площадь посадки сахарной свеклы, картофеля и овощей уменьшилась на 4-9%. Площади посева подсолнечника увеличились на 7%.

Посевные площади под зерновыми и зернобобовыми культурами (включая кукурузу) в Украине сократились по сравнению с прошлым годом на 2%, сахарной свеклой – на 8%, картофелем – на 3%, овощами - на 4%. Посевные площади подсолнечника увеличились на 3%.

В южных территориях стран Содружества приступили к уборке урожая.

В Казахстане, по оперативным данным Министерства сельского хозяйства Республики, по состоянию на 18 июля с.г. зерновые и зернобобовые культуры обмолочены на 29% площадей, подлежащих уборке. Намолоты зерна составили 541 тысячу тонн против 410 тысяч тонн в 2004 году. С гектара убранной площади в среднем намолотили по 15,1 центнера зерна (в 2004 году – по 16,1 центнера).

В Азербайджане к началу июля 2005 года зерновые и зернобобовые культуры (без кукурузы) убраны с площади 414 тысяч гектаров (53% от подлежащей уборке). Намолочено 1058 тысяч тонн зерна (в первоначально оприходованном весе), или на 33% больше, чем в 2004 году; урожайность составила 25,5 центнера с гектара убранной площади против 24,9 центнера в прошлом году.

В России к 1 июля 2005 года зерновые культуры убраны с площади 273 тысячи гектаров (0,8% от подлежащей уборке). Намолочено 1040 тысяч тонн зерна, или на 21% больше, чем к этому времени в прошлом году. Урожайность составила 38 центнеров с гектара, что на 6% больше уровня 2004 года.

К началу июля 2005 года в Украине зерновые и зернобобовые культуры обмолочены с площади 159 тысяч гектаров (89% от подлежащих уборке), что в 3,8 раза больше, чем на аналогичную дату прошлого года. Собранный урожай достиг 363 тысяч тонн зерна, что в 3 раза больше, чем в 2004 году. С гектара получено по 22,9 центнера, к началу июля прошлого года – 28,8 центнера.

Животноводство. Производство скота и птицы на убой (в живом весе) в январе-июне 2005 года по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года в среднем по странам Содружества уменьшилось на 1% (в январе-июне 2004 года – практически не изменилось), молока, как и в соответствующем периоде прошлого года, - на 1%; яиц - увеличилось на 4% (снизилось на 1 %).

Инвестиции и строительство. Объем инвестиций в основной капитал в среднем по странам Содружества в январе-июне 2005 года по сравнению с тем же периодом прошлого года, по оценке, возрос на 12% (в январе-июне 2004 года – на 17%).

За счет всех источников финансирования сдано в эксплуатацию жилья в среднем по странам Содружества на 13% больше, чем в январе-июне прошлого года (в январе-июне 2004 года – на 9%).

Транспорт. За рассматриваемый период 2005 года объем перевозок грузов предприятиями транспорта (без трубопроводов) по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года увеличился на 3,5% (в январе-июне 2004 года – на 7%), грузооборот – на 2% (в январе-июне 2004 года – на 8%).

Пассажирооборот предприятий транспорта (кроме городского электрического и легкового таксомоторного) по сравнению с соответствующим периодом прошлого года в среднем по странам Содружества снизился на 2% (в январе-июне 2004 года – увеличился на 9%), пассажиров перевезено на 9% меньше (на 1% больше).

Потребительский рынок. За отчетный период 2005 года по сравнению с январем-июнем прошлого года реальный объем розничного товарооборота (в постоянных ценах) в странах Содружества возрос в среднем на 12%.

Цены на потребительском рынке. В январе-июне 2005 года в большинстве стран Содружества отмечено некоторое усиление инфляционных процессов.

Уровень потребительских цен в странах Содружества

(прирост; июнь 2005г. к декабрю 2004г., в %)

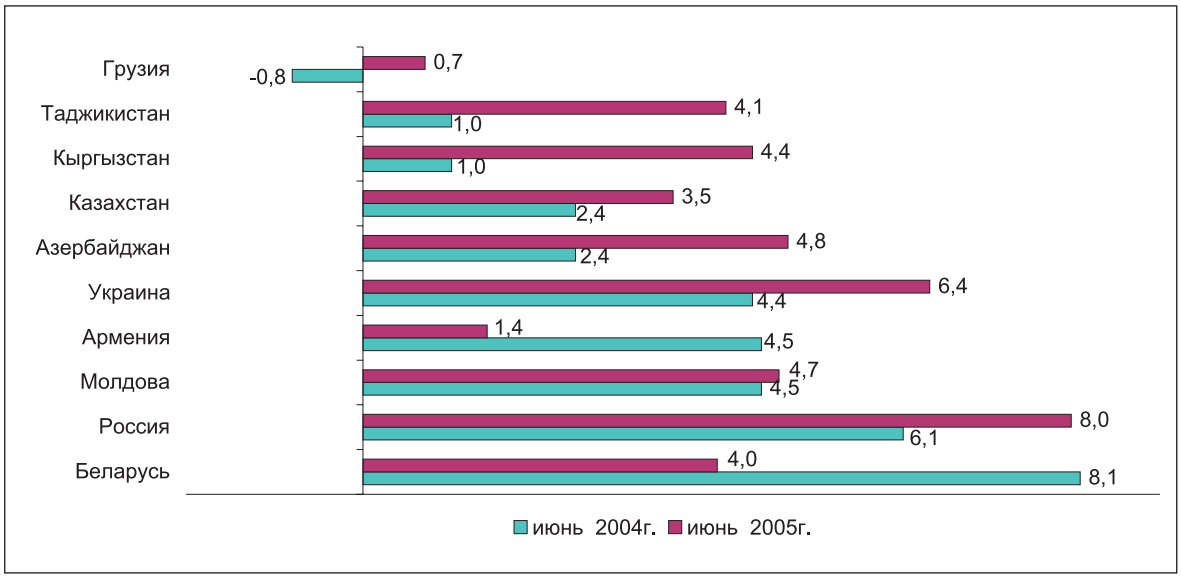

В июне 2005 года по сравнению с декабрем 2004 года самый высокий темп роста потребительских цен отмечен в Украине (на 7,2%) и России (на 6%); а самый низкий – в Грузии (на 0,3%), Армении (на 1,5%). В Казахстане прирост потребительских цен составил 3,5%.

Наибольший прирост цен на продовольственные товары в июне 2005 года по сравнению с декабрем 2004 года отмечен в России (на 8,6%), Кыргызстане (на 8,5%), Украине (на 8,3%); снижение – в Грузии (на 0,1%). В Казахстане прирост цен на продовольственные товары составил 4,6%.

В июне 2005 года по сравнению с декабрем 2004 года наибольший прирост цен на непродовольственные товары отмечен в Молдове (на 4,3%); снижение отмечено в Азербайджане (на 2,4 %) и Армении (на 0,6%). В Казахстане прирост цен на непродовольственные товары составил 2,1%.

Наибольший прирост цен на платные услуги в июне текущего года по сравнению с декабрем 2004 года отмечен в России (на 15,4%) и Азербайджане (на 9,8%); снижение отмечено в Кыргызстане (на 0,1%). В Казахстане цены на платные услуги возросли на 2,8%.

Финансы. Ситуация *на валютных рынках* стран Содружества в июне 2005 года оставалась практически стабильной. Конъюнктура мирового рынка незначительно повлияла на динамику курсов доллара США и евро по отношению к национальным валютам стран Содружества.

За прошедший месяц с.г. курс доллара США к киргизскому сому, туркменскому манату и украинской гривне не изменился. В Азербайджане курс доллара США к концу июня по сравнению с концом мая текущего года подешевел на 1,1%, Армении – на 0,6%, Грузии – на 0,8%, Молдове – на 0,2%. В остальных странах Содружества он возрос: в Беларуси – на 0,05%, Казахстане и России – на 2,1%, Таджикистане – на 1,4%, Узбекистане – на 1,1%.

Во всех странах Содружества к концу июня по сравнению с концом мая текущего года произошло снижение курса евро: в Азербайджане – на 3,5%, Армении и Туркменистане – на 3,9%, Беларуси, Кыргызстане и Молдове – на 3,7%, Грузии – на 4,6%, Казахстане – на 1,7%, России – на 1,9%, Таджикистане, Узбекистане и Украине – на 2,2%.

К концу июня текущего года по сравнению с концом декабря 2004 года курс евро по отношению к азербайджанскому манату снизился на 14,8%, армянскому драму – на 19,4%, белорусскому рублю, грузинскому лари и киргизскому сому – на 12,3%, казахскому тенге и таджикскому сомони – на 8,0%, молдавскому лею и туркменскому манату – на 10,5%, российскому рублю – на 8,7%, узбекскому суму – на 5,6%, украинской гривне – на 15,6%.

Внешняя торговля. Стоимостной объем экспорта товаров стран Содружества в январе–мае 2005 года вырос по сравнению с соответствующим периодом 2004 года в среднем на 33%, импорта товаров – на 26%. В мае по сравнению с апрелем текущего года экспорт в среднем по странам Содружества снизился на 0,3%, импорт – на 3,5%.

Внешняя торговля стран Содружества в январе-мае 2005г.

(прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года)

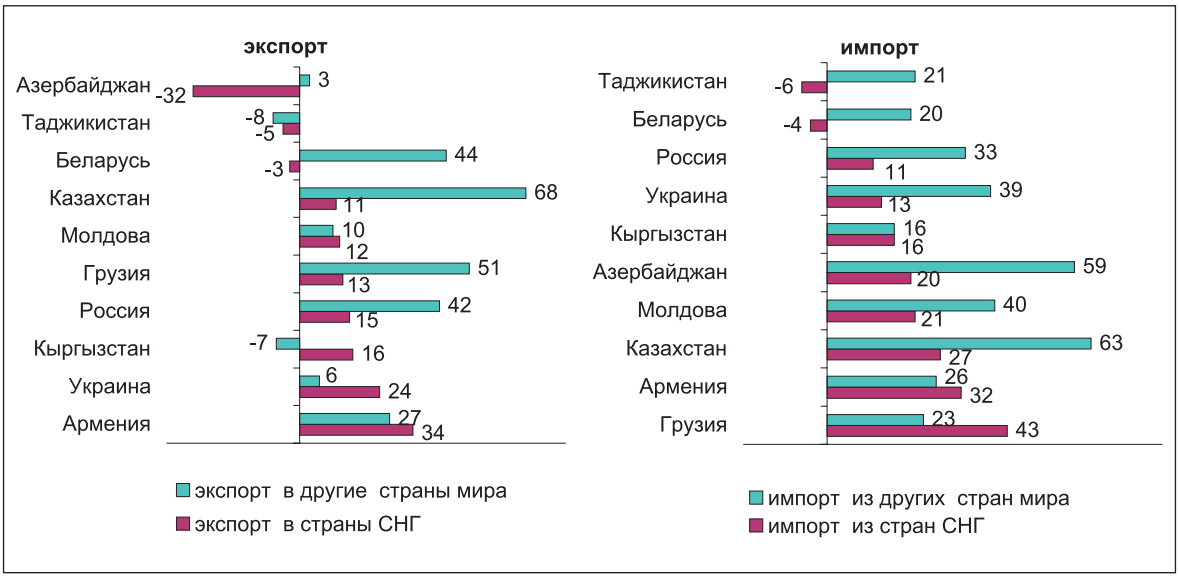

На долю взаимной торговли стран Содружества приходилось 23% в общем объеме торговых операций товарами стран СНГ (в январе-мае 2004 года – 27%), в том числе экспорта – 17% (20%) и импорта – 34% (39%).

В январе-мае текущего года стоимостной объем внешнеторговых операций товарами между странами СНГ вырос по сравнению с аналогичным периодом 2004 года в среднем на 12%, в том числе экспорт – на 13% и импорт – на 11%.

В январе-мае с.г. объем экспорта товаров стран Содружества на рынки других стран мира был больше, чем в январе-мае 2004 года, в среднем на 38%, импорта товаров – на 36%.

Заработная плата. Среднемесячная номинальная заработная плата, начисленная в среднем за январь-июнь 2005 года (с учетом начисленных, но не выплаченных сумм) превысила уровень соответствующего периода предыдущего года в Азербайджане на 26%, Армении – на 25%, Беларуси – на 37%, Казахстане – на 14%, Кыргызстане – на 16%, Молдове – на 19%, России – на 23%, Таджикистане – на 58%, Украине – на 34%.

В июне 2005 года по отношению к июню прошлого года номинальная заработная плата выросла в Азербайджане на 28%, Армении - на 23%, Беларуси - на 34%, Казахстане - на 14%, Кыргызстане - на 15%, Молдове - на 16%, России - на 22%, Таджикистане - на 53%, Украине - на 37%.

Номинальная заработная плата в июне текущего года превысила уровень предыдущего месяца в Азербайджане на 0,9%, Беларуси – на 5,9%, Казахстане – на 2,1%, Кыргызстане – на 8,9%, Молдове – на 5,4%, России – на 7%, Таджикистане – на 10,5%, Украине – на 7,7%; в Армении отмечено снижение на 1,1%.

Уровень реальной заработной платы в странах Содружества

(прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года)

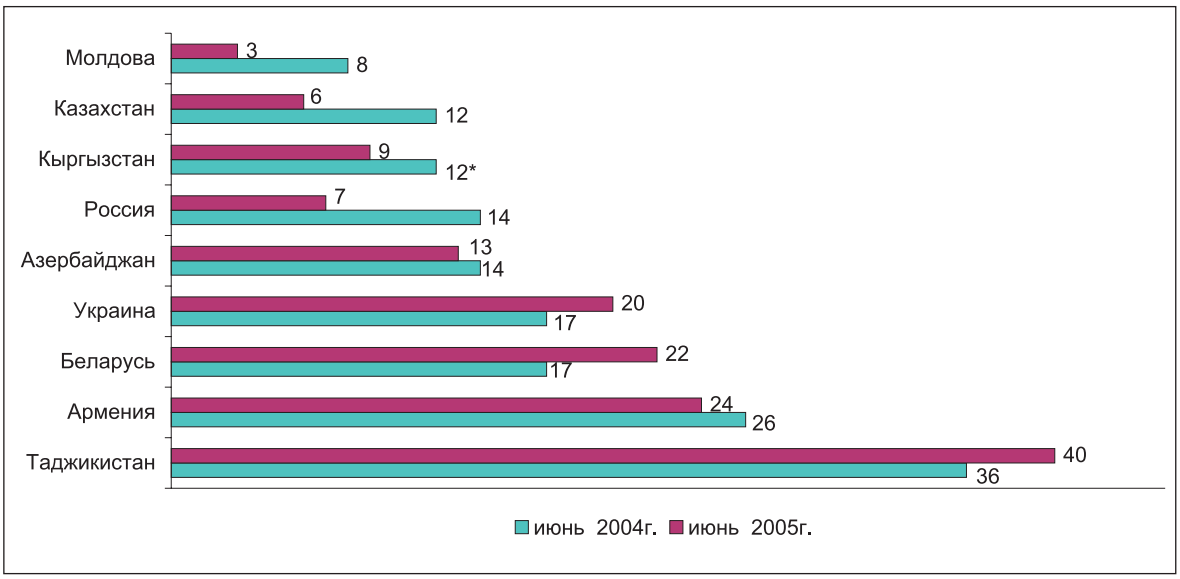

**Май.*

Наибольший прирост реальной заработной платы в январе-июне 2005 года по сравнению с аналогичным периодом прошлого года отмечен в Таджикистане (на 48%), Армении и Беларуси (на 23%), Украине (на 17%).

Рынок труда. Численность экономически активного населения (занятых и безработных) в среднем за январь-июнь 2005 года в целом по Содружеству оценивается в 130 миллионов человек; по отношению ко всему населению это составляет около 50%, что практически соответствует уровню экономической активности в таких развитых странах как Великобритания, Германия, США, Канада, Япония и др.

Удельный вес занятых в составе экономически активного населения в большинстве стран СНГ варьирует в пределах 90-95%.

Общее число безработных, определяемое по методологии Международной организации труда, то есть включая численность ищущих работу самостоятельно (без обращения в службы занятости) в целом по Содружеству в январе-июне 2005 года оценивается примерно в 9,5 миллиона человек, или 7,5% экономически активного населения, в том числе в Молдове 0,1 (9,6%), России – 6,0 (8,2%), Украине – 1,9 миллиона человек (8,7%). В Казахстане численность безработных в июне 2005 года, по оценке, составляла 640,6 тыс. человек (7,7% к численности экономически активного населения).

Уровень регистрируемой безработицы, исчисляемой как отношение численности зарегистрированных безработных в службах занятости, к экономически активному населению (численности занятых и безработных), на конец июня 2005 года составил в Азербайджане 1,4%, Армении - 8,0%, Беларуси - 1,7%, Казахстане - 1,4%, Кыргызстане - 3,1%, Молдове - 1,9%, России - 2,8%, Таджикистане – 2,2%, Украине – 3,0%.

Уровень зарегистрированной безработицы в странах Содружества

(на конец июня 2005г., в % к экономически активному населению)

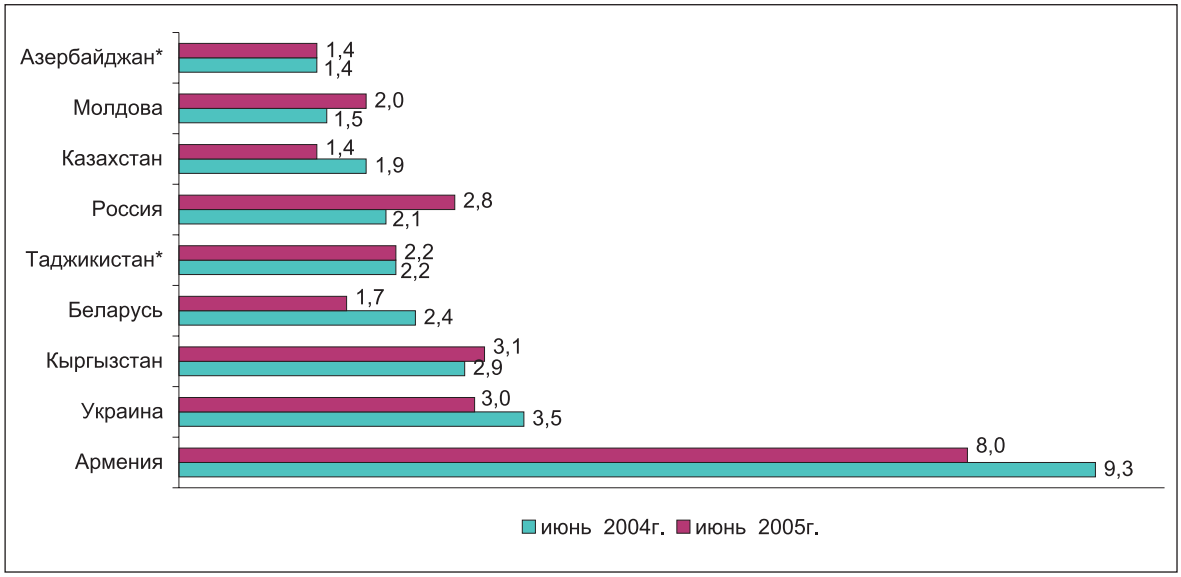

**Май.*

14.2 ТЕКУЩЕЕ СОСТОЯНИЕ СТРАН ЕС И ЕВРО-ЗОНЫ

Валовый внутренний продукт. По предварительным данным Евростата, объем валового внутреннего продукта (ВВП), скорректированный на сезонные колебания в первом квартале 2005г. по сравнению с аналогичным периодом 2004 года увеличился на 1,4% в Евро-зоне, на 1,6% в ЕС-25 и на 1,5% в ЕС-15. Среди стран, предоставивших отчет, наибольший прирост достигнут в Латвии (на 7,4%), Эстонии (на 6,9%), Литве (на 5,6%) и Словакии (на 5,1%), при этом снижение отмечено в Нидерландах (на 0,5%), Италии (на 0,2%) и Мальте (на 0,1%).

Среди главных партнеров ЕС-25 - США и Японии рост ВВП составил соответственно 3,7% и 0,9% по сравнению с первым кварталом предыдущего года.

В первом квартале 2005г. по сравнению с предыдущим кварталом, среди стран-членов Евро-зоны и ЕС-25 наибольший рост ВВП наблюдался в Греции (на 2,0%) и Эстонии (на 1,8%), а наибольшее снижение – в Мальте (5,9%), Нидерландах (0,8%) и Италии (0,5%). В США и Японии рост ВВП составил 0,9% и 1,2% соответственно.

Промышленное производство. По предварительным данным Евростата, объем промышленного производства, скорректированный на сезонные колебания, в мае 2005г. по сравнению с маем 2004г. увеличился в Евро-зоне и ЕС-25 на 0,1%. Наибольшее увеличение объемов производства в Евро-зоне и ЕС-25 отмечено в секторе товаров краткосрочного пользования на 1,1% и 1,0% соответственно. Увеличение объемов производства наблюдалось также в секторах капитальных и энергетических товаров в Евро-зоне и ЕС-25. Наибольшее снижение произошло в секторе товаров долгосрочного пользования в Евро-зоне на 3,5%, в ЕС-25 на 2,6%, наименьшее – в секторе промежуточных товаров в обеих зонах на 0,5%.

Динамика изменений объемов промышленной продукции по секторам

%, по сравнению с соответствующим месяцем предыдущего года

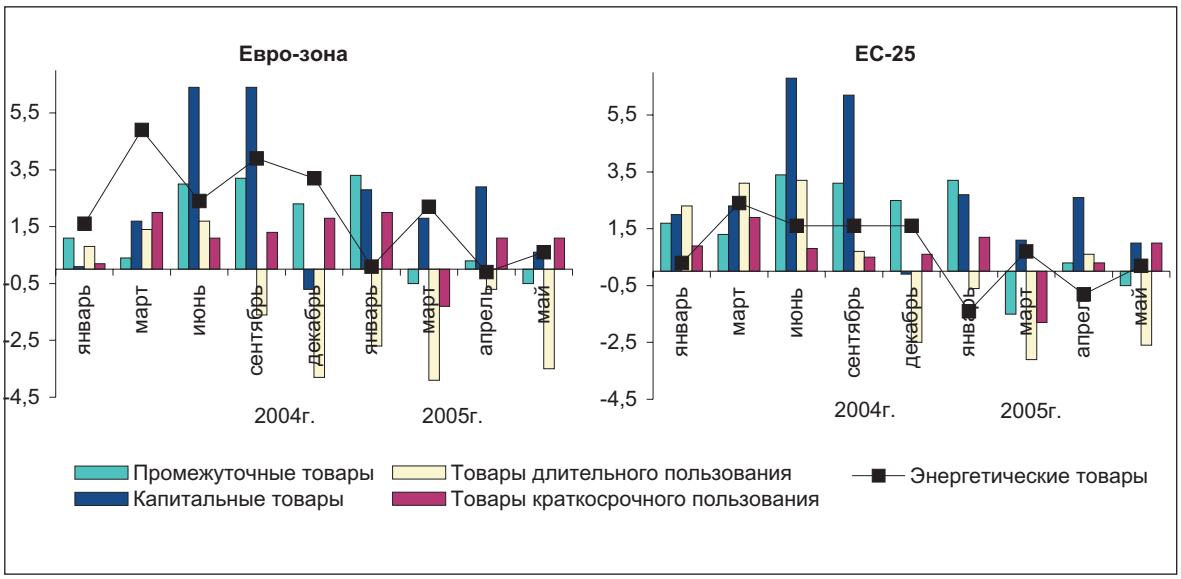

В мае 2005г. по сравнению с маем предыдущего года, среди европейских стран, предоставивших отчет, наблюдалось наибольшее увеличение объемов производства в Литве – на 18,5%, Венгрии – на 10,2%, Эстонии – на 8,4% и Латвии – на 8,0%, а наибольшее снижение зарегистрировано в Финляндии – на 9,3%, Португалии – на 4,7% и Ирландии – на 3,4%.

В мае 2005г. по сравнению с апрелем 2005г., среди отчитавшихся европейских стран, наблюдалось увеличение объемов промышленного производства в 12-ти странах Евро-зоны и ЕС-25, а в 10-ти – снижение. Наибольший прирост отмечен в Литве на 5,5%, Словении на 2,4% и Дании – на 2,3%. Наибольшее снижение объемов промышленного производства зафиксировано в Португалии – на 4,6%, Финляндии на 4,6% и Люксембурге – на 2,6%.

Розничная торговля. По предварительным данным Евростата, объем розничного товарооборота в мае 2005г. по сравнению с аналогичным месяцем 2004г. увеличился в Евро-зоне на 1,9%, ЕС-25 на 2,0%. Увеличение объемов розничной торговли наблюдалось по всем товарным группам Евро-зоны и ЕС-25. Наибольшее увеличение в Евро-зоне и ЕС-25 зарегистрировано в торговле хозяйственными товарами на 2,1% и на 2,4%, а также непродовольственными товарами на 1,9% и 2,0% соответственно. Наименьшее увеличение объемов наблюдалось в Евро-зоне и ЕС-25 – в торговле продовольственными товарами на 1,6% и 1,7% соответственно.

Динамика изменений объемов розничной торговли

% изменение по сравнению с соответствующим месяцем предыдущего года

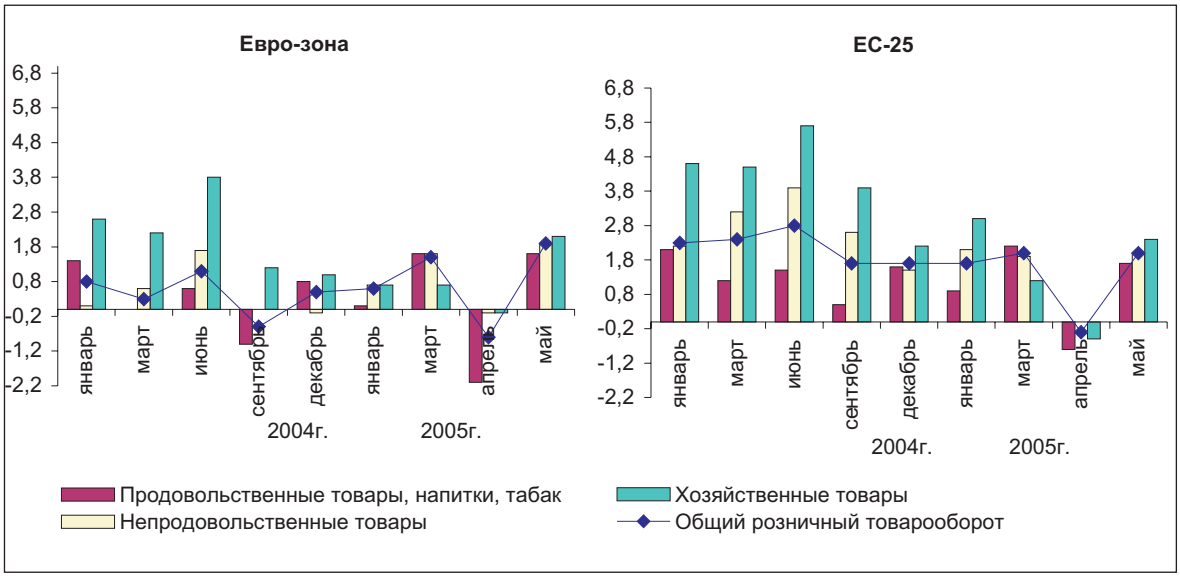

В мае 2005г. по сравнению с аналогичным месяцем 2004 года, наибольший прирост объемов розничной торговли зарегистрирован в Латвии – на 15,8%, Литве – на 12,7%, Эстонии – на 11,8% и Дании на 10,3%. Снижение объемов розничной торговли наблюдалось в Люксембурге – на 3,5%, Нидерландах – на 2,3%, Польше – на 0,7% и Италии – на 0,3%.

В мае 2005г. по сравнению с предыдущим месяцем, среди отчитавшихся стран Евро-зоны и ЕС-25 наибольшее снижение объемов розничной торговли наблюдалось в Португалии – на 2,7%, Испании – на 1,2% и Дании – на 0,8%. Наибольшее увеличение объемов розничной торговли зарегистрировано в Польше – на 2,7%, Литве – на 2,6% и Германии – на 1,8%.

Внешняя торговля. По предварительным данным Евростата, профицит торгового баланса в Еврозоне с остальным миром в мае 2005г. составил 2,2 млрд. евро, тогда как в мае 2004г. он составлял 7,2 млрд. евро. Данные о внешнеторговом балансе за апрель 2005г. были уточнены и профицит составил 2,0 млрд. евро (в апреле 2004г. – профицит в 6,7 млрд. евро).

По оценке, в мае 2005г. дефицит внешнеторгового баланса ЕС-25 сложился в 7,3 млрд. евро, тогда как в мае 2004г. составлял 3,2 млрд. евро. По уточненным данным о внешнеторговом балансе за апрель 2005г., дефицит торгового баланса составил 8,9 млрд. евро, а в соответствующем периоде 2004г. – 7,2 млрд. евро.

В январе-апреле 2005г. по сравнению с аналогичным периодом прошлого года, объемы торговли с основными партнерами в ЕС-25 возросли. Наибольший прирост объемов импорта зарегистрирован из России (33%), Китая и Индии (на 19%), Турции и Норвегии (на 15%), а объемов экспорта – в Россию (на 24%), Индию (на 22%) и Швейцарию (на 10%).

Среди стран ЕС-25 наибольший объем профицита торгового баланса за январь-апрель 2005г. сложился в Германии (55,0 млрд. евро), Нидерландах (11,8 млрд. евро) и Ирландии (10,8 млрд. евро), а наибольший объем дефицита торгового баланса зафиксирован в Великобритании (30,7 млрд. евро), Испании (22,6 млрд. евро), Греции (10,4 млрд. евро) и Франции (9,9 млрд. евро).

Цены

Инфляция. По предварительным данным Евростата, в Евро-зоне, ЕС-25 и ЕС-15 годовой прирост инфляции в июне 2005г. по сравнению с маем 2005г. увеличился и составил по 0,1%. По сравнению с аналогичным периодом предыдущего года прирост цен составил: в Евро-зоне – 2,1%, в ЕС-25 и ЕС-15 по 2,0%.

Динамика изменения уровня цен на товары и услуги в Евро-зоне

% изменение по сравнению с соответствующим месяцем предыдущего года

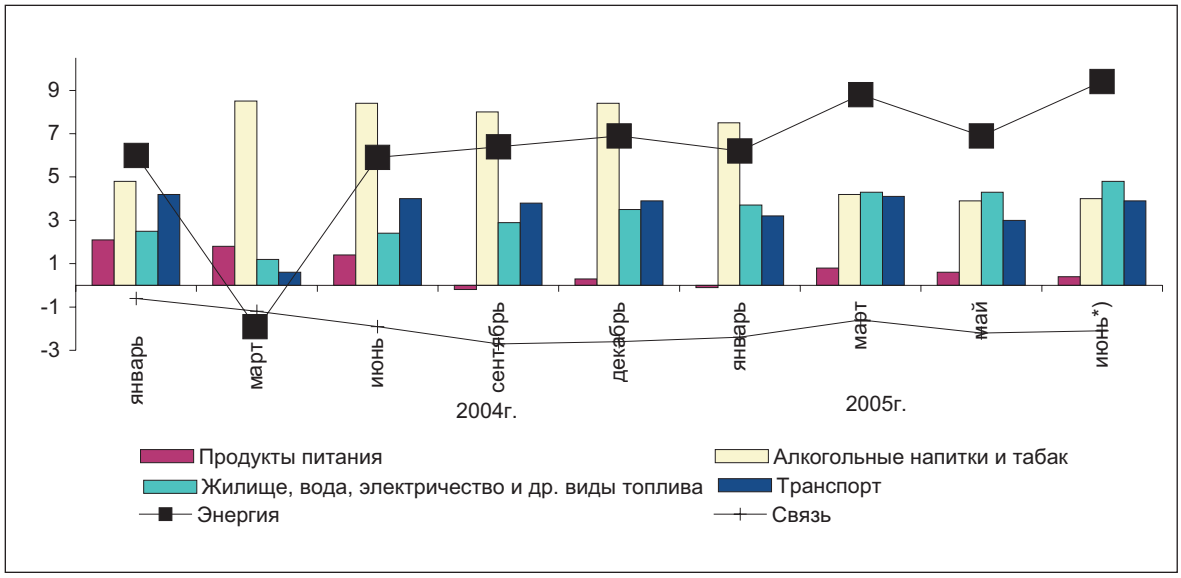

*) *Предварительные данные.*

По имеющимся данным, годовой прирост инфляции в ЕЕА (страны Европейского экономического пространства) в июне 2005г. по сравнению с июнем 2004г. увеличился и составил 2,0%.

По сравнению с аналогичным месяцем предыдущего года, в июне 2005г., прирост уровня цен наблюдался во всех европейских странах, предоставивших отчет. Наибольший прирост уровня цен зафиксирован в Латвии (на 6,6%), Венгрии (на 3,7%), Люксембурге, Греции, Испании и Эстонии (на 3,2%).

Цены производителей промышленной продукции. По предварительным данным Евростата, цены производителей промышленной продукции в июне 2005г. по сравнению с соответствующим месяцем 2004 года в Евро-зоне увеличились на 4,0%, в ЕС-25 на 4,8%.

Прирост цен зарегистрирован во всех секторах промышленности. Наибольшее увеличение цен в июне 2005г. по сравнению с аналогичным месяцем предыдущего года зарегистрировано в секторе энергетических товаров в ЕС-25 на 16,0% и Евро-зоне на 13,3%, на промежуточные товары на 2,9% и 2,6% соответственно. Наименьшее увеличение отмечено в секторе товаров краткосрочного пользования в ЕС-25 на 1,0%, в Евро-зоне на 0,7% соответственно.

Динамика изменений цен производителей промышленной продукции по секторам

%, по сравнению с соответствующим месяцем предыдущего года

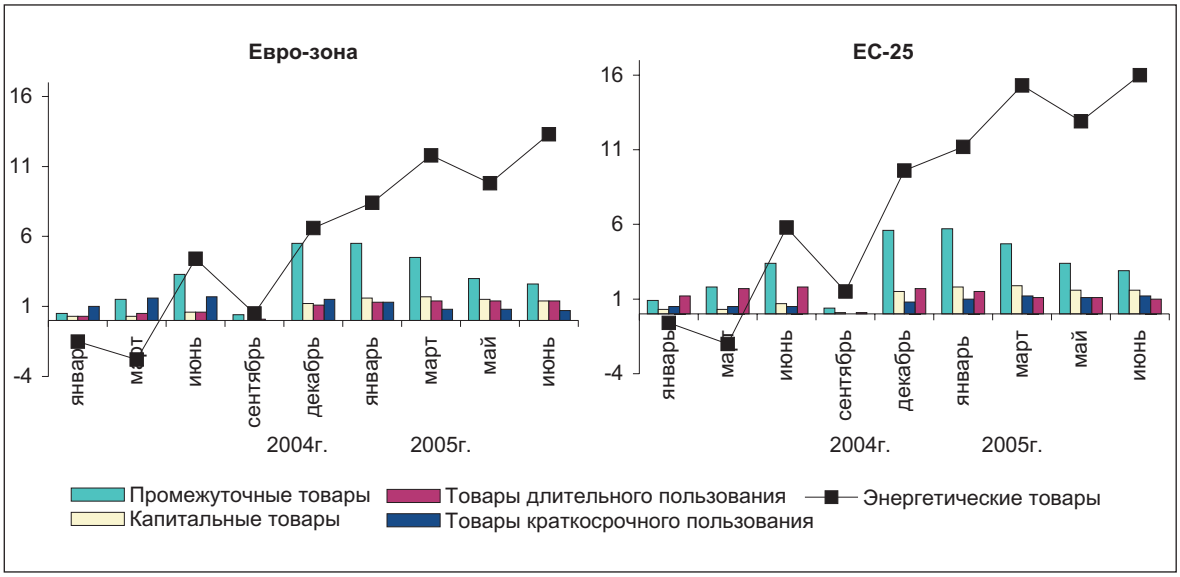

В большинстве отчитавшихся стран ЕС-25, в июне 2005г. по сравнению с аналогичным периодом 2004г. зарегистрировано увеличение цен производителей промышленной продукции во всех странах, за исключением Люксембурга, где отмечено снижение на 1,6%. Наибольший прирост уровня цен производителей промышленной продукции зарегистрировано в Великобритании - на 9,5%, Венгрии – на 9,0%, Дании – на 8,7%, а наименьший в Ирландии – на 1,1% и Бельгии – на 1,7%.

В июне 2005г. по сравнению с предыдущим месяцем в большинстве стран ЕС-25, предоставивших отчет, отмечено увеличение цен производителей промышленной продукции. Наибольшее увеличение цен зафиксировано в Литве и Греции - по 1,3% и Дании – на 1,0%. Снижение цен зафиксировано в Бельгии и Португалии – по 0,1% и Чехии – на 0,2%. Цены в Люксембурге и Словении остались неизменными.

Уровень безработицы. По данным Евростата, общий уровень безработицы в июне 2005г. по сравнению с июнем 2004г. в ЕС-25 снизился с 9,0% до 8,8%, в Евро-зоне с 8,9% до 8,7% соответственно.

В июне 2005г. самый низкий уровень безработицы зарегистрирован в Ирландии - 4,3%, Дании и Нидерландах – по 4,8%. Среди стран ЕС-25 самый высокий уровень безработицы отмечен в Польше (17,6%), Словакии (15,4%), Испании (9,8%), Франции (9,7%) и Дании (9,5%).

За последние 12 месяцев (с июня 2004г.) рост уровня безработицы отмечен в Венгрии (с 5,8% до 6,3%), Португалии (с 6,7% до 7,1%), Люксембурге и Кипре (с 4,8% до 5,4%), а наибольшее снижение – в Греции (с 9,4% до 7,8%), Испании (с 11,1% до 9,8%), Польше (с 18,8% до 17,6%) и Словакии (с 18,4% до 15,4%). По сравнению с июнем 2004г., в июне 2005г. уровень безработицы среди мужчин снизился в ЕС-25 с 8,1% до 7,9%, в Евро-зоне с 7,6% до 7,5%. Среди женщин уровень безработицы снизился в Евро-зоне с 10,6% до 10,3%, в ЕС-25 - с 10,3% до 9,9%.

Уровень безработных в возрасте до 25 лет на территории ЕС-25 колеблется с амплитудой от 7,0% в Дании до 35,6% в Польше. В июне 2005г. среди молодежи безработица увеличилась по сравнению с соответствующим периодом прошлого года в Евро-зоне с 17,8% до 17,9%, а в ЕС-25 снизилась с 18,5% до 18,4% соответственно.

По предварительным данным Евростата, в июне 2005г. 12,7 млн. мужчин и женщин были безработными в Евро-зоне и 19,0 млн. в ЕС-25. Эти данные скорректированы с учетом критериев МОТ (Международная Организация Труда).

14.3 КОНЪЮНКТУРА МИРОВОГО РЫНКА ОТДЕЛЬНЫХ ТОВАРОВ В ИЮЛЕ 2005г.

Энергетические товары. По данным World Bank, в июле 2005г. по сравнению с июнем 2005г., наблюдалась тенденция роста цен на основные энергетические товары, за исключением цены на уголь из Австралии, которая снизились на 0,2%.

По сравнению с предыдущим месяцем, в июле 2005г. был зарегистрирован рост цен на все виды марок нефти: нефть марки Brent – на 6,0%, марки WTI (Западный штат Техас)- на 4,0%, марки Dubai – на 3,7%. Среднеспотовская цена на сырую нефть возросла на 4,6%.

Динамика мировых цен на нефть

(доллар/баррель)

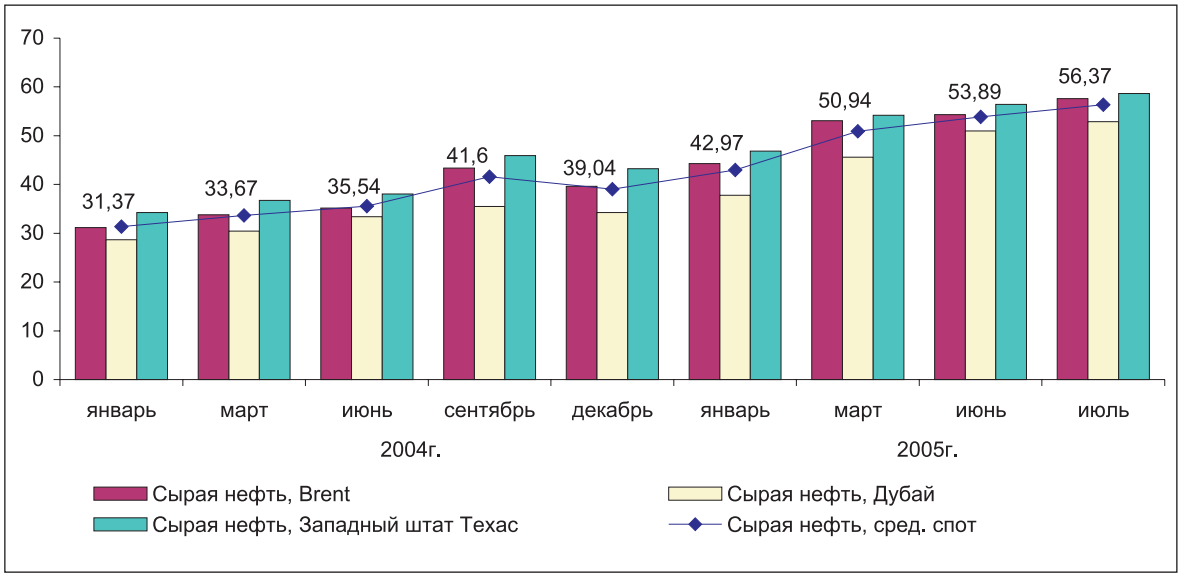

Металлы. В июле 2005г. по сравнению с июнем т.г., на мировом рынке металлов отмечалось снижение цен практически на все виды металлов, за исключением цен на алюминий и медь. Наибольшее снижение цен зарегистрировано на такие виды металлов, как свинец (на 13,3%), никель (на 9,8%), цинк (на 6,4%), олово (на 5,9%). Увеличение цен наблюдалось на алюминий (на 2,8%) и на медь (на 2,6%). На рынке драгоценных металлов отмечалось снижение цен на золото - на 1,4% и серебро - на 3,4%. Цены на все виды стали (в том числе, на сталь-бруски) и железную руду остались неизменными на уровне июня т.г.

Мировые цены на металлы и сталь

(доллар/тонна)

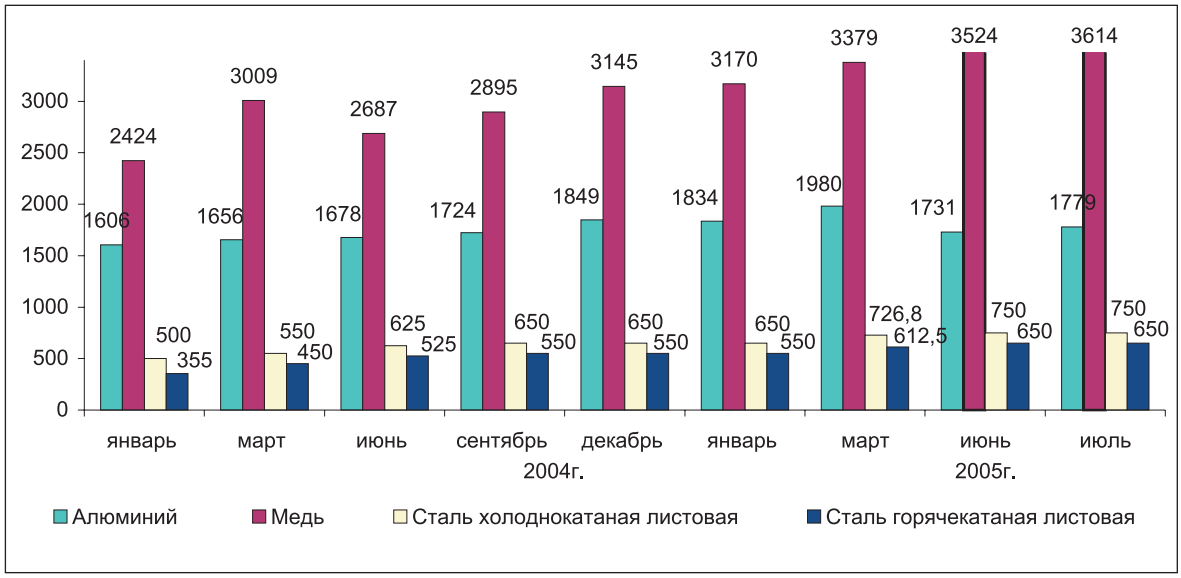

Сельскохозяйственные и продовольственные товары. В июле 2005г. по сравнению с предыдущим месяцем, на мировом рынке сельскохозяйственных и продовольственных товаров наблюдались неоднозначные тенденции.

Наблюдался рост цен на пшеницу США HRW на 1,4%, цены на пшеницу из Канады и на пшеницу США SRW снизились на 3,2% и 0,2% соответственно. По сравнению с предыдущим месяцем, в июле 2005г., отмечено снижение цен на рис на 2,9%. Цены на кукурузу и чай выросли на 10,7% и на 5,4% соответственно.

В июле 2005г. по сравнению с предыдущим месяцем, зарегистрировано снижение цены на сахар на внутреннем рынке Европы на 2,1%, а на мировом рынке и на внутреннем рынке США цена на сахар выросла на 6,4% и на 0,2% соответственно.

Цены на баранину снизились на 3,8%, на говядину и на рыбу выросли соответственно на 1,7% и на 3,4%.

Динамика мировых цен на пшеницу

(доллар/тонна)

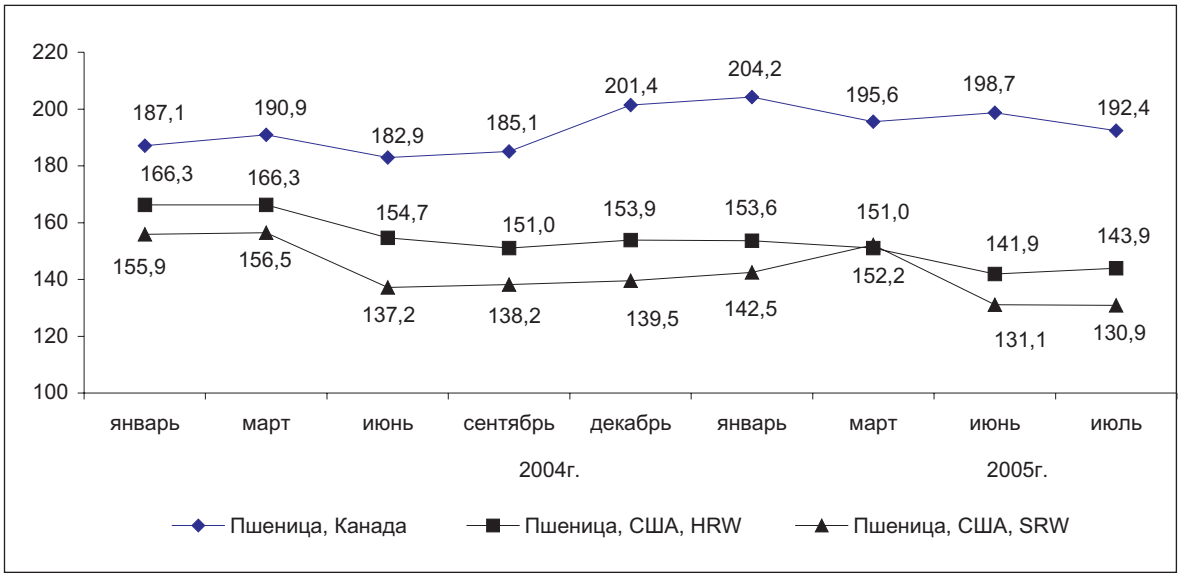

Сырьё и удобрения. В июле 2005г. по сравнению с июнем т.г. отмечено снижение цен на древесину (лесоматериал) из Камеруна на 1,1%, а на древесину (бревно) из Малайзии напротив, увеличение на 1,2%. Увеличение цен было зарегистрировано на каучук и хлопок (“A Index”). Незначительное снижение цен наблюдалось на шерсть (0,1%). Цены на диаммониум фосфат и хлорид калия выросли на 3,6% и 3,2% соответственно, а цена на тройной суперфосфат снизилась на 0,5%. На горный фосфат цена осталась неизменной на уровне июня т.г.

Мировые цены на сырье

(цент/кг)

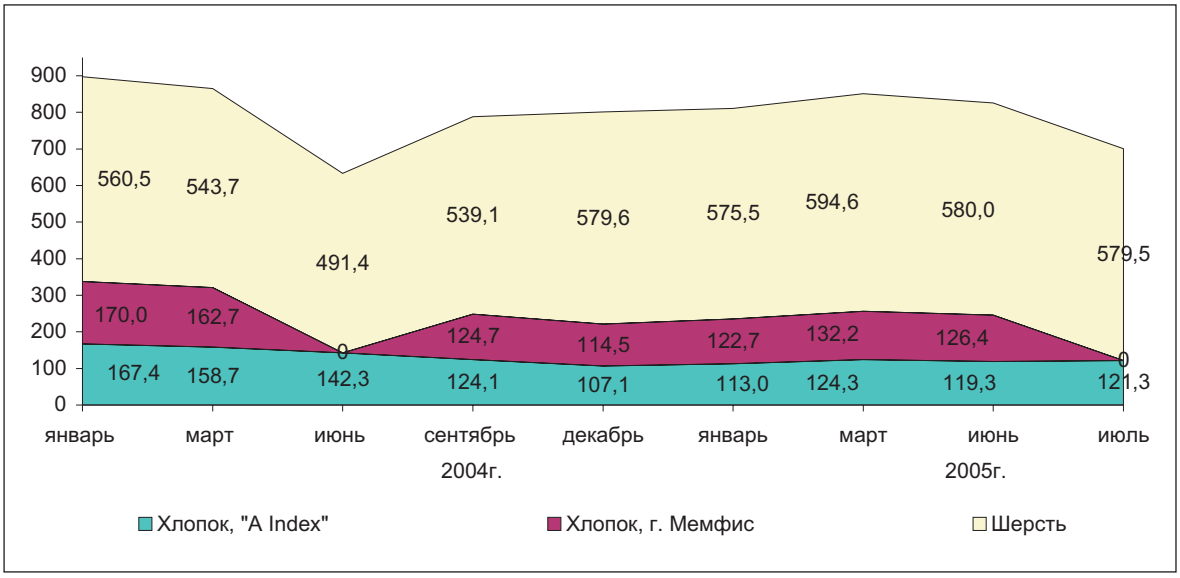

Председатель Агентства
Республики Казахстан
по статистике **К.Абдиев**

/Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі/
Алматы; 2005

Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы

Баяндама бөлімдерінің мазмұнына жауапты адамдар

Баяндама бөлімінің атауы	Жауапты адамның аты-жөні, лауазымы	Телефоны
Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар Өңірлердің әлеуметтік-экономикалық жағдайы Конъюнктуралық зерттеулер Дүниежүзілік экономиканың даму үрдістері	Қамбарова Халида Мурдунқызы, Статистикалық ақпаратты талдау және жариялау департаментінің директоры	61-22-43
Жалпы ішкі өнім Төлем балансы Қаржы жүйесі Шағын бизнес мониторингі	Қайырова Дәметкен Кәрімқызы, Ұлттық есеп жүргізу департаментінің директоры	61-32-13
Өнеркәсіп Ауыл шаруашылығы Инвестициялар Құрылыс	Кәрімова Зағира Ахатқызы, Өндіріс статистикасы департаментінің директоры	61-57-01
Көлік және байланыс Сыртқы сауда Сауда және өзге де қызметтер Тауар рыноктары	Епбаева Айгүл Тоқтарханқызы, Қызмет көрсету саласы статистикасы департаментінің директоры	61-25-16
Халықтың ақшалай табыстары Демографиялық ахуал Халықтың ауру-сырқаулығы Қылмыстылық	Евстафьев Вячеслав Евгеньевич, Әлеуметтік және демографиялық статистика департаментінің директоры Мұсабек Ерболат Нығыманұлы, Әлеуметтік және демографиялық статистика департаменті директорының орынбасары	61-63-08
Баға Еңбек рыногы Еңбекке ақы төлеу	Кривко Нина Ивановна, Баға және еңбек статистикасы департаментінің директоры	42-25-28
Техникалық ресімдеу және дизайн	Нәбиев Арман Сәбитұлы, "Қазстатақпарат" ЖШС-ның жарияланымдарды дайындау бөлімінің бастығы	61-33-90

/Агентство Республики Казахстан по статистике/
Алматы; 2005

Социально-экономическое развитие Республики Казахстан

Ответственные лица за содержание разделов Доклада

Наименование раздела доклада	Ф.И.О., должность ответственного	Телефон
Краткие итоги социально-экономического развития РК Основные социально-экономические индикаторы Социально-экономическое положение регионов Конъюнктурные обследования Тенденции развития мировой экономики	Камбарова Халида Мурдуновна, директор Департамента анализа и публикации статистической информации	61-22-43
Валовой внутренний продукт Платежный баланс Финансовая система Мониторинг малого бизнеса	Каирова Даметкен Каримовна, директор Департамента национального счетоводства	61-32-13
Промышленность Сельское хозяйство Инвестиции Строительство	Каримова Загира Ахатовна, директор Департамента статистики производства	61-57-01
Транспорт и связь Внешняя торговля Торговля и прочие услуги Товарные рынки	Епбаева Айгуль Тохтархановна, директор Департамента статистики сферы услуг	61-25-16
Денежные доходы населения Демографическая ситуация Заболеваемость населения Преступность	Евстафьев Вячеслав Евгеньевич, директор Департамента социальной и демографической статистики Мусабек Ерболат Ныгыманулы, зам.директора Департамента социальной и демографической статистики	61-63-08
Цены Рынок труда Оплата труда	Кривко Нина Ивановна, директор Департамента цен и труда	42-25-28
Техническое оформление и дизайн	Набиев Арман Сабитович, начальник отдела подготовки публикаций ТОО "Казстатинформ"	61-33-90